

**CENTRUL CULTURAL BUCOVINA –
CENTRUL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE
SUCEAVA**

SUPPORT BIBLIOGRAFIC

Nr. 3/2017

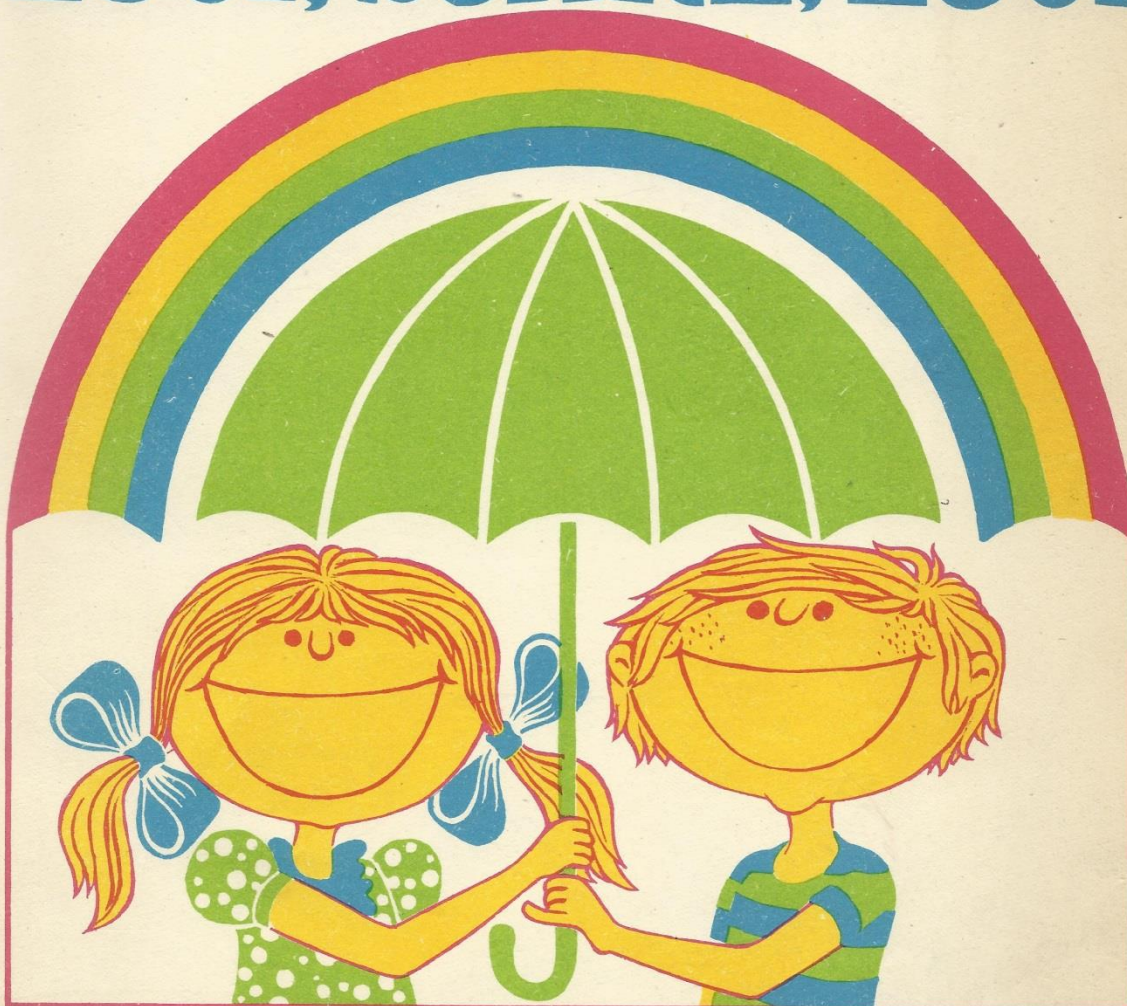
**Realizat de consultant artistic muzicolog dr.
CONSTANȚA CRISTESCU**

Folclorul copiilor

Nelu Ionescu

LUCI, SOARE, LUCI

EDITURA MUZICALĂ

45.121
7-61

NELU IONESCU

LUCI, SOARE, LUCI

Din folclorul copiilor

268.447

EDITURA MUZICALĂ
București — 1981

CUPRINSUL

Prefață	5
Cuvînt lămuritor	9
Cîntece în legătură cu diferite elemente și fenomene ale na- turii	11
În legătură cu cîteva plante	35
Cu privire la unele vietăți	38
Cîntece de leagăn și alintare	85
Din viața de mici școlari	94
Copiii — mai ales cei de la țară — își fac singuri jucării, podoabe	106
Cu privire la diferite activități	114
Alte credințe și obiceiuri	145
Cu prilejul unor date calendaristice	190
Diverse	204
Teme cu notă de umor sau de satiră	216
În legătură cu diferite jocuri	245

P R E F A Ț Ă

În complexul vieții sociale românești de după primul război mondial, cu atâtea cerințe stringente în toate domeniile de activitate pentru o refacere cât mai grabnică, după marile distrugerii și dezorganizări provocate de pustiitoarea înclăștare între popoare, se impuneau, pe de o parte, idei sănătoase menite să însușească inițiative și activități pe diversele căi ale vieții, iar pe de altă parte, experiență suficientă pentru a aplica în mod corect aceste idei, a le verifica și valida în scopul unei bune și sigure orientări spre progres social și național. Marile prefaceri începeau pe atunci cu educația și învățămîntul, temelia viitorului țării, care aveau menirea de a deștepta și consolida conștiința morală și socială, precum și instrucția generațiilor tinere, de la care se așteptau contribuții tot mai valoroase spre perfecționarea vieții sociale de atunci. Învățămîntul de toate gradele preocupa un însemnat număr de intelectuali, oameni consacrați sau nu profesiunii de „dascăl”, cum îi place poporului să-și numească învățătorul.

Printre alți oameni dornici de mai bine pe tărîmul educației și învățămîntului românesc, călînd drumul natural al culturii și artei în direcția tradițiilor populare, se înscrie și numele profesorului și compozitorului Nelu Ionescu, neobosit culegător, animator, creator și propovăduitor al muzicii românești în școală și viață.

S-a născut în București la 6 noiembrie 1906. Abia împlinise 10 ani cînd a cunoscut ororile războiului în țara noastră, cu consecințele lui nefaste asupra pregătirii pentru viață a atîtor tineri dornici de învățătură ca și el. Încă de pe băncile liceului dă glas înclinațiilor sale, înscriindu-se în anul 1923 la Conservatorul de muzică și artă dramatică din București, unde studiază Teoria și solfegiul cu D.G. Kiriace, Armonia-contrapunctul cu I. Nonna-Otescu, completîndu-și pînă în anul 1929 studiile cerute de regulamentul în vigoare (Enciclopedia și pedagogia muzicii cu G. Breazu, Istoria muzicii cu C. Brăiloiu, Cor și dirijat coral cu St. Popescu, Forme și estetică muzicală cu D. Cuclin, Pian cu Emilia Saegiu și Canto cu Aurel Eliade) pentru a deveni profesor de muzică. Reia pe plan superior studiul armoniei și al contrapunctului, precum și al formelor muzicale, instrumentației și compoziției cu Ștefan Popescu și Dimitrie Cuclin. Pus în fața unor goluri de personal didactic resimțite în învățămînt pe atunci, funcționează, paralel cu pregătirea sa la conservator, ca profesor suplinitor între anii 1925 și 1929. În această perioadă îi citim numele în presă ca organizator de serbări (Rampa — 12 august 1925), conferențiar la Cercul cultural „Turda”, unde are și răspunderea părții coral-artistice (Rampa — 5 martie 1928), sau publică articole, ca: Muzica la ateneele populare (Universul — 5 aprilie 1928), Diriginții de muzică la ateneele populare (Universul — 9 iulie 1928), O izbîndă: Societatea Muzicală „Cesar Franck” (Rampa — 11 iulie 1928); conduce corul Universității populare „N. Iorga” din Vălenii de Munte în august 1928, conferențiază despre Importanța cîntecului popular (Rampa — 23 august 1928), militează pentru O catedră de muzică românească la conservatoarele noastre (Curentul — 4 ianuarie 1929). În 1928 Nelu Ionescu fondează o Revistă muzicală. Aceștia sînt anii primei lui tinereți, în care deslușim dorința entuziastă de a înfăptui, de a realiza pe tărîm artistic-muzical, dorință consolidată mai tîrziu prin perseverență și talent de o experiență binefăcătoare.

După absolvirea Conservatorului, în anul 1929, și după ce-și susține examenul de capacitate, concurează la catedra de muzică devenită liberă la Liceul militar „D.A. Sturdza” din Craiova, unde se stabilește după reușita la concurs. Primește apoi în cadrul Ministerului Instrucțiunii Publice și catedra de muzică a Școlii normale de fete din Craiova, unde funcționează pînă în anul 1939. Aici are posibilitatea să realizeze un cor mixt format din elevii ambelor școli, cu care a concertat la Radio (1934), la Ateneul Român (1936) și cu care obține premiul I de onoare la cel de al șaselea Concurs pe țară al datinilor strămoșești. Activează în afară de catedră, conferențind la Teatrul Național din Craiova, în cadrul Societății „Prietenii științei”, despre Muzica populară (14 decembrie 1930) și la Radio despre Cîntecul oltenesc. Înființează Societatea corală „Cîntarea Olteniei”, cu care a concertat și la Radio în anul 1935, precum și corul C.F.R. „Fulgerul” din Craiova. S-a preocupat mult și de problemele muzicii și învățămîntul secundar prin conferințe și articole publicate în revistele Armonia — Botoșani, Școala secundară — Craiova (mai-iunie 1930).

Are o poziție critică față de unele manuale de muzică (Cuvîntul — 13 octombrie 1930) sau față de unele Probleme nesoluționate (Școala secundară — 3 martie 1931), și în general despre Muzica în liceu (Facla — 13 septembrie 1935) etc. Din activitatea lui publicistică, o serie de articole mai importante scrise între anii 1928 și 1935 și le strînge într-un volum sub titlul Însemnări muzicale (Craiova, tip. Speranța, 1935).

În domeniul muzicii corale, colaborează cu profesorii de la Conservator: cu Ștefan Popescu, la editarea unui volum de Coruri bărbătești (Edit. Cartea Românească — 23 noiembrie 1932); cu Dimitrie Cuclin, la editarea unui volum de Coruri pentru voci egale (Edit. Cartea Românească, 1937); iar ca rod al deplasărilor sale în culegeri de folclor, își editează la Craiova Cîntecul oltenesc și Șapte coruri mixte (Edit. Ramuri — 1937). În această perioadă are satisfacția să-și audă Cîntec de leagăn executat la Ateneul Român în cadrul unui concert de către „Wiener sänger Knaben”, lucrare apreciată de condeie autorizate ca Cella Delavrancea (Cuvîntul — 3 martie 1938) sau Emanoil Ciomac (Curentul — 3 martie 1938).

Se preocupă și de cîntecul ostășesc, dînd la iveală o colecție de cîntece populare prelucrate pentru voci egale bărbătești potrivite ostașilor.

Vremurile tulburi care băteau la ușă îl determină să se apropie de casa părintească. Obține mai întîi transferul la Liceul din Buștea (1939—1945). După război figurează ca profesor la Liceul comercial „N. Bălcescu” din București (1945—1946), la Liceul „Gh. Lazăr” (1946—1948), după care se stabilește la Liceul „M. Eminescu”, unde funcționează pînă în anul 1967, cînd iese la pensie.

Activitatea lui din această perioadă de maturitate este deosebit de bogată; de aceea, nu putem decît să amintim unele realizări mîi importante care-l caracterizează ca profesor și compozitor apropiat de viața celor mici.

Ca om al școlii, amintim de manualele sale de muzică apărute în Edit. Socec, pentru clasele I, II (1946) și III (1947) ale Gimnaziului unic, rod al unei experiențe îndelungate la catedră. În cadrul colectivului de profesori a adus o contribuție substanțială la elaborarea manualelor de muzică.

Cu corul Liceului „M. Eminescu” a susținut programe la radio, în sala Teatrului U.G.S.R., la Opera Română etc., obținînd și premiul I pe fară la Concursul artistic al elevilor din anul 1946.

În afara nenumăratelor cîntece și coruri, parte armonizate, parte create, Nelu Ionescu simte nevoia să compună muzică de teatru, muzică simfonică și vocal-simfonică, precum și muzică de cameră, în mare parte destinată copiilor și școlarilor. Amintim cîteva din ele: Ziua lui Trică, tablou din viața micilor școlari, pe text de I.U. Soricu, pentru cor, soli și orchestră (1948); Țîntășii din Cucuieți, balet într-un act, scenariu întocmit de Nelu Ionescu după poezia Iarna pe uliță de G. Coșabuc (1952); Ceata lui Baboi, operă într-un act pentru copii pe un libret de I.U. Soricu, executată la Ateneul român de către corul de copii și orchestra de studio a Radiodifuziunii române în 8 dec. 1957; Cinel-Cinel, scenetă muzicală pentru soli, cor și orchestră pe versuri de I.U. Soricu (1958); Pungața cu doi bani, poveste muzicală într-un act, după Ion Creangă (1960), editată în 1969; Fagul Miului, operă în 4 tablouri și un epilog după balada populară culeasă de G. Dem. Teodorescu (1969); Răsplata, două piese lirice în cîte un act: a) Păunașul codrilor, text notat de I.U. Soricu, b) Milea, după balada culeasă de Rădulescu-Codin.

Din muzica simfonică amintim Trei suite pentru orchestră, prelucrări din folclorul copiilor (1949), constînd din piese muzicale ce figurează în volumul de față, ca: Funigeii, Baba oarba, A spart geamul etc., și Ciobănașul care și-a pierdut oile, poveste populară pentru orchestră; iar din muzica vocal-simfonică, două teme pentru cei mari: Ion ă! Mare, oratoriu pentru soli, cor și orchestră pe versuri populare culese de autor (1950), și Luceafărul, poem pentru soli, cor și orchestră pe versuri de M. Eminescu (1959). Între piesele de muzică de cameră, amintim Șapte suite pentru pian (1947), Șapte cîntece pentru vioară și pian (1959), Trei piese instrumentale cu acompaniament de pian (1962).

Trebuie însă să mai amintim că numele lui Nelu Ionescu s-a făcut cunoscut și peste hotare, cînd, de pildă, corul de copii al Radioteleviziunii române primește premiu în Germania cu cîntecul Nea Alecu, cînd corul armatei execută la Tokio piesele corale Cuc-cuculeț și Cîntec de leagăn, iar corul Televiziunii cehoslovace execută în anul 1958 la Ateneul român Cuc-cuculeț, sau cînd reviste străine (din Iugoslavia, Ungaria, U.R.S.S.) îi tipăresc unele din lucrările sale muzicale.

Ca membru al Uniunii compozitorilor, Nelu Ionescu susține cu energie și competență, în dezbaterile care au avut loc pe tema creației pentru copii, cauza muzicii în învățămînt și a orientării ei în direcția tradiției populare, fiind recunoscut pe baza activității depuse ca unul dintre cei mai reprezentativi compozitori români contemporani în această privință. Prodigioasa lui activitate izvorăște din culegerile de folclor întreprinse cu consecvență și stăruință demne de admirat, fără a ține seama de oboseala, praful sau noroiul drumurilor de țară inerente deplasărilor cu piciorul pînă pe cele mai îndepărtate cătune. Din masivul material cules răsare o selecție de cîntece de copii, căreia îi dă titlul primului cîntec din serie: „Luci, Soare, luci”; nu fără o anumită semnificație pe linie tradițională. În adevăr, din timpuri foarte vechi am moștenit o serie de cîntece cu teme inspirate din diverse fenomene ale naturii, invocînd apariția Soarelui, a

lunii și a stelelor etc. Dacă ținem seama că Dacii erau un popor solar, precum ne spun istoricii și ne-o confirmă arheologii prin descoperirile lor, atunci cultul Soarelui atât de bine evidențiat în etnografia și folclorul nostru este o moștenire certă de la poporul dac, care la rându-i l-a moștenit de la alte popoare mai vechi ce au trăit pe meleagurile noastre. Titlul ales intenționat poartă deci pecetea unei tradiții foarte vechi în sinul poporului român, transmisă deopotrivă celor mari, ca și celor mici.

Lucrarea Luci, Soare, luci — din folclorul copiilor dispune de un material bogat și variat, ce cuprinde versuri, muzică și unele explicații ca preambul pentru cîntece și jocuri de copii. În cuvîntul său lămuritor, autorul mărturisește că începînd cu anul 1928 își dedică vacanțele de la școală culegerii de folclor, cutreierînd țara în lung și în lat timp de 40 de ani. De fapt au fost mai mulți ani. Caietul său cu județele țării decupate de pe hartă și lipite pe fiecare filă ca să-și însemne exact satele și cătunele ce nu figurau pe hartă, dar pe care el le cercetase, constituie cel mai bun document de verificare a deplasărilor făcute. Asigurîndu-și o bază materială, precum am putut constata din datele biografice expuse mai sus, Nelu Ionescu își întrebuițează agoniseala în scopuri nobile, de a culege muzică populară din inițiativă și pe cont propriu. Practica de profesor suplinitor în București îi demonstrase sărăcia repertoriului pentru școală. Era pe vremea cînd ziarele românești anunțau culegerile de folclor din Banat ale lui Tiberiu Brediceanu, iar Societatea compozitorilor români, prin inimosul ei secretar, prof. C.Brăiloiu, discipol al neuitatului animator de muzică românească D.G.Kiriac, institua cu concursul acestuia un premiu pentru cele mai bune culegeri de folclor, în scop de a consolida viitorul muzicii românești. Cînd toată lumea muzicală avea în vedere mai ales folclorul celor mari, Nelu Ionescu sesiza nevoia unui repertoriu de folclor pentru cei mici, consacrîndu-se acestuia cu toată dragostea și pasiunea de care era capabil. Culegrea cîntecelor de copii devine astfel preocuparea lui de bază.

Organizarea deplasărilor o făcea cu meticulozitate. Își stabilea obiectivul planului pe baza unei hărți turistice pe care o purta cu el, calculîndu-și zilele ce le avea la dispoziție, distanțele, mijloacele de locomoție, timpul de investigație pentru fiecare localitate unde poposea, drumul pe jos ce trebuia parcurs, și nu o dată revenea în aceeași localitate, cînd materialul cules îl stimula să fie verificat și completat. Conținutul culegerii reflectă epoca (1928—1970) cu predilecție pentru copiii de țărani care trăiesc și se joacă în mijlocul naturii. De aici diversitatea temelor culese într-un material imens, selectat de autor pentru a cuprinde într-o lucrare proporționată pe cele mai valoroase dintre ele. Ca om de cultură, autorul își dă seama că o clasificare a acestui material pe criterii folclorice sau muzicologice ar fi depășită de varietatea temelor, cu rosturile lor în viața celor mici. Intuiește deci creația copiilor în funcție de mediu, împrejurări, îndeletniciri, stabilind 12 grupe de teme pe baza cărora se desprind inițiative de joc și cîntec improvizat. După observații îndelungate, autorul ajunge la concluzia că nu se poate vorbi la copii „de un împrumut mai frecvent” de la cei mari, ci de o veritabilă creație sub formă de improvizare, avînd un text în genere scurt, uneori cu cuvinte fără sens, născocite de imaginația lor, cu silabe repetate, folosind procedee aglutinate, dialoguri, refrene etc. Remarcă apoi funcția diferită a unor versuri ce se pot repeta aidoma în cîntece cu teme deosebite; preponderența ritmului binar; în relația cuvînt-muzică accentele tonice sînt plasate la locul lor conform spiritului limbii materne, care la rîndul lor influențează evoluția melodiei, conferindu-i-se „impulsuri vii printr-o licărire neașteptată”. Autorul mai remarcă impreciziunea armonică ce constituie farmecul propriu cîntecelor de copii și spontaneitatea creației ca izvor de inspirație pentru compoziții de înalt nivel artistic în domeniul muzicii, literaturii și coregrafiei. După cum vedem, preocupările culegătorului depășesc stadiul de documentare științifică adoptat de folclorist, etnograf sau coregraf. Folcloristul ancorat în specialitatea lui s-ar putea întreba pe drept cuvînt ce caută într-o colecție, presupusă a fi numai de folclor, versuri adăugate de autor în scopul întregirii unui conținut incomplet (nr. 58, Cine vede-ntîi o stea), muzică ce aparține culegătorului (nr. 288, Un gîscan și un brodac), refren adăugat cîntecului original (nr. 372, Vine rața la oraș), sau chiar versuri și muzică ce aparțin autorului (nr. 417, Purceluș cu cuie multe). Educatorul îndrăgostit de copii pune însă mai presus faptul artistic viu, verificat de altele ori în școală și în lumea copiilor, iar autorului în calitate de creator i-ar veni greu să renunțe la ceea ce a constatat din experiență că reprezintă un succes pentru gustul artistic al celor mici, venind în întîmpinarea îmbogățirii materialului didactic-artistic. De pildă nr. 438 (Gîscă, rața, cioară/Pui de căprioară), pe o melodie creată în spirit folcloric, autorul realizează un canon de certă reușită tehnică, procedeu artistic-muzical mult îndrăgit de copii. De altfel, cele vreo 20 de asemenea exemple se pierd în noianul materialului cules și selectat în acest volum, încît ele nu împietesc asupra cercetătorului care ar vrea să folosească lucrarea în scopuri științifice, ignorînd exemplele puține în avantajul celor multe, mai ales că autorul are delicatețea de a le indica cu toată precizia printr-un asterisc.

În volum se găsesc două exemple redată instrumental (din fluier, sau fluierat), care confirmă poziția artistică a autorului, considerîndu-le impulsuri pentru stimularea imaginației creatoare a copiilor dotați în această direcție.

Cît privește jocurile de copii, autorul s-a gîndit să le illustreze cu unele desene reprezentînd îndeletniciri vechi, rămase nouă de la strămoșii daci și romani. Începuse chiar să decupeze din dicționarul enciclopedic asemenea desene, cum este, de pildă, jocul cu pietre moștenit de la romani, spre a-și completa lucrarea cu imagini educative, dar timpul nu i-a îngăduit să-și ducă la bun sfîrșit și această intenție.

Pasiunea cu care culegea, oriunde și în orice împrejurări, îi devenise o a doua natură. Un emoționant episod povestit cu documentul în mîna de soția sa, Laura Ionescu, este edificator. Pe cînd se afla internat în spital, după operație, aude la radio o emisune cu cîntece de copii de Nelu Ionescu. În această ambianță de satisfacție creatoare, asistenta medicală Vartic Ana, în vîrstă de circa 55 de ani, originară de prin părțile Năsăudului, care se afla prin preajmă, îi spune că și ea cînta în copilărie cîntece de astea; și începe să cînte. Numai decît Nelu Ionescu își ia nelipsitul creion din buzunarul pijamalei și, neavînd hîrtie la îndemînă, notează pe plicul cu medicamente cîntecul fredonat de această, cu mîinile lui tremurînde, dornic să mai adauge un exemplar nou în palmaresul operei sale de culegere. Era în dimineața zilei de 30 noiembrie 1976. Peste două zile Nelu Ionescu avea să ne părăsească pentru totdeauna.

Că lucrarea intitulată semnificativ, *Luci, Soare, luci*—din folclorul copiilor reprezintă opera fundamentală a profesorului și compozitorului Nelu Ionescu, servindu-i ca izvor de inspirație pentru cele mai multe și variate creații ale sale, ne-o dovedește însuși autorul ei, cînd notează cu creionul pe codul poștal care-l purta cu el în deplasări, pentru a verifica și confirma numele localităților cercetate, următoarele cuvinte, lapidar și concludent: „O viață pe care n-am cheltuit-o fără rost“.

București 26 nov. 1979

CONSTANTIN ZAMFIR

CUVÎNT LĂMURITOR

În lumea copiilor se păstrează de mult, se dezvoltă și se făuresc continuu cîntece* în care întîlnim mai peste tot motive inspirate de mediul înconjurător: plante, vietăți tovarăși de joacă etc., cri cîntece pe care copiii le deapănă cînd își fac din te miri ce jucăriile, sau cu care își însoțesc felurile lor jocuri.

În legătură cu textul, am menționa numai că este scurt, versurile conțin, afară de două-trei excepții, pînă la opt silabe, și se repetă — pe unități sau în întregime — pentru a întări o situație ori intenție sau pentru a spori, pur și simplu, cuvintele, iar rimele sînt de obicei perfecte.

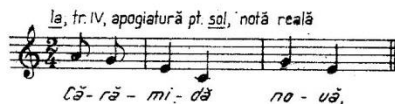
Imaginația copiilor născoceste cuvinte noi — uneori fără sens; întrebuițează chiar și cuvinte vulgare; repetă silaba sau silabele de la începutul ori de la sfîrșitul cuvîntului; repetă finalul, punîndu-l în capul cuvîntului; înlocuiește prima consoană a cuvîntului prin alta sau îi adaugă o consoană; folosește dialog, procedee aglutinante, refren, aceleași versuri la situații diferite, mai multe texte pentru aceeași melodie, ori la același text diferite melodii etc.

Cu privire la ritmul muzical, acesta este încadrat mai întotdeauna în măsura de doi timpi și prezintă, cînd se trece de la un cîntec la altul, o bogată variație:

Relația dintre cuvinte și muzică este evidentă, iar accentele tonice, în general, sînt bine plasate.

Melodia, cu toată aparenta ei monotonie și naivitate, capătă totuși impulsuri vii printr-o licărire neașteptată:

* Desene melodice, precum și unii termeni din cîntecele izvorîte din sensibilitatea puilor de români se pot întîlni și în cîntecele realizate de maturi. Nu este însă vorba, cum cred unii, de un împrumut mai frecvent al celor mici de la cei mari, ci ne găsim, de fapt, în fața unui proces de continuă și tot mai amplificată creațiune. Chiar în puținele cazuri cînd se poate presupune sursa inspirației, contribuția acestora (text și muzică) este de ținut în seamă.

Datorită ambitusului redus — care de multe ori este limitat la un interval de terță sau chiar secundă —, același motiv se pretează la mai multe interpretări armonice, tonale sau modale.

În cîntecele copiilor noștri vibrează frăgezimea ce le este proprie, se simte, la tot pasul, spontaneitatea creațiunii, și pot constitui un izvor de inspirație pentru lucrări culte de înalt nivel, ce se referă la muzică, literatură, coregrafie etc.

Ca urmare la rîndurile de mai sus, dăm, din colecția noastră, începută în anul 1928, următoarele cîntece și jocuri de copii pe care le-am cules și notat — nu puține la număr se pot întîlni, cu neînsemnate variații, pe cuprinsul întregii țări, iar altele au o arie de răspîndire locală.

Grupajul de față va interesa, credem, atît pe specialiști, cît și pe iubitorii de folclor. Educatorii vor găsi materiale ilustrative pentru temele de tratat la orele de curs, precum și piese pentru prîmenit și îmbogățit repertoriul la diferite manifestări.

Unele piese, prelucrate, dar nu alterate, ar putea figura și cînd e vorba de manifestările celor maturi.

N.L.

CÎNTECE ÎN LEGĂTURĂ CU DIFERITE ELEMENTE ȘI FENOMENE ALE NATURII

Cînd Soarele e acoperit de nori, copiii îl imploră să se arate iarăși, adresîndu-i-se:

1

Luci, Soare, luci,
Că ți-oi sparge nuci —
Care-or fi mai pline
Le-oprești pentru tine,
Care-or fi mai rele
Le dai la purcele.

Pîrîieni (Vilcea)

2

Luci, Soare, luci,
Că-ți dau o poală de nuci
Și-una de castane,
Din alea dulcane.

Cîlnic (Gorj)

3

Luci, Soare, luci,
Că ți-oi da un car de nuci*
Și-o pereche de papuci
Și-un cățel de usturoi
Din grădină de la noi.

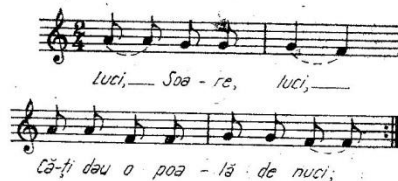
Odorhei (Harghita)

4

Luci, Soare, luci,
Că-ți dau o poală de nuci;
Lucește, lucește,
Că-ți dau o poală de pește.

Vălari (Gorj)

* În Mălăești (Iași): Că ți-oi da un sac de nuci.

5*

Luci, Soare, luci,
Că-ți om sparge nuci,
Nuci și cu alune,
Care sînt mai bune,
Și-ți om da cireși,
Ieși, Soare, ieși!

Godinești (Gorj)

6

Luci, Soare, az',
Că-ți da mama praz.

Cornișani (Gorj)

7

Luci, Soare, luci,
Că-ți da mama nuci—
Dacă n-or fi bune,
Îți da un pumn de-alune.

Ocna-Mureș (Alba)

8

Luci, Soare, luci,
Că-ți da mama nuci,
Și tata alune
Dintr-alea mai bune,
Și bunica bulci**
Dintr-alea mai dulci.

Hîngulești (Vrancea)

9

Luci, Soare, luci,
Că-ți da baba nuci
Și-o azmă de piine,**
Să lucești și mîine.

Cărbunești (Gorj)

10

Luci, Soare, luci,
Că-ți da baba nuci,
Și moșu alune,
Că-s mai bune.****

Bîrsești (Vrancea)

11

Căramidă lucitoare,
Dă, Doamne, să iasă soare!

Dăișoara (Brașov)

* Unele piese nu au muzică. Aceasta se datorește faptului că copii nu au mai știut-o; sau că, uneori, rosteau textul atît de expresiv, încît nici nu se mai simțea lipsa muzicii.

** Bulcă = piinișoară.

*** În Gîrbovu (Gorj): Și-o bucat, de piine; în Fîntînele (Gorj): Și-un popoi de piine.

**** În Horia (Tulcea): Ca să luci mai bine.

Cărămidă cu culoare,
Dă, Doamne, să fie soare!

Rucăr (Argeș)

Dă, Doamne, sorile
Pe toate costițele!

Măru (Gorj)

Adă, Doamne, Soarele,
Pe toate răzoarele;*
Adă-l, Doamne, și pe-aici,
Că și p-ici is copii mici**.

Ibănești (Mureș)

Adă, Doamne, Soarele,
Să-mi încălz', picioarele;
Să mă duc la tușă-n Pleșe.***
Să mînc lapte cu coleşe.****

Ighiel (Alba)

Adă, Doamne, Soarele,
Că mă doare foalele.

Arad (Arad)

Du-te, nor,
Într-un picior,
Haide, Soare,
'N trei picioare.

Băișoara (Cluj)

Ieși, Soare, din nor,
Că-ți dau merișor.

Runcu (Dîmbovița)

* În Mînăstireni (Cluj-Napoca): Pe toate ogoarele.
** În Hodac (Mureș): Că sînt copii și mai mici.
*** Denumire a unei părți din sat.
**** Mămăligă.

12

13

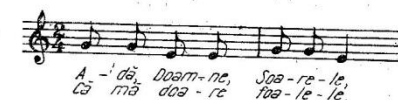
14

15

16

17

18

Ieși, Soare, din nor,
Că ți-oi da un pol;
Polu' de argint,
Să te văd sclipind.

Popești (Vilcea)

Ieși, Soare, dintre nori,
Ne-ncălzește pe-amindoi —
Că te-om răsplăti și noi,
Și ți-om da turtițe moi.

Rădăuți-Prut (Botoșani)

Ieși, Soare, din nori,
Să ne jucăm amindoi.

Paltin (Vrancea)

Ieși, Soare, din cotineasă,
Că e mult de-azi dimineață.

Tîrgu-Jiu (Gorj)

Ieși, Soare, să ne jucăm,
Cu toți să ne bucurăm.

Rîșca (Cluj)

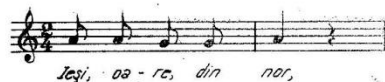
Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Și pleacă, răcoare.

Roșești (Ialomița)

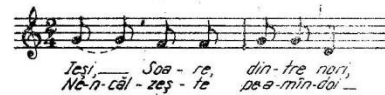
Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că-ți dau floare
De cicoare.

Racovița (Olt)

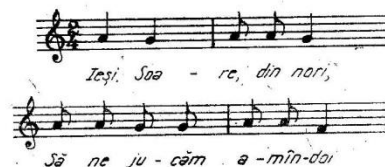
19

20

21

22

23

24

25

26

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că-ți dau pîine cu unsoare.*

Pui (Hunedoara)

27

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că ne vin trei căprioare:
Una șută,
Alta mută
Și-alta cu spinarea ruptă.

Săcel (Hunedoara)

28

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că vin două căprioare
Cu cercei
Din ghiociei,
Cu papuci din coji de tei.**

Mîrghia (Argeș)

29

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că vin două căprioare;
Căprioare
La izvoare,
Cu cercei
Din brebenei,
Cu mărgele
Din surzele,
În coarne cu albăstrele.

Bîrgăuani (Neamț)

30

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că vin două căprioare.
Căprioarele-au venit
Și soarele a ieșit.

Covasna (Iași)

31

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că-ți dă baba ousoare.
Adă, mamă, gluga,
Să mă sui pe murga
Și să dau de-a fuga.
Murga a fugit,
Soarele-a ieșit.

Mihai Vodă (Ilfov)

* În Avram Iancu (Alba): De-ncălzește oase goale; în Dienci (Olt): ~~Se~~-ncălzești pe coate goale.
** În Piatra-Olt (Olt): Și eu ghindă de purcei; în Vădeni (Galați): Cu albi de nouă lei.

32

Ieși, Soare,
Din-chisoare,
Că e miine sărbătoare —
Sărbătoarea moșilor,
Cîntarea cocoșilor.*

Adu, mamă, druga,
 Să omor pe murga;
 Murga a murit,
 Săarele-u ieșit.

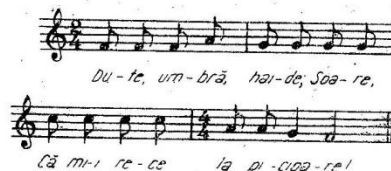
Cartierul Militari (București)

Cînd începe a se înteți frigul, copiii se adresează soarelui și în felul acesta:

33

Du-te, umbră, haide, Soare,
 Că mi-i rece la picioare!

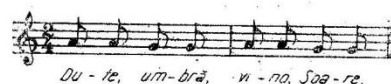
Chiraleu (Bihor)

34

Du-te, umbră, vino, Soare,
 Că mi-i dudu** la picioare!***

Someș-Odorhei (Sălaj)

35

Haide, Soare, haide, Soare,
 Că ți-oi da de spălătoare,
 Și pe cap și pe picioare.

Dersida (Sălaj)

(Muzica de la nr. anterior)

36

Haide, Soare,
 Pe răzoare
 Și ne-ncălzești la picioare,
 Că ți-oi da o cingătoare:
 Una ție,
 Una mie,
 Una lelei Nastasie,
 Una badei Vasilie.

Feleacu (Cluj)

37

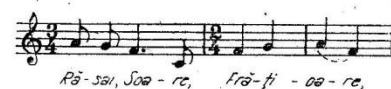
Haide, Soare,
 Pe răzoare,
 Și ne-ncălzești la picioare;
 Haide, Soare, pe rituri****
 Și ne-ncălzești la minuri.

Moigrad (Sălaj)

38

Răsa!, Soare,
 Frățioare,
 Că dacă mai zăbovești,
 Nu ai cui să răsărești.

Cornu (Dolj)

* În Rădoiști (Teleorman): Sărbătoarea nașului, /Pe valea orașului. În Mărunței (Olt), se mai cîntă înlocuindu-se primele versuri cu: Ieși, soare, din chilii, /Că miine e prăvălii; / Prăvălia nașului /Pe cîmpul orașului.

** Dudu = frig.

*** În Sînpaul (Cluj): Că mi-e prea frig la picioare.

**** Rit = pășune.

Răsai, Soare,
Frăţioare,
Că dacă mai întârzi
Nu mai ai cui răsări.

Suhuleţ (Iaşi)

Răsai, Soare, răsai,
Dacă vrei să mă mai ai;*
Răsai, Soare, şi mă-ncâlzi,
Dacă vrei să mă mai vezi.**

Săliştea-de-Sus (Maramureş)

Răsai, Soare, răsai,
Că de nu, nu mă mai ai!
Cel din cort
E-aproape mort,
Cel de-afară-i
Mort de-aseară.

Rebrişoara (Bistriţa-Năsăud)

Cînd soarele se iveşte încet, încet:

Vine, vine Soarele
Pe toate răzoarele!

Nadăşu (Cluj)

Răsare Soarele,
S-or juca cucoanele!***

Năneşti (Maramureş)

Ca să grăbească ivirea lunii:

Ieşi, Lună nouă,
Că-ţi dau patru ouă.

2 Mai (Constanţa)

* În Copalnic (Maramureş): De vrei partea să mi-o ai.

** În Corbu (Harghita), ultimele două versuri: Că de nu vei răsări, Pe mine mi-i prăpădi!

*** Aşa îşi spun, la unele jocuri, fetele.

39

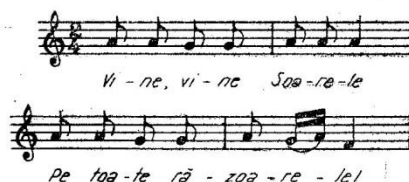
40

41

42

43

44

cîntă: Cînd, după asfințitul Soarelui, se alege în albastrul întunecat al cerului secera Lunii, copiii

*Luminiță nouă**
Dă pîinea pe-n două —
Ia tu jumătate,
Mie, sănătate.

Talpa-Ogrăzile (Teleorman)

Lună, Lună nouă,
Taie pîinea-n două —
Cu cuțite nouă
Și ne dă și nouă:
Ție, jumătate,
Mie, sănătate!

Hîrșova (Vaslui)

Lună, Lună nouă
'Mparte-te în două —
Jumătate ție,
Și o parte mie.

Leotești (Olt)

Lună, Lună nouă,
Tai colaci în două —
Colăceii ție,
Sănătate mie.

Tismana (Gorj)

Lună, Lună nouă,
Taie pîinea-n două
Și ne dă și nouă —
Măcar jumătate,
La vară, bucate!

Avram Iancu (Alba)

Lună, Lună nouă,
Frînge pita-n două
Și ne dă și nouă (bis),
Că și noi ți-om da
Cînd om secera.

Hetiur (Mureș)

* În Berevoești (Argeș): *Moașă, lună nouă.*

45

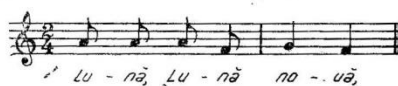

46

47

48

49

50

Lună, Lună nouă,
Taie pîinea-n două
Și ne dă și nouă:
O corfă* de ouă
Și-o litră de vin,**
Să ne veselim.

Bogatu (Sibiu)

51

Lună, Lună, varga Lună,
'Mparte pita-n două,
Cu briceagă nouă,
Și ne dă și nouă
Să mîncăm cu ouă.

Băuțar (Caraș Severin)

52

Crai-nou, Crai-nou,
Mămăligă și cu ou.

Doroșcani (Iași)

53

Crai-nou, Crai-nou,
Rupe colac,
Dă și nouă.

Tulnici (Vrancea)

54

Iar cînd este Lună plină, se poate auzi:

55

Crai-vechi, Crai-vechi,
Mămăligă și curechi.

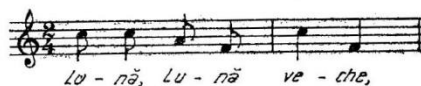
Doroșcani (Iași)

(Muzica de la nr. 53)

Lună, Lună veche,
Taie pita-n zece —
Dă-ne-o caldă, rece.

Alămior (Sibiu)

56

Lună plină, Lună plină,
Dă-ne și nouă lumină.

Murgești (Olt)

57

* Corfă = coș.

** În Mișloșani (Dîmbovița): Și-un pahar cu vin.

Cînd se lasă înserarea și încep să se ivească stelele, copiii găsesc și atunci prilej să cînte:

58

— Cine vede-ntîi o stea
— Cu căciula-n sus să dea!
— Uite-o, e pe partea mea!
— Dă căciula după ea!
— Uite, stele multe sînt!
— Dați căciula de pămînt!*

Domnești (Ilfov)

ti - ne ve-de-n -fii o stea,

59

Stea luminoasă,
Răsai pe fereastră,
Să ne luminezi,
Pe noi să ne vezi.

Cîmpia-Turzii (Cluj)

Stea - lu mi - noa - să, Să ne lu - mi -
Ră - sai la fe - reas - tră,

nezi, Pe noi să ne vezi.

60

Stea, steluța mea,
Toate stelele să stea,
Numai a mea să nu stea!

Măgura-Perieți (Olt)

Stea, ste - lu - ța mea,

Toa - te ste - le - le să stea,

Cînd este senin, luminile de la stele și mai cu seamă cea de la Lună împrăștie întunericul:

61

Luna și cu stelele
Au deschis perdelele!

Blandiana (Alba)

Lu - na și cu ste - le - le

Au des - chis per - de - le - le!

Dacă n-a plecat de mai multă vreme și încep să se adune norii, cîntă:

62

Căldărușă nouă,**
Dă, Doamne, să plouă!

Albeni (Gorj)

(Muzica de la nr. 49)

63

Cărămidă nouă,
Dă, Doamne, să plouă —
Să fie curată,
Fără vînt și piatră.

Șemlacu-Mic (Timiș)

Că - ră - mi - dă no - uă,

* Ultimele 4 versuri aparțin culegătorului.
** În Gemele (Brăila): Pietricică nouă.

Cărămidă nouă,
Dă, Doamne, să plouă,
Băieții să crească
Și să-mbătrânească.*

Băleni-Sîrbi (Dîmbovița)

Cărămidă, bună,
Dă-i, Doamne, să pună!

Țimșana (Gorj)

Un tăciune
Și-un cărbune,
Bine-ar fi să tușne.

Cîmpineanca (Vrancea)

Nor, nor drăgălaș,
Adă ploaie, nouraș,
Ca să crească grînele,
Să se facă pîinele.

Bragadiru (Teleorman)

Doamne, dă să ploaie,
Numai să cioroaie,
Doamne dă-o cu bulbuci
C-așa le place la prunci.**

Bozna (Sălaj)

Ploaie, ploaie,
Dă, Doamne, să ploaie,
Să curgă șiroaie,
Să crească bostanii,
Să mînce țigani.

Hreasca (Vaslui)

Ploaie, ploaie,
Dă, Doamne, să ploaie,
Holdele să crească
Și să ne rodească.

Secusigiu (Arad)

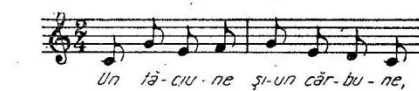
64

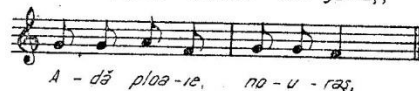
65

66

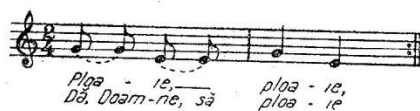
67

68

69

70

(Muzica de la nr. anterior)

* În Tîrgu-Jiu (Gorj): Să se veselească.

** În Meseșeni (Sălaj): Să mai crească bieții prunci.

Ad-o, Doamne, cu bulbuci
Și-napoi să n-o mai duci.
Valea-Seacă (Neamț)

Ad-o doamne, cu bulbuci,
Să măninci și să te culci.
Huși (Vaslui)

Dă-o, Doamne, cu bulbuci,
Coleși mari și somnuri dulci!
Josenii Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

Ad-o, mîndră și curată,
Șapte zile după-olaltă!
Runcu Salvei (Bistrița-Năsăud)

Vino, ploaie, cu bulbuci,
De la noi să nu te duci.*
Ipotești (Botoșani)

Vină ploaie, vină ploaie,
Că ți-oi da o ștergătoare
Și te-i șterge la picioare.
Vad (Maramureș)

Vino, ploaie,
Și mă-nmoaie
Și mă duce la căsoaie,
Și mă face moșinoaie;

* În Pîrvești (Vaslui): Să mai piară din năluci.

71

72

73

74

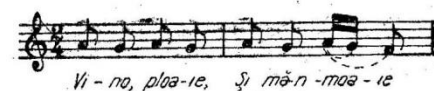
75

76

(Muzica de la nr. 29)

77

Și mă pune pe butuc,
 Și mă face pui de lup;
 Și mă bagă sub o laiță,
 Și mă face pui de gaiță.

Vidra (Alba)

78

Vino, ploaie,
 Și ne-nmoaie
 Și ne duce la căsoaie;
 Și ne bagă sub un huc,
 Și ne face pui de lup;
 Și ne bagă-ntr-o coșară,
 Și ne face pui de cioară;
 Și ne bagă sub o rudă,*
 Și ne face pui de gudă.**

(Muzica de la nr. de mai sus)

Arada (Alba)

79

Vino, ploaie,
 Și ne-nmoaie
 Și ne dă pîine de griu,
 Și ne feri de copîrșeu!***

Dernișoara (Bihor)

Cînd este înnorat și se strîng furnicile grămadă:

80

Uite-un munte retezat
 Cu o oală de păsat.

Andreiașu (Vrancea)

81

Furnică peste furnică,
 Trece noru', și nu pică.

Comănița (Olt)

Cînd se aude din depărtare tunetul, ca să plouă de nădejde:

82

Tună, Doamne, și trăsnește,
 Numai capu' mi-l ferește!

Ibănești (Mureș)

* Rudă = prăjină.
 ** Gudă = cățea.
 *** Copîrșeu = sicriu.

De îndată ce se pornește ploaia:

*Plouă cu soare,
Miine-i sărbătoare!*
Piatra Neamț (Neamț)

*Plouă cu lună,
Miine-i vreme bună.*
Agapia (Neamț)

*Plouă cu soare,
Se mărită cioara,
Și ia pe cioroi —
Face nunta joi;
Și ne cheamă și pe noi,
Să mîncăm turtă c-usturoi.*
Olănești (Vilcea)

*Plouă, plouă cu bulbuci,
Să crească mălai la prunci,
Și la fete grîu curat,
Și la băieți un colac.*
Baba-Novac (Satu-Mare)

*Cărămidă arsă,
Uite-o cum se varsă.*
Ceamurlia-de-Sus (Tulcea)

*Ploaie, ploaie,
Ploaie cu șiroaie,
Pin' la Pod' Iloaei;
Și-apoi tata o ara,
Și mama un franc ne-o da.*
Satu Nou-Delcești (Iași)

*Ploaie, ploaie,
Fetele se-nmoaie,
Pruncii se udă,
Hai cu ei în luncă.*
Corund (Satu-Mare)

*Ploaie, ploaie,
Fetele se-nmoaie,
Pruncii se usucă,
Și se fac gălușcă.*
Caporal Alexa (Arad)

83

84

(Muzica de la nr. anterior)

85

86

87

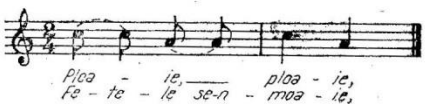
88

89

90

91

Ploaie, ploaie,
 Și ne-nmoaie,
 Și ne țipă-ntre lădoaie,
 Și ne-ncuie cu lăcata,
 Și ne dă de-a biți-boaca.*

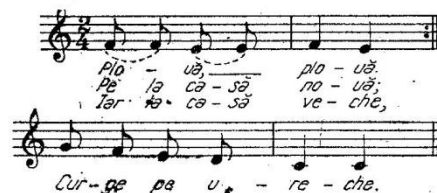
Păniceni (Cluj)

(Muzica de la nr. 34)

92

Plouă, plouă
 Pe la casă nouă;
 Iar la casă veche,
 Curge pe ureche.**

Sî.Gheorghe (Tulcea)

93

Plouă, plouă,
 Găina se ouă.

Certeze (Satu-Mare)

94

Plouă, plouă,
 Rațele se ouă,
 Rățoiul să clocească,
 Apa să bolborosească.***

Libotin (Maramureș)

95

Plouă, plouă,
 Mița ouă
 Și mîcicu ****
 Sparge nouă.

Groși (Maramureș)

96

Plouă, plouă,
 Mițele se ouă,
 Cotocii fac bobouă*****.

Ucea-de-Sus (Brașov)

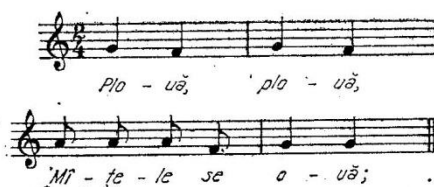

97

Plouă, plouă,
 Mițele se ouă;
 Băieții le-adună,
 Le pune-n căciulă
 Și le dă pe gîrlă.

Înaintea fiecărui vers se cîntă:
 Plouă, plouă

Rași (Ialomița)

* A se da peste cap.

** În Vatra Dornei (Suceava): Fie cu pereche.

*** În Topîrcea (Sibiu), ultimele două versuri: Rățoiul să trăiască, / Rațele să-mbătrînească.

**** Mîcic = motan.

***** Cotoc = cotoi; bobou = sarică.

Plouă, plouă!
Într-o casă nouă,
Mișele se ouă;
Ouale de lemn,
Babele se tem.

Săvinești (Neamț)

Plouă, plouă,
Babele se ouă,
Într-o sită nouă.

Maieru (Bistrița-Năsăud)

Plouă, plouă!
Într-o casă nouă,
Babele se ouă;
Ouale de lăt,
Casele se mut.*

Zărnești (Neamț)

Plouă, plouă,
Babele se ouă;
Cofa-i nespălată,
Baba-i supărată.

Munteni (Galați)

Plouă, plouă!
Babele se ouă
Sub cotarcă** nouă.
Fetele duminică,
Feciorii mănîncă.

Năsăud (Bistrița-Năsăud)

Țîrîie, țîrîie,
Babele se cîrîie!

Țîrnava (Sibiu)

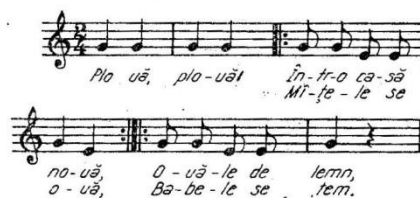
Dacă a plouat prea mult, ca să se îndrepte ploaia în altă parte, se cîntă și în felul acesta:

Cărămidă veche,
Doamne, dă șă-ncete!

Avram Iancu (Alba)

* Sînt luate de ploaie.
** Cotarcă = pătul.

98

99

100

101

102

(Muzica de la nr. 90)

103

104

*Cărămidă rece,
Dă, Doamne, să plece!*
Dor Mărunt (Ialomița)

Țigla rea,
Dă, Doamne, să stea!*
Băleni-Sîrbi (Dîmbovița)

*Du-te, ploaie,
Haide, Soare!*
Certeze (Satu-Mare)

*Doi boi
Și-un țâpoi,
Du-te, ploaie, înapoi!*
Miorcani (Botoșani)

*Ploaie, ploaie,
Du-te colo-n vale,
Să se facă soare.*
Valea Lupului (Iași)

*Ploaie, ploiță,
Mergi către Băiță,**
Că te-ajunge Soarele,
Și-ți rupe picioarele:
C-un mai,
C-un pai,
Cu-o cojiță de mălai.*
Pomi (Satu-Mare)

*Ploaie, ploaie, nu ploia,
Ce te du la Roșta,
Că- te-asteaptă cocia***
Cu trei cai alătura —
Unul moare,
Unu-n floare,
Unul nu stă pe picioare.*
Husăsău-de-Tinca (Bihor)

* În Gemenele (Brăila): *Piatră rea.*
** În Trezne (Sălaj): *Du-te-n poiență.*
*** Cocie = trăsura.

105

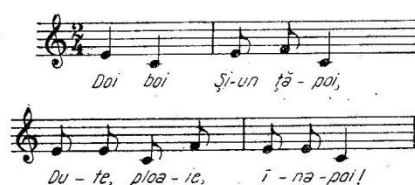
106

107

108

109

110

111

Treci, ploaie trecătoare,
Ca să iasă sfîntu' Soare.
Alexandru Vlahuță (Vaslui)

112

Treci, ploaie călătoare,
Că te prinde mîndru' Soare,
Și te-agață de picioare.
Coroiești (Vaslui)

113

(Muzica de la nr. 111)

Treci, ploaie călătoare,
Că te prinde mîndru' Soare,
Cu căruța cu doi cai,
Și te-aruncă peste plai.
Scornicești (Olt)

114

Treci, ploaie călătoare,
Că te-ajunge Soarele
Și-ți rupe picioarele:
Cu-un mai,
C-un pai,
Cu trei fire de susai
Și cu trei coji de mălai.
Bistra (Alba)

115

Treci, ploaie,
Picuroaie,
Că te-ajunge Soarele,
Și-ți taie picioarele:
C-un mai,
C-un pai,
Cu securea lui Mihai.*
Lelița frămîntă pita,
Pita se dospește,
Ploaia se oprește.**

116

Arpașu-de-Sus (Sibiu)

Fugi, ploaie călătoare,
Că te taie Soarele
C-nn cuțit ruginit—
Și ploaia a fugit.
Gherăiești (Neamț)

117

* În George Coșbuc (Bistrița-Năsăud): Cu toporu lui Mihai; în Retiș (Sibiu): Cu măciuca lui Mihai; în Micloșan (Dîmbovița): Cu căciula lui Mihai, Plină cu coji de mălai; în Ciumărna (Sălaj): Cu ștergura lui Mihai.

** Ultimele trei versuri au ca variante:

Cu cuțitul domnului,
Cu furcuța omului.
Stai, ploaie, slai!
Poplaca (Sibiu)

Dă-mi, moșule, druga,
Să mă sui pe murga
Murga prăpădita,
Ploaia risipita,
Zagăr (Mureș).

118

Stai, ploaie călătore,
Că te-asteaptă sfîntu' Soare;
Și Mihai nu este-acasă —
S-a dus după carne grasă.

Dacă după ploaie apare curcubeul, copiii cîntă:

Carne grasă n-a găsit,
Și ploaia s-a oprit.

Gura Bohotin (Iași)

119

Curcubeul învărgat
Ne-a vestit că a plouat.

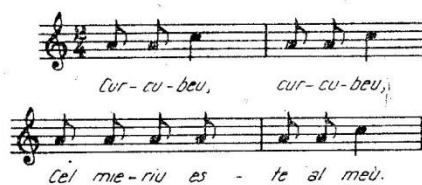
Fălcoianca (Ilfov)

120

Curcubeu, curcubeu,
Cel mieriu* este al meu.

Nojorid (Bihor)

121

Curcubeu, curcubeu,
Roșu-al meu
Și verde al tău.

Marginea (Suceava)

122

Beu, curcubeu,
Roșu' e al meu,
Galbenu' e-al holdelor,
Albastru' al zărilor.

Cartierul Gării de Nord (București)

123

Beu, curcubeu,
Galbenu' e-al meu.
Beu, curcubeu,
Roșu' e al meu.
Beu, curcubeu,
Verdele e-al meu.
Beu, curcubeu,
Vinătu' e-al meu.

(Fiecare grupă de două versuri
este cîntată de cîte un copil.)

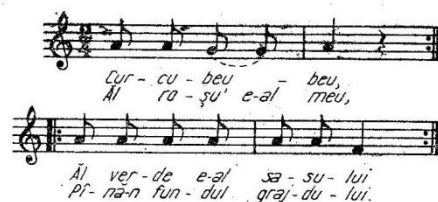
Retiș (Sibiu)

* Mieriu ⇒ albastru.

Curcubeu-beu,
 Al roșu e-al meu,
 Al verde e-al sasului
 Pînă-n fundul grajdului.
 Ungra (Brașov)

124

Curcubeu-beu,
 Galbenu' e-al meu.

125

(Se iau la întrecere care își precizează mai repede preferința — de exemplu: „Roșu' e al mei „Galbenu' e-al meu“....)

Micloșani (Dîmbovița)

Curcubeu-beu,
 Bea apă din tău,*
 Cu-o olcuță nouă,
 Dă-ne și nouă,
 Cu-o olcuță veche,
 Dă-le și la fete.

126

Corbești (Arad)

Curcubeu-beu,
 Du-te la pîrău,
 La pîrăul satului,
 Lîngă moara dracului,
 Și bea apă cîtă-ți place,
 Mie ciudă nu mi-i face.

127

Tritenii-de-Jos (Cluj)

Dacă vremea a fost uscată și ploaia a durat puțin:

128

Curcubeu de ce-ai ieșit
 Și ploaia ai oprit?

Boțești (Neamț)

Ca să înceteze mai curînd burnițeala:

129

Buri, buri,
 Du-te-n fundul fundăturii —
 C-acolo-s copiii tăi
 Și arde casa pe ei!

Clopotiva (Hunedoara)

* Tău = baltă.

Ca să împrăştie ceaţa ce s-a lăsat pe munte, copilul, de teama primejdiei, zice:

130

*Ceaţă, ceaţă
Negureaţă,
Ia-te mai de dimineaţă.*

Murgeşti (Olt)

131

*Fugi, negură, fugi,
Că vine tata soare
Şi-ţi taie picioare!*

Ampoiţa (Alba)

132

*Fugi, ceaţă,
Negureaţă,
După dos şi după faţă,
Dinaintea lupului,
Din calea nebunului.*

Vladimir (Gorj)

Cînd vîntul suflă cu putere sau este însoţit de vîrtejuri de praf, se cîntă:

133

*Vîntule, cu tine,
Mă-nvrte pe mine.*

Curtişoara (Gorj)

134

*Ptiu, vîltoare
Călătoare,
Ia-mă la tine-n spinare.*

Castranova (Dolj)

135

*Treci, vîltoare
Călătoare,
Că-ţi dau pîine şi cu sare.*

Daneţi (Dolj)

136

*Volbură urîţă,
Du-te mohorîtă*.*

Bruiu (Sibiu)

137

*Volbură frumoasă,
Zboară sănătoasă,**
Nu te agăţa de mine,
Te-agaţa de mărăcine.*

Recea (Braşov)

* În Mihăileni (Sibiu): Dă-te peste ripă.

** În Mihăileni (Sibiu): Dă-te peste coastă.

Volbură voioasă,
Du-te sănătoasă,
Du-te la munte,
Unde-s fete multe!

Unciuc (Hunedoara)

138

Frumușele, frumușele,
Treceți mîndre și frumoase

Cînd se dezlănțuie furtuna:

Ptiu, ptiiu!
Scoate coada diavole,
Că-ți scapără coarnele.

Dealul Leului (Gorj)

139

Și ne lăsați sănătoase.
Lăpuș (Maramureș)

140

Tuna
Și-aduna,

Toamna, cînd vremea se face mai rece:

Cucurigu,
Vine frigul
Mac-mac-mac,
Ce mă fac?

Timișoara (Timiș)

141

Trăsnea
Și-nțîlnea.
Borșa (Maramureș)

142

Vai de mine, frigul mi-i,
Dar la iarnă cum mi-o fi?
Dar la iarnă mi-o fi bine,
C-am să am coajă pe mine.

Valea Loznei (Sălaj)

143

(Muzica de la nr. 111)

Tulai, tulai, frigul mi-i,
Da' la iarnă cum mi-o fi?
Da' la iarnă mi-o fi bine,
C-o fi focul lângă mine
Și pădurea după casă,
Și-oi tăia lemne voioasă.

Lăpuș (Maramureș)

144

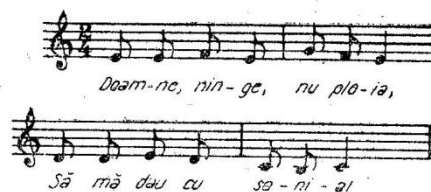
(Muzica de la nr. 111)

Dacă este înnorat și tot nu începe să ningă, copiii se roagă:

145

*Doamne, ninge, nu ploia,
Să mă dau cu sania!*

Rîu de Mori (Hunedoara)

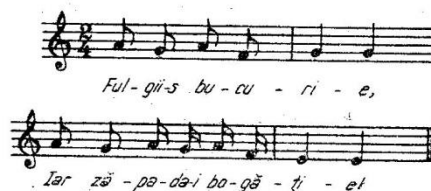

Dacă se pornește ninsoarea:

*Fulgii-s bucurie,
Iar zăpada-i bogăție!*

Săpata (Argeș)

146

*Dar-ar Domnu-așa să ningă
Șapte zile tot în tindă—
Să mă joc cu omulețu'
Pînă s-o lua înghețu'.*

Mîndrești-Vlădeni (Botoșani)

147

(Muzica de la nr. 34)

*Ouă cu albuș
Și cu gălbenuș,
Hai la săniuș!*

Pitești (Argeș)

148

Cînd îi pătrunde frigul se ghemuiesc și cîntă:

*Am noroc cu tremuratu'
Că de nu, m-ar lua, Dracū'.*

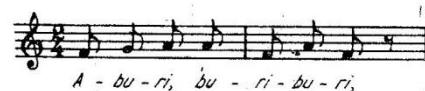
Lunca Tîrnavei (Alba)

149

*Aburi, buri-buri,
Vai de mine, frigu mi-i!*

Corbu (Harghita)

150

Aoleo, ce-mi degeră,
Și țigani seceră
Pe dealu' Momaiului
De doru' mălaiului.*

Spineni (Olt)

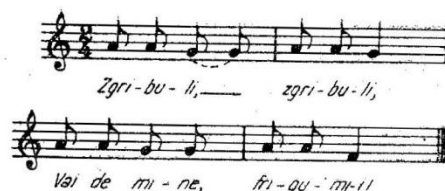
151

* În Dobrușa (Vâlcea): Dăgeră, degeră.

Zgribuli, zgribuli,
 Vai de mine, frig mi-i!
 Oare cald când mi-o mai fi?
 La vară când s-o cosi.
 Săliștea-de-Sus (Maramureș)

152

Foaie verde țipirig,
 Nu-mi degeră, dar mi-e frig;
 Foaie verde iederă,
 Nu mi-e frig, da-mi degeră.
 Fumureni (Vâlcea)

153

(Muzica de la nr. 151)

Când se bat cu omăt, ca să se mai încălzească, se prind în cerc și cîntă:

Învîrte-te, sînge,
 Frigul mi-l înfrînge.
 Măgura (Dîmbovița)

154

Cînd este ger tare, de-ți îngheață mîna pe clanță, copiii se îmbulzesc să intre în casă, zicînd

155

Babă cotoroanță,
 Dă drumu' la clanță.
 2 Mai (Constanța)
 Îndemn cînd e frig:

Cui îi frig,
 Facă-se cîrlig!*

156

Săbolciu (Bihor)

Spre sfîrșitul iernii, cînd vremea se mai încălzește:

157

Aburi, buri-bura,
 Vai de mine, frig mi-era!
 Corbu (Harghita)

(Muzica de la nr. 150)

Îndemn cînd e cald:

158

Cui îi cald,
 Bagă-se sub gard!
 Săbolciu (Bihor)

(Muzica de la nr. 156)

* În Ususău (Arad): *Facă-se covrig.*

ÎN LEGĂTURĂ CU CITEVA PLANTE

Cînd se formează măceșele:

159

*Măceșe-ceșe
Din cotruță iese.*

Cîrja (Vaslui)

Cînd dau de „ciocul-berzei“, copiii desprind fructul plantei și, în timp ce aceasta se răsucesce în spirale, cîntă:

160

*Ciocul-berzei se-nvîrtește
Pînă cînd el amețește.*

(Muzica de la nr. 12)

Mărgheni (Olt)

Primăvara, ca să ferească de frig călțunașii:

161

*Călțunei,
Mititei,
Hai veniți în cas' la noi,
Că dă frigul peste voi.*

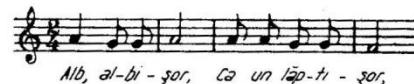
(Muzica de la nr. 121)

Bucșani (Dîmbovița)

Cînd găsesc aliori:

162

*Alb, albișor,
Ca un lăptișor,
Vin să te rup
Și eu să te duc.*

Stejaru (Tulcea)

Dacă în grădină nu toate plantele au crescut la fel, copilul se amuză:

163

*Pătlăgica —
Cit furnica;
Și ardeiu —
Cit bordeiu.*

Cotești (Vrancea)

Dacă-l atinge o urzică, ca să scape de usturime, își freacă pielea cu boz și cântă:

164

*Ieși urzică,
Intră boz!*

Lupești (Vaslui)

(Muzica de la nr. 16)

În timp ce merge pe-o margine de cărare:

165

*Pădădie - die,
Scoate capu' din cutie!*

Râmniceni (Vrancea)

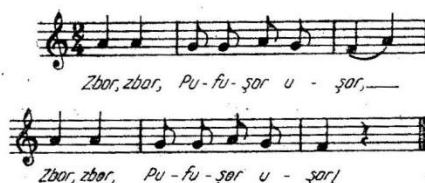

Când copiii se ațin după pufușorii mînați de adierea vîntului, cîntă legănîndu-se:

166

*Zbor, zbor,
Pufușor ușor!*

Gîrdești (Teleorman)

Cînd susaiul e înflorit, copiii îl culeg, îl curăță de foi și cîntă în timp ce îl freacă între palme spre a-l mînce:

167

*Susai,
Bursai,
N-ai fierea,
Dă-mi mierea!*

Mahmudia (Tulcea)

Cînd dudele încă nu sînt bune de mîncat:

168

*Să se coacă dudele,
Să ne facem burțile.*

Găiseanca (Brăila)

Cînd duzii negri sînt în pîrg, copiii așteaptă sub copac să le pice în gură vreun fruct copt — și cîntă:

169

Dudă, dudă,
Stai dacă ești crudă;
De ești de păcură,
Cazi la mine-n gură.

Cîmpulung (Argeș)

Ca alternativă:

170

Păsărică-rică,
Țipă-mi o pomiță;
De nu mi-i ȝipa,
Ciocu' ȝi-o seca!

Salva (Bistrița-Năsăud)

Un micuț de doi ani și jumătate, uitîndu-se la un stejar mare și verde:

171

O, ce pomu male!
Le, le, le!...

Colȝea (Brăila)

Primăvara, cînd natura a reînviat în plin:

172

Haideȝi după viorele,
Că sînt frumușele;
Haideȝi după ghiociei,
Că sînt mititei.

Hetiur (Mureș)

Cînd sînt semne de recoltă bogată:

173

Mare-i griul și spicos,
Gheorghe vine bucuros;
Bun e griul, foarte mare,
Are Gheorghe de mîncare.

Radu Negru (Ialomiȝa)

37

CŪ PRIVIRE LA UNELE VIETĂȚI

Cînd văd vreo rîmă:

174

*Strigă rîma din grădină:
Apără-mă de găină;
Că de cîine nu mă tem,
Că se face numa' ghem.*

Săliște-de-Sus (Maramureș)

Dacă la scăldat sau în timp ce rup buruienile din orez, de exemplu, se fixează vreo lipitoare de corpul unui copil, acesta încearcă s-o dea la o parte, zicînd:

175

*Lipitoare cu unsoare,
Fugi de-aici că-ți dau cu sare!*

Căteasca (Argeș)

176

*Lipitoare, lipitoare,
Dă-te jos de pe picioare,
Că-ți dau brînză și mălai,
Să te sui numai pe cai.*

Mîrșani (Dolj)

Melcului îi cîntă:

177

*Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarnele.*

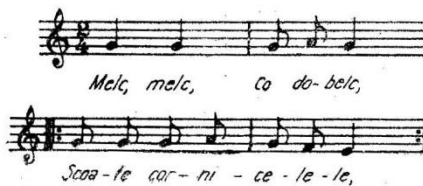
Cîrlibaba (Suceava)

178

*Melc, melc,
Codobelc,
Scoate cornicelele,
Că ți-oi da mărgelele.*

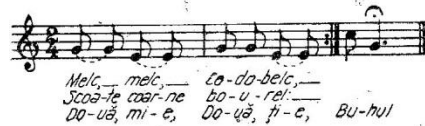
Sînmărghita (Cluj)

179

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne bourel:
Două, mie,
Două, fie,
Bu-hu!

Vatra Moldoviței (Suceava)

180

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne bourele,
Să mă uit și eu la ele!
Și te du la fântinele
Și bea apă din ulcele;
Și mănincă leuștean,
De te fă cât un buștean.

Înainte versurilor 5 și 7:

Melc, melc,
Codobelc!

Sarmizegetusa (Hunedoara)

181

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne de berbec!
Și te du la Dunăre,
Și bea apă tulbure;
Și te suie pe butoi,
Și mănincă usturoi.

Turda (Tulcea)

182

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne bourești!
Și te du la Dunăre,
Adă apă tulbure.
N-aduce de-a tulbure,
Ci adă de-a limpede —
Să spălăm cămășile,
Albe ca și florile;
Și-ale tale, și-ale mele,
Ca să ne gătim cu ele.

Boureni (Dolj)

Melc, melc,
Codobelc,
Scoate coarne bourești,
Că vin boii de la munte,
Și ți-or face poc în frunte.

Frunzeni (Mureș)

Boușor-șor,
Scoate coarnele cu zor,
Că vin boii de la moară
Și te-mpung de te omoară.

Laslea (Sibiu)

Ghiocel, ghiocel,*
Scoate coarne de vițel!
Și te suie pe buștean,
Și mănincă leustean;
Și te suie pe uluci,
Și mănincă mere dulci.

Înainte de fiecare vers:
Ghiocel, ghiocel!!

Tohanu-Vechi (Brașov)

Și racului îi găsesc de cântat:

Racu' merge înapoi,
Cîte-un pas, și cîte doi.

Cartierul Dealu-Spirei (București)

Eu sînt rac
Prostănac,
Cu cleștele semne-ți fac.

Caraorman (Tulcea)

Ieșiți, raci,
Că n-ați fi draci —
Ieșiți, și vă dau colaci!

Dobrotești (Teleorman)

* În Gîrbova (Alba) sau Zagăr (Mureș): *Bourel, bourel.*

183

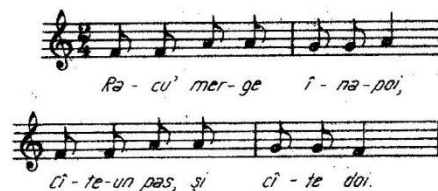
184

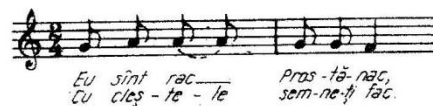
185

186

187

188

189

Hai, raci,
Cu nădragi,
Țințarași
Cu cizme largi.

Pătrăuți (Suceava)

Primăvara, când apar greierii, copiii înfig un pai în pământ și cântă pînă ce iese vreunul:

190

Ieși, greieraș, pe pai,
Să-ți dau un sac de mălai.

Breaza (Prahova)

191

Greieruș, greieruș,
Ieși la mine pe păiuș,
Că merem în țară
Și facem cămară.

Poiana-Vadului (Alba)

192

Ieși, greluș,
Pe păiuș —
Că-ți fac casă și cămară
Și-ți dau pîine de secară
Să o ai la primăvară.

Vidra (Alba)

193

Ieși, greluș, pe pai în sus,
Că-ți arde casa
Ca mătasa
Și piciorul
Ca fuiorul.

Avram Iancu (Alba)

194

Greier, greieruș,
Ieși afară pe păiuș,
Că de nu ți-oi sparge casa,
Și-ți omor pe preoteasa.

Bistra (Alba)

195

— Greieraș, greieraș,
Te-ai sculat?
— M-am sculat.
— Te-ai spălat?
— M-am spălat.
— Ai mîncat?
— Am mîncat.
— Hai cu mine la arat!

Bărbulețu (Dîmbovița)

196

— Ali,* greiere, ești acas'?
— Da.
— Atunci, hai afară!
Eu de coarnele plugului,
Tu de mașele boului.

Rîu-Alb (Dîmbovița)

* Ali = grăbește.

- Greiere, greiere, ești acas'?
- Sînt, sînt.
- Ce faci, ce faci?
- Beau cafea cu lapte.
- Vrei boii mei căruța ta?
- Vreau, vreau, vreau.
- Di, boii, di! (bis)

Davidești (Argeș)

- Greiere, greiere, ești acas'?
- Sînt, sînt.
- Mergi la moară?
- Merg, merg.
- Hai agață-te, de coada căruții și hai! { vorbite Crrru! }

Valea Leurzii (Dîmbovița)

- Nene greiere, ești acasă?
- Sînt, sînt.
- Mergi la moară?
- Merg, merg.
- Poți să te ții de coarnele plugului?
- Pot, pot, pot.
- Hi, tăticule, hi!

Valea Leurzii (Dîmbovița)

- 200**
- Măi nea Gheorghe, ești acasă?
 - Sînt, sînt, sînt.
 - Îmi dai boii să ar?
 - Ți-i dau nene, ți-i dau.
 - Hăis, hăis, hăis!

Pătirlagele (Buzău)

- Taică părinte!
- Da, da.
- Hai să arăm.
- Cu ce?
- Cu boii mei, cu caii tăi.
- Ce le dăm de mîncare?

197

198

199

201

- Popă, popă, ești acasă?
- Sînt, sînt.
- Ai arat?
- N-am arat.
- Hai să arăm împreună!
- Hăis, Cornilă,
- Cea, Drăcilă!

Pietroșani (Argeș)

202

- Ceapă și cu sare.
- Hai, hai!
- Har, har, har!... (Zice așa într-una pînă, scoate paiul.)

Gura Vulcanei (Dîmbovița)

203

Preoteasă-acasă-i popa?
De-i acasă,
Zi-i să iasă;
De-i la vie,
Zi-i să vie;
De-i la moară,
Zi-i să sară —
Că vin turcii cu papucii,
Și-i vor omori toți pruncii.

Purcăreț (Sălaj)

(Muzica de la nr. 34)

204

Cumetre, cumetre,
Hai la metre;*
Ai topor, ai,
Ai fier,** ai,
Sui în circa mea și hai!

Dragosloveni-Soveja (Vrancea)

Cînd reușesc să apuce un greier, copiii îi cîntă în cor:

205

Greieraș borșos,***
Lasă burta-n jos,
Că vine furnica****
Și-ți papă burtica.

Cartierul Rahova (București)

206

Greiere borșos,
Lasă-ți burta-n jos;

De nu ți-ai lăsa-o,
Cîinii ți-or mînca-o.

Crîngeni (Teleorman)

207

Greier, greier, greieraș,
Mere mama la oraș.
Fii cuminte, nu cînta,
C-apoi ți-aduce ceva.
Nu cînta, nu cînta.
Că te-aduce cineva,
Și pe tine te-o mînca.

Alămor (Sibiu)

* Metru = lemn de-un metru.
** Fier = fierăstrău.
*** În Focșani (Vrancea): Șoricel burtos.
**** În Focșani (Vrancea): Că vine pisica.

Cînd cărăbușul de mai este chemat să vină la ei:

208

*Buș-buș, cărăbuș,
Ieși afară din culcuș!*

Berliște (Caraș-Severin)

209

*Hai, gîndac, la mine,
Că ți-oi da de cină
Pită și slănină.*

Roșia de Secaș (Alba)

(Muzica de la nr. 48)

210

*Cărăbuș,
Buburuș,
Jos, pe vale, la Trotuș!*

Tîrgu Ocna (Bacău)

211

*Moș,
Cocoloș,
Pune pipa jos
Și ia-ți comănacul
Și-mpușcă gîndacul.
(Azvîrle pălăria pe insectă ca s-o prindă).*

Șoroștin (Sibiu)

212

*Ieși, gîndac,
Comănac,
Că ți-oi da fir de bumbac.*
Straja (Alba)

Dacă prind un cărăbuș, îl leagă de picior și-l îndeamnă să zboare:

213

*Zburi, zburi, zburitor,
Care-o fi mai bărbăcior,
Să-l pui la plug,
Să tragă la jug.*

Săcele (Brașov)

Cînd copiii găsesc pe vreo plantă de cîmp așa-numiții gîndaci-vîrtej, îi pun pe-o pînză, și cun încep să se învîrte, cîntă:

214

*Cosî, cosî, cositoare,
Ia cosîți, cosîți mai tare,
Că vin turcii și vă taie
Și vă pune la frigare.*

Voineasa-Mare (Olt)

Cînd copii dau de un „croitor“, îl pun pe dunga unei frunze; în timp ce acesta începe s-o creșteze, i se cîntă:

215

*Croitor, croitor,
Croiește, că te omor!*

(Muzica de la nr. 103)

Drăgoești (Vâlcea)

Dacă vreun copilaș vede un gîndăcel că dă înapoi, îl ia în palmă, cu țărîină cu tot, și ca să se arate, îi cîntă:

216

*Sai, drace,-ntr-un picior
Cu cămașa de fuior!*

Deleni (Vaslui)

Copiii așază pe palmă cîte o buburuză și-i cîntă, cu gîndul la o anumită dorință a lor:

217

— *Gărgăriță, gărgărea,
Spune-mi unde-i casa ta?*
— *Colea-n vale la vîlcea,
Coperită cu perdea.*

Turburea (Gorj)

218

*Gărgăriță, gărgărea,
Du-te la maica matală,
Să-ți dea pîne cu halvale.*

Sulina (Tulcea)

219

*Ruță, bumburuță,
Suie-te-n căruță;
Din căruță-n car,
Zboară la hotar.*

Roșovița (Gorj)

220

*Ruie, păpăruie,
Zboară-n căruie,
Că vin turcii,
Și-ți rup papucii.*

Bîlta (Gorj)

221

*Mamă, mămăruță,
Suie-te-n căruță —
Tată-tu-i la turci,
Mamă-ta-i la furci,
Fuga de-i ajungi!*

Dacia (Brașov)

Buburuță-ruță,
 Suie-te-n căruță,
 Du-te pin' departe,
 Peste șapte sate,
 Adă-ne de toate!

Zărand (Arad)

222

Buburuță-ruță,
 Suie-te-n căruță,
 Și te du la moară
 De ia pe Bujoară.

Vaideeni (Vilcea)

223

(Muzica de la nr. anterior)

Buburuță-ruță,
 Sai din căruță;
 Buburoi-roi,
 Sai din căroi.

Runcu (Gorj)

224

Gărgăriță-riță,
 Du-te la Pleniță,
 Și ia-mi de rochiță.

Hunia (Dolj)

225

Măriuță-uță,
 Suie-mă-n căruță,
 Și mă du pin' la Sibii,
 Să-mi cumpăr niște bertii.*

Sona (Alba)

226

Mămăruță-ruță,
 Suie-mă-n căruță,
 Și mă du la moșu',
 Să-mi dea cocoloșu',
 Și mă du la buna,
 Să-mi dea și ea pruna.

Spanțov (Ilfov)

227

* La versurile de mai sus se adaugă — Armeni (Sibiu):
 Și la fete cămănațe,
 Să vedem dacă le place.

228

Mămăruță-ruță,
 Suie-mă-n căruță.
 Hi, la vale, hi, la deal,
 Hi, la puțul lui Drăgan.

Izvoarele (Ilfov)

229

Mămăruță-ruță,
 Suie-mă-n căruță.
 Dura, dura, pîn' la vale,
 Pe miță călare.*

Beiuș (Bihor)

230

Păpăruie-ruie,
 Suie-mă-n căruie,
 Și mă du devale,
 Cu grăunțe-n poale,
 Și mă du la moară,
 Și de-acolo zboară.

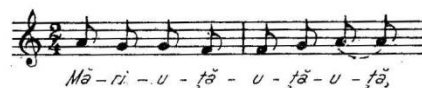
Buteni (Arad)

(Muzica de la nr. 49)

231

Măriuță-uță-uță,
 Pune mița la căruță;
 Dacă vezi că trage bine,
 Ia-mă-n căruț și pe mine;
 Dacă vezi că trage rău,
 Pune și motanul meu.

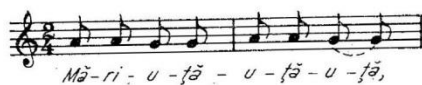
Goioasa (Bacău)

232

Măriuță-uță-uță,
 Pune calu' la căruță;
 Dacă vezi că trage greu,
 Pune și minzocul meu.

Bărticești (Neamț)

Pe cîmp, copiii, întîlnind găuri de bondar negru, leagă un cocoloș de ceară cu ață, pe care îl introduc în aceste găuri, și cîntă:

Notă. Aceeași insectă, în diferite localități, capătă diferite numiri — ca de exemplu: Făsuiță (Pleșoiu-Olt), Găina Dumnezeu (Zmeurătu-Vilcea), Puica-popii-zburătoare (Conțești-Dîmbovița), Gîtiuță (Schitu Frumoasa — Bacău) etc.

* În Sighetul Marmației (Maramureș), ultimele două versuri:
 Și mă du la vale,
 Ca pe zmeu călare.

Ieși, moș,
După coș,
Că te cheamă un cocoș!

Mircești (Olt)

Ieși, moș,
Cocoloș,
C-au venit turcii la coș.*

Fîntînele (Constanța)

235
Ieși, moș,
Cocoloș,
Că mîine vreau să te-ngroș
Cu făină după coș.

Cîrlomanu (Teleorman)

Zbîr, zbîr!...
Ia ieși, dracule smolit,
Din culcușul căpăcit;
Prinde bine cocoloșu',
Că de nu, te scoate moșu'!

Lerești (Argeș)

Paparog-rog
Ieși afară pin' te rog,
Că vine tractoarele
Și ți taie picioarele.

Cut (Alba)

Iese dracu dintr-o bortă
C-un papuc și cu-o ciubotă.

Igești (Vaslui)

Cînd pe întuneric apar și dispar luminițele licuricilor:

Licurici, licurici,
Se aprinde ici și ici.

Bumbești-Piticu (Gorj)

Licurici,
Cu ochii mici,
Vino seara pe aici.

Vălișoara (Caraș-Severin)

233

234

(Muzica de la nr. anterior)

236

Moș, moș
Cocoloș,
Prinde-te de ață,
Ieși la suprafață.

Purani (Teleorman)

237

238

(Muzica de la nr. 34)

239

240

241

* În Ștefan cel Mare (Olt): Că te bag turcii la coș.

242

Lici-lici, licurici
Încălțat în opinci,
Cînd afară nu e lună,
Vino ne lumină.

Reșița (Caraș-Severin)

243

— Licurici,
Cu ochi mici,
Ce coși noaptea la opinci?
— Ziua n-am putere,
Noaptea am vedere.

Căprioru (Dîmbovița)

244

Licurici,
Vino p-ici,
Să-ți dau o oală cu urzici.*

Călimănești (Vîlcea)

245

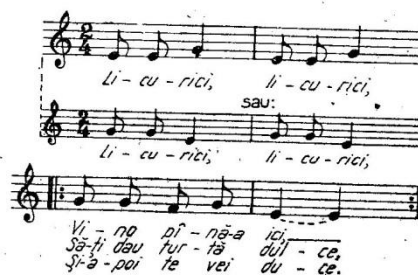
Licurici, licurici,
Vin' la mama pîn-aici,
Să-ți dau lapte cu pîlnici.

Mehadia (Caraș-Severin)

246

Licurici, licurici,
Vino pîn-aici,
Să-ți dau turtă dulce,
Și-apoi te vei duce.

Gornea (Caraș-Severin)

247

Licurice, licurice,
Luminează-mi prin miriște,
Că te-oi duce-ntr-un palat,
Te-oi face tare bogat.

Huseni (Sălaj)

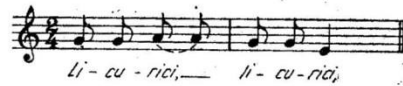
(Muzica de la nr. 111)

*. În Homorod (Brașov). la versurile de mai sus se adaugă; Să te pun în buzunar, Să te am de felinar.

248

Licurici, licurici,
Vin' să dormi cu noi în prici.

Dognecea (Căraș-Severin)

Cînd fluturii filfilie în bătaia razelor de soare, cei mici încearcă să-i înduplece să vină la dînșii cîntîndu-le:

249

Fluture, fluture,
Flutură pe buture,
Dă din aripioare,
Flutură pe floare,
Fluture, fluture,
Zboară de pe buture —
Fluture frumos,
Vino colea, jos.*

Cartierul Colentina (București)

250

Fluturaș, fluturaș,
Vin' la mălăiaș;
Fluturaș cu sabie,
Lasă-te pe albie;

Fluturaș frumos,
Lasă-l, Doamne, jos,
Să-i dau de mîncare,
Să crească mai mare.

Mihăilești (Ilfov)

251

Fluturaș, fluturaș,
Zboară sus de pe butaș;
Și vino la mine,
Că n-am mărăcine;
Și vino la mine,
Să mă joc cu tine.

Cartierul Militari (București)

252

Ciucă—
Pe măciucă.

Șona (Alba)

253

Picătură
Cu untură.

Covei (Dolj)

* În Sinești (Olt): Lasă-te mai jos.

254

Lie, Lie, pădărie,
Zi la fluturi ca să vie
Drept la mine-n pălărie!

Beiu (Teleorman)

În așteptarea fluturilor, precum și după ce aceștia au venit:

255

Ilie, Ilie,
Fluturii să vie.
Ilie-a murit,
Fluturii-au venit.

Traian (Olt)

Cînd viermii de mătase își caută loc pentru a se prefăce în coconi:

256

Vierme, viermușor,
Hai, ridică-te ușor —
Hai, ridică-te pe plasă,
Fă-ți gogoasă de mătasă.

Mircea Vodă (Dîmbovița)

Cînd roiesc albinele, bat în tinichele și le cheamă cu fluierătură:

257

Liviu Rebreanu (Bistrița-Năsăud)

De albină se roagă să le dea mierea din cotruță*, însă...

258

Măi, albină, albiniță,
Dă-ne mierea din cotruță*!

Orșova (Mehedinți)

259

Măi albină, albiniță,
Nu mă mușca de bărbiță.

Capu-Cîmpului (Suceava)

* Cotruță = culcuș, adăpost — în cazul de față stup.

260

*Fir-ai să fii de neroadă,
Dar tu muști și pe la coadă?*

Lămășeni (Suceava)

Cînd copiii văd zburînd în jurul lor insecta numită „moș Drăghici“, asemănătoare albinei, îndreaptă degetul arătător către ea, ca să se așeze pe acesta:

261

*Moș Drăghici,
Pun-te-aici,
Că-ți dau pîine și șorici.**

(Muzica de la nr. 103)

Crîngeni (Teleorman)

Dacă dau peste un cuib de viespi:

262

*Bîndăoană — oană,
Ieși afară să-ți dau poamă,
Din grădina lui Papuc —
Vino-ncoace să te-apuc.*

Becicherecu-Mic (Timiș)

Dacă nu pot prinde insecta:

263

*Bîrdăune — une,
Drucu**-n tin' să tunē!*

(Muzica de la nr. 133)

Șemlacu-Mare (Timiș)

Uneori, copiii moaie un păiuș în salivă și-l introduc în furnicar; alteori, așază o frunză sau crenguță pe mușuroi. Furnicile se adună pe acestea și lasă un suc acrișor, plăcut.

264

*Furnicar, furnicar,
Dă-mi oțet, că-ți dau mărar!****

Dezna (Arad)

265

*Furnicar, furnicar,
Dă-mi un pic de oțetar;
Dacă nu mi-i da,
Ploaia voi chema.*

Igrița (Cluj)

* În Sălciile (Prahova) sau Moșteni (Teleorman): *Că-ți dau pîine și opinci.*

** Druc = par.

*** În Corbești (Arad): *Dă-mi oțet, că-ți dau crișar.*

266

Furnicar, furnicar,
Dă-mi o mină de-oțetar,
Că de nu ți-oi sparge casa
Și ți-oi omori mireasa.

Mihai Viteazu (Mureș)

267

Furnicar, furnicar,
Dă-mi oleacă de borș,
C-am tăiat un cocoș
Și vreau să-l fac cu borș.

Muncelu-de-Jos (Neamț)

Fur-ni-car, fur-ni-car, Dă-mi o-lea-că de borș,

C-am tă-iat un co-coș și vreau să-l fac cu borș.

268

Furnicar, furnicar,
M-a trimis mama la borș,
C-a tăiat un cocoș
Cu gîtu' roș.

Agapia (Neamț)

Fur-ni-car, fur-ni-car,
M-a tri-mis ma-ma la borș,

C-a tă-iat un co-coș cu gî-tu' roș.

269

Furnicar, furnicar,
M-a mînat domnu' primar
Să-mi dai o chilă de-oțet
Pentru domnu' logofăt.

Ilovu (Mehedinți)

Fur-ni-car, fur-ni-car,

270

Furnicar-car,
Dă-mi o țir' de oțetar,
Că de nu mi-i da,
Boii i-oi mîna
Și casa ți-oi strica.

Valea Chioarului (Maramureș)

271

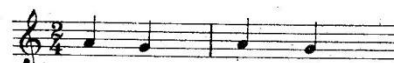
Furnicuță, furnicuță,
O spus fătu să-mi dai țîțucă;
Dacă nu mi-i da,
Dracu te-a lua.

Coasta (Cluj)

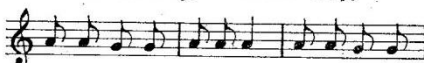
272

Dă-mi borș, dă-mi borș,
Că deseară tai cocoș;
Dacă nu mi-oi da,
Mușuroiu ți-oi strica.

Copălău (Botoșani)

Dă-mi borș, dă-mi borș,

Că de-sea-ră tai co-coș; Da-că nu mi-oi

da, Mu-șu-ro-iu ți-oi stri-ca.

53

*M-a trimis mama să-mi dai borș
C-a tăiat tata un cocoș.*

Goioasa (Bacău)

*M-a trimis moșu
Să-i dai borșu,
C-a tăiat cocoșu.*

Frunțișeni (Vaslui)

*Na-ți furnică lapte fiert,
Și dă-mi înapoi oțet.*

Nehoiu (Buzău)

*Dă-mi oțet, mătușă Floare,
Că la iarnă ți-oi da moare.**

Mănăstirea (Maramureș)

Cînd urmăresc, cu curiozitate naivă, muștele:

*Joacă musca pe perete
Îmbrăcată-n salopete.*

Belcești (Iași)

*Merge musca pe perete
Cu (Fănuță) de ureche.*

sau:

Cu-o traistă plină de fete.

Valea Vinului (Satu-Mare)

*Două muște
Fac găluște,
Una sare să mă muște.*

Petrilaca (Mureș)

Pe seară, cînd se ivesc roiurile de țînțari:

* Moare = zeamă de varză murată.

273

274

275

(Muzică de la nr. 16)

276

277

278

279

(Muzică de la nr. 34)

280

Țințaroii, țințaroii,
Vin seara pe la noi,
De pe-un vîrf de mușunoi,
Intr-o oală cu oloi.

Trușești (Botoșani)

Către seară, cînd aud că orăcăie broaștele sau broatecii:

281

Broscuță lată,
Ieși afar' din baltă —
Dacă mi-i cînta,
Mă voi bucura.

Gad (Timiș)

282

Nu te-ntinde broască-n tău,
Că nu-i tăul tot al tău.

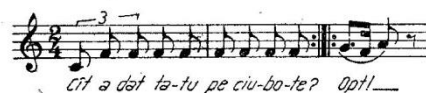
Racova (Bacău)

(Muzica de la nr. 103)

283

— Cît a dat ta-tu pe ciubote? (bis)
— Opt, opt!* (Se imită orăcăitul).

Tătăruși (Iași)

284

Cici-cici primăvară,
Să iasă copiii-afară
C-un dărab** de pită-n poală.
Să se suie pe gunoi
Să o dea la ciocîrloi,
Să se suie pe coteț
Să o dea la racateț***

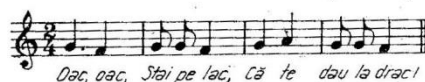
Salva (Bistrița-Năsăud)

* Adică 8 lei
** Dărab = bucată.
*** Racateț = brotac.

Oac, oac,
 Stai pe lac,
 Că te dau la drac!
 Nicolae Bălcescu (Vilcea)

285

Oac, oac, oac,
 Ieși din lac
 Și dă-mi pielea ta,
 S-aiîrn cîrlige de ea.
 Recea (Argeș)

286

Oac, oac, oac,
 Broasca-n lac
 Și broscoiu-nîr-un arac.
 Măldăeni (Teleorman)

287

(Muzica de la nr. 103)

Un gînsac și-un brotac
 Se certau mereu pe lac:
 Ocî-clî, ocî-clî,
 Taci și nu mă ocări!
 Gvardinița (Mehedinți)

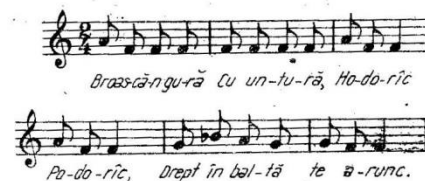
288*

După ploaie, în vreme ce ia de pe malul apei sau din uliță broasca și-o aruncă în baltă, copilul cîntă:

289

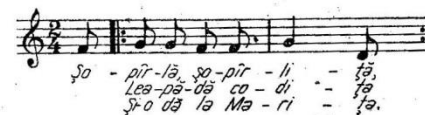
Broască-n gură
 Cu untură,
 Hodoric,
 Podoric,
 Drept în baltă te arunc.
 Buzduc (Dolj)

Dacă vreunei șopîrle ascunse prin tufiș i se vede un pic coada, copiii cîntă:

290

Șopîrlă, șopîrliță,
 Leapădă codița
 Și-o dă la Marița.
 Mihălășeni (Botoșani)

* Muzica aparține culegătorului.

Cînd dă de un șarpe care se tîrăște, și cutează să-l 'omoare:

291

*Piei, șarpe, piei, drace,
Lasă-mă pe mine-n pace!*

Luncani (Timiș)

292

*Stai, fine, să te cunun
Cu trei bețe de alun.*

Izvoarele (Dîmbovița)

(Muzica de la nr. 16)

Cînd vreun fundac își arată capul:

293

*La fund, corcodel,
Că-ți dau mațe de purcel!*

Potcoava (Ialomița)

Nici cocoșul nu-i trecut cu vederea:

294

*Cucurigu-gagu
S-a suit pe munte
Și-a-nceput să cînte;
Și s-a dus la vie
După razachie,
Și s-a dus la moară
Grăunțe să ceară.
Hiș, cocoș, cocoș,
Că te bag în borș!
Hiș, din bătătură,
Că te fac friptură!*

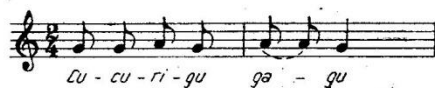
Fălcoianca (Ilfov)

295

*Cucurigu-gagu
S-a suit pe munte
Și-a-nceput să cînte:
Ieși, băbușo, din bordei,
Că mă mușcă cîinii tăi;
Fă o pîine caldă,
Pune-o pe lădiță,
Dă-o la fetiță.*

2 Mai (Constanța)

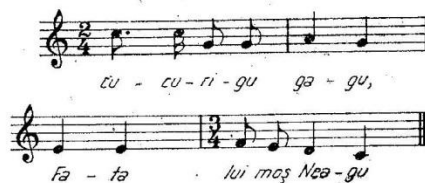

Dacă se întâmplă să fie de față când nunta este în trecere:

296

Cucurigu gagu,
Fata lui moș Neagu
S-a suit pe munte
Și-a-nceput să cînte:
Scoate, mamă, turta,
Că ne vine nunta;
Uite-o colo-n coastă,
Lîngă via noastră.
Înaintea fiecărui vers:
Cucurigu-gagu!

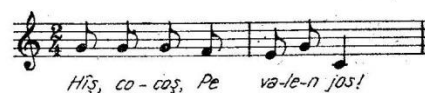
Bălăria (Ilfov)

Dacă cocoșul sau găina risipesc paiele sau îi tot stau în cale:

297

Hîș, cocoș,
Pe vale-n jos!
Certeze (Satu-Mare)

298

Uș, cocoș,*
Că te-ngroș
Cu făină de la moș!**
Ungheni (Argeș)

(Muzica de la nr. 103)

299

Hîș, cocoș,
Că te bag în borș —
Borșu' e acru
Și te ia dracu.

Măgura (Brașov)

300

Hîș, găină,
Pe moșină!
Negrești (Satu-Mare)

301

Fugi, găină, girlejată***
Că te-apuc de beregată!****
Udrești (Dîmbovița)

302

Fugi, găină, de pe paie,
Că te prinde și te taie
Și te pune la tigare.
Bălăria (Ilfov)

* În Orbeasca-de-Jos (Teleorman): Coș, capră, coș.

** Moș are înțelesul de morar bătrîn.

*** Girlejate = cu gîtul gol.

**** În Dragodana (Dîmbovița) se zice la șotron: Să mai dau și eu o dată.

303

Fugi, găină, că te tai,
Că de tine nu am trai!

Văleni (Vâlcea)

În timp ce cîrîie sau cotcodăcește vreo găină:

304

Uș, găinușă, la ou,
Că e vai de capul tău!

Ștîlpeni (Argeș)

305

Cotcodac, cotcodac,
S-a ouat găina-n sac!

Grănicești (Suceava)

306

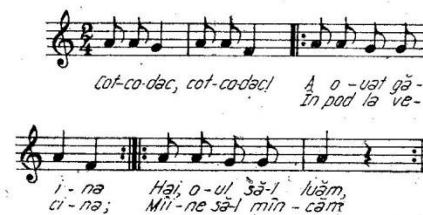
Cotcodac, cotcodac!
Du-te, mamă, în cerdac
Că găina a ouat.

Colacu (Dîmbovița)

307

Cotcodac, cotcodac!
A ouat găina
În pod la vecina;
Hai, oul să-l luăm,
Mîine să-l mîncăm.

Valea Leurzii (Dîmbovița)

308

Cotcodac, cotcodac,
Cîte ouă m-am ouat
Pe toate mi le-au luat.*

Războieni (Neamț)

* În Titești (Vâlcea), în locul ultimelor două versuri: Am făcut ou, și l-a luat.

Cotcodac, eu m-am ouat,
 Și dușmanii le-au luat
 Și le-au fierț și le-au mîncat.
 Horlești (Iași)

309

Oul în mînă,
 Dă-mi-l tu, găină —
 Să fie mai mare,
 Să am de mîncare.
 Dej (Cluj)

310

De găină se mai agață și în felul acesta:

O găină rozosină
 A căzut la poartă-n tină;
 Și-a venit un cocoșel
 Și-a sculat-o frumușel
 Și-a dus-o la grădiniță
 Să o facă doctoriță.
 Drașov (Alba)

311

Cloșcă, cloșcă, rea mai ești,
 Toată ziua mă ciupești
 Și tu puii ți-i păzești.
 Mihail Kogălniceanu (Constanța)

312

În timp ce aud strigătul prepeliței:

Pitpalac, pitpalac,
 Vino și la mine-n prag
 Să-ți dau lapte și colac.
 Valea Bolvașnița (Caraș-Severin)

313

Pe curcan, dovedesc să-l întărite cu astfel de cîntece:

Stc, curcane,
 Că tu n-ai mărgel
 Roșii c-ale mele,!
 Horia (Ilfov)

314

315

*Ti-am furat mărgелеle,
Înfoiază-ți penele.
Sîc, sîc, sîc!*

Cartierul Militari (București)

316*

1. Măi curcane, n-ai mărgеле
Roșii c-ale mele.
2. Măi curcane n-ai cercei
Frumoși ca ai mei.
3. Măi curcane, moșul tău
Nu-i ca moșul meu.
4. Măi curcane, de ce strigi?
Vrei să-ți dau panglici?

Fiecare vers se cîntă încă o dată,
după care urmează fluieratul.

Cartierul Rahova (București)

După ce l-a întăritat:

317

*Măi curcane minios,
Roș, albastru, nu-i frumos.*

Dorna-Arini (Suceava)

318

*Măi curcane, n-ai mărgеле
Mai frumoase c-ale mele.*

Davidești (Argeș)

Copilului îi place oul de bibilică fiindcă este mititel, tare și pistruiat:

319

*Bibilică-lică,
Păsărică mică,
Dă-mi un oușor
Pentru păștișor.*

Teleormanu (Teleorman)

În timp ce uliul se-nvîrtește în zbor sau se menține în aer fără să mai dea din aripi:

320

*Uliu, uliu, fă-te roată,
Că-ți dau o găină moartă.*

(Muzica de la nr. 12)

Jibert (Brașov)

* Strofele 2, 3 și 4 aparțin culegătorului.

Ia, ia, că nu-i a mea,
I-a vecinii de colea.

Vulturești (Argeș)

Arii, arii,
Bate parii.
Fă-i vînt, fă-i vînt,
Dă-i cu el de pămînt.

Vladimir (Gorj)

Rete, rete,
Paparete,
Dai în vînt,
Dai sub vînt,
Dai cu coada de pămînt.

Măciuca (Tulcea)

Hiri*, hiri joacă-n vînt,
Dă cu capul de pămînt.
Hiri, hiri joacă-n ploaie,
Dă cu capu' de pietroaie.

Vălari (Gorj)

Hiri, hiri,
Patrachiri,
Dă-i în soare, dă-i în vînt,
Dă-i cu capu' de pămînt,
Dă-i în lună, dă-i în soare,
Dă-i cu capu' de pietroaie.

Cîrbești (Gorj)

Cînd uliul se rotește tot mai jos, copiii încearcă să-l alunge sperîindu-l că-i arde casa:

Hirău, hiră,
Focu-n cuibul tău!**

Rășinari (Sibiu)

Arde casa uliului,
Pe fața pămîntului!***

Cuzdrîoara (Cluj)

321

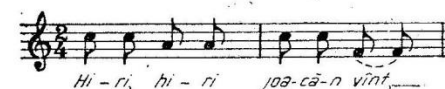
322

323

324

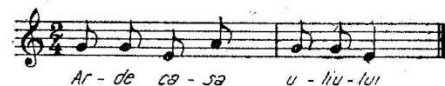

325

(Muzica de la nr. anterior)

326

327

* Hirău = uliu.

** În Tîrnăveni (Mureș): Arde foc la cuibul tău !

*** În Budacu-de-Jos (Bistrița-Năsăud), Sus pe fața muntelui !
În Salva (Bistrița-Năsăud), Pe vîrful muntelui !
În Sibiu (Sibiu), Pe Căpșă-lupului !
În Borleasa (Bistrița-Năsăud), În fundul hotarului !
În Arad (Arad), În vîrful stejarului !
În Pietroșița (Dîmbovița), Unde șade puii lui !

328

Arde casa uliului
Pe vârful cotețului;
Las' să ardă că nu-mi pasă,
Că nu-i casa de mătăasă.

Igrîția (Cluj)

Arde casa uliului
În fundul pîrăului;
Arde casa găii
În fundul pîrăii.

... (Bistrița-Năsăud)

Ha, uliu, ha!
Arde casa ta!
În vârful nukului
Arde casa uliului!
Ha, uliu, ha!

Năsăud (Bistrița-Năsăud)

Uliu, uliu, gaia,
Arde focu' Baia!
În vârful copacului
Arde casa uliului.
Uliu' strigă: n-o lăsa,
Ardă casa mîne-ta.

Lăpuș (Maramureș)

Alteori, copilul își închipuie că uliului îi este teamă să mănînce pîinișoară (pentru că i se lipește de limbă), sau că-l poate păcăli dacă-i zice:

Hai, uliu, uliu,
Ca să-ți dau lipiu.

Iarăș (Covasna)

Uliu, uliu,
Joacă pe podiu,
Că-ți dau un lichiu*
Și o găleată nouă
Tot plină cu ouă.

Hundorf (Mureș)

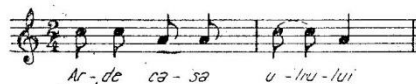
* Plăcintă din cocă de pîine cu ceapă, felii de mere, brinză...

329

Arde casa uliului
În vârful nukului;
Las' să ardă cit de tare,
Că n-ar fi bai așa mare.

Corvinești (Bistrița-Năsăud)

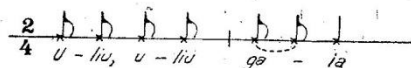
330

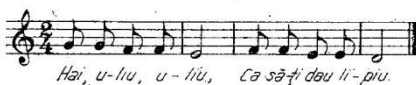
331

332

333

334

Hirău, hirău,
Joacă bine pe podine
Să nu-ți tune* - un mărăcine.
Veseud (Sibiu)

335

Hirău, hirău,
Dar-ar dracu-n ciocul tău!
Joacă bine pe podine
Să nu-ți intre-un mărăcine.
Dacă ți-o intra,
Dracu te-o lua!
Richiş (Sibiu)

336

Cîteodată îl gonesc sau îl amenință și așa:

Du-te-n drumu-ți, nu mai sta
Pe la pui și cloșca mea!
Uliu, uliu, hea!
Mănăstireni (Cluj)

337

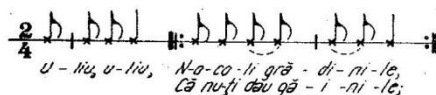
338
Uliu, uliu, du-te-n Topa,
C-acolo-s puii cu cloca!
Heitur (Mureș)

339

Uliu, uliu, uliu, hea,
Depart-te de casa mea!
Avram Iăncu (Alba)

Uliu, uliu,
N-ocoli grădinile,
Că nu-ți dau găinile;
N-ocoli șura,
Că nu-ți dau friptura.
Tohanu Vechi

340

Hui, ha !
Mîncă paie
Și gunoaie
Și ne lasă puii, gaie!
Chioroc (Arad)

341

Uli, u, (bis)
Ia găina și te du —
Și vino la primăvară
Cînd o scoate cloca iară.
Peștera (Brașov)

342

* Tune = între

Du-te, uli, nu te uita
La găină, că-i a mea —
Uite praștia colea!

Panciu (Vrancea)

344

Du-te hirăule-acasă
Că-ți fură puii din casă,
Îți fură izmenele
Și rămii cu penele.

Londroman (Alba)

346

Hu, hu, hirău rău,
Eu mă duc la cuibul tău,
Și-ți sparg toate ouăle,
Să le mînce ciorile.

Roșia de Secaș (Alba)

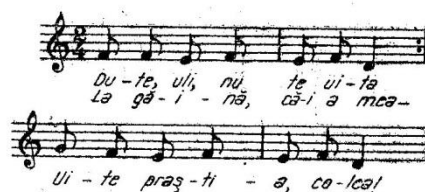
Uliu uliu, pe pîrău,
Trei cușite-n tată-tău!
Trei în mă-ta, trei în tine,
Fug găinile de tine.

Mărgău (Cluj)

Bodigău,** bodigău,
Nu număra puii,
Că puii sînt numărați
Și pe bani is cumpărați.

. . . (Sălaj)

343

345

Ululică, ululea,
Nu lua găina mea,
Că găina are fulgi,
Și-ți rămîne fulgu-n gît.

Neatîrnarea (Tulcea)

347

Uliu, e-ia, e-ia!
Pice foc în gura ta
Și-n canceul* mîne-ta!

Zalnoc (Sălaj)

348

349

Pe la mijlocul lui martie, cînd copiii de la țară văd pentru întîia oară un cocostîrc nou sosit,
bucuroși și-l întîmpină cu aceste versuri:

350

Roată, roată,
La poiată —

Turtă', turtă
Ca pe plită.

Rădeni (Neamț)

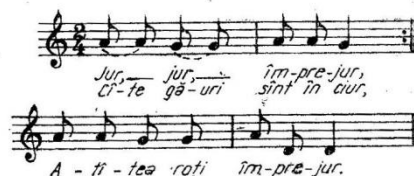
* Canceu = urcior.

** Bodigău = specie de uliu.

351

Jur, jur, împrejur,
Cite găuri sint în ciur,
Atâtea roți împrejur.

Deleni (Vaslui)

352

Călăuzu-buzu,
'Ntoarce-te, învîrte-te:
Ca minzocu-n piedică,
Ca purcelu-n ferigă,
Ca vișeii-n stologol,*
Ca vacile în ocol.
După fiecare vers: Buzu, buzu, bu!

Filiași (Dolj)

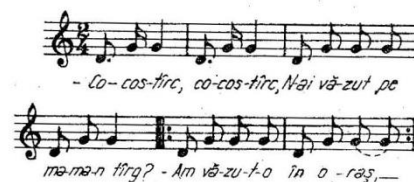

Cînd încep să vină cocostîrcii, copiii se adună lîngă un pom. Unul dintre ei se urcă în tîmbar, iar un altul, de jos, începe să cînte:

353

— Cocostîrc, cocostîrc,
N-ai văzut pe mama-n tîrg?
Cel din pom răspunde:
— Am văzut-o în oraș,
Cumpăra un paneraș.**

Belcești (Iași)

354

Cocostîrc, cocostîrc,
N-ai văzut pe mama-n tîrg?
Am văzut la Podu Roș',
Mîncea pîine cu cucoș***

Rusenii-Noi (Iași)

355

Cocostîrc, cocostîrc,
N-ai văzut pe mama-n tîrg?
Am văzut-o la dugheană,
Cumpăra o cutaramă;
Cutaramă de-ncuiat,
Cocostîrcul de tăiat.

Certieni (Neamț)

* Stologol = loc închis cu crengi verzi.

** În Deleni (Vaslui), Am văzut-o la dugheană, Mîncea borș cu buruiiană;
În Pielea (Teleorman), B-am văzut-o, măi Ioane, Cumpăra un chil de poame;
În Crasnaleuca (Botoșani), Am văzu-o-n Dorohoi, Mîncea pîine și uloi;
În Dridif (Brașov), B-am văzut-o-n Făgăraș, Cumpăra un chil de caș.
În Albești (Botoșani), Am văzut-o pe-o fîntînă, Mîncea brînză cu smîntînă.

*** În Recea (Maramureș): Ba eu poate c-am văzut, Numa nu am cunoscut.

356

Cocostîrc, cocostîrc,
N-ai văzut pe mama-n tîrg?
Am văzut la Podu Roșu',
Se bătea cu doi cucoși
De la putina cu borș.

Andreieșeni (Iași)

Uneori, cînd văd berzele, mai zic:

357

— Barză, barză, ce-ai în cioc?
— O chită* de busuioc.
— Dar în gușă?
— O păpușă.
— Și-n spinare?
— O căldare.

Nenciulești (Teleorman)

358

— Cocostîrc
Bălan-bîrc,**
Ce-ai în foale?
— Pită moale.

— Ce-ai în cioc?
— Foștomoc.***
— Ce-ai în gușă?
— O păpușă.

Livezile (Timiș)

359

Chili, barză, barză,
Dă-mi și mie o varză,
S-o bag în ulcică
Să mănînc cu Trică!

Devesel (Mehedinți)

360

Cocostîrcu-stîrcu
Mină rața-n tîrgu,
Să cumpere hîrbu.
Rața-alunecat,
Hîrbu s-a stricat.

Chiraleu (Bihor)

* Chită = buchet.

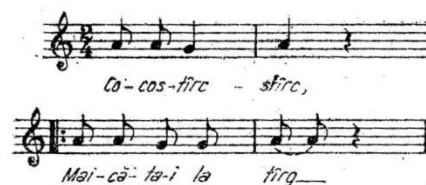
** Bălan-bîrc = pasăre cu coada cît mai mică.

*** Foștomoc = ghem de fin.

361

Cocostîrc-stîrc,
Maică-ta-i la tîrg,
Să-ți cumpere-un hîrb —
Hîrb cu trei picioare,
Dracu să te-nsoare!

Laslău-Mare (Mureș)

362

Cocostîrc lung în picioare,
Ce cauți tu de mîncare?
Aci apa și broasca,
Prinde una, și-i mînca.

Bocșa (Sălaj)

363

Stîrc, stîrc, cocostîrc,
Nu mai sta în smîrc,
Nu mai mînca broaștele,
Că au pui, săracile!

Huși (Vaslui)

364

Cocostîrgu-stîrgu,
Hai cu mine-n tîrgu,
Să te vînd pe poame,
Să nu mori de foame.

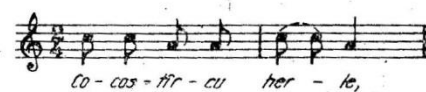
Răpsig (Arad)

365

Cocostîrcu, herle,*
Bată-ți dracu piele —
Să ți-o ducă la căuaci**
Să ți-o bată cu clăpaci***

Dernișoara (Bihor)

366

Cocostîrc, picioare lungi,
Vara vii, iarna te duci,

Cu-o pereche de papuci,
Și-napoi nu-i mai aduci.

Satu Nou-Belcești (Iași)

* Herle i se spune cocostîrcului fiindcă are picioare lungi și subțiri. Iar un om sau băietan care are picioarele lungi și subțiri este poreclit „herleși“.

** Căuaci = fierar.

*** Clăpaci = ciocan.

367

Cocostîrc într-un picior,
Vin' la mine să te-nsor

După fata lui Bujor
Cu cămașă de fuior.

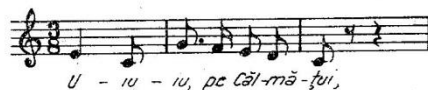
Daici (Caraș-Severin)

Vara, cînd copiii văd berzele cu pui, sînt bucuroși, și cîntă:

368

U-iu-iu, pe Călmățui,
Unde scoate barza pui
Și bărzoii cu cioc lung
Se plimbă cu puii-n crîng.

Salcia (Teleorman)

369

U-iu-iu, pe Călmățui,
Unde scoate barza pui,
Și bărzoii n-are loc,
Și vine la noi, la foc —
Să-l legăm cu betele,
Să nu-l fure țetele.

Mîrzănești (Teleorman)

(Muzica de la nr. anterior)

Cînd copilul întîlnește vreo gîscă sau rață, cîntă în diferite feluri:

370

Rață, rățușcă,
Ce ești supărată:
Că ai gușa lată
Și coada rotată?
Rățoi moțat,
Ce te-ai supărat:
Că ai ciocul lat
Și gitul umflat?

Cartierul Rahova (București)

371

Țușcă, toc-toc-tocu,
Tot ciupești cu ciocu;
În girlița rece
Bălăcești cît zece.

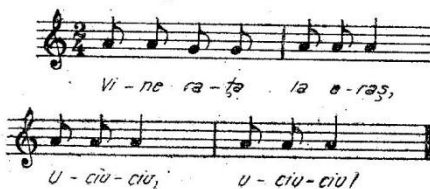
... (Sălaj)

372

Vine rața la oraș,
Cu trenu' de Călărași,
Și se suie-n foișor,
Să facă un oușor,
Să i-l dea lui Nicușor
După fiecare vers: Uciuciu!*

Peciu-Nou (Timiș)

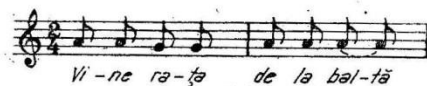

* Refrenul aparține culegătorului.

373

Vine rața de la baltă
Cu codița ridicată,
Și se duce-n foișor,
Ca să facă-un oușor.
Oușorul l-a făcut,
Și lui Nicu i-a plăcut.*

Teiu (Argeș)

374 **

Vine rața de la baltă,
Cu codița retezată,
Și se urcă-n podișor,

Să facă-un oușor,
Să-l mîncăm la prînzișor.

Tîrgu Ocna (Bacău)

375

— Giște, giște!
— Ga, ga, ga!
— Vreți la baltă?
— Da, da, da!

(Muzica de la nr. 103) *

Certeze (Satu-Mare)

376 **

Două giște logodite***
Au plecat să se mărite —
Și gîscanu: ga, ga, ga,
Asta e mîndruța mea!

Vrănești (Argeș)

377

Șapte giște potcovite
Au plecat să se mărite;
Și rățoiul după ele
Strigă că n-are muiere.****

Sarmizegetusa (Hunedoara)

Nu întotdeauna copiii pot căpăta ce doresc, și de aceea trebuie să-și mai pună pofta-n cui:

378

Trece moșu' pe șosea
Cu doi pui de turturea.
— Dă-mi-i mie, moșule!
— Nu ți-i dau cocoșule!
Că mă duc la baba mea
Să mi-i facă ciulama —
Să mîntînc și eu cu ea.

Fiecare vers se cîntă de două ori; apoi
Turr-tu-ru-tu!*****

Teiu (Argeș)

* Ion Runcu (Gorj), ultimele 4 versuri au varianta:

Și s-așază-n cuibușor,
Să facă un oușor,
Pentru domnul Nicușor.

** Îl folosesc și ca numărătoare.

*** În Crivna (Prahova): Două giște-mpodobite.

**** În Văratec (Neamț), se mai cîntă înlocuindu-se ultimele două versuri cu:

Și gîsacu le-a-nțilnit,
Le-a bătut, le-a prăpădit.

***** Refrenul aparține culegătorului.

Cînd aud, prima oară, primăvara, guguștiucul:

379

Guguștiuc,
Hai la plug
Să te-njug!
Tîrgu Jiu (Gorj)

380

Guguștiuc,
Hai la plug!
Nu știu boii să-i înjug —
Eu i-njug cu coarneau,
Ei se-ntorc cu coadele.
Gîngiova (Dolj)

381

Guguștiuc,
Hai la plug!
Nu știu boii să-i înjug —
Să-i înjug cu coarneau,
Să-i întorc cu coadele,
Să-i înjug cu coadele,
Să-i întorc cu coarneau!?
Gighera (Dolj)

(Muzica de la nr. anterior)

Cînd se laudă față de guguștiuc:

382

Guguștiuc,
Eu sînt turc
Îmbrăcat în cauciuc!
2 Mai (Constanța)

383

Guguștiuc,
Eu sînt turc,
Și te-mpușc,
Și te-ngrop
Lîngă-un foc,
Lîngă-un plop.
Perișor (Dolj)

(Muzica de la nr. 379)

Dorind să mîngîie pasărea:

384

Guguștiuc, guguștiuc,
Hai, te culcă în pătiuc!

2 Mai (Constanța)

385

Cucule, cîntă-mi și mie,
Că ți-oi da cinci bani și ție.

Hodora (Iași)

Cînd, spre sfîrșitul verii, cucul pleacă în țări mai calde:

386

Cucu,
Pica-ți-ar mucu
În scafa* cu zară
Pîn' la primăvară.

Cornereva (Caraș-Severin)

Cînd hukură seara bufnița:

387

Iese buha din colibă
Cu cercei de mămăligă.
Țipă-ți, buhă, cerceii
Că ți-i mîncă purceii.

Cucerdea (Mureș)

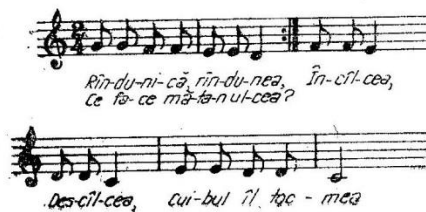
(Muzica de la nr. 34)

Primăvara, cînd rîndunicile își pregătesc cuib:

388

Rîndunică, rîndunea,
Ce face mă-ta-n ulcea?
Încîlcea,
Descîlcea,
Cuibul îl tocmea.

Pomi (Satu-Mare)

* Scafă = strachină de lemn.

Sau, cînd sar ușor, într-una, pe crenguțe:

389

Ușa,
Cu crenguța
Tocănea mămăliguța.

Pomi (Satu-Mare)

Cînd văd vreo păsărică zburînd:

390

De ești babă,*
Suie-n slavă,
De ești moș,**
Cobori jos.

Buza (Cluj)

În timp ce aud ciripitul ciocîrliei în văzduh, copiii încearcă să-l imite:

391

Toamna vă las:
Pită, pită peste pită;
Iar primăvara vă gălesc:
Mămăligă cu urzici.

Seaca (Olt)

392

Cînd am plecat,
Am lăsat
Mere, pere
Și-alte mirodele.
Cînd am venit,
Am găsit
Urzici-urzici
Aici.

Cupșeni (Maramureș)

Toamna, cînd ciorile se adună pe brazdele ogorului, copiii le alungă:

393

Uite-o cioară
Cum mai zboară;

După ea
Cu sabia.

Galu (Neamț)

* Este vorba de ciocîrlie.
** Este vorba de ciocîrlan.

394

Uite-o cioară,
Uite, zboară —
Vine de la moară,
Cu făină-n poală.

Baia (Suceava)

Hiș, cioară de pe-arătură,
Mîncă-ți cașii de la gură!

Conțești (Teleorman)

Cioară caragață,
Cu ciocu de rață,
La fîntîna rece,
Dracu să te-nece!

Vîlcele (Covasna)

398

Cioară, cioară
C-un picior pe moară
Și cu unu-n apă rece,
Să dea dracu să se-nece!

Săcele (Brașov)

400

Cioară, cioară,
Mumă-ta să moară.
Cu copilu-n poală,
Pe fîntîna rece —
Dracu' s-o înece!

Săcel (Sibiu)

Pe pîrîul morii,
Arde casa ciorii!

Iuda (Bistrița-Năsăud)

Tot la apariția ciorilor — dialog de la distanță:

— Cioroi,
Boroi,
Ce-a-fost aseară la voi?
— Ciorica,
Borica,
N-a fost nimica.

Murgești (Olt)

395

Cîș, cioară,
De la moară,
Cu făina neagră-n poală.

Tresteinic (Tulcea)

396

397

399

Cioară, cioară,
Mă-ta zboară,
Tac-tu-aleargă cu toporu,
Să-i taie mă-tii picioru.

Rasova (Constanța)

401

Să-i zic cioară
Mi-e că zboară
Să-i zic hia
Mi-e că mă ia.

Zmeurătu (Vîlcea)

402

403

Cînd cioara a luat iute dintr-un pom o nîcă și s-a așezat pe șură s-o mînce:

404

Cioară, cioară de pe șură,
Ce tot stai cu nuca-n gură,
Ce tot stai cu nuca-n cioc?
Dă-mi-o jos ca să mă joc.

Țibucanii-de-Jos (Neamț)

Copilul privește zborul frumos al corbului, dar în același timp zice:

405

Corbule, corbuțule,
Nu număra vacile,
Că le-am numărat
Cînd le-am cumpărat,
Cu-o sută și nouă,
Clonțu tău să crape-n două.*

Cupșeni (Maramureș)

Dacă vede coțofana:

406

Ciorcobară-bară,
Nu lăsa puii să moară,
Ba îi las, ba îi las,
Că mai am vreo doi acas'
Și mai am și la Sălaj.

Zervești (Caraș-Severin)

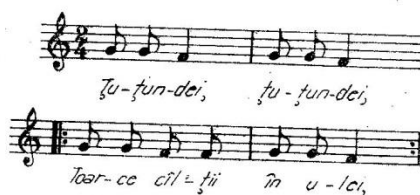

Pe la sfîrșitul lui martie, cînd aud pițigoiul:

407

Țuțundei, țuțundei,
Toarce cilții din ulei,
Că vin joimărițele
Și-ți taie gheruțele.

Sîrbești (Gorj)

408

Țuțundei, țuțundei,
Ieși, țigane, din bordei,
Scoate cortu la poiană,
Că miroase-a primăvară.

Nistorești (Gorj)

* În Țirgu Lăpuș (Maramureș) se cîntă înlocuindu-se ultimele două versuri cu:
Cu-o sută și zece,
Capu'corbului să-i sece.

Deoarece cârțița nu le este pe plac, o amenință:

409

Cârțiță, cârțiță,
Dacă nu vei pleca,
Copiii s-or supăra,
Pământu s-o dărîma.

Galbeni-Filipești (Bacău)

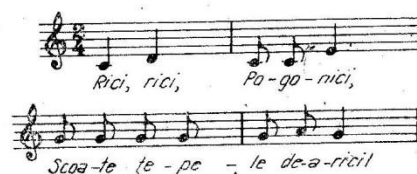

Cînd copiii prind un arici, ca să-l silească să scoată capul și să umble, fac roată în jurul lui și îi cîntă săltînd și bătînd din ce au — tinichele, vergele de fier ș.a.:

410

Rici, rici
Pogonici,
Scoate țepele de-arici!

Craiova (Dolj)

411

Rici, rici,
Măi arici,
Stai cu noi aici!

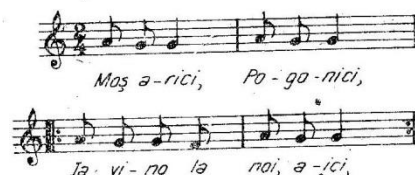
Focșani (Francea)

412

Moș arici,
Pogonici,
Ia vino la noi, aici,
Să ne jucăm prin urzici.

Perieni (Vaslui)

413

Arici, arici,
Pogonici,
Leagă mița de gîrlici,
Și o bate cu ciocanu
Pînă vine șobolanu.

Izvoru (Dolj)

414

Arici,
Pogonici,
Hai de joacă
Cum îți toacă:
Tonc, tonc,
Banc, banc.

Hîngulești (Vrancea)

415

Arici, arici,
 Pogonici,
 Stai de joacă
 Cum îți toacă,
 Că așa, și azi și mâine,
 Ne înveselim cu tine.
 Vine vara călduroasă,
 Ariciu' iese din casă:
 Peste țară, peste glod,
 Peste-al brazdelor polog.

Dorohoi (Botoșani)

416

Arici, arici
 Pogonici,
 Ia pe fata lui Drăghici,
 C-are zestre
 Nouă țeste,
 Și-un ogar
 După un car,
 Și mărgele
 De surcele,
 Și haină din mii de pene,
 Și tulpă și cu basma
 Cumpărați din zahăna.

Nicorești (Galați)

417 *

Purceluș cu cuie multe (bis)
 Vii pe jos tocmai din munte,
 Hop, hop, hop!
 Treci prin apă, treci prin foc (bis),
 Te oprești la noi în loc,
 Hop, hop, hop!
 Arici, arici
 Pogonici (bis),
 Prinde-te în joc aici,
 Hop, hop, hop!
 Hai de joacă,
 Cum îți toacă (bis),
 Cum joc fetele la clacă,
 Hop, hop, hop!

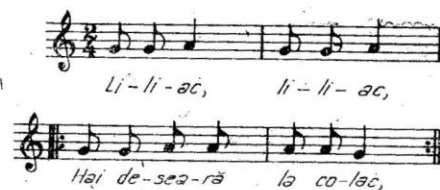
Spre seară, când încep să zboare liliecii:

418

Liliac, liliac,
 Hai deseară la colac,
 Dimineața la tomac.**

Sîntă-Măria (Sălaj)

* Versurile și muzica (în spiritul variantelor de mai sus) aparțin culegătorului.

** Tăiței.

*Liliac, liliac,
Vino seara la colac,
Dimineața la pogace,*
Și nevoia să te calce.*

Ghioroc (Arad)

419

*Liliac, liliac,
Vino seara vîndălac,**
Să-ți dau lapte și colac.*

Silvașu-de-Jos (Hunedoara)

420

*Liliac, liliac.
Hai astară la oblac,***
Că ți-a da mama colac.*

Nojorid (Bihor)

421

(Muzica de la nr. anterior)

*Liliac, liliac,
Hai deseară la colac,
Că ți-oi da cu cioata-n cap.*****

Amați (Satu-Mare)

422

(Muzica de la nr. 121)

*Liliac-iac,
Hai deseară la tabac,
Să-ți dau cu măciuca-n cap.*

Săcele (Brașov)

423

*Liliac, liliac,
Hai deseară la colac:
Cu o mîță,
Cu o țiță,*

424

*Cu doi boi la teleguță.
Cu boii-mpăratului,
Din capătul satului.*

Negrești (Satu-Mare)

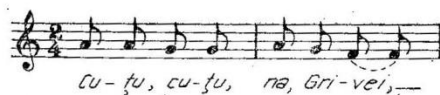
* Turtă de mălai.
** De-a berbeleacul.
*** Fereastră.
**** În pomi (Satu-Mare): Că ți-oi da cu bota-n cap.

Copilașii ademenesc și în felul acesta pe tovarășul lor de joacă, Grivei:

425

Cuțu, cuțu, na, Grivei,
Mămăligă, dacă vrei.
Dacă nu, o pun în coș
Și-o dau mâine la cocoș.
Cocoșu' dacă-o minca,
Cucurigu ne-o cînta.*

Roșu (București)

426

Cuțu, cuțu, na, Grivei,
Mămăligă, dacă vrei.
Dacă nu, o pun în sac.
Și-o dau mâine la gînsac.**

Davidești (Argeș)

(Muzica de la nr. anterior)

427

Măi fricos, măi fricos,
Vino ca să-ți dau un os.

Cartierul Rahova (București)

Dacă e vorba de lup sau de lupoaică:

428

Geaba 'lupu' cască gura,
L-am lăsat, m-am dus de-a dura!

Țîrgu Jiu (Gorj)

429

Mă urcai în prepeleac,
Să văd caprele ce fac;
Caprele zbiera,
Și lupoai ca le păzea.

Letca-Nouă (Ilfov)

* Ultimele două versuri aparțin culegătorului.

** În Roman (Neamț), ultimele două versuri se înlocuiesc cu:
Dacă nu, o pun pe masă,
Și-o dau mâine la mireasă.

Cînd 2-3 băiețași aud spre dimineață că-n timpul nopții a fost vulpea prin sat, pornesc gălăgioși pe uliță și cîntă:

430

*A venit roșcata,
Și-a atacat poiata,
Îa pușca din cui,
Și fă-i un cucui.*

Bucecea (Botoșani)

Uneori, un năzdrăvan de copilaș se laudă că și-a măsurat puterea cu cumătra vulpe — ba chiar și cu vulpoiul:

431

*Tui, țui, țui pe Glăvățui,
Prinsei vulpea și-o bățui;
Și vulpoiul nu putui,
Și-l legai cu beteale,
Să nu-mi bată fetele.*

Fiecare vers se cîntă de două ori; apoi:

*Tui, țui, țui!....**

Cămineasca (Ilfov)

Cînd se ivește o nevăstuică, de teamă să nu muște vitele, copiii zic:

432

*Îți dau furca ca să torci,
Dacă nu, te iei și pleci.*

Băimac (Bacău)

Viezurele a fost pălîit:

433

*Viezure cu blana sură,
Ieși tiptil noaptea din șură,
Și cîtînd neîncetat,
De găini te-ai săturat.
Sic, viezur-afurisit,
Pe mine nu m-ai găsit!*

Cartierul Rahova (București)

* Refrenul aparține culegătorului.

Cînd copiii întărită și pun pe fugă pisicile:

434

Hăis, pisică, cea, coloi,
De mă scoate din noroi —
De la nunta lui Baboi.

Colțu (Argeș)

435

Zît, pisică,
La urzică;
Zît, pisoi,
La usturoi!

Limanu (Constanța)

436

Pisicuță-pisicuță,
Dacă-o veni maica azi,
Să te scuturi,
Să te bucuri;

Dacă nu, să stai în loc
Cum stă și turtoiu-n foc.

Corabia (Olt)

Dacă văd prin casă vreun șoricel, iar pisica-i pe-afară, cîntă:

437

Unde-i mița, să mă vază,
Să-i dau coada să mi-o roază?

Cupșeni (Maramureș)

438

Gîscă, rață, cioară,
Pui de căprioară.

Se cîntă de două grupuri de copii, pînă cînd se plictisesc. Grupul I începe cîntarea, iar al II-lea intră atunci cînd primul a ajuns la măsura a doua.

Focșani (Vrancea)

Cînd încearcă să necăjească taurul sau bivolița, ciocnesc pumn de pumn și zic:

439

Bica, bica, mu, mu, mu,
Pune capu' pe vâlău:
Trei cușite-i tatăl tău!

Șemlacu-Mic (Timiș)

* Muzica aparține culegătorului.

440

Taure,
Balaure,
Împunge-te cu vacile
Pîn' ți-or ieși mațele.

Săcele (Brașov)

441

Bivoliță,
Prepeliță,
Uite pielea ta,
Pe-a mea nu ți-oi da.

Săcele (Brașov)

442

Bivoliță moartă,
Hai la noi la poartă,
Să-ți dăm lapte acru,
Să te faci ca dracu.

Rășinari (Sibiu)

(Muzica de la nr. 133)

443

Bivoliță, bivoliță,
Na-ți o mîină de tărîță
Și una de păpușoi —
Ia-te fuga după noi.
Numaidecît copiii o iau la fugă

Trușești (Botoșani)

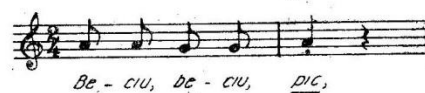

Cînd pot să se joace cu berbecii:

444

Beciu, beciu, pic,
Nu-mi face nimic,
Că-ți dau un covrig!
Beciu, beciu, pac,
Dă-te peste cap,
Că-ți dau un doveac!
Beciu, beciu, poc,
Stai acum în loc,
Că nu mă mai joc!*

Scărișoara (Ilfov)

* Ultimele trei versuri aparțin culegătorului.

445

Beciu, beciu, pac,
Dă-mă peste cap —
Na, Marin, doveac!*

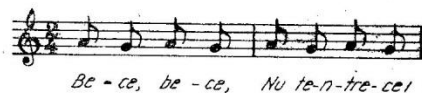
Davidești (Argeș)

(Muzica de la nr. anterior)

446

Bece, bece,
Nu te-ntrice!

Nimigea (Bistrița-Năsăud)

Cînd copiii simt că berbecii se întărită, încearcă să-i ațîțe:

447

Hai, Băran!
Hai, tu Băran!
Hai, Dududruț!

Bila (Ilfov)

Cînd apare în cale un țap:

448

Țap, țap
Cu pielea-n cap,
Cînd te-ajunge,
Rău te-mpunge.

Ultimele două versuri au ca variantă:

Unde-ajunge,
Te și-mpunge.**

Spineni (Iași)

Cînd behăie vreo căpriță:

449

Si, la mărăcine,
Că n-am țin de tine!

Albeștii de Argeș (Argeș)

(Muzica de la nr. 87)

450

Sis, căpriță, behehe,
Taci cu tata, că sînt eu,
Dau cu pietre-n eleșteu.

Ungheni (Argeș)

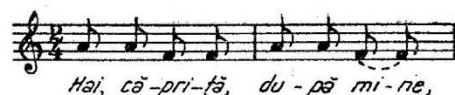
* Este vorba de cap.

** În Moldoveni (Neamț) se zice așa unui copilandru bătaș.

Dacă continuă:

451

*Hai, căpriță, după mine,
După mine ți-o fi bine;
La moară nu te-oi mîna,
De nu-i mere, nu-i mînca!*

Nadășu (Cluj)

În timp ce vede veverița că-nvîrtește în lăbuțe o alună, cîntă:

452

*Riță, veveriță,
Dă-mi o aluniță
Că ți-oi da jîntiță.*

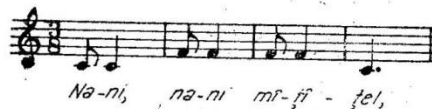
Mediaș (Sibiu)

CINTECE DE LEAGĂN ȘI ALINTARE

Ca să-și adoarmă frățiorul sau surioara, îi cântă cu duiosie:

453

Nani, nani miștel,
Miștel și frumușel,
Îmbrăcat cu coșocel
Și cu cușmuță de miel.
Marginea (Suceava)

454

Nani, nani, Cuța mamei —
Nani, nani, cu oița,
Nani, nani, cu vâcuța,
Nani, nani, cu purcelu,
Nani, nani, cu cățelu.
Săvinești (Neamț)

455*

Nani, nani, ghiocel,
Nani, nani, micșunel,
Nani, nani, brebenel,
Nani, nani, Ionel;
Să te faci tu măricel,
Să-ți ia mama călușel,
Călușel cu panglicele
C-așa-i place mamei tele.
Braniștea (Dâmbovița)

456

Nani, nani, nani,
Culcă-te, fă nani.
Vine somnul dulce,
Capul să ți-l culce;
Te-ai jucat destul,
Culcă-te acum.
Fiecare vers se cântă de două ori; apoi:
Nani, nani, na!
Vedea (Argeș)

457

Nani, nani, nani, na,
Că mama ți-a da ceva —
Bombonele și halva.
Tudora (Botoșani)

* Muzica aparține culegătorului.

458

Nani, nani, turturică,
Nani, nani, păpușică.
Hai tu miță,
De-i dă fiță
Și tu rață
Ia-o-n brață.

Șeica-Mare (Sibiu)

459

Haide, haide, pui băiat,
Că mămica te-a culcat,
În leagăn te-a așezat,
Cu picior te-a legănat
Și din gură ți-a cîntat:
Vino pește
Și-l hrănește,
Vino rață
De-l rășfață,
Vino curcă
Și mi-l culcă.

Valea Nucarilor (Tulcea)

460

Lui, lui, lui și iară lui,
Dormi cu (Stana), dormi, măi pui,
Și te scoală măricel,
Ca tata de voinicel.
Taci, vîntule, nu bătea,
Puișorul nu-mi scula.

Vurpăr (Sibiu)

461

Nani, nani, } bis
Puiu mamii.
Cu mîna te-oi
Din guriță oi tăcea.

Merenii-de-Jos (Teleorman)

462

Dormi micuț cu mama ta,
Păsările ți-or cînta,
Vîntul mi te-a legăna,
Florile te-or mîngîia.
Dormi, copile, dormi blinduț,
Dormi cu mama în pătuț.

Borod (Bihor)

463

A, a, a, puiuț de cioară,
Că mă-ta s-a dus la moară;
A, a, a, puiuț de sarcă,
Că mă-ta s-a dus la sapă;
A, a, a, puiuț de pește,
Eu te leagăn și te-oi crește.

Săcălășeni (Maramureș)

464

Abua, puiuț de cuc,
Că mama-i dusă la plug;
Abua, puiuț de mierlă,
Că mama-i dusă la greblă;
Abua, puiuț de cioară,
Că mama-i dusă la moară.

Nadășu (Cluj)

Cînd copilul simte că începe să i se îngreuneze pleoapele de somn, își cîntă singur:

465

Păsărică galbină,
Vino de mă dandină;
C-așa sînt eu învățat,
Ca să dorm tot dăndinat.

Cartierul Rahova (București)

87

Cînd îndeamnă copilașul să adoarmă, frățiorul sau surioara îi cîntă. În același timp, rînd pe rînd, cu degetele, ușurel, îi coboară pleoapele, îi îndoaie urechile, îi apropie buzele și-i sucește vîrful nasului.

466

Închidem ferestrele,
Închidem obloanele,
Închidem ușița
Și răsucim cheița.

Hațeg (Hunedoara)

Fratele mai mare, ca să-și înveselească frățiorul, îi cîntă versurile de mai jos, bătîndu-i picioarele unul de altul, sau numai gîdilindu-l:

467

Ți, ți, mei,
Ți, ți, mei,
Ți, ți, mei, mei, mei!

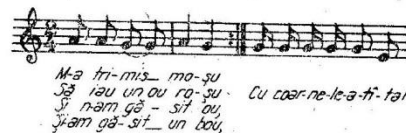
Panduru (Constanța)

468

M-a trimis moșu'
Să iau un ou roșu,
Și n-am găsit ou,
Și-am găsit un bou
Cu coarnele-atîta!
(Arată cu mîinile cît erau de mari)

Obedeni (Ilfov)

469

Ne-a trimis moșu'
Și cu mătușa
Prin toate grădinile
Să păzim găinile.
C-a zis că ne dă
Un ou roșu;
Roșu n-a avut,
Ne-a dat unu' alb.
Albu'-a avut pui,
Puiu-a avut cioc,
Din ou a ieșit
Și-a făcut:
Țuțuruc în sus!*

* În Săcele (Brașov), în loc de ultimele patru versuri, se cîntă:

Puiu'mititel,	Din aripi a dat,
A fost cocoșel.	Tare mi-a strigat:
Pe gard s-a suit,	Cucurigu!
Gitul și-a lungit,	

470

Vui-vui-vui,
Dă-i lui moșu un cutui* —
Să-l atirne moșu-n cui
Lîngă oala cu făsu.
Oala plină și-ndesată
O mîntîncă (Tică) toată.

Săcele (Constanța)

471

Gîdilici, gîdilici, un' te duci?
La (Ionică) din Tecuci.
Da' de unde-o să-l apuci?
Ia, de pe ici!

Bogdănești, (Vaslui)

472

Caua, caua, un' te duci?
La moșneagu', să-l apuci
De fușuruci!

Luneacă mîna pe piept, și la mo-
mentul potrivit îl apuca de moșul de păr.

Roman (Neamț)

Copilul urmărește cu atenție pe frate-său, care, în ritmul muzicii, duce două degete pe perete
pe de dînsul, și, pînă la urmă rîde cînd îl ia de năsuc.

473

Vine mița pe pereți,
Dă cu coada în băieți.
Vine mița pe perete,
Dă cu coada-n nas la fete.

Miluța (Gorj)

474

Mamă, tată, frați, bunici,
Da' tu ce cauți aici?

La vorba „mamă“ îi atinge cu degetul
fruntea; la „tată“, bărbia; la „frați“, un o-
braz; la „bunici“, alt obraz; iar la „Da', tu,
ce cauți aici“, îi scutură ușor vîrful nasului.

Fîntînele (Bacău)

* Cutui = cotoi — partea de sus a unui picior de pasăre.

475

Iți,
Piți!
Moș Adam
Cînd mîncă face ham!

La „Iți“ îi atinge fruntea; la „Piți“,
bărbia; la „Moș“, un obraz; la „Adam“,
alt obraz; iar la ultimele cuvinte, gura.

Pecica (Arad)

476

Barbă-bărbărie,
Gură-gurărie,
Nas-tărtănas,
Ochi-bazaochi,
Sprîncene-coțofene,
Frunte-tăvăluc,
Hap, de ciufuluc!

Sora mai mare îi pune ușurel de-
getul pe bărbie, pe buze ..., iar la un
moment dat îi prinde moțul de păr.

Piatra Neamț (Neamț)

477

Barbă-bărbiță,
Gură-guriță,
Nas-ciocănaș,
Obraji rotunjei,
Ochii frumusei,
Frunte lătăușe,
De păr — ciucuruse!

Josenii-Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

478

Barbă-bărbuță,
Gură-guriță,
Nas-cătănas,
Ochi-ochișori,
Sprîncene-coțofene,
Frunte în lăptucă,
U — țu — țu, măciucă!

Vlădeni (Dîmbovița)

479

Barbă-barbură,
Gură-gangură,
Nasu'-pricinașu',
Ochii-păhărașu',
Fruntea-pățurnica,
Păru' — țurțurica.

Chiraleș (Bistrița-Năsăud)

480

Barba-barbura,
Gura-mangura,
Nasu'-pintinasu',
Ochii-păhărașu',
Fruntea-pățurnica,
Goada-turturica.

Dăbîca (Cluj)

La-nr. 477 — 480, indicațiile de la nr. 476.

481

Ăsta merge cu purceii,
Ăsta merge cu viței,
Ăsta strînge așchioare,

(Muzica de la nr. 229)

*Ȑsta ȑace plăcincioare,
 Ȑsta zice: pic, pic, pic,
 Dă-mi mie, că eu-s mai mic!*

La versul I îi atinge degetul cel mare; la al II-lea, degetul arătător;

la al III-lea, degetul de mijloc; la al IV-lea, pe cel inelar, iar la versurile V și VI, îi scutură degetul mic.

Recea-Cristur (Cluj)

482

*Ȑsta merge cu purceii,
 Ȑsta merge cu viȑeii,
 Ȑsta zice: du-te tu!
 Ȑsta zice: ba eu nu,
 C-a făcut mama plăcinte
 Și le-a pus pe cuptor
 Și-a pus miȑa păzitor,
 Dară miȑa a scăpat,
 Și pe toate le-a mîncat.
 Căȑ, căȑ!*

La versul I îi atinge degetul cel mare; la al II-lea, degetul arătător; la al III-lea, degetul de mijloc; la

versurile IV-IX, pe cel inelar, iar la „căȑ, căȑ“, îi mișcă încoace și încolo degetul mic.

Cricău (Alba)

483

*Ȑaboi, ȑabolescu,
 Ȑaȑasole, ȑasolescu,
 Ȑaȑir!*

Grigorești (Suceava)

484

*Lup, lupoaică,
 Urs, ursoaică,
 Pui de epuroaică!*

Suceviȑa (Suceava)

485

*Ȑsta-i lup, Ȑsta-i lupoaię,
 Ȑsta-i urs, Ȑsta-i ursoaię,
 Ȑsta-i piȑiribuboię!*

Nănești (Maramureș)

(La nr. 483 — 485, aceleași mișcări de la nr. 481).

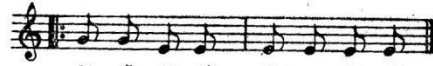
Ici, ici,
Joacă epurașii mici:
Unul se duce cu oile,
Altul se duce cu vacile,
Asta să cumpere făină,
Și unul face plăcintă,
Iar asta zice:
Biță, biță
Din codiță,
Dă-mi și mie-o făcămiță.

} vorbite

La versurile I și II îi face cu degetul roto-
goale în palmă; la III, îi apucă degetul mare;
la IV, degetul arătător; la V, degetul de mijloc;

Ici, ici, Joa-că ie-pu-ra-șii mici:

Bi-ță, bi-ță, Din co-di-ță,
Dă-mi și mi-e-o fă-ră-mi-ță.

la VI, pe cel inelar, iar la VII-X îi scutu
degetul mic.

Nehoiu (Buzău)

Tot frățiorul, ca să varieze răsfațul, îl așază pe copil pe genunchi și, prinzându-i mâinile,
lasă ușor pe spate, apoi îl aduce la loc, repetând de mai multe ori mișcarea, în timp ce îi cântă:

Cade, cade, cade,
Nu cade!

Rîmnicu Sărat (Buzău)

Ca-de, ca-de, ca-de, Nu ca-de!

Duru, duru, duruian,
Fetele prin buruian.
Cele mari,
Prin lăstari,
Cele mici,
Prin urzici
Și băieții după ele
Să le cumpere mărgele.

Balta (Mehedinți)

Du-ru, du-ru, du-ru-ian,
Fe-te-le prin bu-ru-ian.

Sau îl așază pe vârful picioarelor și-l leagă cu cîntecul:

Uțuța
Buțuța,
Bună-i vara jîntița
Și iarna chiselîța!

Mihail Kogălniceanu (Brăila)

U-țu-ța Bu-țu-ța,

Bu-nă-i va-ra jîn-ti-ța

Cîteodată, ca să nu-i mai plîngă surioara, o amenință:

490

*Trece cioara pe sub moară
Cu copiii subsuoară.
Ga, ga, ga!*

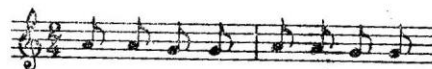
Rîu Alb (Dîmbovița)

Dacă vreun copil s-a lovit, un altul, mîngîindu-i locul unde s-a lovit, îi cîntă:

491

*Lînă albă, lînă neagră,
Dă, Doamne, să-i treacă!*

Viișoara-Tg. Trotuș (Bacău)

Lî - nă al - bă, lî - nă nea - gră,

Dă, Doam-ne, să-i trea - că!

Băiatul lăsat singur spune lui tată-său, plîngînd, cum arată urîtul:

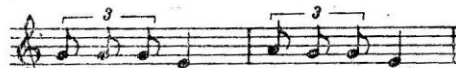
492

*Ochi-ochiuț,
Nas-năsuț,
Negru-negruț,
În cot — cotuț.*

Sucevița (Suceava)

Ochi - o - chiuț, Nas - nă - suț,

Ne - gru - ne - gruț, În cot - co - tuț.

Unui copil ars de soare, la care te izbește albul ochilor și al dinților:

493

*Albu' mamei ca un caș,
Negru ca un cărbunaș!*

Neatîrnarea (Tulcea)

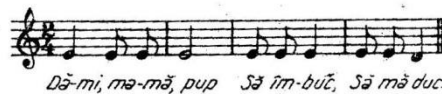
DIN VIAȚA DE MICI ȘCOLARI

Copilul, înainte de a merge la școală, îi cere mamei:

494

*Dă-mi mamă, pup
Să îmbuc,
Să mă duc.*

Hațeg (Hunedoara)

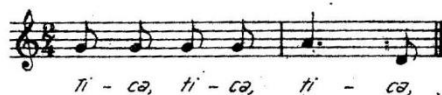
Dă-mi, mă-mă, pup Să îm-buc, Să mă duc.

Fiindcă nu și-a ferit gustarea de pisică, fetița se duce la școală nemîncată:

495

*Tica, tica, tica,
M-a certat bunica,
C-a mîncat pisica
Toată bucățița —
Și m-am dus la școală
Cu burtica goală.*

2 Mai (Constanța)

ti - că, ti - că, ti - că,

Cînd un copilaș ajunge la grădiniță cu întîrziere, toți colegii se pornesc cu zgomot:

496

*Mămăligă rece,
Ai venit la zece!*

Biled (Timiș)

(Muzica de la nr. 133)

Tăbliței, ca să se usuce mai repede, i se cîntă:

497

*Uscă-te, tăbliță,
Că ți-oi da alviță;
Uscă-te mai bine,
Ca să scriu pe tine;
Uscă-te, tăbliță,
Ca să scriu oiță!**

Cartierul Militari (București)

us - că - te, tă - bli - ță,

că ți-oi da al - vi - ță,

* Ultimele 4 versuri aparțin culegătorului.

Cînd unui elev i-a fost spartă tăblița de către un coleg, păgubașul se ține scai de cel vinovat:

498

*Hai la domnu',
Mî-ai spart placa!*

Cosîmbești (Ialomița)

Hai la dom-nu', Mî-ai spart pla-ca!

Nu rareori se întîmplă ca geamul să fie spart. Atunci toată clasa se pornește:

499

*A spart geamu'
Musca cu ciocanu'!*

Scheiu-de-Jos (Dîmbovița)

A spart gea-mu' Mus-ca cu cioc-a-nu'!

La școală, dacă se continuă gălăgia:

500

*Într-o tufă de urzici
Este-o troacă de furnici —
Cine-o rîde și-o grăi,
Acela o va-nghiți.*

Armeniș (Caraș-Severin)

(Muzica de la nr. 279)

501

*La popa, sub poartă,
Este-o miță moartă;
La popa, sub pod,
Este-un cîine mort;
Cine-o rîde și-o grăi
Pe acestea le-a-nghiți:
Cu mălai, cu pătrunței,
Cu untură de căței!*

Chiuza (Bistrița-Năsăud)

502

*La popă, la poartă,
Este-o miță moartă;
Cine-o rîde și-o vorbi
Drept în gura lui va fi.
Pis, pis,
Lacătu s-a-nchis!*

Gherăești (Neamț)

*La po - pă, la poar - ță,
Es - te-o mi - ță moar - ță;*

*Ci - ne-o rî - de și-o vor - bi
Drept în gu - ra lui va fi.*

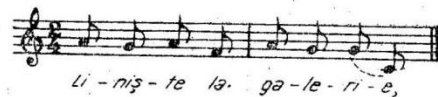
Pis, pis, La - că - tu s-a-n - chis!

La școlile cu internat, când se dă masa:

503

Liniște la galerie,
Că s-a spart o farfurie —
Farfuria cu piștie,
Drept în capu' lui Ilie,*
Farfuria cu fasole,
Drept în capu' lui Manole.

Catanele (Dîmbovița)

În recreație, copiii mănîncă ce și-aduc de-acasă. Cei care nu au se roagă de colegii care adus. Nu rareori, aceștia refuză să le dea. Atunci, urmează reacții de felul acesta:

504

M-a trimis o turturică
Să-mi dai o fărmăturică.
Dacă nu mi-i da,
Mîn'-așa va rămînea.**

Vrîncioaia (Vrancea)

505

M-a trimis o păsărică,
Cu coada de rîndunică,
Să-mi dai o fărmăturică.
Dacă nu mi-i da,
Mîna ta așa va sta!

Săvădisla (Cluj)

506

M-a trimis rîndunica
Să-mi umpli putinica.
Dacă nu mi-oi da,
Mîna ți-o pica!

Rediu (Iași)

* În Gura Fcii (Dîmbovița):
Farfuria cu mălai,
Drept în capu' lui Mihai.

** Copilul răsucește mîna cu palma făcută căuș.

507

M-a trimis vrăbiuța
Ca să-mi umpli străchinuța.
Dacă nu o vei umplea,
Așa vei rămînea!

Chicerea (Iași)

508

M-a trimis mama-gaia
Să-mi dai lapte cu tîgaia.
M-a trimis moș Ion
Să-mi dai lapte în ceaon.
Dacă nu mi-oi da,
Mîna-asa să-ți stea!

Tătăranu (Vrancea)

509

M-a mînat moșu
Să-mi umpli coșu.
Dacă nu-l vei umplea,
Mîna dreaptă-asa să-ți stea!

Rus (Sălaj)

510

M-a mînat moșu
Să umpli coșu.
Dacă nu mi-l vei umplea,
Șapte copii vei făcea —
Și toți cu mîinile-asa!

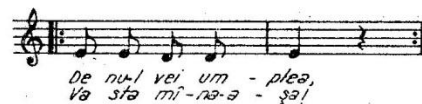
Drăgotești (Gorj)

511

Umple coșu,
Moșu.
De nu-l vei umplea,
Va sta mîna-asa!

Bocșa (Sălaj)

512

M-a trimis băbuța
Să-mi umpli mînuța.
Dacă nu mi-i da,
Ți-a sta mîna-așa!

Dej (Cluj)

513

M-a trimis băbuța
Să-mi umpli căruța.
De nu-i umpli căruța,
Se supără băbuța.

Ivănești (Vaslui)

514

M-a trimis bunica
Să-mi umpli covășica.
Dacă nu mi-i da,
Așa vei rămînea!

Bogdănești (Vaslui)

515

M-a trimis mămuța
Să-mi umpli ulcicuța.
Dacă nu, să-ți sece mînuța!

Zbereni (Iași)

516

M-a trimis mămuța
Să-mi umpli străchinuța.
De nu-mi umpli străchinuța,
Îți seacă mînuța.

Ionășeni-Trușești (Botoșani)

517

Viți, viți, din codiță,
Dă-mi și mie-o fărâmiță!
Dacă nu mi-oi da,
Să-ți rămînă mîna-așa!*

Bila (Ilfov)

* În Vitănești (Teleorman) se mai cîntă, înlocuindu-se ultimele două versuri cu:

Ba, ba, păr de cîine,
Că n-ai alergat cu mine;
Întinge și tu ici,
Papă și tu d'ici.

Sau cînd cer vreun obiect care le este de trebuință:

518

Mi-a zis rîndunica
Să-mi dai scîndurica.
Dacă nu mi-oi da,
Să ți se facă mîna-așa!

Săcele (Brașov)

Unuia, care are obiceiul să ceară îndărăt ce a dăruit:

519

Mere, pere, pițirele,*
Ce se dă, nu se mai cere.

Vășad (Bihor)

Unui coleg care a fost surprins că i-a șterpelit gogoșa adusă de-acasă:

520

Așa, așa,
Te spun la nașa
C-ai furat gogoșa!

Cornetu (Ilfov)

Unui băiețel, lacom de felul lui, care a lipsit de la școală:

521

— Linguriță, străchioară,**
De ce n-ai venit la școală?
— N-am venit că n-am putut,
Măcinicii mi-au plăcut!

Bănești (Prahova)

522

— Colindeț*** în străchioară,
De ce n-ai venit la școală?
— N-am venit că n-am putut,
Că burtica m-a durut.
M-a băgat mama-n coteț
Și mi-a dat un colindeț.
Colindețu' n-a fost bun,
Și-am plecat pe drum nebun.

Gorîna (Prahova)

Cînd se joacă „De-a școala“:

523

Unu, doi, trei,
Treci la tablă-Andrei.
Cîntă mai frumos,
Că ai gîtul gros.

Bălești (Gorj)

* Pițirele = prune mici.

** În Zărnești (Buzău): Mucenic legat de oală.

*** Colindeț = măclnic.

O fetiță își varsă necazul pe-o colegă cu care este în ceartă:

524

Ciudă, ciudă, ciudă,
Că ești mai urâtă!
Și ai dinți ca grebla
Și ochii ca sfecla;
Și părul ca sîrma
Și nasul ca gîlma!

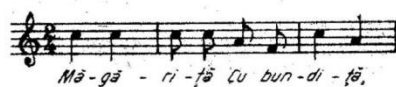
Fetești (Ialomița)

Unei fetițe care se laudă cu îmbrăcămintea, dar se descurcă greu la scris:

525

Măgăriță
Cu bundiță,
Nu ști' scrie la tăbliță!

Negrești (Satu-Mare)

Unuia care a fost pedepsit la școală cu tunsoarea sau unei fetițe care a fost tunsă ca să crească părul mai bogat:

526

Tunsulică praz
Moare de necaz!

Stoicânești (Olt)

(Muzica de la nr. 444)

527

Tunsulică-al moșului,
Pe Valea-cocoșului!

Măciuca (Vâlcea)

528

Tunsu' tunsu', linsu',
Cîinii după dînsu'!

Satul Nou-Belcești (Iași)

529

Piele goală
Bagă-n oală;
Ce rămîne,
Dă la cîine.*

Cerchejeni (Botoșani)

530

Chelu, chelu, chelu, chelu
A mîncat mîelu, mîelu!
Sic, sic, chelule, sic!

Bila (Ilfov)

* La fel se zice și cînd sînt la scăldat.

531

*Dacă-i chel,
Ce-ai cu el?
Dă-i un măr
Să-i crească păr
Și-o strachină de piție
Să se ungă pe chelie.*

Radu Vodă (Ialomița)

532

*Tunsulica, behehe,
Capu-i ca un pepene!*

Rucăr (Argeș)

533

*Tunsă, tunsă, cap de pește,
Pînă-i lume, nu mai crește!*

Salva (Bistrița-Năsăud)

Cînd elevul a fost pedepsit să stea la arest:

534

*L'arest, l'arest,
Mămăligă cu orez!*

Gura Beliei (Prahova)

(Muzica de la nr. 53)

535

*Inchisoare,
Bea la moare!*

Clopotiva (Hunedoara)

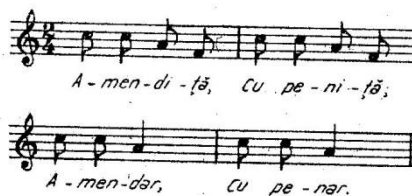
(Muzica de la nr. 34)

Astfel i se cîntă unui elev care a lipsit mai mult timp de la școală și ai cărui părinți au fost
■mendați:

536

*Amendiță,
Cu peniță;
Amendar,
Cu penar.*

Bila (Ilfov)

Repetenții au fost întotdeauna ținta împunsăturilor elevilor silitori:

537

*Repetentu' peste Jii,
Șapte ani în clasa-ntii!*

Mîrșani (Dolj)

538

*Cucurigu! pe budii,
Șapte ani în clasa-ntii!*

Săliște-de-Sus (Maramureș)

101

539

Cartoafele pe bordei,
Patru ani în clasa trei!

Ruginoasa (Neamț)

Foaie verde portocală,
Ți-o crescut mustața-n școală!

Brăila (Brăila)

Repetentu', după ușă,
Bagă nasu' în cenușă.*

Hațeg (Huneodoara)

543

Repetentul, după casă,
Bate toba la mireasă.

Trifești (Iași)

Repetentu' satului
Rupe chinga patului.

Barticești (Neamț)

Repețoi, repețoi,
Coadă de rățoi.

Ionești (Gorj)

Repetugă, repetugă,
Trage boii la cotiugă!

Vicșani (Suceava)

540

Huța, huța, cu covata,
Zece ani în clasa-a patra!

Băimac (Bacău)

541

542

544

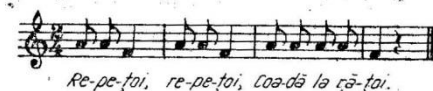
Repetentul, sub podeț,
Cu-o lopată și-un hîrleț.

Dersca (Botoșani)

545

546

547

* În Văleni (Vâlcea): Bate toba la mătușă; în Tîrgu Jiu (Gorj): Bate oala de cenușă; în Vălișoara (Caraș-Severin) Cu trei oale de cenușă.

*Repețoi pe baltă,
Bea la apă caldă.*

Urechești (Gorj)

549

*Repetentu', dumnealui,
Leagă capra de gutui
Și mănâncă la fâsui.*

Sutești (Vâlcea)

*Repetentu', după ușă,
Bate doba la păpușă:
Bum, bum, bum,
A rămas cu școala-n drum!***

Voinești (Vaslui)

552

*Repetenta, după ușă,
Face țoale la păpușă.*

Valeadeni (Caraș-Severin)

554

*Repetenta de la noi
Poartă lada cu gunoi.*

Negrești (Satu-Mare)

Celui care s-a supărat și se ghemuiește, unul dintre copii îi face cu mîna sau cu piciorul roate
■ deasupra capului, cîntîndu-i:

*Cap de pește,
Nu mai crește!
Dacă simt că i-a trecut
supărarea, cu toții — în cor:
Cap de pește,
Tot mai crește!
Clopotiva (Hunedoara)*

* Sor = sorici.

** În Birlad (Vaslui): A ieșit afar'în drum.

548

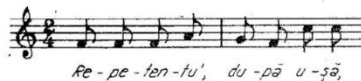

550

*Repetentu' bate-n ușă
C-un dărab de sor* în gușă!*

Negrești (Satu-Mare)

551

553

*Repetenta, după ușă,
Spală haine la păpușă;
Și le-ninde pe nuiilele,
Să ridă cîinii la ele.*

Prunzeni (Mureș)

555

*Repetenta de doi ani
Bate toba la țigani.*

Lunca-Pășcani (Iași)

556

Dacă o clasă este nedisciplinată, se amintește de vaca dusă la apa Săsarului, dar Săsarul nu o primește:

557

*Clasa-a IV-a de măgari
Poartă vaca la Săsari —
Și Săsarul nu o ține,
Face școala de rușine.*

Baia-Mare (Maramureș)

De multe ori, în pauză, când se împung doi copii, unul dintre spectatori îi întărită:

558

*Întărită-i drace,
Că și mie-mi place!*

Cîmpineanca (Vrancea)

559

*Fasolică fiartă,
Luați-vă la ceartă.
Foaie verde măr,
Luați-vă de păr!*

Bolintin-Vale (Ilfov)

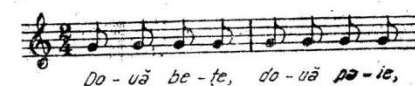

Și dacă s-au încăierat:

560

*Două bețe, două paie,
S-au luat turcii la bătaie.*

Mangalia (Constanța)

Cînd doi dintre băieți s-au luat la trîntă, ceilalți îl îndeamnă pe cel care este gata să-și pună adversarul la pămînt:

561

*Hai, tu Mărine!
Hai, tu' Mărine!*

Din cînd în cînd se mai ivește
vreunul să dea „ajutor“:

*Hai, tu Mărine!
Hai, tu Mărine!*

După ce trînta s-a terminat,
se aude corul celor de față:

Te-au biruit!
Te-au biruit!
Pentru Nae că-i flăcău:
Hău, hău, hău!
Hău, hău, hă, hă, hău!

Craiova (Dolj)

Dar ca încheiere, îndemn la împăcare:

562

Împăcare, împăcare,
Niciodată supărare!

Cartierul Rahova (București)

În drum spre casă, de la grădiniță, cu gîndul la mîncare:

563

Mergem acasă,
Ne suim pe masă,
Și ne dăm de-a dura,
Să mîncăm friptura.

(Muzica de la nr. 159)

Cetatea-de-Baltă (Alba)

În internat sau în tabără, voia bună se încheie cu cîte o urare:

564

Noapte bună, somn ușor,
Șapte purici pe-un picior;
Șapte și pe celălalt,
Să te tragă jos din pat.

Dobîrlău (Covasna)

565

Noapte bună, visuri multe,
Purecii să te sărute.

Horodiștea (Botoșani)

566

Somn ușor, vise plăcute,
Puricii să te sărute:
Tot din cinci în cinci minute!

Poiana Mărului (Brașov)

COPILII — MAI ALES CEI DE LA ȚARĂ — ÎȘI FAC SINGURI JUCĂRII, PODOABE...

Copiii obișnuiesc să facă din țărână și apă un gogoloș, pe care îl aruncă în sus exclamînd: a
să crească de mare porumbul! În timp ce pregătesc gogoloșul, cîntă:

567

*Baba face,
Turta coace!*
Tîmboești (Vrancea)

În vreme ce prepară, tot din țărînă și apă, piini sau turțițe:

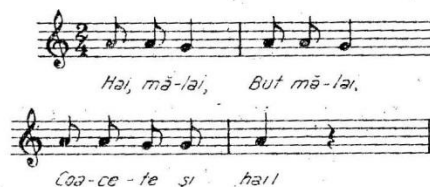
568

*Hai, tu, cocă mare,
Coace-te mai tare!*
Văleni (Olt)

(Muzica de la nr. 48)

569

*Hai, mălai,
But mălai,
Coace-te și hai!*
Gușiței (Vaslui)

Pe malul apei, copiii mai obișnuiesc să facă din nisip căsuțe, căpițe... Deodată apare unul m
răsărit, care, săltînd cînd pe un picior, cînd pe celălalt, amenință:

570

*Valaita, val-val,
Bună e de dărîmat!*
D rănic (Dolj)

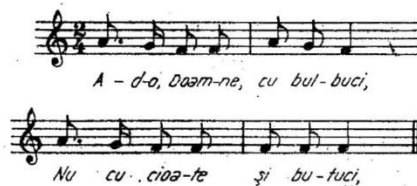

Cînd vreo fetiță aproape a terminat de clădit din lut căsuța păpușii și începe să picure, cîntă:

571

*Ad-o, Doamne, cu bulbuci,
Nu cu cioate și butuci —
Să nu strici căsuța mea,
Vreau să pun păpușa-n ea.*

Mălini (Suceava)

Alteori, dacă își construiește din tului căsuța, zice din timp în timp:

572

*Stai, căsuță, stai așa,
Pînă ce te-oi termina;
Să intru și eu în ea,
Eu și păpușica mea.*

(Muzica de la nr. 282)

Corpadea (Cluj)

Cînd a isprăvit de lucrat din coceni de porumb pătuc și-și leagănă păpușica:*

573

*Haia, haia, pușor,
Eu te leagăn și tu dormi.
Haia, haia, tu-î dormi,
Pușorul mămuchii.*

Săpînța (Maramureș)

574

*Nani, păpușica mamei,
Că mama te-a legănat,
Și tu, dragă, te-ai culcat.
Fiecare vers se cîntă de două ori.*

Zagăr (Mureș)

După ce își face din bostan și bețișoare diferite animale, le cheamă cu îndemnul:

575

*Ninia, ninia, văcuș'!
Ninia, ninia, măi văcuș'!
Ninie, ninie, bouș!
Ninie, ninie, măi bouș!
Ți, ți, ți, ți, purcel!
Ți, ți, ți, ți, măi purcel!
Țu, Țu, Țu, Țu, căfel!
Țu, Țu, Țu, Țu, măi căfel!*

Cîndreni (Suceava)

* Aceasta este confecționată din ceară sau dintr-o scîndurică îmbrăcată cu petece.

De îndată ce a făcut şi căruţ, zburdă şi cîntă:

576

*Fuga, fuga pe cîmpie
Cu dobleacu' lui Ilie —*

*Hai cu cărucioru',
Dacă ți s-a rupt picioru'!*

Crîngeni (Teleorman)

După ploaie, copiii își fac gogoloaie de pămînt moale, scobite, pe care le dă de pămînt cu gura în jos, cîntînd:

577

*Pocnitoare cu capac
Unde dai să faci pac!*

Unii copii înlocuiesc primul vers cu:
Căciuliță cu capac.

Sulina (Tulcea)

578

*Pocnitoare cu capac,
O trîntești, și face pac!*
Pecica (Arad)

Poc - ni - toa - re — cu ca - pac.

O trîn - tești, și — fa - ce — pac!

579

*Pocnitoare cu capac,
Cînd oi da să faci pac.
Să beau lapte bătrînesc,
Cînd oi da să pocănesc!*

Piatra (Teleorman)

580

*Plesnitoare cu capac,
Dă, Doamne, să faci pac!*

Grădiștea (Ialomița)

581

*Pocnitoare, pocnitoare,
Să ajungi pînă la soare,
Iar în căzătura ta
Să faci poc cît ți putea!*

Iecea-Mare (Timiș)

582

— Poc, poc!
Pocnitoare mare
Ploscăie mai tare;
— Poc, poc!
Pocnitoare din gunoi
Măcăie ca un răfoi;
— Poc, poc!
Ca uite a mea-i mai mică,
Chițăie ca o pisică.

(Este bucuros copilul a cărui jucărie a sunat mai tare).

Ibrianu (Brăila)

Poc, poc! Poc - ni - toa - re ma - re —

583

Coco vamă*-vamă,
Mică, năzdrăvană,
Dă, Doamne, ca să pocnească,
Și pe toți să mi-i surzească!

Hădăreni (Mureș)

584

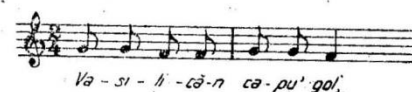
Ploșcă, de n-oi împușca,
Eu în foc te-oi arunca.

Pomi (Satu-Mare)

585

Vasilică-n capu' gol,
Să faci poc, că te omor.

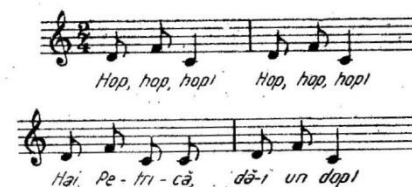
Ciorani-de-Jos (Prahova)

586

Hop, hop, hop!
Hop, hop, hop!
Hai, (Petrică), dă-i un dop!

Vulturești (Argeș)

Copiii își fac „muzicuță“ și din lujer de pădărie. În timp ce lovesc lujerul cu degetul ca să se auză sugă, cîntă:

587

Pupăză cîntă,
Că te duc la nuntă.
Dacă n-oi cînta,
Vai de pielea ta!

După aceea, suflă în lujerul golit, din care
pot să scoată un zumzet prelungit.

Bușteni (Prahova)

* Cocovamă = cocoloș de pămînt moale, în formă de blid.

** Pușcociul îl fac din lemn de soc. După ce îi scot măduva, introduc un dop de cîlți, iar cu o vergea de alun timp smucit în afară. În felul acesta se produce o pocnitură.

588

Zbiară, oaie, zbiară!
Dacă n-oi zbiera,
Lupii te-or mânca,
Mielu' ți-o muri,
Turma ți-o pieri!

Deagurile (Argeș)

589

Păpădie-die,
Spune la mama să vie,
Că Anișca-i moartă
Cu capu' spart sub poartă.

Șopteriu (Bistrița-Năsăud)

Cînd vreun copil se apucă să-și facă fluierită din ramură de salcie, bate ușor în ramură ca să se desprindă coaja și cîntă în felul următor:

590

Fluierită-riță,
Ieși din tulpiniță.
Pițigără-gară
Seceră secară
Și-o duce la moară. (bis)
Moara uruia,
Pițigo! cînta!

Înainte versurilor 1, 3, 5, și 6 se cîntă:
Piu, piu!

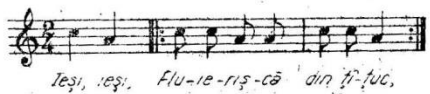
Săcele (Brașov)

591

Ieși, ieși,
Fluieriscă din țițuc,
Că te bat c-un bălătruc.*

Cetea (Alba)

592

Ieși, tilincă, titilincă,
Că ți dau lapte de junincă;
Și de capră, și de vacă,
Și de pui de pitpalacă.
Ieși, ieși!

Drașov (Alba)

* Bălătruc = piatră rotundă.

593

Ieși dîrloaie,
Cărbăboaie,
Că ți-oi da lapte de oaie;
Și de capră, și de vacă,
Și de pui de pitpalacă.

Vințu-de-Jos (Alba)

(Muzica de la nr. 34)

594

Ieși cimpoaie
Din dîrloaie,
Pe casa lui Năpădoaie;
Că de n-ei ieși,

Dracu' te-o trînti:
De-o sută de ori,
Pînă crăpi și mori!

Armeni (Sibiu)

595

Lae*, Lae băător
Scoate pîinea din cuptor;
Și-o bagă pe mîneacă,
Și-o mîncă duminică.

La-e, La-e bă-tă-tor
Scoa-te pîi-neă din cup-tor; Și-o ba-gă pe

Ucea-de-Sus (Brașov)

mî-ne-că, Și-o mîn-că du-mi-ni-că.

596

Ieși cimpoaie
Din dîrloaie,
Pe casa lui Adămoaie;
Cîte oi le-am adunat

Toate lupu le-a mîncat —
Și pe-a mele, și pe-a tale,
Și pe-a pruncului din vale.

Glogoveț (Alba)

597

Ieși cimpoaie
Din dîrloaie
Și te du la Cuțitoaie;
Cuțitoaie nu-i acasă,
Că-i în tîrg la Micăsasa**
Să cumpere carne grasă,
S-o arunce pe sub masă.

(Muzica de la nr. 34)

Lodroman (Alba)

598

Fiști-fiștigoaie***
Macină gunoaie,
Fiști-fiști',
Laba giștei.

Fiș-ti-fiș-ti - goa - ie
Mă - ci - nă gu - noa - ie.

Comana-de-Jos (Brașov)

Fiș-ti fiș-ti, La - ba giș-tei.

* Lae = Nicolae.

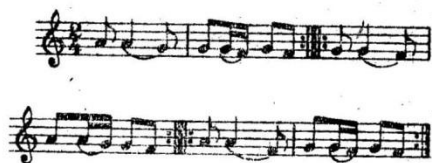
** Micăsasa = localitate în jud. Sibiu.

*** Fiștigoaie = fluier.

Primăvara, de bucurie că s-au întors zilele frumoase și cîmpul a înverzit, un băiețuș de ani „zicea” din flueierașul pe care și l-a făcut:

599

Cîmpeni (Alba)

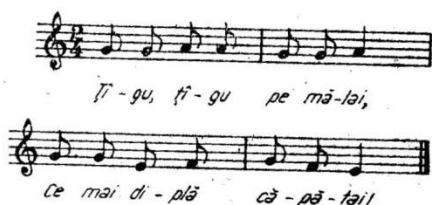

Copiii obișnuiesc iarna, la gura sobei, să-și facă vioară și arcuș din coceni de porumb; apoi laudă, cîntînd și acompaniindu-se din vioară:

600

Țigu, țigu, pe mălai,
Ce mai diplă căpătai!

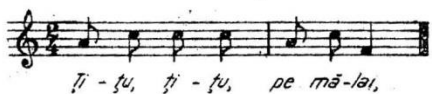
Cucuruzu (Ilfov)

601

Țițu, țițu, pe mălai,
Ce mai fată căpătai!

Poienarii Apostoli (Prahova)

602

Țițai, țițai pe mălai,
Ce mai fată căpătai.
Mă dusei cu ea pe gheață,
Cu ulcioru' de dulceață.

Botorani (Vilcea)

603

Scîrții, scîrții pe mălai,
Dacă ai pită, să-mi dai.

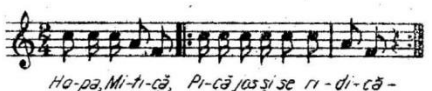
Agrișu-Mare (Arad)

Cînd își fac din bețișoare și dintr-un bob de plumb o jucărie care, ori cum ar cădea, tot picioare se ridică, zic:

604

Hopa, Mitică,
Pică jos, și se ridică —
Nu se sparge, nu se strică!

Chișineu-Criș (Arad)

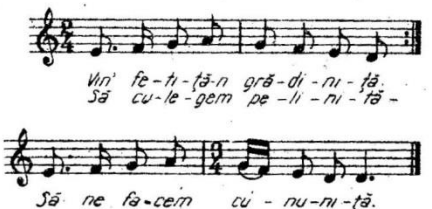

Cînd fetele își fac cununiță din peliniță s-au lanț din tulpini de pădăie, cîntă:

605

Vin' fetiță-n grădiniță
Să culegem peliniță —
Să ne facem cununiță.

Cartierul Dudești (București)

606

Die, die, păpădie,
Cu flori galbene-n tichie* —
Împrumută-mi una mie!

Strunga (Iași)

Di - e, di - e, pă - pă - di - e,

607

Văsălie, Văsălie,
Fă un lanț de păpădie;
Ca să nu mai fii urît,
Pune-ți lanțu' după gît.

Valea-Mare (Argeș)

Vă - să - li - e, Vă - să - li - e,
Fă un lanț de pă - pă - di - e,
Ca să nu mai fii u - ri - t,

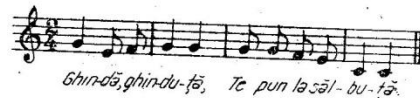
Pu - ne - ți lan - țu' du - pă gît.

Din nou fetițele — cînd găsesc fructul stejarului:

608

Ghindă, ghindură,
Te pun la sălbiță.

Mircea Vodă (Dîmbovița)

Ghin - dă, ghin - du - ră, Te pun la săl - bu - ță.

Pe cîmp copiii fac din firicele de iarbă uscată un cerculeț — „oglinjoară“; îl introduc cu două degete în gură și fac să se strîngă salivă în el. După aceea îl scot, rup tulpina plantei laptele-cii-ului și, cîntînd, pun pe „oglinjoară“ sucul lăptos care se întinde, formînd culori foarte variate:

609

Fă-te verde, fă-te roș,
Fă-te pană de cocoș!
Fă-te roș, fă-te verde,
Fă-te năframă la țete!

Turda (Cluj)

Fă - te — ver - de, fă - te roș,
Fă - te — pă - nă de co - cōș!

Dacă copiii își fac sfîrîiac, se distrează cîntînd:

610

Sfîr, sfîr, sfîrîiac,
Cu mantaua de bumbac;
Și pe soare, și pe ploaie,
Cu căciula dintr-o oaie;
Și pe deal, și pe muncel,
Cu căciula dintr-un miel.

Strunga (Iași)

Sfîr, sfîr, sfî - rî - iac,

Cu man - ta - ua de bum - bac,

* Și în felul acesta: Tu porți flori la pălărie.

113

CU PRIVIRE LA DIFERITE ACTIVITĂȚI

Cînd cei mici sînt luați la munca ogorului, cîntă:

611

*Soare
Răsare,
Fă ziua mai mare!*
Mîneciu-Ungureni (Prahova)

612

*Seceră, secerătoare,
Că ne prinde noaptea mare.*
Proaspeți (Olt)

Cînd sînt osteniți, ca să apună soarele mai degrabă:

613

Hai, rujan, la cotîrneață,
Că-i prea mult de-azi dimineață!*
Ploștina (Gorj)

614

*Treci, Soare, la coteață,
Că ți-o fi de-azi dimineață!*
Tudora (Botoșani)

615

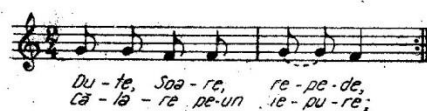
*Treci, Soare, după deal,
Că te-așteaptă cu zahar;
Cu zahar și pîine,
Ca să vii și mîine.*
Drăgănești (Neamț)

* Cotîrneață = coteneală.

Du-te, Soare, repede,
Călare pe-un iepure;
Du-te, Soare, iute,
Călare pe-o vulpe!

Popești (Olt)

616

Du-te, Soare, la 'sfîntit,
Că-i de mult de ce-am venit —
Și-s mică, și m-am urît.

Dersida (Sălaj)

617

Du-te, Soare, mai de vale,
Că-mi veni și mie foame.

Schitu (Olt)

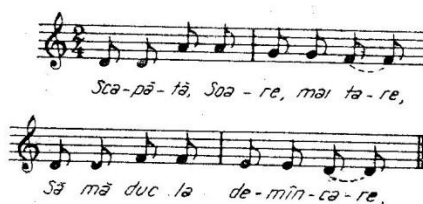
618

Scapătă, Soare, mai tare,
Să mă duc la demîncare;
C-aseară m-am supărat,
Și m-am culcat nemîncat.

Rupturi (Dolj)

619

Scapătă, Soare, mai tare,*
Să mă duc la demîncare;
Scapătă, Soare, pe ușă,
Să mă duc la tigăiușă;
Scapătă, Soare, pe coș,
Să mă duc la cocoloș.

Seaca-de-Pădure (Dolj)

620

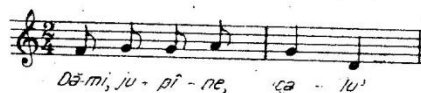
(Muzica de la nr. de mai sus)

Cînd se începe semănatul, un copil mai harnic zice:

Dă-mi, jupîne, calu'
Să mă duc la Malu;
Să scutur argintu'
Peste tot pămîntu'.

Gornea (Caraș-Severin)

621

* În Cernătești (Dolj): Scoboară. soare, mai tare.

În cursul primăverii, după ploaie, copiii se îndeamnă unul pe altul:

622

*Hai să mergem la bureți,
C-a plouat și stau grămezi!*

Hodac (Mureș)

Cînd cei mici sînt în căutare de hribi, scurmă strătul de frunziș cu un bețișor și zic:

623

*Hrib, hrib,
Codohrib,
Scoate capu' din frunzare,
Ca să te pun la frigare.*

Lelești (Gorj)

Cînd au dat de prima ciupercă:

624

Pocinoc dintii,
Tot așa să fii!*

Iadăra (Maramureș)

Bucuroși că găsesse și alte ciuperci:

625

*Hrib, hrib, hribăraș,
Vin' la mama-n paneraș!*

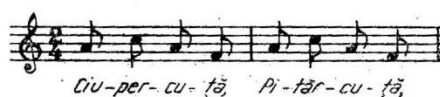
Măgura (Buzău)

626

*Ciupercuță,
Pitărcuță,**
Hai la mine-n coșercuță.*

Udești (Suceava)

627

*Hriburel, hriburel,
Vin' la mine-n coșurel.
Chitărcuță, chitărcuță,
Vin la mine în punguță!*

Leorda (Botoșani)

628

*Hulubiță, hulubiță,
Locul tău e-n tigăiță.*

Sudiți (Ialomița)

(Muzica de la nr. 618)

* Pocinoc = început, saftea. Acest cuvînt se folosește și în alte împrejurări — de exemplu la pescuit.
** În Zalnoc (Sălaj): *Hiribuță, hiribuță*.

629

Minătarcă-tarcă
 Hai, numa' încearcă —
 Dă-te jos din copac
 Să te bag la mine-n sac!

Lelești (Gorj)

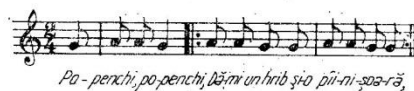

Toamna, copiii preferă hribii, pentru că sînt mai gustoși:

630

Popenchi, popenchi,
 Dă-mi un hrib și-o pinișoară,
 Că-ți dau mațele afară!

Vlădiceni (Neamț)

În timpul culesului, ca o destindere, copilul desprinde pălărioara unei ciuperci, o ascunde și apoi îi cîntă;

631

Ciupercuța - lia,
 Caută-ți tu pălăria.

Mogoș (Alba)

Cînd copiii se întorc acasă de la cules de ciuperci:

632

Deschide porțița,
 Că vin cu căruța,
 Deschide porțițele,
 Că vin cu crăițele.

Văləri (Gorj)

633

În pădure eu m-am dus,
 Ciupercuțe am adus —
 Și-acasă cînd am venit,
 Mama le-a pus la prăjit.

Bucești (Galați)

117

În drum spre pădure, ca să culeagă mure, cițiva copii, de teama șerpilor, zic:

634

*Cînd noi vom culege mure,
Șerpil-n cîmp, noi în pădure.*

Brăești (Botoșani)

Sosiți la locul cu zmeură, mure sau fragi, cîntă:

635

*Ale lui, ale lui,
Fiecare la rugul lui.*

Mihăileni (Sibiu)

(Muzica de la nr. 103)

Cînd au dat peste cele dintii tufe sau deșartă prima ulcică, prinsă de cingătoare, în coșul pe care îl poartă în spate:

636

*Iac' așa, de pocinoc,
Să umplu cofa pe loc.*

Păltinoasa (Suceava)

(Muzica de la nr. 282)

637

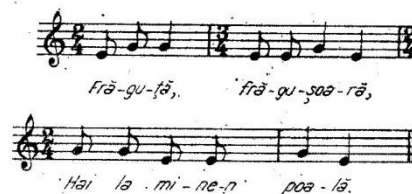
*Saftea peste saftea,
Coșul meu să nu mai stea
Pînă cînd nu s-o umplea.*

Șerbănești-Păușești (Vilcea)

638

*Frăguță, frăgușoară,
Hai la mine-n poală.*

Covasna (Covasna)

639

*Hai, frăguță mititică,
Hai la mine în ulcică!*

Poiana Mărului (Brașov)

(Muzica de la nr. 12)

În drum spre casă cîntă și chiuie:

640

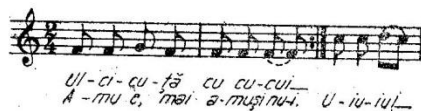
Oală plină rasă,
Eu mă duc acasă;
Oală rasă plină,
Eu mănînc de cină.

(Muzica de la nr. 49)

Cîrlibaba (Suceava)

641

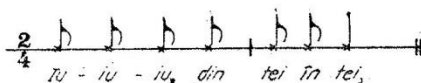
Ulcicuță cu cucui,
Amu e, mai amuși nu-i.
Ulcicuța-i cucuiată,
Mămăliga-i răsturnată.
U-iu-iu!

Slatina (Suceava)

642

Iu-iu-iu, din tei în tei,
Oala mea-i cu struțurei!

Vatra Moldoviței (Suceava)

643

Iu-iu-iu, din masă-n masă,
Oala mea e plină rasă!

Vatra Moldoviței (Suceava)

644

Iu-iu-iu, din cui în cui,
Oala mea e cu țugui!

(Se strigă ca la nr. 642)

Vatra Moldoviței (Suceava)

645

U-iu-iu, din poartă-n poartă,
Oala mea-i cu toarta spartă.

(Se strigă ca la nr. 643)

Frumosul (Suceava)

La cules de măceșe sau prune:

646

Măcieș, măcieș,
M-am urcat într-un cireș,
Și-am căzut în cofăieș.

Rădăuți-Prut (Botoșani)

647

Vintulețule nebun,
Nu mă mai da jos din prun!

Prod (Sibiu)

648

Opt ori unu, opt,
Prunele s-au copt —
În cazan se pun
Și se fac magiun.

Măgura-Perieți (Olt)

Cînd fasolea culeasă se bate, copiii cîntă cu gîndul la puradeii care se prăpădesc după ea:

649

Fasolică țucără,
Țiganii se bucură!

(Muzica de la nr. 585)

Radomirești (Olt)

Ca să sperie păsările sau pe cineva care ar căuta să-i ia din strugurei ori din pepeni, copilul așază după vreo colină, în pătuiac..., cîntă, iar uneori și pocănește din două bețe:

650

Paca, paca...
U-iu, bă!
U-iu bă!
U!

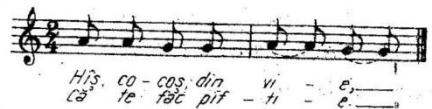
Agighiol (Tulcea)

651

Hiș, cocoș, din vie,
Că te fac piiftie.
Hiș, găină, tu, din vie
Că te duc la magazie!

Măgurele (Tulcea)

652

Ciș, ciș, urabie,
Nu mîncă broboana,
Că te bate mama.

Rasova (Constanța)

653

Au, lulea, lulea, lulea,
Cine fură poama mea,
Să se-nece-n gît cu ea!

Rîmnicești (Vrancea)

(Se strigă ca la nr. 642)

654

Și-aolică și-aolea,
Pleacă, măi, din via mea,
Că am cîinele coalea.

Slivilești (Gorj)

655

U-iu-iu, păzea, păzea,
 Departe de via mea —
 C-am căteaua lângă mine,
 Și o pun acum pe tine.

Cetate (Dolj)

656

Saoică, Saoia,
 Cine intră-n via mea
 Îi pun pielea pe ciomag
 Și o sui în pățuiag.*

Olari (Olt)

657

U, pă el, pă el, pă el,
 C-a furat un pepenel
 Și l-a dus la Cîmpurel**
 Și l-a mîncat singurel.

Grădiștea (Ilfov)

(Se strigă ca la nr. 642)

Dacă vede pe careva că se apropie sau a reușit să-i șterpească un struguraș, strigă:

658

I, hoții, mă,
 La poamă, mă,
 Cu noaptea-n cap
 După furat!

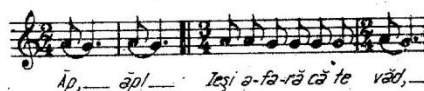
Nămoloasa (Galați)

659

Ăp, ăp!
 Ieși afară că te vād,
 La bușteanul dindărăt.

Pătulele (Mehedinți)

660

Ia, ia, ia!
 Uite hoțu-n via mea!
 Ține-i calea la șosea,
 Să-l legăm cu funia,
 Să-l ducem la Uria.***

Frunzaru (Olt)

661

Hoții-n vie,
 Nea Ilie,
 Cu struguri în pălărie!

Corabia (Olt)

662

Ui, la el, la el, la el,
 Pune, măi, mina pe el,
 Prinde-l, măi, și nu-l lăsa,
 C-a furat din poama mea!
 U-u-u și a-a-a!

Obilești (Vrancea)

663

Ui, te vād, te vād, te vād,
 Lasă strugurașu' jos,
 Lasă-l jos la răsărită,****
 Fir-ar mă-ta-alimănită!

Vinători (Teleorman)

* Pățuiag = pățuiac.

** Localitate în Jud. Ilfov.

*** Localitate în jud. Olt.

**** Răsărită = floarea soarelui.

664

Bă, ăla cu căciuliță;
Ieși afară de sub viță,
Că-ți iau strugurii din poală
Și te las cu pielea goală!

Mărgheni (Olt)

666

U-u-u, îl ia, îl ia,
Uite hoții-n via mea!
La un colț, la un colț,
Mi-au furat strugurii toți.

Catanele (Olt)

La stîrpirea plantei parazite numite torțel, zic:

668

Cositor, cosește bine
Că-ți dau piine cu măslina.

Slăvești (Teleorman)

La cules de urzicele:

669

— Sica, sica, un' te duci?
— Sica, sica, la urzici.
— Sica sica, merg și eu.
— Sica, sica, nu te ieu!

Spineni (Iași)

670

Buruiana lui Matei
Mi-a făcut pielea zbîrcei.

Richiș (Sibiu)

671

Tu mă-nțepi, mă doare-adînc,
Eu de ciudă te mănînc!

Smîrdan (Galați)

672

M-a trimis mămica
Ca să cat urzica,
Urzicele n-am găsit,
Traista mi s-a prăpădit.

Condeești (Ilfov)

665

U-iu-iu, pe ei, pe ei,
Uite hoții cîte trei,
Cu poala cu strugurei.
Să-i luăm
Să-i dezbrăcăm,
Să-i băgăm în putinei,
Să scoatem lapte din ei.

Stoicănești (Olt)

667

Țin-te, Dulă, ia-l, Mitrache,
Că nu-i prinzi nici pîn' la noapte!
Coșoveni (Dolj)

La păscutul oilor, cînd pe vreun copil îl prinde foamea, ia un castravete, îl taie la un capăt, îi simburii, introduce înăuntru căței de usturoi și cu un bețișor începe să-l bată cîntînd:-

673

*Bate putineiu',
Să iasă uleiu'!*

După ce l-a bătut, copilul îl mănîncă cu mămăliguță.

Vulturești (Argeș)

Copiii sînt trimiși de măicuțele lor s-adune din grădină bostani. În tot timpul cît îi caută pe ai buni, zic:

674

*Crește, crește bostănaș,
Să te dau la purcelaș,
Să se facă măricel,
Să mănînc și eu din el.*

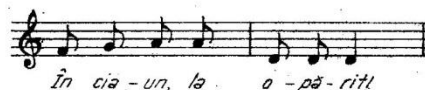
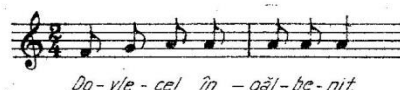
Somcuțu-Mic (Cluj)

În timp ce se pun dovleci la fiert, pentru hrana porcilor, cîntă:

675

*Dovlecel îngălbenit,
În cîaun, la opărit!*

Brăești (Botoșani)

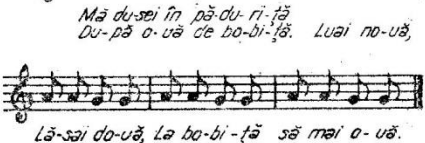

În octombrie, cînd cei mici vin spre casă de la adunat alușe, cîntă c-au mai lăsat fructe, de tă:

676

*Mă dusei în păduriță
După ouă de bobiță.
Luai nouă,
Lăsai două,
La bobiță să mai ouă.*

Lăpuș (Maramureș)

Unii copii caută și altfel de ouă — de exemplu:

677

*Mă dusei în pădurice
După ouă de cobice.*
Luai unu, luai două,
Ca cobicea să mai ouă.*

*Cobicea s-a supărat,
Și altul n-a mai ouat,
Și cuibul și l-a mutat.*

Cupșeni (Maramureș)

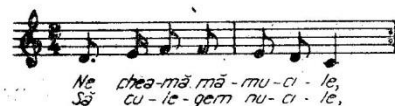
* Cobice = potîrniche.

Cînd se culeg nucile:

678

*Ne cheamă mămucile,
Să culegem nucile,
Că le mîncă 'rișile.**

Rădăuți-Prut (Botoșani)

În timp ce copiii se întrec la cules de porumb sau struguri, ori la smulsul de rapiță, cîntă:

679

*Cine-i înainte,
Cu bomboana-n dinte;
Cine-i la mijloc,
Cu bani la cojoc;
Cine-i înapoi,
Cu turma de oi.*

Același text se folosește de copii și cînd urmăresc diferite jocuri de întrecere, ca de exemplu „Ciorile și pepenii“.**

Sarighiol-de-Deal (Tulcea)

Cînd se fac, din boabe de porumb, gustoasele „floricel“, se poate auzi:

680

*Baba face floricele
Moșu' taie la nuiete.*

Călmățuiu-de-Sus (Teleorman)

681

*Sări, grăunțel,
De te fă cocoșel.*

Sălceni (Vaslui)

682

*Cucurigu să pocnească,
Să vină cu cioți*** acasă!*

Bozna (Sălaj)

(Muzica de la nr. 34)

683

*Pînă moșu la vișei,
Baba face cocoșei.*

Ieșelnița (Mehedinți)

* E vorba de veverițe.

** După ce se fac din țărîna și apă pepenii, copiii lasă pe cineva să-i păzească, iar alții — „ciorile“ — vin ca să ciugulească. Paznicul dă de veste și cu toții aleargă să pună mîna pe ei. Grupele se schimbă atunci cînd toate ciorile au fost prinse.

*** Cioți = ciorapi făcuți din fire groase de lînă albă.

684

Înfloriți florițele
Că vine Păștițele

Rucăreni (Vrancea)

(Muzica de la nr. 282)

685

Boabe, boabe,
Săriți toate —
Pînă vin de la Lugoj,
Voi să fiți cît un cocoș;
Pînă vin din Govăjdia,
Voi să fiți cît pălăria.

Hitiaș (Timiș)

686

Boboloș,
Sări în coș!
Unu mie,
Unu ție,
Unu babei din cocie.*

Govăjdia (Hunedoara)

687

Boboloș,
Sări în coș,
Sări în oală,
Sări în poală,
La fetiță
În guriță.
Pîn' fetița la fîntînă,
Să se facă toți o lînă.

Mînaștire (Timiș)

688

Pînă baba la fîntînă,
Boboloșii facă lînă;
Pînă moșu' de la moară,
Boboloșii toți în poală.

Bucșnița (Caraș-Severin)

689

Cocoșele, cocoșele,
Ia zburăți pînă-n podele!**

Husasău de Tinca (Bihor)

(Muzica de la nr. 34)

690

Săriți, cocoșei, din pene,
Mama v-a făcut izmene —
Izmenuțe de fuior,
Să săriți într-un picior.

Iacobeni (Iași)

(Muzica de la nr. 232)

* Cocie = căruță.

** În Tudor Vladimirescu-Avrămeni (Botoșani): *Înfloriți în ceaunele.*

691

Săriți, cocoșei, în pene,
Că vă dă moșu' izmene —
Într-o zi de sărbătoare,
Să le trageți în picioare.

Josenii Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

Cum sar fetele la joc,
Să sară cocoși la foc.

Miorcani (Botoșani)

Cocoșel
În blidișel,
Puică neagră după el.

Vingard (Alba)

Sai cocoș
Pe coș,
Puiculiță,
Pe ușiță.

Bocsig (Arad)

Hai, puicuță,
'N teleguță;
Hai, cocoș,
În haticoș.**

Pomi (Satu-Mare)

Sai, cocoș, în grindă,
Și găină-n tindă!

Urlați (Prahova)

Sai, mătușă
'N găletușă.
Și unchiaș
În butoiaș.

* Huci = tufiș.
** Haticoș = coș de spate.
*** În Fratoșțița (Dolj): *Curcile pe clăie.*

692

Săriți, cocoșei, în pene,
Că vă dă moșu' izmene;
Săriți, cocoșei, în huci*
Că vă dă moșu' papuci.

Salva (Bistrița-Năsăud)

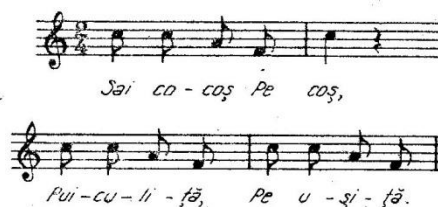
(Muzica de la nr. 282)

693

694

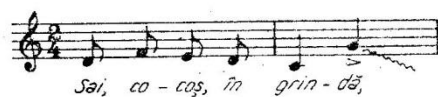
695

696

697

698

Ciorile pe paie,***
Florile să saie!
Mărunței (Olt)

Ciorile pe paie,
Berbecii să saie.
Ciorile pe cărămidă,

Săriți, bercilor, pe claie,
Că vin turcii, și vă taie,
Și vă face bucățele,
Și v-aruncă la cățele.

Salcia (Mehedinți)

Sai, berbece,
Sai, purece,
Să vedem care se-ntrece?

Bengești (Gorj)

Piți-poc,
Sară-n foc;
Piți-pară,
Sară-afară.

Lorău (Bihor)

Ciocoi,
Bocoi,
Să mai sară și-ncă doi;
Ciocaiata,
Bocaiata,
Să mai sară și-ncă alta!

Obârșia de Cîmp (Mehedinți)

Poc, poc,
Pușcă-n foc;

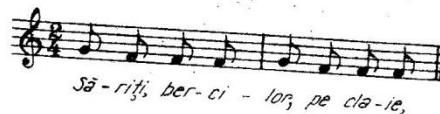
Poc în oală,
Poc în poală,
Poc în gura mea cea goală.
Poc, poc, poc, poc!

Urmeniș (Bistrița-Năsăud)

699

Berbecii să saie-n grindă.*
Malaia (Vâlcea)

700

701

(Muzica de la nr. 175)

702

703

704

Pară, pară,
Pușcă-afară.
Suiug (Bihor)

705

* În Valea-Mare (Vâlcea), ultimele două versuri au ca variantă:
Ciorile săriră,
Berbecii-nfloriră.

Poc mare,
Poc tare,
Poc în pită
Răsărită,
Sai, fată, și te mărită!

706

Că de nu te-i mărita,
Pită albă n-ai minca,
Cizme roșii n-ai purta.
Boian (Cluj)

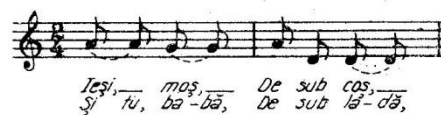
Ieși, moș,
De sub coș,
Și pomnește* un cocoș;
Ieși, babă,
De sub ladă,
Și pomnește-o puică neagră.
Olari (Arad)

707

708

Ieși, moș,
De sub coș,
Și tu, babă,
De sub ladă,
Să se facă toți grămadă.**
Bocsig (Arad)

709

Ieși, babă, din cuptor
Că-ți vin pețitori —
Pețitori de la Lugoj
Cu trei pene de cocoș.
Cenadu-Mare (Timiș)

710

Fă-te, floare,
Cît căldare,
Cît ulcica babei Floare.
Oltina (Constanța)

(Muzica de la nr. 34)

711

Sai, floare,
Din căldare,
Și mai mică, și mai mare!
Curtea de Argeș (Argeș)

* Pomni = a răsună.

** În Holod (Bihor): Să pocnească toți odată.

712

Sai, floare,
Cît căldare!
Sai în sus,
Cît pui de urs!

Urechești (Bacău)

713

Sai, floare, sai,*
Cît coada cocoșului,
Cît căciula moșului!

Milcovul (Vrancea)

714

Sai, floare,
Cît căldare,
Cît ciauun' porcului,
Cîr creasta cocoșului,
Cît căciula moșului.**

Turcoaia (Tulcea)

715

Sai, floare, sai, floare,
Cît căciula lui Mardare.

Pecineaga (Constanța)

716

Sare floarea
Cît căldarea,
Florica,
Cît ulcica.

Măstăcani (Galați)

717

Vine baba de la moară
Cu găina albă-n poală,
Cu papucii plescăind:
Pleosc, pleosc, pleosc!

Șivița (Galați)

* În Fîntînele—Năeni (Buzău): Răsai floare pe cuptor (se folosesc măs. 3 și 4).

** În Făcăeni (Ialomița): Cît găina moșului.

718

Pînă moșu' de la munte,
Cocoșii săriră-n frunte;
Pînă baba de la moară,
Cocoșii săriră-n poală.

Cuptoare-Cornea (Caraș-Severin)

Plicile, plicile,
Umple căciulițele.

Rușii lui Asan (Ilfov)

Plosc-plosculițele,
Să umplem căciulițele.
Baba-n vale,
Ca o floare,
Moșu-n deal,
Ca un buștean.
Ciorile pe paie,
Florile să saie.

Grojdibodu (Olt)

Primăvara, la prins pește:

Pește, peștișor,
Haide, ieși din cuibușor —
Soarele s-apară
Și gerul să moară.

Stejaru (Teleorman)

Pește, peștișor,
Ieși din cuibușor,
Vino în ciorpac,
Ca să-ți vin de hac.

Traian (Tulcea)

* Cocor = un fel de dantelă.

** În Filiași (Dolj): Brușii se făcură lînă.

719

Pînă moșu' la izvor,
Cocoșii fură cocor;*
Pînă baba la fîntînă,
Toți cocoșii fură lînă.**
Hiș, cocoș!

Vîrciorova (Mehedinți)

720

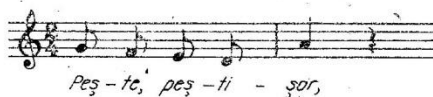
721

722

723

724

Pește, pește, hai la mal,
Să te prind eu în borcan.
Marginea (Suceava)

725

Pește, pește, peștișor,
Hai să-ți dau un viermușor!
Sculia (Timiș)

În timp ce un băiețel aruncă în apă „undița cu mîncărică“:

726

Ptiu, saftea la rimă nouă,
Să dea Domnu' ca să plouă!
Tulcea (Tulcea)

Un alt copil care pescuiește îi urează, în glumă, nenoroc:

727

Iepurele schiop
La (Vlad) în tîrboc!
Scrioăștea (Teleorman)

Cînd scufundă în apă ciorpacul în care a pus un cărăbuș:

728

Cărăbuș, cărăbuș,
Adă pește în căuș!
Albești (Botoșani)

729 *

Atîrnă-te moșului
De toarteale coșului.
Grădinari (Olt)

(Muzica de la nr. 282)

Copilul-undițar crede că poate prinde pește dacă îl momeste cu un gologan:

730

Hai, labanu**
Hai, labanu!
După ce la prins:
Hai, labanu, de uscat,
Hai, labanu, de mîncat!
Mangalia (Constanța)

* Se zice și bondarului negru.
** Laban = pește de mare.

Alți pescărași îl trec prin păr și zic:

731

*Ciți peri în cap,
Alția pești în sac!*

Rucăreni (Vrancea)

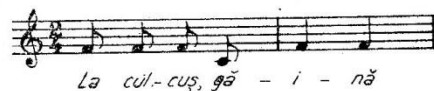

Odată cu venirea serii, când duc păsările la culcare, ori dimineața, în timp ce le îndeamnă iasă din coteț, cîntă:

732

*La culcuș, găină,
Că ți-am dat de cină!*

Cîrnecea (Caraș-Severin)

733

La culcuș, găină,
Că ți-e gușa plină,
Și-o să se golească
Pînă dimineață —
Și iar s-ar umplea
Cînd îi mai mîncă.*

Toaca (Mureș)

734

*Hiș, găină, la culcare,
Că ți-am dat destul mîncare!*

Uilac (Harghita)

735

*Hai-hai, pătul, pătul,
Că acuma-i destul.*

Vîrciorova (Mehedinți)

736

*Hai, libă**,
La colibă,
Și tu rață
La coteață.*

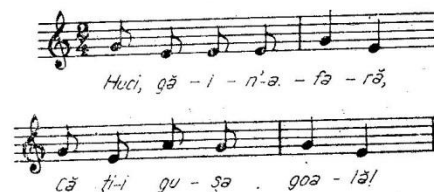
Sarmizegetusa (Hunedoara)

737

*Huci, găin'-așară,
Că ți-i gușa goală!*

Sapoveni (Botoșani)

* În Uilac (Harghita): Hai, găină, La hodină.

** Libă = gîscă.

În vreme ce se dă de mîncare la pui sau careva încearcă să păcălească pe maică-sa:

738

Pica-pica, pi!
Pica-pica, pi!
Săpînța (Maramureș)

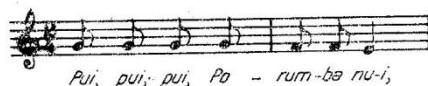
739

Pui, pui, pui, porumbele,
Na, la mama, boabele!
Băuțar (Caraș-Severin)

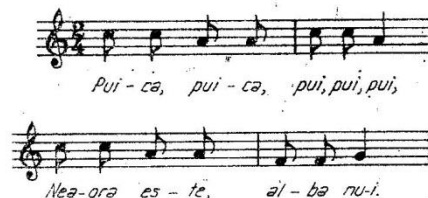
740

Pui, pui, pui,
Porumba nu-i,*
C-a plecat pîn' la Vaslui.
Pui (Hunedoara)

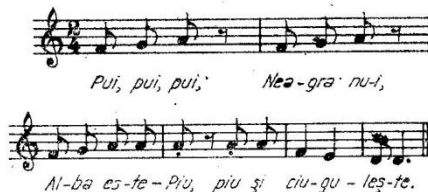
741

Puica, puica, pui, pui, pui,
Neagra este, alba nu-i.
Flămînzii (Botoșani)

742

Pui, pui, pui,
Neagra nu-i,
Alba este —
Piu, piu, și ciugulește.
Borcea (Ialomița)

743

Tica, tica, pui, pui, pui,
Alba vine, neagra nu-i,
C-a mîncat-o dumnealui.
Băbușiu (Cluj)

* În Nălațvad (Hunedoara): Că unu nu-i.

750

*Bate putineiu',
Curge ulei' !
Ulei' s-a dus,
Laptele s-a scurs !*

Davidești (Argeș)

751

*Bate putineiu',
Miine, dragaveiu' !**

Viișoara (Vâlcea)

753

*Bate putineiu',
Mătură bordeiu',
Suge lapte dulce,
Și pe gît se duce.*

Runcu (Vâlcea)

754

*Bate putineiu',
Zgîlție bordeiu' —
La tine pe casă
Mănîncă coraslă.*

Năstăseni (Bacău)

755

*Bate putineiu',
Scutură bordeiu'.
Las' să bată,
Că-i oala spartă.*

Băimac (Bacău)

757

*Mi-mi-mi, zară, zară,
Că n-ai supt de-alaltăseară.*

Slivilești (Gorj)

Dar cum nu pot sta mult locului, se fac că cosesc:

758

*M-a minat mama să cosesc,
De butuci să mă ȣeresc.*

Ulmetu (Vâlcea)

(Muzica de la nr. anterior)

752

*Bate putineiu' !
Iese unt și lapte,
Brînză e pe spate.*

Scheiu-de-Jos (Dîmbovița)

(Muzica de la nr. 225)

(Muzica de la nr. 225)

756

*Bate vîntu', curge zăru',
Las' să sugă și vițelu'.*

Dolhasca (Suceava)

M-a mi-nat ma-mă să co-sesc,

De bu-fuci să mă fe-resc.

* Dragavei = plantă, ale cărei frunze se mănîncă.

De îndată ce copilul vede că vreo vită a intrat în porumbiște, zice de departe:

759

*Ciudă, ciudă, dodoloi,
Uite vaca-n păpușoi!*

Tansa (Iași)

760

*Unu-doi, unu-doi,
Vaca numără păpușoi!*

Gorbănești (Botoșani)

Ca să întoarne vițelul sau vaca dacă au intrat în lan, spun:

761

*Na, na, na, cu capu-ncoa
Și cu coada unde-i vrea.*

Frăsinet (Teleorman)

762

Trușana cu capu-ncoa
Și cu coada nctro-i vrea.*

Humele (Argeș)

La păscutul vitelor, dacă se face tare cald, ca să le treacă de la soare la umbră le îndeamnă astfel:

763

*Strachina cu pătlăgele
Pe la coada vacii mele.
Bîzzz!*

Bîrsești (Vrancea)

764

*Pune coada la topor,
Și dă-i drumu la obor;
Pune coada la secure,
Și dă-i drumu la pădure.*

După fiecare grupă de două versuri: *Biz, biz!*

Cîlnic (Gorj)

La întoarcereade la pășune, cîte o vită se mai abate să rupă iarbă, și atunci copilul, căruia îi este foame, zice:

765

*Ța, Bălănica, de vale,
C-a pus mama-n tuciu-al mare.*

Bozioru (Buzău)

(Muzica de la nr. 135)

* Trușana = a întoarce.

766

Hai, Bălaia, la Smirdana,*
C-a mîncat cîinii pomana
Și pisicile tocana.

Glodeanu Siliștea (Buzău)

767

He, la loc, la loc, la loc,
C-a dat mămăliga-n foc
Și ouăle s-au răscopt!

Buleta (Vîlcea)

768

Otrocol, otrocol,**
Treci, văcuță, la ocol.

Ruginoasa (Neamț)

În momentul în care pornesc oile la adăpat, zic:

769

Hai, mioară
Bălăioară
Că te duc la moară —
Bei apă din iaz,
Să faci în necaz.

Nemoiu (Vîlcea)

În timp ce mînă oile la mulsoare:

770

Hîrți, oaie, la strungă,
Păcurarul să te mulgă.

Liviu Rebreanu (Bistrița-Năsăud)

771

— Tudorică, Toadere,
Oile la mazăre!
— Dar-ar lupu-ntrînzele!
— Toader', după dînzele!

Hupca (Vaslui)

Cînd păzesc oile la păscut, între alte cîntece îl zic și pe acesta:

772

Bîr, oiță, pe costiță,
Că te ia lupu' de țiță;
Bîr, oiță, pe corhană,
Că te ia lupu' pe goană.

După fiecare vers: Bîr, oiță, bîr!

Bîrsești (Vrancea)

* Smîrdan — localitate în jud. Buzău.
** Otrocol = hai, hai; mînă, mînă.

Dacă la păscut vreo capră pătrunde în imașul altuia și paznicul i-o ia, copilul se plînge:

773

— Aoleo, mămică, mor,
Mi-a luat capra la obor!
— Cin' ți-a luat-o, măi Ionică?
— Marin al lui Bucățică.

A sărit să-mi ia și țapu',
Eu am plîns de m-a luat dracu'!

Perșinari (Dîmbovița)

La întoarcere de la pășune, cînd capra se cațără ca să rupă frunze sau coji de pe copaci:

774

Sis, căpriță, sis,
Că la munte a nins.

(Muzica de la nr. 444)

Zidurile (Argeș)

775

Ți, capră, din mărăcine,
Că dă dracu' peste tine.

Pucheni (Dîmbovița)

Fiindcă nu vrea să intre în țarc:

776

Ta, la oi,
Că te jupoi
Și-ți bag pielea la butoi!

(Muzica de la nr. 282)

Toporu (Teleorman)

Îndeosebi fetițele de 9-10 ani, în timp ce bat putineiu ca să se aleagă untul, cîntă:

777

Bate putineiu',
Să se-aleagă hleiu.*
Hleiu ca pămîntul,
Să se-aleagă untul.

Gherghești (Vaslui)

778

Bate putineiu',
Ca să iasă untu'.
Untu' n-a ieșit,
Laptele s-a serbezit.**

Vulturești (Argeș)

779

Bată-le, bădiniule,
Alege-te untule.
Untul de la nouă stîni
Fie la mine-n bădîni!

Sarmizegetusa (Hunedoara)

* Hlei = lut.

** Serbezit = alterat.

780

Unt, unt,
Pîn' la fund —
Și zărică
Puținică.

Peștera (Brașov)

781

Alege-te, untule,
Cum s-aleg furnicile —
Furnicile-n furnicar,
Oile la păcurar.

Cîmpia Turzii (Cluj)

782

Merge vaca la pîriu,
Untu' meu s-alege rîu;
Merge vaca la jîntînă,
Untu' meu s-alege vînă.

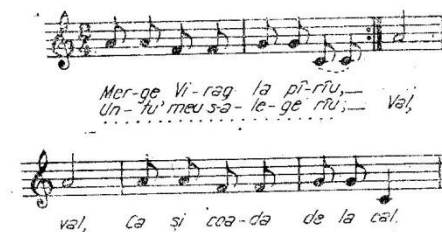
Teleac (Mureș)

(Muzica de la nr. 111)

783

Merge Virag la pîriu,
Untu' meu s-alege rîu;
Merge Virag la poiată,
Untu' meu s-alege-ndată;
Val, val,
Ca și coada de la cal.*

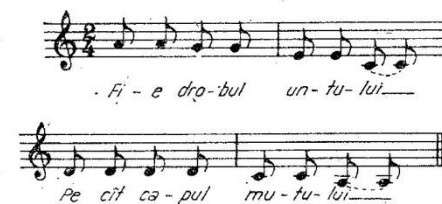
Nadășa (Mureș)

784

Fie drobul untului**
Pe cît capul mutului.***

Josenii Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

785

Untu' meu se bate-n vatră,
Și s-alege dintr-o dată.

Crișu-de-Sus (Bihor)

(Muzica de la nr. de mai sus)

* În Nadășul (Cluj), se mai cîntă, înlocuindu-se primele 4 versuri cu:

Trece moșu' peste punte,
Untu' meu s-alege iute;
Trece moșu pîngă poartă,
Untu meu s-alege-odată.

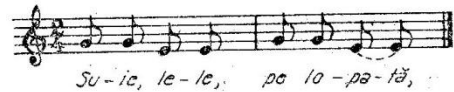
** În Sîngeorge (Timiș): Fie bușu' untului.

*** Se face aluzie la un mut din partea locului care are capul mare.

786

Suie, lele, pe lopată,
Untu' meu s-alege-ndată.
Suie, lele, și pe țoț,*
Untu' meu s-alege boț.

Brădățel (Suceava)

787

Ochii negri de călugăr,
Untu' meu se face bulgăr;
Ochii negri de țigan,
Untu' meu se face stan'.

Dăbica (Cluj)

788

Vine moșu' de la munte
Cu un boț de unt în frunte.
Untu' mie,
Zara ție.

Corbu (Harghita)

(Muzica de la nr. 12)

789

Cît moșneagu' s-o-ncălța,
Untu' mi s-o-ngrăunța;
Cît moșneagu' s-o încinge,
Untișoru' boț s-o strînge.
Înainte versurilor 1 și 3;
Untu' mie,
Zara ție.

Lehnești (Botoșani)

790

Vij** cărunt
Alege unt;
Babă lată
Șade-n vatră,
Untu' mi s-alege-ndată.

Vișeu-de-Sus (Maramureș)

791

Babă hitră, șezi pe vatră,
Untu' meu s-alege piatră.

Ciocănești (Suceava)

792

Merge baba la fîntînă,
Iese untu' ca pe mină!

Radomirești (Olt)

* Toță = maldăr de coceni.
** Vij = moșneag.

793

Untu' mie,
Zara ție.
Cînd soarele răsărea,
Untu' meu se alegea.

Erbiceni (Iași)

794

Untu' mie,
Zara ție,
Într-un ciob de farfurie.
Chintinici (Neamț)

795

Untu' mie,
Zara ție;
Untu' băiețașului,
Zara cățelașului.

Moldoveni (Neamț)

796

Untu' mie,
Zăru' ție;
Untu' copilașilor,
Zăru' purcelașilor.

Făurenii (Cluj)

Cînd se pune urda în săculeț ca să se scurgă zerul, cîntă:

797

O sădilă moale
Strînge urda tare.

Ionești (Argeș)

Cînd fetițele sînt învățate să coase, ori au reușit să deprindă cusutul, cîntă:

798

Numărăm de nouă ori,
Și-mpungem de două ori.

Băuțar (Caraș-Severin)

(Muzica de la nr. 739)

799

Aoleu, ce să mă fac,
Că nu știu la pui să fac!

Gologanu (Vrancea)

141

Cînd lucrez, mama privește,
Cînd fac rău, mă și lovește.
Acu-i mic și ața-i groasă,
Dracu' poate să mai coasă.

Silvașu-de-Jos (Hunedoara)

801

Mama-mpunge, și eu scot,
Mie-mi pare că eu pot.

Cristinești (Botoșani)

Tri, li, li, că știu să cos,
Mama-mpunge și eu scot!

Zăbrătău (Covasna)

Mama-mpunge, fata trage,
Ce mai floriceică face!

Nănești (Bacău)

Mama-mpunge, și eu trag,
Mindră cusătură fac!*

Doroșcani (Iași)

Mama-mpunge, și eu trag,
Ce mai riurel de drag!
Mama-mpunge, și eu scot,
Și mă laud că fac tot.

Novaci (Gorj)

M-a-nvățat mama să cos,
Și pe față și pe dos.

Rîu de Mori (Hunedoara)

800

Pe unde trec eu cu acu'
Trece buhaiu' cu capu'.

Uricani (Iași)

803

(Muzica de la nr. 282)

804

805

806

807

* În Săpînța (Maramureș): Ce cămășuță drag'!; în Săcel (Hunedoara): Ce mai ie faină fac!

Iar cînd croșetează:

808

*Lanț peste fîntînă,
Lanț peste grădină.*

Clopotiva (Hunedoara)

809

*Coclețele, coclețele,
Intră pe iglele mele.*

Piscu-Nou (Dolj)

Tot fetițele, cînd învață să toarcă sau să țese la război:

810

*Toarce, furcă, și tu, fus,
Că mă dau cu raița* - n sus.*

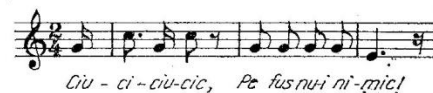
Zagăr (Mureș)

811

*Ciuci** — ciucic,
Pe fus nu-i nimic!*

Cornereva (Caraș-Severin)

„Să se lucre, că dacă nu, o mîncă balauru“:

812

*Toarce, furcă, caieru',
Că te mîncă balauru'!*

Băuțar (Caraș-Severin)

813

*Așa să meargă miinile,
Cum gonesc furnicile.*

Rudăria (Caraș-Severin)

* Cînd se învîrtește, rochia i se învoaltă.
** Ciuci = a răsuci un fir.

Cînd apa curgătoare este tulburată înadîns de copiii care se joacă, fetițele care au venit să spele mai de vale cîntă:

814

*Du-te turbureală,
Și vino limpezeală!*
Silvașu-de-Jos (Hunedoara)

În pădure, cînd taie crengi pentru acasă:

815

*Toc, toc,
Taie lemne pentru foc.*
Margea (Suceava)

ALTE CREDINȚE ȘI OBICEIURI

Nu în puține locuri, când apare Luna nouă, copilul se freacă pe cap cu un bănuț și cântă:

816

Sănătate, Crai nou!
Sănătoasă mă afluși,
Sănătoasă să mă lași!

Erbiceni (Iași)

817

Crai nou, Crai nou,
Sănătoasă m-ai găsit,
Sănătoasă să mă lași!

Rădeni (Iași)

818

Crai nou, Crai nou,
Cu bani m-ai găsit,
Cu bani să mă lași!

Bilbor (Harghita)

819

Crai nou, Crai nou,
Coarne de buhai,
Bani mereu să-mi dai!

Bordei Verde (Brăila)

820

Lună, Lună nouă,
Cu bani m-ai găsit,*
Cu bani să mă lași!

Sustra (Timiș)

* În Negrești (Satu-Mare): Cu bani m-ai aflat.

821

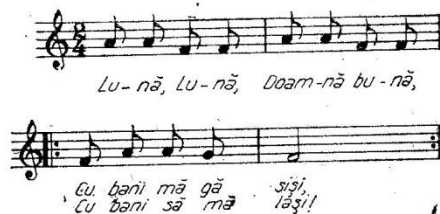
Lună nouă,
Dă-ne bani și nouă:
Sute și băncuțe,*
Să nu fie rupte.

Săpînța (Maramureș)

822

Lună, Lună,
Doamnă bună,
Cu bani mă găsiți,
Cu bani să mă lași!

Sarmizegetusa (Hunedoara)

823

Lună, Lună cu teiuș,
Dă-mi, bunică, un bănuț,
Ca să-mi poarte norocul.

Tazlău (Neamț)

(Muzica de la nr. 585)

824

Lună nouă, Crai nou,
Cînd oi număra toate stelele
Atunci să mă doară măselele.

Vișeu-de-Sus (Maramureș)

Tot atunci, își închipuie că dacă o cheamă în ajutor scapă de negi:

825

Crai nou în țară,
Negeii să piară.

Păltiniș (Suceava)

826

Lună, Lună nouă,
Cheamă cățelii,**
Să sugă negeii.

Lipău (Satu-Mare)

827

Lună, Lună nouă,
Sloboază-ți purceii,
Să-mi sugă negeii!

Ceaca (Sălaj)

(Muzica de la nr. 225)

* Băncuță = bancnotă.

** În Cupșeni (Maramureș): Scoate scroafa cu purceii.

828

Lună, Lună nouă,
Mînă purceii,
Să mînă negeii.

Sînmartinu de Cîmpie (Mureș)

829

Lună, mîndră Lună,
Adună purceii,
Să ieie negeii.

Negrești (Satu-Mare)

(Muzica de la nr. 225)

Cînd vreunui copil îi apare pe limbă o bubuliță, și dacă este senin, iese în pragul casei și zice:

830

Stea, stea,
Ia pușchea
De pe limba mea!

Barcani (Covasna)

831

Stele, stele,
Pe limba mea-s puscele.
Dimineaf' pe cer nu-s stele,
Nici pe limba mea puscele.

Girișu Negru (Bihor)

832

Ptiu, ptiu, stea
Puscea,
Fugi de pe limba mea.
Pînă dimineafă,
Nici stele,
Nici puscele.

Peștera (Brașov)

833

Fugi, pușchea,
De pe limba mea,
Și te du pe stele-n cer,
Pînă mîine-n zori să peri!*

Davideni (Neamț)

Cînd este vremea secetoasă, unii copii cred că dacă merg pe la case — fără să aștepte daruri — cu o găleată cu apă și busuioc și bat două fiare între ele în tot timpul cît cîntă vine ploaia (în momentul cînd cineva isese din curte, aceștia îl împrășcă, pe neașteptate, cu apă și fac haz):

* În Cenade (Ilfov), se cîntă înlocuindu-se ultimele două versuri cu: *Du-te-n gură la cățea.*

147

834

Unu și cu unu,
Să crească porumbu;
Doi și cu doi,
Să plouă la noi;
Trei și cu trei,
Să plouă la ei;
Patru și cu patru,
Să plouă tot satu;
Cinci și cu cinci,
Să plouă aici;
Șase și cu șase,
Ploaia să se lase;
Șapte și cu șapte,
Să plouă la noapte;
Opt și cu opt,
Să dea un potop;
Nouă și cu nouă,
Ploaia fie nouă;
Zece și cu zece,
Ploaia fie rece.

Fumureni (Vâlcea)

Dacă seceta ține mult, se face o păpușă din cîrpe sau din pămînt galben, împodobită cu flori. Pînă la gîrlă sau fîntînă, precum și în momentul cînd îneacă păpușa, copiii cîntă a jale:

835

Crăiță, crăiță,
Mumă de ploiiță,
Deschide porțița,
Să vie ploiița!

Buzescu (Teleorman)

836

Păpădie, păpădie,
Spune ploii că să vie,
Că de cînd n-a mai plouat
Izvoarele au secăt,
Fîntînele s-au uscat. (bis)

Cristinești (Botoșani)

837

Aoleo, mamă Joiță,
Deschide porțițele,
Să curgă ploiițele;
Că de cînd n-a mai plouat
Gîrșorul s-a uscat.

Udupu (Teleorman)

* În Vrancea, de exemplu, în loc de păpușă, se așază pe o măsuță un copil, pe care îl poartă, prin sat, pînă la

838

Păuniță, păunaș,
Dă-ne nouă nouraș,
Nouraș s-aducă ploaie,
Să ude cele popșoaie.

Dersca (Botoșani)

839

Nătăliță, Nătăliță,
Dar-ar Dumnezeu ploaie.

Ungureni (Botoșani)

840

Dă păpușă-n iaz,
Să curgă apa pe islaz.

Lehnești (Botoșani)

841

Dă, Doamne, să ploaie,
Să curgă șiroaie —
Cînd oi da cu sapa,
Să fișnească apa;
Cînd oi da cu săpăliga,
Să fișnească mămăliga.

Suceveni (Galați)

842

Plouă, Doamne, plouă,
Cu găleata nouă —
Porumbii să crească,
Grii' să-nflorească.
Că de cînd n-a mai plouat,
Porumbul ni s-a uscat,
Fasolea s-a ofilit,
Castraveții s-au pălit.

Frîncești (Vilcea)

149

843

Ploaie, Doamne, ploaie! (bis)
 De cînd n-ai plouat,
 Pămînt s-a uscat,
 Izvoare-au secăt,
 Vite-au însetat.
 Ploaie cu ciubăru',
 Să ujuie măru';
 Ploaie cu găleata,
 Să ujuie vatra.

Clopotiva (Hunedoara)

844

Ploaie, Doamne, ploaie! (bis)
 De cînd n-ai plouat,
 Cîmpu' s-a uscat,
 Izvoare-au secăt,
 Vite-au însetat.
 Toarnă cu găleata,
 Să duruie vatra;
 Toarnă cu ciubăru',
 Să meargă pîrău.

Unciuc (Hunedoara)

845

Dă, Doamne, cu ploaie,
 Să meargă şuvoaie!

Sînpetru (Hunedoara)

846

Dă, Doamne, cu ploaie,
 Să curgă şuvoaie!
 Că de cînd n-a mai plouat,
 Izvoarele au secăt;
 Păpuşoi s-au sucit,
 Iarba, Doamne, s-a pîrlit,
 Vitele s-au prăpădit,
 Soarele le-a dogorit.

După versurile 4 şi 6 se cîntă primele două.

Bîrşeşti (Vrancea)

847

Ia mai dă, Doamne, de-o ploaie! (bis)
De cînd ploaie n-a mai dat,
Pămîntelul s-a uscat;
S-a uscat
Și s-a crăpat
De cînd ploaie n-a mai dat.
Dă, Doamne, cheițele,
Să descui porțițele,
Să intre fețițele,
Să le dau rochițele.
Rochițe să se-nrozească
Și lumea să-nveselească.
Plouă, Doamne, cu clăbuci,
Să facă porumbul drugi,
Și fasolea boabe dulci,
Și spicele spice lungi!

Văcărești (Teleorman)

848

Mămuliță, mămuleană,
Eu te rog pe dumneata, mă,
Ca să-mi dai cheițele,
Să deschid porțițele,
Să curgă ploiițele.

Goicea (Dolj)

849

Aoleo, muma ploii!
Dă-ne, Doamne, cheile,
Să descuiem ploile!
Aoleo, muma ploii!

Măgura-Perieți (Olt)

850

Muma ploii, muma ploii, (bis)
Deschide porțițele,
Să curgă ploiițele.
Roagă-te, tu Stane,
Că murim de foame;
Roagă-te, tu Petre,
Că murim de sete.

Perșinari (Dîmbovița)

151

851

Muma ploii, muma ploii,
 Mai vino și pe la noi,
 Că de când n-ai mai venit,
 Porumbii s-au ofilit
 Și grîul s-a vestejit.
 Dă-ne, Doamne, cheile,
 Să deschidem ploile,
 Să curgă șiroaiele
 Pe toate pîraiele.

Brebeni (Olt)

852

Dă-ne, Doamne, cheile,
 Să deschidem ploile —
 Că de când n-a mai plouat,
 Tot pămîntul s-a uscat.
 Înaintea fiecărui vers: O, muma ploii!

Mărgheeni (Olt)

853

Aoleo, măi, muma ploii,
 Mai vină și pe la noi,
 Că de când n-ai mai venit
 Și nouă ni s-a urît:
 Cu pulbere și cu vînt
 Și cu soare dogorînd.
 Plouă, Doamne, șiroiaș,
 Să se facă porumbăș,
 Să mănînce copilaș.*

Catanele (Olt)

854

Mamă ploaie, mamă ploaie,
 Deschide-ți porțițele,
 Să vină ploțițele —
 Păpușoi s-au uscat,
 Fasolea s-a scuturat.

Dărmăneasca (Bacău)

* În Curtișoara (Olt), ultimele 3 versuri au varianta:

Plouă, Doamne, cu bășici,
 Să facă porumbii drugi,
 Să cărăm cu țirnele
 Să umplem pătulele!

Scoală, scoală, mama ploii,
 Și dă apă la popșoaie,
 La ceapă, la usturoi
 Și la grădina cu flori;
 Și deschide porțile
 Să curgă șiroaiele.

Leorda (Botoșani)

855

Caloiene, Ene,
 Deschide porțile
 Să ploaie ploile!

Pădureni (Buzău)

856

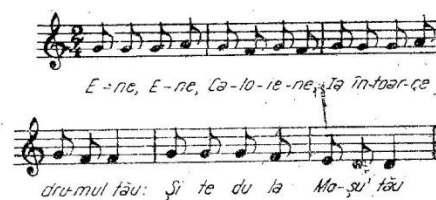

Ene, Ene, Caloiene,
 Ia întoarce drumul tău:
 Și te du la Moșu' tău
 Și-i cere cheițele;
 Să descui porțile,
 Să curgă ploile, (bis)
 Că mor păsărelele
 Pe toate ogoarele.

Înainte versurilor 4, 6 și 7: Ene, Ene, Caloiene

Risipiți (Vrancea)

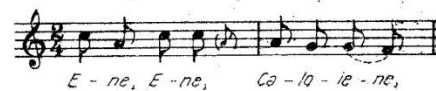
857

Ene, Ene, Caloiene,
 Deschide porțile.
 Să mai dea ploile;
 De când ploaia n-a mai dat,
 Tot pământul s-a uscat,
 Și în două a crăpat.

Caiata (Vrancea)

858

Ene, Ene, Caloiene,
 Deschide porțile,
 Să curgă ploile;
 Ene, Ene, Caloiene,
 Deschide lacătele
 Să crească bucatele.

Obedeni (Ilfov)

859

153

860

Ene, Ene, Căluene,
Deschide porțile,
Să curgă ploile —
Că de cînd n-a mai plouat
Porumbul s-a uscat
Și potecile-au crăpat.

Înainte de fiecare vers: Ene, Ene, Căluene.
Oreavul (Buzău)

861

Iene, Iene, Caloiene,
Du-te, tu, cu floricele,
Și vino cu ploicele.
Deschide-ți porțile
Să intre ploile —
Că de cînd n-a mai plouat
Toț porumbul s-a uscat,
Fasolica rod n-a dat.

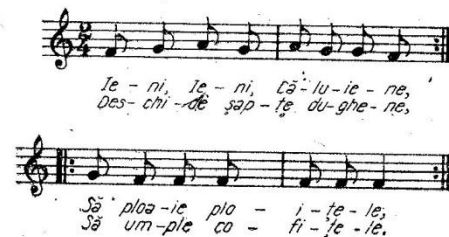
Înainte de versurile 4, 6 și 7: Iene. Iene, Caloiene
Starchiojd (Prahova)

862

Ieni, Ieni, Căluene,
Deschide șapte dughene,
Să ploaie ploile,
Să umple coșțele.

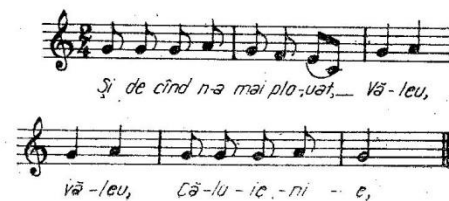
Rediu (Galați)

863

Și de cînd n-a mai plouat,
Văleu, văleu, Căluenie,
Pămîntelu' s-a uscat,
Văleu, văleu, Căluenie!

Daneți (Dolj)

864

De cînd ploaie n-a mai dat,
 Griuleful s-a uscat.
 Mergi, Iene, cu florile,
 Și vino cu ploile.
 Du-te cu cheițele,
 Și descuie ploile.

Înainte versurilor 1, 3 și 5:
 I-o, Iene, Iene, Scaloiene; după fiecare vers:
 Iene, Iene.

Jilavele (Ilfov)

865

Mai dă, Doamne, și-o ploiță,
 Că de cînd n-a mai plouat,
 Porumbile s-au uscat;
 S-au uscat, s-au veștejit,
 De cînd ploaia n-a venit.

Fiecare vers începe cu Caloiță, Caloiță și se
 încheie cu Iene, Iene.

Joița (Ilfov)

866

Chițorane-rane-rane,
 Eu te duc cu floricele,
 Tu să vii cu ploicele.
 Deschide-ți porțițele,
 Să intre ploițele!

După fiecare vers: Aoleu, aoleu!

Gheboia (Dîmbovița)

867

Du-te, daică, la nuiete,
 Și-adu, daică, ploicele,
 Ploicele mitite. (bis)
 Că de cînd n-a mai plouat,
 Grînele s-au tot uscat.

Cîrvna (Prahova)

868

Căliene, Iene,
 Trup de viorele
 Și de toporași,
 Erai drăgălaș.

Nămoloasa (Galați)

155

Căluie, Iene,
Cu șapte buruiene —
Mama te-a făcut,
Tata te-a crescut.
Și te căutară

Caloiene, Iene,
Mă-ta te cătare, (bis)
Prin pădure rare,
Numai fete mare, (bis)
Prin pădure dese,
Numai preotese. (bis)

Rîmniceni (Vrancea)

Caloiță-iță,
Pui de coconiță,
Mă-ta te cătară
Prin pădure rară,
Cu inima-amară.

Cireșu (Brăila)

Caloiță-iță,
Pui de coconiță,
Mă-ta te căta
Prin pădure-dure,
Cu-o poală de mure,
Cu-o mîină de sare,
Ca să te presare.

Tuțești (Brăila)

Scaloiene, Iene,
Pui de cucoiene,
Te caută mă-ta, (bis)
Prin pădurea deasă,
Cu-o mîină de sare
Ca să te presare
Pin' la subsuare.

Unii copii schimbă muzica, și adaugă înaintea versurilor 1, 3, 4 și 6 refrenul:

Dă-mi, mamă, cheițele,
Să descui porțițele.

Făcăieni (Ialomița)

869

În pădurea rară,
Cu inima-amară;
În pădurea deasă,
Cu inima arsă.

Slobozia-Conachi (Galați)

870

871

872

873

Prin unele sate copiii poartă pe-o tavă, împodobită cu lumânări, două păpuși denumite „tatăl soarelui” și „muma ploii”. Alți copii îi opresc din mers, și, după ce stropesc cu apă păpușile, iau cu ei și duc mai departe pe „muma ploii” ca să o arunce în gîrlă; pe „tatăl soarelui”, cei rămași îl azvîrl într-o fîntînă sau îl îngroapă prin apropiere.

Afară de momentul stropirii, tot timpul cîntă:

874

Mumuliță, muma ploii,
Și cu tatăl Soarelui!
Dă-ne, Doamne, cheile,
Să descuiem porțile,
Să curgă șiroaiele
Peste toate văile!

Însurăței (Teleoraman)

875

Muma ploii, muma ploii
Și cu tatăl Soarelui!
Dă-ne, Doamne, cheile
Să desfacem ușile —
Că nouă ni s-a urît
Cu pulbere și cu vînt!
Și-aoleu, Sfînte Ilie,
Dă drumu' ploii să vie,
Să curgă șiroaiele
Pe toate pîraiele!

Stoicănești (Olt)

876

Muma ploii să-nvieze;
Tatăl Soarelui să piară,
Că de cînd n-a mai plouat,
Grînele ni s-au uscat:
Grînele și oarzele,
Oarzele,
Ovezele.

Redea (Olt)

877

Dar-ar Dumnezeu și-ar dară
S-adoarmă mama lui Soare,
Și să vină a lui ploaie —
Că de cînd n-a mai plouat,
Izvoarele-au secăt,
Și vitele au fomat,
Și grînele s-au uscat.*

Silvașu-de-Jos (Hunedoara)

*?Iar dacă a plouat prea mult, doar cîntă:

Dar-ar Dumnezeu și-ar dară
S-adoarmă mama lui ploaie
Și să vie a lui Soare —
Că de cînd a tot plouat,
Grînele s-au înecat.

Doamne, plouă, (bis)
A murit tatăl lui Soare,
Doamne, plouă, (bis)
Și-a-nviat muma ploii,
Doamne plouă! (bis)

Ișalnița (Dolj)

Muma ploii a-nviat,
Tatăl Sorii a murit.
Dă-ne Doamne, cheile,
Să descuiem ploile,
Că vitele stau la gard,
Și mănîncă lemn uscat!

Călmățui-de-Sus (Teleorman)

A-nviat muma ploii
Și-a murit tatăl Soarelui!
Plouă, Doamne, plouă, mă,
Pe toate ogoarele,
Să facă bucatele,
Să mănînce satele.

Coșoveni (Dolj)

878

879

880

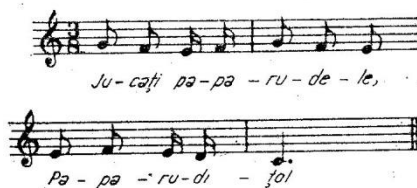

Tot în legătură cu seceta, o fetiță de vreo zece ani se gătește cu verdeață și, în timp ce cîntă, dînsa sau însoțitorii ei, joacă. La sfîrșit, privitorii o stropesc cu apă și o dăruiesc cu ceva.

881

Jucați paparudele,
Să curgă ploile,
Să se facă grînele,
Să umple pătulele.
De la joi pînă la joi,
Să curgă nouăj' de ploi!
După fiecare vers: *Paparudițo!*

Boureni (Dolj)

882

Paparudă-rudă,
Vină de ne udă,
Cu găleata-leata,
Peste toată ceata,

Cu ulcica-cica,
Să curgă vilcica,
Cu ulcioru'-cioru'
Peste tot poporu'.

Fiecare grupă de două versuri se repetă.
Izvoarele (Dîmbovița)

883

Paparudă-rudă,
Ieși afar' de udă:
Cu găleata-leata,
Peste toată ceata.
Ieși, mamă, cu ițele,
Să plouă ploile;
Ia, mamă, și spata,
Să nu bată piatra;
Ieși, mamă, cu oala nouă,
Să dea Dumnezeu să plouă!*

Lăpușata (Vîlcea)

884

Paparudă-rudă,
Vino de ne udă!
Dar cu ce, cu ce?
Cu gălețile.
Cu găleata nouă,
Plouă, Doamne, plouă;
Cu găleata plină,
Ploile să vină;
Cu găleata rasă,
Varsă, Doamne, varsă;
Cu ulcioru'-cioru',
Să crească izvoru.**

Schela (Gorj)

* În Urechești (Gorj), în loc de ultimele șase versuri, se cântă:

Din joi pînă joi
Să dea nouă ploi,
De marți pînă marți,
Să curgă talanți.
Cînd oi da cu sapa,
Să curgă ca apa;

Cînd oi da cu plugu',
Să curgă ca untu'.
Deschideți porțița,
Că vine ploia;
Deschideți pridvoru',
Că vine izvoru'.

** În Curtișoara (Gorj), la versurile de mai jos se adaugă:

De luni pînă luni,
Să plouă-n tăciuni;
De marți pînă marți,
Să plouă-n tirnați;

De miercuri pînă miercuri,
Să plouă-între cercuri;
De joi pînă joi,
Să dea nouă ploi.

885

Paparudă-rudă,
Vino de ne udă.
Cu găleata nouă,
Plouă, Doamne, plouă;
Din joi pînă-n joi,
Să dea nouă ploi;
Să toarne cu ciuru,
Să umple pătulu.

Ultimele două versuri au ca variantă:

Cînd oi da cu sapa
Să fișnească apa.

După fiecare grupă de două versuri se cîntă:

Paparudele, paparudele!

Drăgioiu (Vîlcea)

886

Paparudă-rudă,
Ploaie și ne udă;
Cu găleata plină,
Ploile să vină;
Cu găleata rasă,
Ploile se varsă;
De joi pînă joi,
Să dea șapte ploi;
De marți pînă marți,
Să vă satureți.
Deschide porțița,
Că vine ploia;
Să vie curată,
Peste lumea toată.

Dobrița (Gorj)

887

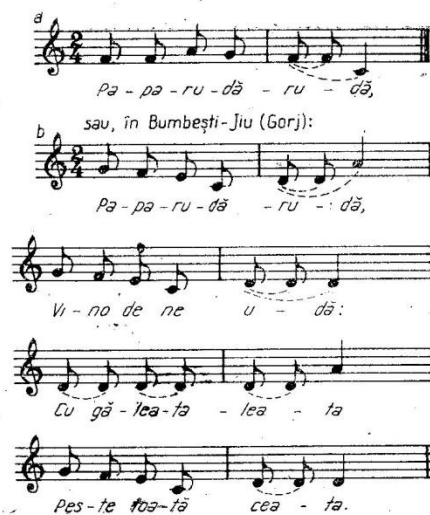
Paparudă-rudă,
Vino de ne udă;
Cu găleata-leata;
Peste toată gloata;
Cu ulcioru-cioru',
Peste tot poporu';
Dă-ne, Doamne, cheile,
Să descuiem ploile —
Ploile ploioase,
Vacile lăptoase,
Porcii unturoși,
Porumbii drugoși,
Drugile
Ca furcile,
Boabele ca nucile.
Și de joi pînă joi,
Să dea nouăzeci de ploi;
Și de marți pînă marți,
Voi, ploilor, să nu stați!

Gîlcești (Gorj)

Paparudă-rudă,
 Ia ieși de ne udă:
 Cu găleata-leata,
 Peste toată ceata.
 Adă, Doamne, cheile,
 Să deschidem ploile;
 Ploile le-am descuiat,
 Oamenii s-au bucurat.*
 De joi pînă joi,
 Să meargă șuvoi;
 De marți pînă marți,
 Să se țină lanț.
 Unde-oi da cu sapa,
 Să se umple groapa;
 Unde-oi da cu plugu,
 Să meargă de-alungu.

Poienari (Gorj)

Păpărugă-rugă,
 Ieși afar' de udă;
 Cu-o găleată de-apă,
 Peste lumea toată.
 Bumburel de-argint,
 Dă-l, Doamne, pe pămînt,
 Griul să ni-l crească,
 Lumea să trăiască.

Tufari (Mehedinți)

Păpărugă-rugă,
 Vîno de ne udă;
 Cu găleata roată,
 Peste lumea toată.
 Bumburel de-argint,
 Varsă pe pămînt.

Borlova (Caraș-Severin)

Păpărușă-ruga,**
 Dă, Doamne, ploia,
 Ploia curată,
 Fără nici o piatră.
 Piatra pe păduri,
 Ploia pe rituri.

Husasău-de-Tinca (Bihor)

* În Lelești (Gorj): *Cheile le-am aruncat*

** În Cociuba Mare (Bihor): *Mămărușă-rușă*; în Săliște de Vașcău (Bihor); *Buburușă-rușă*.

Dodile, dodile,
Slobozi, Doamne, ploile!
Ploile curate,
De la Domnu' date.
Unde-oi da cu sapa,
Să urle ca apa!

Ciumeghiu (Bihor)

Dodoloaie-loaie,
Adă, Doamne, ploaie!
O ploaie curată,
Fără vînt și piatră.
Unde-i da cu sapa,
Să urle ca apa!

Brădet (Bihor)

Dodoloaie-loaie,
Adă, Doamne, ploaie!
Ploaia curată
În balta uscată,
Fără nici o piatră. (bis)
Unde-i da cu sapa,
Să vie ca apa;
Unde-i da cu plugu',
Să vie ca gîndu'!

După fiecare grup de două versuri:

Hei, dodoloi!

Lunca Teuzului (Ațad)

Loi, loi, dodoloi!
Doamne, dă o ploaie tare,
Să se ude drumu' mare;
Că pămîntu' s-a uscat,
Bucatele nu se fac.

Rodu'

Pînă-n podu',

Spicu'

Cît voinicu'.

Aurel de-argint,

Ploaie pe pămînt!

Sarmizegetusa (Hunedoara)

* În Tuștea: Cît cuțitu'.

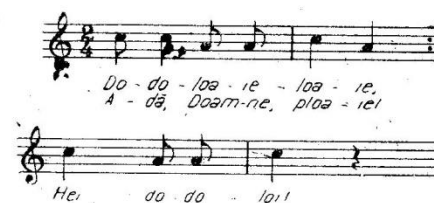
892

893

894

895

Primăvara, cînd aud înțîia oară tunetul, copiii își ating capul cu un obiect tare (fier, piatră); felul acesta, cred ei, se feresc de trăsnet, sau că nu are să-i doară capul.

896

*Capu' tare ca piatra!
Capu' tare ca piatra!*

Sîntă Măria (Sălaj)

897

*Capu' meu mai tare
Ca un grunz de sare!*

Ardusat (Maramureș)

(Muzica de la nr. 225)

898

*Cer, cer,
Capul meu de fier;
Coadă de lopată,
Capul meu de piatră!*

Mocod (Bistrița-Năsăud)

899

*Tun, tun,
Capul meu de-alun;
Ler, ler,
Capul meu de fier!*

Țirgu Lăpuș (Maramureș)

900

*Atunci să mă doară capu,
Cînd s-o sparge piatra-n patru!*

Negrești (Satu-Mare)

Se crede că dacă mergi în coate și-n genunchi pînă unde „bea apă curcubeul“, sau dacă duci înă acolo un drob de sare și cînti versurile de mai jos ți se îndeplinește o dorință — de exemplu, curcubeul preschimbă din fată în băiat, ori din băiat în fată:

901

*Curcubeu, curcubeu,
Ai culori ca brîul meu
Și bei apă din pîrâu,
Și mă fă pe min' flăcău.*

*Curcubeu, curcubeu,
Ai culori ca brîul meu
Și bei apă turburată,
Și mă fă pe mine fată.*

Sagna (Neamț)

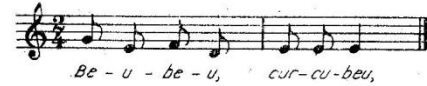
902

*Curcubău, curcubău,
Dă-mi mie norocul tău!**
Bixad (Satu Mare)

903

*Beu-beu, curcubeu,
Bucuria-n gândul meu.***
Chirnogi (Ilfov)

Unii copii mai cred că pot scăpa de gușă dacă zic:

904

*Curcubeu, curcubeu,
Vin' să bei din gușa mea,
Că a mea-i cât o ulcică,
Și a ta cât o mărgică.*
Putna (Suceava)

Copilul crede că rămîne pocit la față de vînt dacă nu zice:

905

*Ptiu, ptiu, vînt rău,
Lege-se de capul tău!*
Bixad (Satu-Mare)

Cînd copiii vor să ia pe ascuns poame din vreo livadă și găsesc poarta închisă, lovesc ivărul o ferigă, pe care o asemuiesc cu „iarba fiarelor“, sar într-un picior și cîntă:

906

*Feriguță-guță,
Ia desfă-mi drăguță,
Cu frunza dințată,
Fierul de la poartă!*
. . . (Vrancea)

Cînd înverzesc plantele, unii copii urează fetițelor, în timp ce le sorcovesc c-un mănunchi d'urzicuțe:

907

*Să fii aspră ca urzica
Și iute ca rîndunica.*
Săliște-de-Sus (Maramureș)

* În Cupșeni (Maramureș): *Ia-mă, du-mă-n sînul tău.*
** În Murgești (Olt): *Adu-mi și norocul meu.*

Primăvara, când apar primele flori, copilul culege câteva și-și atinge cu ele fruntea sau obrajii, zicând:

908

Cutcurig de la Drănic,
Când oi lua apă cu sacu,
Atunci să mă doară capu!

Goicea (Dolj)

909

Când oi duce-apă cu sita,
Atunci să mă doară burta;
Când oi duce-apă cu sacu,
Atunci să mă doară capu.

Tălpaș (Dolj)

Alteori, se duce la cei vîrstnici și le plimbă florile de nouă ori în jurul ochilor, zicînd:

910

Ghiocelu-mbătrînească,
Fața să întînirească!

Sebiș (Arad)

(Muzica de la nr. 34)

911

Brîndușa să-mbătrînea,
Ochii tăi să-ntînerea.

Gitulești (Maramureș)

Brîn-du - șa să-m-bă-trî - nea,

912

Călugări în floare,
Ochii nu mă doare;
Călugări-mbătrînească,
Ochii să-ți întînerească!

Buntești (Bihor)

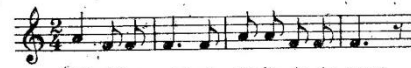
(Muzica de la nr. 651)

Iar atunci când intră în casă cu cele dintîi flori adunate, urează:

913

Cîți ghiocci,
Atîția bobocci!

Priseaca (Olt)

Cîți ghi-o - cei, A - ti-ția bo-bo-cei!

914

Cîți ghiocci în coș,
Atîția pui frumoși!

Gura Bărbulețului (Dimbovița)

Cîți ghi-o - cei în coș,

Copilul pune pe palmă cite o buburuză și-i cîntă, crezînd că în direcția unde va zbura, acolo va mărița sau însura:

915

Zboară, măriuță,
'Ncoto mi-o fi partiufa.

Avram Iancu (Alba)

Zboa-ră, mă-ri - u - tă, 'N-co-

to mi-o fi par - tiu - fa.

Zor, zor,
Pe mosor:
Spune-mi, încotro mă-nsor?
Dejoi (Vilcea)

Cucăniță
Cu rochiță,
Zbîr pe casa lui Ioniță!
Unde-i zbura!
Acolo m-oi însura.
Oveselu (Vilcea)

Gărgăriță-riță,
Tinără fetiță,
Unde vei zbura,
Acolo m-oi însura.
Bacău (Bacău)

Gărgăriță-riță,
Cu pana pestriță,
Unde vei zbura,
Acolo m-oi însura.
Busu (Dolj)

Gărgăriță-riță,
Pune pinză pe mosor*
Și arată-ncotro mă-nsor:

Gărgăriță-riță,
Riță cu bobiță,
Unde-i zbura,
Acolo mă voi mărita.
Brașov (Brașov)

916

917

918

919

920

Ori la deal, ori la vale,
Ori la casa dumitale?
Băbana (Argeș)

921

* În Revărsarea (Tulcea): Pune ața pe mosor.

Gărgăriță
Mărgăriță
Pune șeaua pe cuțit*
Și-arată-mi un' mă mărit.
Măgura-Tătulești (Olt)

Buburuză-buburuză,
În care latură-i zbură,
Acolo m-oi mărita.
Vișeu-de-Sus (Maramureș)

Păpărugă-rugă,
Sui-te pe drugă,**
Încotro-i zbură,
Acolo m-oi mărita.
Pincota (Arad)

Pipiriga-riga,
Unde vei zbură,
Acolo m-oi mărita.
Cehăluț (Satu-Mare)

Gongonea, gongonea,
Încotro te-i îndrepta,**
Acolo m-oi mărita.
Azuga (Prahova)

Mărgărit
Înflorit
Spune,ncotro mă mărit?
Olanu (Vâlcea)

922

923

924

925

926

927

* În Hîntești (Argeș): Pune pînza pe chibrit.
** În Pătrăuți (Suceava), primele două versuri: Buburuză-ruză, Sui-te pe frunză.
*** În Tufari (Mehedinți): Încotro, vei apuca.

Găinușă-ciușă,
Unde vei zbura,
Acolo e casa ta,
Și-acolo m-oi mărita.

Davidești (Argeș)

928

929

Cînd aud broaștele pe mal:

O, broască, broscuță,
Dacă-mi faci de bine,
Să mai faci și mine;
Dacă-mi faci de rău,
Sai iar în gildău!*

Galicea-Mare (Dolj)

Fetele, cînd sînt pe cîmp și văd o solomîzdră, obișnuiesc să o bage în sîn sau să pună latul palmei pe iarbă ca să le treacă peste degete fiind convinse că în felul acesta au să învețe a coase bine.

930

Solomîzdră, solomîzdră,
Treci în sîn de vreo trei ori,
Să-nvățăm a coase flori!

Săliște-de-Sus (Maramureș)

(Muzica de la nr. 39)

931

Solomîzdră frumoasă,
Învăță-mă a coase:
Și pe față și pe dos,
Cum știi tu mai frumos!

Maieru (Bistrița-Năsăud)

932

Șulimîndruță
Drăguță,
Învăță-mă să cos
Ca tine de frumos!

Peștera (Brașov)

933

Șulumendriță
Pestriță,
Arată-mi ca să cos altiță.

Buleta (Vâlcea)

934

Treci, șopîrlă, peste mîna,
Să mă-nveți la cusătură.

Dobîrlău (Covasna)

(Muzica de la nr. 34)

* Gildău = băltoacă.

Îndată ce copilul observă un șarpe-de-casă, ca să poată fugi, îi zice să stea ca piatra în loc:

935

*Piatră-n loc, piatră-n loc!
Du-te șarpe la cojoc
Și l-apucă de mijloc!*

(Muzica de la nr. 121)

Tutova (Vaslui)

În momentul în care prinde o viperă, ca să nu-l muște, o strangulează cu două bețe și zice de nouă ori, în gând, fără să respire:

936

*Foaie verde, foaie lată,
Limba șarpelui legată!*

Viespești (Olt)

Copilul, auzind că a fost adus pe lume de barză, atunci când o vede i se adresează:

937

*Barză, barză pe ogor,
Adu-mi și mie-un fecior!
Barză, barză pe lopată,
Adu-mi și mie o fată!*

938

*Barză, barză pe-un picior,
Să-mi aduci un frățior.
Barză, barză-ntr-o aripioară,
Să-mi aduci o surioară.*

Reghin (Mureș)

Sanislău (Satu-Mare)

Pe vremuri, prin multe părți din țara noastră, malaria făcea ravagii. Primăvara, când veneau berzele, cei mici cântau:

939*

— Barză, barză, ce-ai în cioc?
— Un boboc.
— Dar în gușă?
— O-căpușă.
— Dar în pene?
— Frigurile mele.
— Ia-le, și te du cu ele!

Alexandria (Teleorman)

940

*Barză, barză
Codobarză,
Frigurile mele,
În penele tele;
Boala mea,
În coada ta!*

Drăganu (Vâlcea)

* Muzica aparține culegătorului.

941

*Ptiu, frigurile mele,
Pe-aripile tele!*

Sustra (Timiș)

942

*Ptiu!
Frigur'le mele la tine,
Sănătatea ta la mine!*

Bordușani (Ialomița)

Cînd copiii văd cocostîrcul stînd într-un picior, de teamă să nu rămînă și ei numai cu un picior teafăr, îl amenință în felul următor:

943

*Cocostîrc într-un picior,
Lasă puiau' să-l omor!**

Pantova (Timiș)

944

*Cocostîrc într-un picior,
Vin' la tata să te-omor.
Și să te pun pe vătrai,
Să te mănînc cu mălai.*

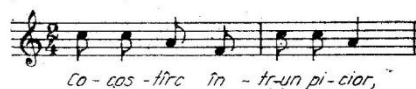
Răchita (Timiș)

(Muzica de la nr. 16)

945

*Cocostîrc într-un picior,
Fugi de-aici că te omor,**
Cu muchia de topor!*

Turnu Ruieni (Caraș-Severin)

946

*Cocostîrc într-un picior,
Dă-te jos să te omor!
Nu te da, nu te da,
C-o fi vai de pielea ta!*

Comloșu-Mare (Timiș)

(Aceleași texte le folosesc copiii și atunci cînd barza se-nvîrtește de-asupra casei, sau o alungă de pe acoperișul casei, fiindcă ei cred că aceasta, de ciudă, aduce foc în cioc și-o aprinde.)

* În Belinț (Timiș): *Adu boata să te-omor.*

** În Zervești (Caraș-Severin): *Stai pe vatră să te-omor.*

Primăvara, când aud pentru prima oară cucul, copiii îi arată sau îi aruncă un ban și cântă:

947

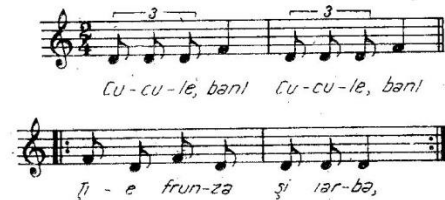
Cuc, cuculeț,
Îți dau un bănuț —
Tu adă-mi mai mulți!

Nicolae Bălcescu (Botoșani)

948

Cucule, ban! (bis)
Ție frunza și iarba,
Mie bani toată vara!

Săliștea-de-Sus (Maramureș)

949

Cucule, cucuțule,
Cîte pene ai pe tine,
Toate băncuțe la mine!*

Valea Chioarului (Maramureș)

950

Na, cucule, na: (bis)
Ție frunza și iarba,
Mie, bani toată vara —
Bani, cucule, bani! (bis)
Ție frunza și codru',
Mie, bani cu felderu'!

Bîrsana (Maramureș)

La fel, când se ivește prilejul să audă cucul cîntînd în pădure:

951

Cucule, măria ta,
M-aș ruga de dumneata,
Să vedem cîți ani mi-i da
Pînă cînd m-oi însura?
După aceea, numără de cîte ori pasărea zice:
cucu!

Cuzdrioara (Cluj)

* În Mititei sau Suplai (Bistrița-Năsăud): Ațiți bani să am la mine.

952

Cucule, măriă ta.
La cîți ani m-oi mărita?
Vatra Moldoviței (Suceava)

Cucule,
Bradule,
Cîți ani mi-i cînta
Pînă ce m-oi mărita?
Corund (Satu-Mare)

Cucule
Dragule,*
Cîți ani mi-i da
Pînă ce m-oi mărita?
Negrești (Satu-Mare)

Cucu, cuculețul meu,
Spune, cîți ani voi trăi eu?
Asău (Bacău)

Cucule,
Voinicule,
Cîți ani ne dai
De trai?
Mihai Viteazu (Mureș)

Cînd se aude seara cucuveaua:

Cîntă cucuveaua,
Și-aduce beleaua.
Radu Vodă (Ialom ța)

* În Răhău (Alba): Haiducule.

953

Cucule, profet să fii:
Cîți ani mi-i da
Pînă m-oi mărita?
Mireșu-Mare (Maramureș)

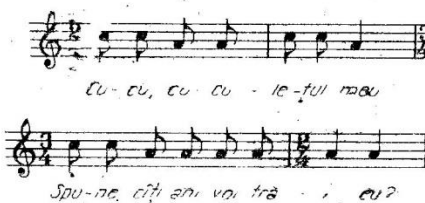
954

955

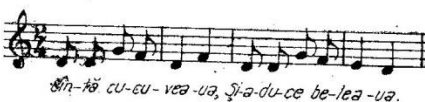
956

957

958

959

*Cucuvea cu belea,
Pleacă de la casa mea!*

Proaspeți (Olt)

*Cucuvaie, cucuvaie,
Nu cînta noaptea-n hurloaie!**

Poiana Mărului (Brașov)

*Uș, cucuvea la munte,
C-acolo-s babe mai multe.*

Ciorani (Prahova)

*Cucuvea, cucuvea,
Las-o pe bunica mea —
N-o lua în pămînt,
Că te strîng de gît!*

Sălceni (Vaslui)

Tot cînd se aude seara cucuveaua, aruncă pe casă mămăligă sau pîine și sare:

*Cucuvea, cucuvea,
De-i cînta a bine,
Să-ți mănince gura pîine;*

*Cucuvea, cucuvea,
Na-ți mămăligă cu sare,
Și fuși la casa cui te are!*

Cavadinești (Galați)

*Cucuvea, cucuvea,
Du-te de pe casa mea,
Că-ți dau pîine și cu sare —
Du-te-n țara dumitale!*

Solonț (Bacău)

* Hurloî = burlan.

960

*De cap și de picioare,
Cine cîntă, ăla moare!*

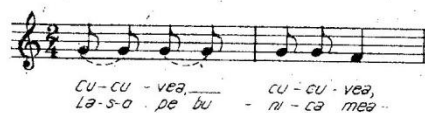
O teanca (Teleorman)

961

962

963

964

*De-i cînta de rău,
Să fie de capul tău!*

Corugea (Tulcea)

965

966

967

Cucuvea, cucuvea,
Ia pîine cu sare,
Și du-te-n pustiul mare!*

Sarighiol-de-Deal (Tulcea)

968

Mămăliguță cu sare,
Mîncă, și nu fă cîntare!

Broșteni (Vrancea)

Primăvara, unii copii, cînd văd pentru întîia oară o rîndunică, cred că nu vor avea pistrui pe față dacă aruncă un pic de pămînt în șus sau peste umăr — și zic:

969

Rîndunică nouă,
Pistruile mele
Pe ouăle tele.

Rîmnicelu (Brăila)

970

Rîndunică, vezi?
Pistruii să-mi pierzi.

Eforie Nord (Constanța)

971

Rîndunică, rîndunele,
N-ați alunele,
Dă-mi rumenele!

Pomîrla (Botoșani)

972

Rîndunică, rîndunele,
Na-ți un pumn de alunele,
Dă-mi un pumn de rumenele!

Săveni (Botoșani)

* În Sărățeni (Vaslui): Și cată-ți altă cărare; în Tansa (Iași): Și du-te în lumea mare.

973

Eu curată,
Tu pătată.

(Muzica de la nr. 254)

Ungureni (Botoșani)

Cînd aud cioara sau coțofana, dacă continuă să „cînte“, vestea este bună; dacă a încetat să „cînte“, vestea este rea:

974

De cîrîi, cioară, de bine,
Să cîrîi pînă mîine;
De cîrîi, cioară, de rău,
Să cîrîi de capul tău.
Să mergi la coasta cu rujii,
Să-ți pice, cioară, toți fulgii.

Murgești (Olt)

975

Cioară, cioară,
De m-oi cîrîi de bine
Să vii mîine pîn' la mine
Să-ți dau un codru de piine,
De m-oi cîrîi de rău
Să fie de capul tău.

Siliștea-Nouă (Teleorman)

976

Hir bun, sarcă?
De-i de bine,
Hai la mine;
De-i de rău,
Du-te la birău!

Berbești (Maramureș)

977

Cîța, cîța, coțofană!
Dacă-ai cîțai de bine,
Să cîțai și pentru mine;
Dacă-ai cîțai de rău,
Să cîțai de capul tău.

Zăvoiieni (Vâlcea)

Toamna, cînd văd pițigoiul, și deoarece cred că prevestește vremea rea, cîntă:

978

Cinci opinci într-un picior,
Și piciorul tot e gol!

Titu (Dîmbovița)

Ca să nu-l muște sau să nu-l sperie vreun ciine, cîntă:

979

Mă rog, Doamne, pîn' oi trece
C-un bardac cu apă rece.

Pucioasa (Dîmbovița)

175

*Ține-l, Doamne, de fîcați
Pîn'oi trece de Galați!*

Cocora (Ialomița)

*Ochi ai,
Gură ai,
Dar la mine să nu sai!*

Tătăruși (Iași)

*Coadă ai,
Gură ai,
Tu la mine să nu soi!*

Dolheștii-Mari (Suceava)

*Cîine, cîine, nu lătra!
Lacătu' la gura ta,
Cheile în mîna mea!*

Jorăști (Galați)

*Cîine rău, cîine rău,
Taie-ți gura cu 'secura*
Pîn' oi trece bătaura.*

Valea Sibiciului (Buzău)

*Să-i se-nclăsteze gura,
Să-i facă dinții ca lîna!*

Lupșanu (Ialomița)

După ce vaca fată primul vițel, o fetiță zice:

*Ciri
Păsări!
iar doi-trei băieți adaugă:
Cucu
Răscucu!*

Apoi, unul dintre ei îi sparge vacii un ou în frunte.

Miculești (Gorj)

* În Hamcearca (Tulcea): *Taie-ți gura cu custura.*

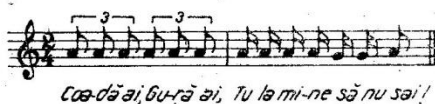
980

(Muzica de la nr. 168)

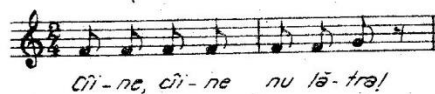
981

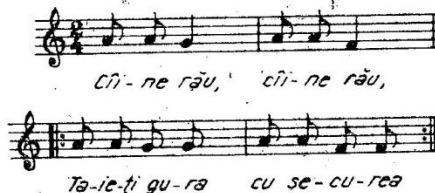
982

983

984

985

986

Este obiceiul ca, atunci cînd fată vaca, cei mari să cheme copiii vecinilor și să le dea coraste. Aceștia, după ce au mîncat, beau apă, își udă mîinile, le ating de frunte și zic:

987

Să fie vaca lăptoasă,
Ca fîntîna izvoroasă;
Și groștiorul ca și mîlul,
Și brînză ca piciorul!

Pomi (Satu-Mare)

Dacă la pășunat pierde vreun miel, copilul ia un pai și-l așază pe unghia mare de la o mîină și spune:

988

Pai, pai,
De pe plai,
Unde-i mielul că te tai!

(Muzica de la nr. 625)

Pînă la urmă, o ia încotro se îndreaptă paiul.

Nehoiu (Buzău).

După ce se tunde oaia, cam pe la mijlocul lunii mai, copiii culeg un smoc de iarbă și-l presară pe spatele acesteia, avînd credința că are să-i crească, pînă la toamnă, lînă mai fină:

989

Pîn' la toamnă,
Ca o doamnă!

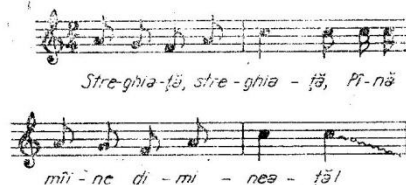
Rodna (Bistrița-Năsăud)

Cînd bunicuța pregătește iaurtul, nepoțelul îi vine în ajutor cu:

990

Streghiață, streghiață,
Pînă mîine dimineață!

Polovragi (Gorj)

Cînd vîntul întoarce fumul pe coș:

991

Du-te, fumule, pe coș,
Că-ți dă mama un cocoș.

Dobrușa (Vilcea)

992

Du-te, fumule, la munte,
Că acolo-s fete multe,
Dar aici îi numai una
Și-o afumi întotdeauna.

Băești (Vilcea)

Cînd copilul este mai mic și-i intră un gunoi în ochi, pune geană peste geană și-și cîntă:

1000

Foaie de secară,
Ieși, gunoi, afară!

Iași (Iași)

1001

Chițigoi, chițigoi,
Scoate-mi un gunoi,
Că ți-oi da un păpușoi.

Dămienescu (Bacău)

1002

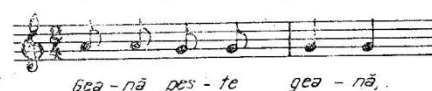
Geană, geană
Curcubează,*
Ce-am în ochi să iasă-afară.

Mihai Viteazu (Mureș)

1003

Geană peste geană,
Leliță ioană,
Dă gunoiu-afară!

Valea Oilor (Iași)

1004

Țese mama, țese,
Și gunoiul iese.

Albești (Mureș)

Cînd un copil își scoate ghimpele intrat în picior, ca să nu-l doară tare, cîntă:

1005

Mărăcine, mărăcine,
Fie-ți milă și de mine;
Ieși afară din picior,
Că te iau încetișor,
Și-am să te port în ilic,
Să n-ai frică de nimic.

Talpa-Ogrăzile (Teleorman)

Alteori, însă, izbucnește mînios:

1006

Mărăcine, mărăcine,
La tine nu vin albine,
Că ești rău și înțepi tare
Toți copiii în picioare.
Mărăcine ești hîdos,

Stai la umbră-ntins pe jos;
Cînd te calcă în picioare,
De durere țipă tare.

Deva (Hunedoara)

* În Lunca Tîrnavei (Alba): Cocogeană.

Cînd copilul este mai mic și-i intră un gunoi în ochi, pune geană peste geană și-și cîntă:

1000

Foaie de secară,
Ieși, gunoi, afară!

Iași (Iași)

1001

Chițigoi, chițigoi,
Scoate-mi un gunoi,
Că ți-oi da un păpușoi.

Dămieniști (Bacău)

1002

Geană, geană
Curcubeiană,*
Ce-am în ochi să iasă-afară.

Mihai Viteazu (Mureș)

1003

Geană peste geană,
Leliță ioană,
Dă gunoiu-afară!

Valea Oilor (Iași)

1004

Țese mama, țese,
Și gunoiul iese.

Albești (Mureș)

Cînd un copil își scoate ghimpele intrat în picior, ca să nu-l doară tare, cîntă:

1005

Mărăcine, mărăcine,
Fie-ți milă și de mine;
Ieși afară din picior,
Că te iau încetișor,
Și-am să te port în ilic,
Să n-ai frică de nimic.

Talpa-Ogrăzile (Teleorman)

Alteori, însă, izbucnește mînios:

1006

Mărăcine, mărăcine,
La tine nu vin albine,
Că ești rău și înțepi tare
Toți copiii în picioare.
Mărăcine ești hîdos,

Stai la umbră-ntins pe jos;
Cînd te calcă în picioare,
De durere țipă tare.

Deva (Hunedoara)

* În Lunca Tîrnavei (Alba): Cocogeană.

Cînd îi intră un ghimpe în picior, ca să nu facă puroi, bate cu pumnul locul unde acesta pătruns și cîntă:

1007

Doamne, dă să nu se coacă
Pînă-a face baba-o fată,
Și moșu-un fecior
Fără un picior!

Lunca Teuzului (Arad)

1008

Bătătură-atunci să coci,
Cînd o face mița concî
Și mîrtanul legătură —
Tu atunci să scoți coptură.

Telești (Gorj)

(Muzica de la nr. 111)

1009

Să te coci, să te coci
Cînd o face mița concî
Și mîrtanul pălărie,
Să mergi la Sintă-Mărie.

Paltinu (Gorj)

Cînd i-a ieșit un buboi:

1010

Buboi, buboi,
Unde-i unul, fie doi,
Unde-i doi, fie trei,
Unde-i trei, fie patru,
Unde-i nouă, fie zece,
Rădăcina să le sece.

Negrești (Satu-Mare)

Copilul crede că are să-i treacă urciorul de la ochi dacă se uită printr-o sticlă cu ulei sau printr-o găuricea unei uluci și cîntă:

1011

Urcior, urcior,
Nici eu cîine,
Nici tu pînă mîine!

Silistraru (Brăila)

1012

Urcior de cîine,*
Aşa cum nu sînt eu cîine,
Să nu fii tu pînă mîine!

Sita Buzăului (Covasna)

1014

Ham, ham, ulcior-bălan,
Te-ai umflat ca un borcan —
Cum nu sînt eu cîine,
Să nu fii pînă mîine.

Peștera (Brașov)

Ham, ham, minigoci,
Pînă mîine să te-nțorci —
Că de nu, mă fac un cîine
Și-am să te mîininc pe tine!

Horăști (Gorj)

Minigoci-goci,
Pînă mîine să te coci!

Stejaru (Mehedinți)

În zori mai zice:

Bună seara urcior!
Cum nu e acum seară,
Așa să n-ajungi (tu) pînă deseară!

Baia (Suceava)

Iar odată cu venirea serii cîntă:

Bună dimineața urcior!
Cum nu e acum dimineață,
Așa să n-ajungi tu (pînă) dimineața!

Frunzeni (Neamț)

1013

Ham, ham, ham, urcior de cîine,
Cum ești azi, să nu fii mîine!

Tîrnăveni (Mureș)

1015

Hau, hau, ulcior-bulcior,
Eu cîine! **
Pînă mîine
Să te duci de la mine.

Hațeg (Hunedoara)

1016

1017

1018

1019

* În Părău (Brașov): *Fugi urcior de cîine.*
** În sensul că nu este pentru el.

În cursul scăldatului sau după scăldat, ca să scoată apa din urechi, cântă:

1020

Foaie de arine,
Vine apa, vine!
Sare ca o streche,
Intră în ureche.
Tur, tur, muțuțui,
Ieși afară-ți spui!

Înaintea fiecărui grup de două versuri se cântă:
Tur, tur, tur!

Caracal (Olt)

1021

Foaie de arine,
Ieși, apă, din mine!
Ieși dintr-o ureche,
Că-ți dau oală veche;
Ieși dintr-amîndouă,
Că-ți dau oală nouă.

Înaintea fiecărui grup de două versuri se cântă:
Tur, tur, tur!

Voila (Brașov)

(Muzica de la nr. de mai sus)

Tuțurei-rei,
Scoate apa din urechi,
Că te-oi duce-n poderei,
La Anuca lui Zachei,
Că ți-oi face jucărei
Și la boi, și la viței.

Cupșeni (Maramureș)

1022

1023

Aura —
Baura,*
Scoate apa din urechi
C-un ban vechi.

Ilova (Caraș-Severin)

1024

Auraș,
Păcuraș,
Scoate-mi apa din urechi,
Că ți-oi da parale vechi;
Și-o scurge din amîndouă,
Că ți-oi da parale nouă.
Pune piatra cu lăbuța,

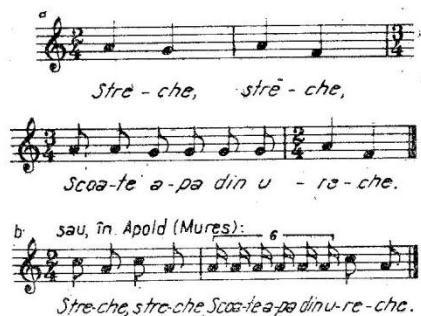
Scoate apa cu furcuța —
Cu furcuța, cu furcoiu',
Cu furcoiu',
Cu țăpoi',
Că te tai și te dobor
Cu codița de topor.

Baia-Mare (Maramureș)

* În Filiași (Dolj): Meilă — Peilă.

Streche, streche,*
Scoate apa din ureche.
Şaeş (Mureş)

1025

Cuculbece, cuculbece,
Scoate-mi apa din ureche
Că ți-oi da mălai și cepe.**
Pomi (Satu-Mare)

1026

(Muzica de la nr. 175)

Beci-beci, curcubeci,
Scoate apa din urechi —
Cu un mai,
Cu un pai,
Cu sabia lui Mihai;

1027

Cu restul boului,
Poc în capul domnului;
Cu restul vacilor,
Poc în capul dracilor.

Suplai (Bistrița-Năsăud)

Racamente, racamete,
Scoate-mi apa din ureche,
Că ți-oi da un castravete —
Castravetele-i amar,
Tu pe ici să ieși afar'.

1028

1029
Țir, apă, din butoi,
Că te-nghite un broscoi.
Cazaci (Dîmbovița)

1030

Pescăruș învîrtecuș,
Scoate apa din ureche,
Că ți-aduc un car de pește.

Poiana Teiului (Neamț)

'Leu-leu,
Rău mă doare capu'meu;
Cheche, cheche,***
Scoate-mi apa din ureche.
Bixad (Satu-Mare)

1031

* În multe părți „streche” nu înseamnă o insectă, ci frunză de brusture cu perișori fini, pe care o pun la ureche, în loc de pietricică, sar într-un picior și cîntă.

** În Sucevița (Suceava): Că ți-oi da un bănuș vechi, Și-o căruță de curechi.

*** Cheche = barză.

Mete-babete,
Scoate apa din ureche —
Cu cuțitul Oanei,
Taie capul doamnei;

1032

Cu cuțitul Onului,
Taie capul domnului.
Vișeu-de-Jos (Maramureș)

Ciuhurez, ciuhurez,
Scoate-mi apa din urechi,
Că ți-oi da parale vechi,
Și ți-oi spăla cofele,
Și ți-oi bate dobele.

1033

(Muzica de la nr. 121)

Borșa (Maramureș)

Ieși, apă, dintr-o ureche,
Că-ți dau nenea brinză veche;
Ieși, apă, dintr-amîndouă,
Că-ți dau nenea brinză nouă.

1034

Rahman (Tulcea)

Ieși, apă, de pe-o ureche,
Că-ți dau o cămașă veche;
Ieși, apă, de pe-amîndouă,
Că-ți dau o cămașă nouă.

1035

Runcu (Gorj)

Măi Ioane, sînt-Ioane,
Scoate apa din urechi,
Că-ți dau carne cu curechi.

1036

(Muzica de la nr 39)

Parva (Bistrița-Năsăud)

Notă. În alte locuri, copiii, în credința lor, apelează la *ciuciulete* (Bruuiu-Sibiu), *castravete* (Corbu-Harghita), *podbal* (Brădeni-Sibiu), *burete* (Coșereni-Ilfov), *lipitoare* (Sucevița-Suceava), *greieruș* (Tulnici-Vrancea), *balaur* (Paltin-Vrancea) etc. ca să le scoată apa din urechi.

Dacă l-a prins frigul, ca să nu se îmbolnăvească, azvîrle buruieni în apă, care le duce la vale, și cîntă:

1037

Frigurile mele
Merg pe riurele;
Cine le-a opri,
Lege-se de ei.

Certeze (Satu-Mare)

1038

Frigurile mele
Merg pe riurele,
Cine le-a lua,
Boala cea rea l-a călca.

Berbești (Maramureș)

Fiind frig și ca să-i sperie pe cei care tot nu s-au saturat de scădat, îi amenință:

1039

Frigură, frigură,
Nu mă lua pe mine,
Ci ia pe altu',
Care stă în apă —
Șarpe să se facă!

Săcel (Sibiu)

1040

Frigură, frigură,
Doamne, nu mă frigură!
Frigură-l pe cel din vale,
Și la cap și la picioare!

Hășmaș (Sălaj)

1041

Friguliță, frigulea,
Te rog, nu mă scutura;
Scutura pe cel din vale,
Că-i mai mare,
Și mai tare.

Bilbor (Harghita)

1042

Frigura,
Balaura,
Nu mă lua pe mine —
Ia-l p-ăla din gîrlă,
Că-i mai mare decît mine
Cu un vîrf de mărăcine.

Gologanu (Vrancea)

185

1043

Frigurice,
Pitulice,
Nu mă lua pe mine —
Ia pe cel din baltă
Care se' mai scaldă.

Cîineni (Vilcea)

Cînd vreun copil se întoarce singur pe întuneric acasă, dacă i se pare că vede ceva care se mișcă sau îl urmărește, cîntă:

1044

Ptiu, ptiu!
Amu te văd, amu să piei,
După mine.să nu te iei!

Lăpuș (Maramureș)

De se întîmplă să-i amorțească mai tare mîna sau piciorul, cîntă:

1045

— Ieși, furnică, din mîniță,
Că ți-a murit o fetiță.
— Care, care?
— Cea mai mare,
Cu cămașa de fuioare.

Buzescu (Teleorman)

1046

Ieși, morțeală, din picior,
Că ți-aduc un spoitor!

Cenade (Alba)

1047

Ieși, furnică, din picior,
Că ți-a murit un fecior —
Cel cu părul gălbior.

Colțea (Brăila)

1048

Ieși, furnică, din picior,
Că ți-a murit un fecior
Cu ilicu' roșior
Și cămașa de bujor.

Buzău (Buzău)

(Muzica de la nr. 168)

1049

Ieși, furnică, din picior,
Că ți-a murit un fecior —
E feciorul cel mai mare,
Cu toporul în spinare.

Zăvoaia (Brăila)

(Muzica de la nr. 357)

1050

- Ieși, furnică, din picior,
Că ți-a murit un fecior.
- Care, care?
- Al mai mare,
Care n-are de mincare.
- Care, care?
- Al mai mic,
Care nu îți dă nimic.

Redea (Olt)

1051

- Ieși, furnică, din picior
Că ți-a murit frățior.
- Care, care?
- Cel mai mare,
Care ți-aducea mincare.

Zimnicea (Teleorman)

1052

Ieși, furnică, din picior
Că ți-a murit un fecior;
Ieși mai tare și mai tare,
Că-ți moare și-o fată mare!
După fiecare vers: Ieși, furnică, ieși!

Rociu (Argeș)

1053

- Ieși, babă, din picior*,
Că ți-a venit un fecior.
- Care, care?
- Al mai mare
Cu ciubote roșioare
Și cu toba în spinare.

Golăiești (Iași)

1054

- Ieși, babă, din picior,
Că ți-a murit un fecior.
- Care, care?
- Cel mai mare.
- Dă-i colac și luminare.

Rădăuți-Prut (Botoșani)

Dacă în timpul jocului pe vreunul dintre copii îl apucă un cârcel, cântă:

1055

Desfă-te, cârcel,
Că-ți dau un inel —
Un inel cu vârtecuș,
Pentru-alunecuș.

Sălceni (Vaslui)

* În Agighiol (Tulcea): Ieși, băbuță, ntr-un picior.

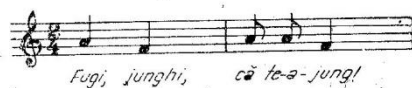
zice: Când pe un copilăș îl prinde pe neașteptate o durere între coaste, de exemplu, se încirjoiază și

1056

Fugi, junghi, că te-ajung!
Fugi, junghi, că te-mpung!

Albești (Ialomița)

Dacă se ivesc din nou simptome de amigdalită:

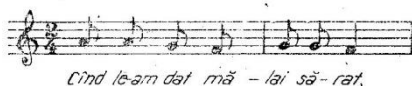

1057

Gilcă, gilcă —
Motofilcă,
leși afar' că te omor } vorbite
Cu muchia de topor!
Cînd le-am dat mălai sărat,
Gilcile-ndărăt au dat.

Davidești (Argeș)

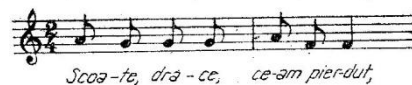
Copiii obișnuiesc, cînd pierd ceva, să menească:

1058

Scoate, drace, ce-am pierdut,*
Că te tai în fier de plug!

Sintești (Ilfov)

1059

Scoate, drace, ce-ai găsit,
Că te bag cu capu-n zid!

Olteni (Prahova)

1060

Spune, drace, ce-ai furat!
Ori te spînzur, ori te bat
Cu resteie de la jug
Și cu coarne de la plug.

Tudora (Botoșani)

1061

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te leg de-un păr uscat,
Și-ți dau cu securea-n cap.

Drăganu (Vâlcea)

1062

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te duc la tăietor,
Și-ți tai gîtu' c-un topor.

Schitu Frumoasa (Bacău)

1063

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te duc la spînzurat,
Și te spînzur de-un picior,
Și te tai și te omor!*

Schitu Duca Slobozia — (Iași)

* În Sintă Maria (Sălaj): Află, drace, ce-am pierdut.

* În Comănești (Bacău): Ca să-ți moară un fecior; în Hărmanești (Iași). Ultimele două versuri au varianta:
Și te bat, și te bat
Cu scîndura de la pat
Pin-ai spune ce-ai furat.

1064

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te duc la spînzurat:
În mijlocul drumului,
De coarnele plugului!

Perchișești (Suceava)

1065

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te duc la spînzurat,
Și te leg, și te leg,
Cu frîghia oilor
Și cu lanțu' boilor!

Barcea (Galați)

1066

Scoate, drace, ce-ai furat,
Că te duc la spînzurat:
În mijlocul drumului,
În coarnele plugului.

Și-ți dau foc cu tămîie,
Cu tămîie, cu minie.

Golăiești (Iași)

Noaptea, la vegherea mortului, și copiii își petrec vremea cu tot felul de glume:

1067

— Învîrte-te, purecel!
— Nu mă pot de pîntece.
— De cînd și pînă cînd?
— Pîn' nu țucă (Stan) pe (Fira).

(Urmează sărutul)

George Coșbuc (Bistrița-Năsăud)

-În-vîr-te-te, pu-re-ce! —
-Nu, mă pot de pîn-te-ce. —

De cînd și pî-nă cînd?

-Pîn' nu țu-că Stan pe Fi-ra.

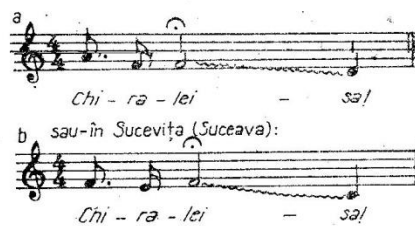
CU PRILEJUL UNOR DATE CALENDARISTICE

În ajunul Bobotezei:

1068

Chiraleisa!
Chiraleisa!

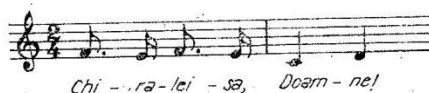
Putna (Suceava)

1069

Chiraleisa, Doamne!
Pup cu patru coarne.*

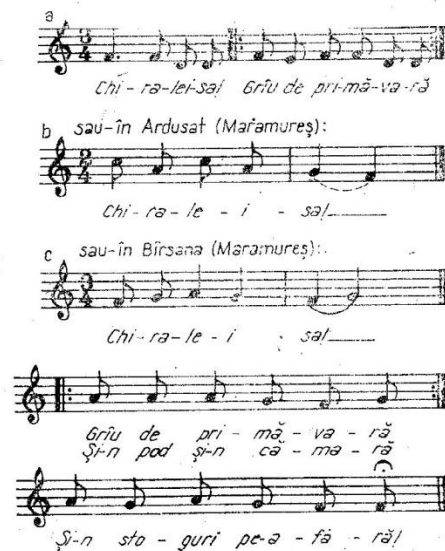
Cupșeni (Maramureș)

1070

Chiraleisa!
Grîu de primăvară
Și-n pod, și-n cămară,
Și-n stoguri pe-afară!

Moisei (Maramureș)

* Pup = un fel de colac mai mic.

1071

Chiraleisa!
Spic de griu,
Pină-n briu,
Spic de iarbă,
Pină-n barbă!

• Şumal (Sălaj)

1072

Chiraleisa-leisa!
Griu de primăvară
Şi-n pod, şi-n cămară,
Şi pe prispă-afară!

Noi strigăm pe sub butuci,
Să ne daţi vreo două nuci;
Noi strigăm pe sub podele,
Să ne daţi vreo două mere;
Noi strigăm pe sub icoane,
Să ne daţi vreo două poame. } (Textul este vorbit)

Dacă gazdele nu le dau mere şi
nuci, cum se obișnuieşte, strigă:

Ciţi cărbuni în vatră,
Atîţi mărindăi* la fată;
Cîte pene pe cocoşi,
Atîţi mărindăi căpoşi;
Cîte pene pe găină,
Atîţi copii la slănină.

Sau:

Ieşiţi. babe, din bordei,
Să vedeţi afară ce-i!
Cîte pene pe cocoşi,
Atîţi copii burduhoşi;
Cîte pene pe găină,
Atîţia miţi la slănină.

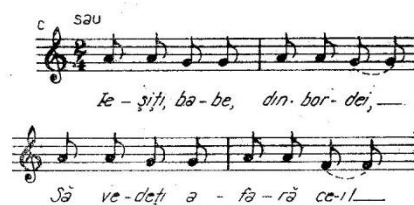
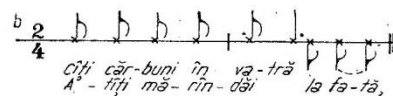
Săliştea-de-Sus (Maramureş)

În ianuarie copiii au obiceiul să pună sub preşul de la pragul casei boabe de porumb, peste care calcă musafirii. După ce aceştia pleacă, copiii cheamă păsările, ridică preşul, le lasă să ciugulească boabele — şi cîntă:

Pui, pui, pui,
La noi să ouaţi,
Şi la alţii să cotcodaţi!

Fizeşti (Hunedoara)

* Mărindău = copil nelegitim.

1073

Cînd cei mici se află la masă cu bunicii, cîntă:

1074

Moșule,
Cocoșule,
Ce ți-e barba roșie?
Ți-a roșit-o fetele
Făcînd dragobetele?

Miculești (Gorj)

La 9 martie, dacă mai stăruie frigul, copiii bat pămîntul cu bețele ca să intre frigul și să :
căldura, zicînd:

Mo - șu - le, Co - co - șu - le,

Du-te frig, și ieși căldură*
De la noi, din bătătură!

Urdarii-de-Jos (Gorj)

1075

Du - te frig, și ieși căl - du - ră

De la noi, din bă - tă - tu - ră!

1076

Intră frig, și ieși căldură
Pe la noi, prin bătătură!

Pătîrlagele (Buzău)

(Muzica de la nr. 34)

Patruzeci de mucenici
Dau cu maiele-n pămînt,
Ca să intre frigur'le,
Să iasă căldurile.

Runcu (Gorj)

Pa - tru - zeci de mu - ce - nici

1077

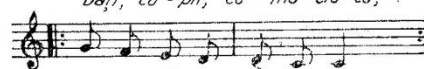
Dați, copii, cu maiele,
Să iasă căldurile
Și cu floricelele.
Dați, copii, cu măciuca,
Să iasă mai fuga.

Runcu (Gorj)

1078

Dați, co - pii, cu mă - ie - le,

Dați, co - pii, cu mă - ciu - ca,

Să ia - să căl - du - ri - le
Și cu flo - ri - ce - le
Să ia - să mai fu - ga

De asemenea, în luna martie:

1079

Ieșiți, șerpi, ieșiți, broaște,
De sub talpa casei noastre —
Că vin patruzeci de sfinți
Cu patruzeci de topoare
Și pe toți, pe toți v-omoară!

Olcea (Bihor)

Ie - șiți, serpi, — ie - șiți broas - te,

* În Timna (Mehedinți): Tună ger și ieși căldură.

Primăvara copiii fac foc și cîntă:

1080

*Hai la vilvătaie
Cu-o mîna de paie;
Cu-o mîna de viță
De la Vădăstriță.**

Măgura-Perieți (Olt)

1081

*Hai la bobotaie**
Cu-o mîna de paie!
Cine n-o veni
Ochii i-o sări!*

Celeiu (Olt)

Alteori, copiii fac hodaite***, pe care le țin pînă pe înserat într-un vas cu gaz. La căderea nopții, pornesc spre deal, le aprind, le învîrt în jurul capului și fac haz de fetele care nu au sîrșit torsul, le cusut cămașa...

1082

*Aleo, aleo!
Toarceți cîlții,
Că îi calcă mîții.
Aleo, aleo!
Toarceți fuioarele
Că le calcă cioarele.*

(Uneori fac și foc, și-l ocolesc cu hodaite în diferite figuri geometrice).

Roșia-de-Secaș (Alba)

1083

*Cine nu și-a tors fuioru',
Să-i calce picioru';
Cine nu și-a tors cîlții,
Să-i calce dinții;
Cine nu și-a tors lîna,
Să-i calce mîna.*

Armeni (Sibiu)

1084

— Aure-maure!
— Ce ți-i märe?
— M-a-ndemnat...
— Cin' te-a-ndemnat?
— M-a-ndemnat (Tudoraș****)
Să fac un pod de mătăsă
De la el de-acasă
Pin' la (Rada****) acasă.

Sarmizegetuza (Hunedoara)

Seara, între copiii mai mărișori, care se află pe două înălțimi, se desfășoară următorul dialog:

- * Comună în jud. Olt.
- ** Bobotaie = flacăra mare.
- *** Hodaia = coadă de lemn la capătul căruia se leagă cu sîrmă un ghem de zdrențe.
- **** Nume de băiat harnic.
- ***** Nume de fată leneșă.

1085

- Aoleu. aoleu!
 — Ce-ai făcut, măi?
 — A rămas fata lui (Pătru) } rostite — mai tare
 nemăritată!
- Ce să-i facem, măi?
 — Să o punem pe lopată
 S-o-aruncăm la (Dinu*) 'n vatră!

Apoi, iau roata de car îmbrăcată mai dinainte
 cu fin, îi dau foc și-o împing pe derdeluș. În felul
 acesta, spun ei, dau drumul pe roată fetelor
 nemăritate ca să se mărite.

Davidești (Argeș)

În alte părți, când copiii ațîță focul, cîntă:

1086

Ceață mare,
 De vînzare.

Pe urmă, rotesc de-asupra capului un cocean
 aprins la capăt, iar unul mai ager strigă:

Să sorocim pe (Bălașa) cu (Șerban)!

Cîineni (Vîlcea)

În ajunul Floriilor există vechiul obicei să umble cîte 3-4 fete cu „Lăzărelul”.

Una dintre copile, cum se face ziuă, se îmbracă în mireasă, iar tovarășele sale, în hainele
 toate zilele, și pornesc pe la case. Dacă sînt primite, „Lăzărița” — așa se numește fetița care face
 pe mireasa — execută un fel de Țopăieli în cerc sau înainte și înapoi, pe cînd celelalte cîntă:

1087

- Cine joacă lazăra?
 — Joacă Ioana
 Și Stoiana.
 Lazăr, cînd s-a supărat,
 Turtă, brînză n-a mîncat;
 S-a suît într-un copac
 Să dea muguri mieilor,
 Frunză verde caprelor.
 Vîntul mare mi-a bătut,
 Pe Lazăr l-a doborît;
 Măicuța s-a a venit,
 În poale l-a sprijinit,
 Cu lapte l-a îngrijit.
 După fiecare vers: Lazăra!

Schitu (Olt)

* Nume de prostănac neînsurat.

1088

Pleacă Lazăr la pădure
Cu bardă și cu secure,
Să taie frunze la oi
Și iarbă la mielușei.
Am venit acum un an,
Ne-ați primit cu griu bălan
Și cu mesele întinse
Și cu porțile deschise.
Iar la anul când venim,
Bucuroși să vă găsim:
Cu bucate mai bogate,
Rumenite, spumegate.

După fiecare vers: Lazăre, Lazăre!

Găuriciu (Teleorman)

1089

Lazăr, maica l-a făcut,
Cum l-a făcut, l-a pierdut.
Lapte dulce l-a scăldat,
Foi de nuc mi l-a-nfășat,
Peste gard l-a aruncat,
Vecina mi l-a cătat,
L-a cătat și l-a aflat,
Și pe brațe mi l-a dat.
Lazăr are case-nalte,
Case-nalte zugrăvite,
Cu postav negre-nvelite;
Cu pernuțe prinse-n cuie,
Parcă-ar fi niște gutuie;
Cu pernuțe prinse-n ace,
Parcă-ar fi niște boboace.

După fiecare vers: Lazăre, Lazăre!

Dobroești (București)

Fetițele se pregătesc cu grijă și bucurie să vie primăvara:

1090

Toco, toconițele,
Dă-mi, mamă, cheițele,
Să descui lădițele,
Să-mi iau panglicuțele!

Boureni (Dolj)

1091

Toacă, toacă,
Vreau ca părul meu să crească.

Când oi me' la cununie,
S-ajungă pin'la călcîie
Remeți (Bihor)

195

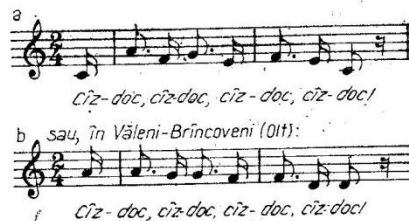
Doi-trei copii, cu bețe de lovit și buhai, umblă de la casă la casă, cîntînd:

1092

Cîzdoc, cîzdoc,
Cîzdoc, cîzdoc!*

După aceea sătenii le împart ouă.

Văleni (Olt)

Sau mai colindă și așa**:

1093

*Cîțu-mițu
Toarce cîțu —
Două ouă-ncondeiete
Puse bine pe perete:
Unu' mie,
Unu' ție,
Unu' de tovarășie.*

Turnu Măgurele (Teleorman)

1094

*Țaca, țaca,*** două ouă,
Două ouă-ncondeiete
La Mirica pe perete. (bis)
Unu' mie,
Și-altu' ție,
Și-altu' de tovarășie.*

(În timp ce cîntă, copilul lovește neîncetat cu o vârguță un clopoțel.)

Ianca (Olt)

1095

*Cîț una, cîț două,
Trăi-v-ar cloța pe ouă!
Două ouă-ncondeiete
La Maria pe perete.
Dumneavoastră să trăiți
Și nouă să ne plătiți.
De nu ne dați două ouă,
Să moară cloța pe ouă!*

Ișalnița (Dolj)

* Nu am reușit să aflăm sensul acestui termen.

** Colindele de iarnă sînt incluse într-un alt grupaj folcloric.

*** În Osica de Jos (Olt): *Cîța-cîța*; iar în Salcia (Mehedinți): *Chițo-chițo*.

1096

Cîți, cîți, două ouă,
 Două ouă-ncondeiete
 Puse bine pe perete
 La Marița lu' Brabete.
 Cîți, cîți, două ouă,
 Unu' mie,
 Unu' ție
 Și-unu' de tovarășie.

Bîrza (Dolj)

1097

Cîți, cîți,
 Nouă ouă-ncondeiete
 La lelița pe perete.
 Din nouă ouă,
 Dați-ne și nouă;
 Și dacă nu vreți,
 Muri-v-ar găina-n coteț.

Dranovățu (Olt)

Cînd se fac „brăduleți“, adică se prepară, după obicei, covrigi și colăcei, cei mici cîntă:

1098

Mama face brăduleț,
 Tata sare prin coteț;
 Mama face la cîrnați,
 Tata sare prin tîrnați;*
 Mama face mămăligă,
 Tata sare sus, cărigă.**

A doua zi, copiii se așază de o parte și alta
 a unui pîrîiaș, mușcă unul de la altul din colăcei
 și se sărută — aceasta înseamnă că se prind
 „surori“ sau „frați“.

Clopotiva (Hunedoara)

Tot cînd se prind „surori“ sau „frați“, alți copii atîrnă colăceii de crengile unui pom, se iau
 de mîini și se învîrt de trei ori în jurul acestuia, cîntînd:

1099

Soț cu tine,
 Soț cu mine!

După aceea, încep să mănînce din colăcei.

Unciuc (Hunedoara)

* Tîrnați = prispă.

** Cărigă = se învîrte în jurul lui.

197

Sau cînd se prind „veri“ și „văruțe“, rup numai brăduleții și-i împart.

1100

*Eu văr, tu văr,
Pin' la cap de calapăr.
Eu văruță, tu văruță,
Pin' la cap de năfrămuță.*

Soroștin (Sibiu)

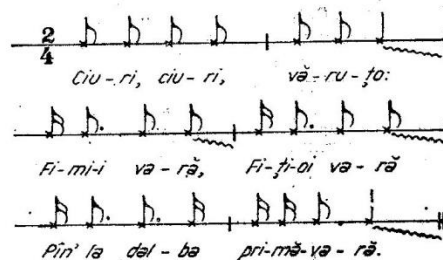

Ori, după ce fierb grîu și mîncă, se urcă în pomi și zic:

1101

*Ciuri, ciuri, vărușo:
Fi-mi-i vară,
Fi-ți-oi vară
Pin' la dalba primăvară.*

Topîrcea (Sibiu)

Vechi cîntece pentru pâr frumos și bogat:

1102

*Toadere, Sîn-Toadere,
Dă pâr bun fetițelor
Ca codița cailor!*

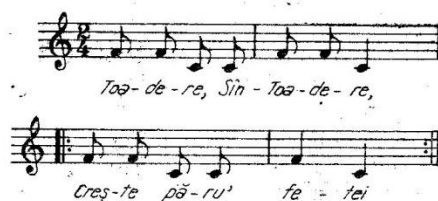
Zervești (Caraș-Severin)

(Muzica de la nr. 743)

1103

*Toadere, Sîn Toadere,
Crește păru'fetei
Cît e coada iepiei!*

Josenii Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

1104

*Toadere, Sîn-Toadere,
Dă codița fetelor
Lungă cît a iepelor —
Coada cît bîrna,
Fata cît prăjina!*

Perieni (Vaslui)

1105

*Toadere, Sîn-Toadere,
Ia codița iepelor,
Pune-o-n capul fetelor!*

Fitionești (Vrancea)

1106

Toadere, Sin-Toadere,
Na codița fetelor
Și o dă pe-a iepelor.

Paltin (Vrancea)

1107

Toadere, Sin-Toadere,
Dă codița capului*
Cum e coada calului!

Dorlova (Caraș-Severin)

1108

Toadere, Sin-Toadere,
Crește cica** fetelor
Cît codița iepelor;
Și părul feciorilor
Cît coada rățoilor.

Clopotiva (Hunedoara)

Este obiceiul ca fetițele să se pieptăne între ele. În timpul pieptănăturii, în joacă, una dintre fete, cîntînd, îi duce codițele celeilalte în sus și în jos.

(La fel se obișnuiește și cînd copilițele își fac pentru prima oară codițe, sau cînd începe să plouă și ies din casă să se zbenguiască):

1109

Toadere, Sin-Toadere,
Dă codița fetei
Cît codița iepiei!
Fata-n sus,
Coadă-n jos.

Cum hucile vor crește,
Așa părul se mărește;
Cum borșul se-năcrește,
Așa părul se lungește.

Sălceni (Vaslui)

1110

Fetița-n sus,
Codița-n jos;
Codița să crească,
Fetița să trăiască.

Sînmihai de Pădure (Mureș)

Fe-ti-ța-n sus, Co-di-ța-n jos;

Co-di-ța să creas-că, Fe-ti-ța să tră-ias-că.

1111

Fata-n sus,
Coadă-n jos;
Mie-un colac,
Fetei un diac;
Mie-o cofă,
Fetei un popă.

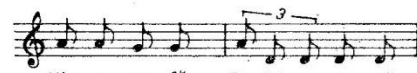
Sîntă-Maria (Sălaj)

Fa-ța-n sus, Coa-dă-n jos;

Mie un co-lac, Fe-tei un diac;

Mi-e o co-fă, Fe-tei un po-pă.

* În Miericeaua (Gorj): Dă cosița capului.

** Cică = chică.

1112

Coadă-n sus,
Coadă-n jos —
Mie colac,
Fetei fecior de diac.
Săliștea-de-Sus (Maramureș)

Dimineața, înainte de cîntarea cocoșilor, fetițele merg și scot din rădăcină planta numită oman, iar în locul unde a fost prinsă pun firimituri de pîine și sare — și zic:

1113

Iarbă mare, iarbă mare,
Eu îți dau pîine cu sare,
Tu să-mi dai cosiță mare!
Apoi, cu apa în care fierb rădăcina își spală
părul ca să crească mai lung.
Becheni (Gorj)

(Muzica de la nr. 12)

1114

Iarbă mare, iarbă mare,
Fă-mi părul pîn' la picioare;
Iarbă mică, iarbă mică,
Fă-mi părul pîn' la opincă!
Ocna Mureș (Alba)

(Muzica de la nr. 34)

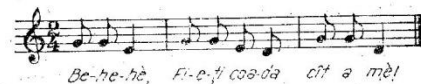
1115

Popelnice,* popelnice,
Eu îți dau pită de grîu,
Tu să-mi faci cicuța-n briu;
Eu îți dau pită cu sare,
Tu să-mi faci cicuța mare.
Săcel (Hunedoara)

Sau, înainte de a fi duse caprele la păscut, fetițele, potrivit obiceiului, trebuie să se spele în zori, pe cap, cu flori de corn, ca să le crească părul frumos. Acestea sînt luate în rîs dacă nici nu s-au dat jos din pat și animalele încep să behăie:

1116

Behēhē,
Fie-ți coada cît a me!**
Olcea (Bihor)

* Popelnice = oman.

** În Sabolciu (Bihor): Coadă fetei cît a me.

În legătură cu vechiul obicei de a se colinda în această perioadă:

1117

Două, două, diŃele,
DeschideŃi porŃile,
Să mergem la moșu'
Să ne dea ou roșu';
Să mergem la buna.
Să ne dea cununa.

Mediaș (Sibiu)

A doua zi merg pe la case cu „udatul” și primesc ouă roșii:

1118

Am auzit asear' în sat
C-aveŃi o floare de udat;
Că dacă se vestejește,
Și mai mult nu poate crește —
Și-am veniŃ să vă strigăm:
Ne daŃi voŃe să udăm?
Da!

(Urmează udatul)

Pui (Hunedoara)

În ziua de 24 iunie, o fată numită „Drăgaica”, împreună cu cîteva copile care o însoŃesc, joacă și cîntă:

1119

Și-au venit drăgăicile (bis)
Să reteze spicile — (bis)
Cu tichii de la copii, (bis)
Cu mărgel de la fete,
Cu brăŃuri de la neveste.
Și-au venit drăgăicile (bis)
Să reteze spicile — (bis)
Spicile sînt măricele, (bis)
Drăgăicile-s mititele. (bis)

Beiu (Teleorman)

Cînd nu mai aud cucul cîntînd:

1120

Cîndu-i pe la Sinziene,
Bagă cucu capu-n pene
Și se duce, nu se teme.

Negrești (Satu-Mare)

201

Pe la sfârșitul lui octombrie are loc o adevărată întrecere între copii — ei adună găteje și le așază în diferite locuri din sat. Seara, le aprind și zic:

1121

*Hai la focu' lui Sim-Medru,
C-a pîrlit Dumitru iedu'!*

După aceea, sătenii le împart mere, pere, nuci și covrigi, iar copiii sar prin flăcări, dorind să arate care-i mai istet.

Cîmpulung (Argeș)

1122

*Hai la focu' lui Sumedru,
Că ne-a mîncat lupii iedu'!*

Podu Dîmboviței (Argeș)

1123

*Hai la focu' lui Sumedru:
Cu mere,
Cu pere,
Cu nuci,
Cu cele mai dulci,
Și cu vinișor,
Că-i mai dulcișor.*

Ștefănești (Argeș)

1124

*Focu' lui Sumedru,
Taie popa iedu',
Și ne dă și nouă
Cîte-un blid de ouă.*

Domnești (Argeș)

Copiii, așteptînd pe Moș Nicolae, se tot uită în curte, prin fereastră, spunînd:

1125*

*Moș Niculai,
Adă mie ce vrei:
Mere,
Pere,
Nuci,
Dar vârgușă să n-aduci!*

Putna (Suceava)

* Muzica aparține culegătorului.

ă: În dimineața lui Ignatie, copiii, ca să grăbească tăierea porcului, fug de la pat la ușă și tot

1126

*Hai, Ignat, Ignat, Ignat,
Hai, Ignat, Ignat,
De la ușă pin' la pat,
Hai, Ignat, Ignat!*

Goștinari (Ilfov)

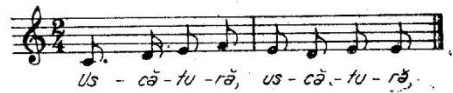
DIVERSE

Cînd fructele sînt expuse la soare ca să se usuce pentru iarnă, copiii cîntă:

1127

*Uscătură, uscătură,
Îndulcește a mea gură!*

Draxini (Botoșani)

1128

*Uscătură, uscătură,
Vin' la mine, poamă bună!*

Păltiniș (Suceava)

Toamna, cînd se scoate dovleacul copt din cuptor, copiii se îndeamnă unii pe alții:

1129

*Ălă, guguiete,
Vino-ncoa, băiete,
Să mănînci dovlete.
Ălă, guguiță,
Vino-ncoa, fetiță,
Să mănînci turtiță.*

Văleni (Olt)

Cînd se pune de mămăligă...

1130

*Roată, roată și-o verigă,
Ceaunu' de mămăligă.**

Bosinceni (Botoșani)

(Muzica de la nr. 34)

1131

*Gîdiliga, gîdiliga,
Pîn' ce fierbe mămăliga.*

Capu Cîmpului (Suceava)

* În Perieni (Iași); *Hai în jur la mămăligă.*

1132

Mestecă-te, mămăligă,
Vine tata și-o-ncovrigă.

Tăureni (Mureș)

Mes-te - că - te, mă-mă - li - gă,

Vi - ne ta - ta și-o-n-co-vri - gă.

1133

Mămăligă, măi Ioane,
Fie crudă, numai mare!

Dobârceni (Botoșani)

Mă - mă - li - gă, măi I - oa - ne,

Fi - e cru - dă, nu-mai ma-re!

1134

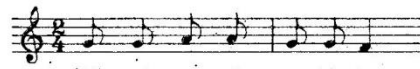
Mămăligă cu urzici,
Să mănânci, să dai pe brînci.

Horezu (Vâlcea)

1135

Mămăligă cu chișleag
Face-n burtă leap, leap, leap!

Valea Moldovei (Suceava)

Mă - mă - li - gă cu chiș-leag

1136

Mămăligă, vezi tu brînză?
Ia întinde-o fără dînsa!

Curtești (Botoșani)

1137

Mămăligă, vezi tu untu'?
Goală să te văd 'năuntru.

Hordiștea (Botoșani)

(Muzica de la nr. 34)

1138

Mămăligă ești în gură,
Dar nu ai nici udătură,
Și mai ești și crudătură.

Nicolae Bălcescu (Botoșani)

Cînd se prepară covașă, turțițe, gogoși, plăcinte:

1139

Covașă, covașă,
Copiii se-ngrașă,

Băieții duminică
Și fetele mănîncă.

Toderești (Suceava)

1140

Fugi, mălai,
Că te tai,
Vină, pită/
Că n-am briptă.*

Giulvăz (Timiș)

1141

Păsătel, păsătel,
Nu sări în mine,
Că sar și eu în tine.

Valu lui Traian (Constanța)

1142

Mamă care faci gogoși,
Tu le coci, tu le miroși
Și le dai la puturoși.

Solonț (Bacău)

(Muzica de la nr. 282)

1143

S-a suit mîța pe scară,
Și-a picat în plămădeală.**

Budeni (Suceava)

1144

Vasile, Ciocîrlie,
Ți-a căzut mîța-n lipie.

Făurei (Cluj)

1145

Săriți, copii,
C-a făcut mama lipii,
Și-ți mîncă
Pînă-ți pica.
Unu' suie vîrful gardului,
Altu' strigă-alungu satului:
Ia, săriți, copii,
C-a făcut mama lipii!

Cupșeni (Maramureș)

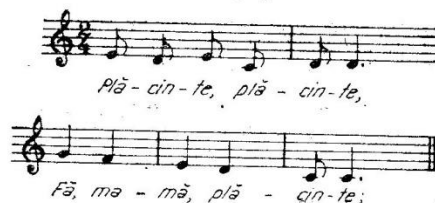
1146

Hopa, tropa prin obor,
Hop și eu cu capu' gol.
Turtă peste turtă
Și la mijloc urdă.
Pîglișa (Cluj)

1147

Plăcinte, plăcinte,
Fă, mamă, plăcinte;
Care cum se coace,
Dă-o, mamă,-ncoace!

Săcel (Hunedoara)

* Briptă = briceag.

** În Cîmpia Turzii (Cluj), se mai adaugă: Vai de biata ei blăniță, Că s-a făcut ferfeniță.

1148

Plăcintuță, plăcintuță,
Gată-te că-s flămînduță!

Salva (Bistrița-Năsăud)

Cînd copiii simt de la poartă mirosul de colarez*, cîntă:

1149

Plăcintuțe late.
Peste gură date.

Stremț (Alba)

1150

Colarez, colarez,
De la poartă mă reped!

Obedeni (Ilfov)

În timp ce se umple borșul, copiii zburdă pe lîngă vas și cîntă:

1151

'Năcrește, borș, 'năcrește,
Că s-a dus tata la pește.

Cîrja (Vaslui)

1152

A cru borșu, ca oțetu!
Cît oțet în Dorohoi,
Tot în puțină la noi!
Cîți copii drăgăstoși,
Toți la noi, la umplut borș!

Ghireni (Botoșani)

1153

A cru borșu, cru borșu,
Se ceartă baba cu moșu;
Și noi toți ne lovim capu',
Să se facă borșu cru.

Negrești-Dobreni (Neamț)

(Muzica de la nr. 135)

1154

S-au dus giștele la pește,
Silește borș de te-năcrește.
Pînă giștele-or veni,
Borșul meu s-o înăcri.

Drăgești-Dămieniști (Bacău)

1155

Trei huște** te-au umplut
Și ca vinul te-au făcut.
Rușii-s duși la pește,
Borșu' se acrește.
Pene negre de cucuș,
Fă-te cru, borș!

Rădeni (Neamț)

1156

Vine moșu' de la pește,
Borșu' se acrește.

Bordușani (Ialomița)

* Colarez = gustare, preparată pentru copii, din resturi de cocă fierte în apă sau lapte.

** Huște = drojdie de borș.

1157

Ies afară,
 Borșu' zboară.
 Borșu' meu mi se-năcrește
 Că vine caru'cu pește.

(Muzica de la nr. 12)

Oglinzi (Neamț)

La începutul primăverii, cei mici se înțeleg ca fiecare să poarte fără întrerupere un fir sau buchețel de verdeață. Dacă vreodată vreunul este găsit fără el, atunci copilul care-l are — „vulpea” — îi zice:

1158

Verde, verde,
 Mă-ta te pierde,
 Ta-tu te găsește
 În lada cu pește.
 Borșu' s-a acrit,
 Vulpea te-a păcălit.

Colțea (Brăila)

Dacă găsesc o botă și vor să știe de unde este, o prind pe rînd cu mîna spunînd cîte un vers, iar cînd a ajuns la capătul ei de sus, înseamnă că s-a aflat de unde este:

1159

Botă-n deal,
 Botă-n vale,
 Botă-n ulița cea mare.

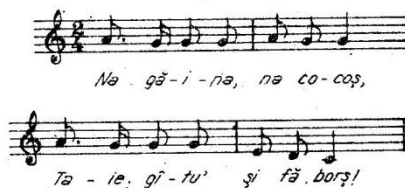
Cupșeni (Maramureș)

Cînd se taie păsări:

1160

Na găina, na cocoș,
 Taie gîtu' și fă borș!

Lehnești (Botoșani)

Cînd copilul bea cu poftă ori în silă laptele, sau îl vede fierbînd:

1161

Lapte acru-n covățică,
 Vîno și tu și mîncă.

Straja (Suceava)

1162

Lapte acru, lua-te-ar țapu,
Cînd te văd mă doare capu!

Mîndrești-Vlădeni (Botoșani)

1164

Lapte dulce,
Baba fuge;
Lapte acru,
Baba-i dracu.

Dumbrava—Grănicești (Suceava)

Ține-l, Doamne, nu-l spori,
Că n-am în ce-l priponi.

Stremț (Alba)

1167

Ține-l, Doamne, tot așa,
Nici nu-l lua, nici nu-l lăsa!

Apadia (Caraș-Severin)

Crește-l, Doamne, și-l sporește,
Dintr-un chil să facă zece.

Oglinzi (Neamț)

Sporește, Doamne, sporește! (bis)
Tu sporiși,
Tu sorbiși.

Almaș (Arad)

Căteodată, copilul nu mai vrea să meargă cu vaca la pășune:

1171

Nici cu vaca nu mă duc,
Dar nici lapte nu mănînc.

Drujești (Vaslui)

1163

Ce folos că-i lapte gros
Dacă nu-i mămăligos*.

Horodiștea (Botoșani)

1165

Lasă-l, Doamne, nu-l spori,
Că n-avem în cel goli!

Sînmihaiu Român (Timiș)

1166

Ți-ne-l, Doam-ne, nu-l spo-ri,

că n-am în ce-l pri-po-ni.

1168

Umflă-l, Doamne, și-l sporește
Că la denciu trebuiește!**

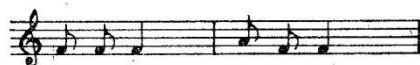
Bucșești (Bacău)

1169

1170

Spo-reș-te, Doam-ne, spo-reș-te!

Tu spo-riși, Tu sor-biși.

* Nu are la lapte mămăligă.

** În Băla (Mureș): Că la toți ne trebuiește.

În schimb, smîntîna este dorită și plăcută:

1172

*De gustu' smîntînii,
Fug în fundul fîntînii!*

Vîrciorova (Mehedinți)

Copilul înfometat cîntă:

1173

— Tare mi-e foame!
— Cu cîinele la poame —
Cîinele va scutura,
Și tu vei mîncea

Tașca (Neamț)

Unui însetat:

1174

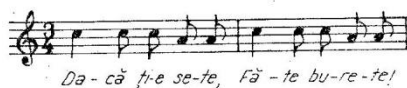
*Aoleo, ce bine-mi pare
C-a făcut mama mîncare,
Și-a făcut-o-n tuciu-ăl mare!*

Jitia (Vrancea)

1175

*Dacă ți-e sete,
Fă-te burete!*

Felnac (Arad)

Cînd vreun băiețel caută să se cațere pe un pom, este încurajat sau împiedicat de tovarășii de joacă:

1176

*Zgîr', mîță, pe copac,
Ca fasolea pe harac!*

Făurei (Neamț)

(Muzica de la nr. 321)

1177

*Taie, mîță, ghiarele,
Și-nmoaie cotoaiele!*

Măciuca (Vâlcea)

1178

*Moaie mîța ghiarele
Și mîrtanu' fiarele.*

Crasna (Gorj)

1179

— Hîi-gui
Bîigui,
Vino, Doamne, să mă sui!
— Oi veni vreodată,
Cînd vei fi pe-o baltă.

Cornișani (Gorj)

Dacă vreunul dintre copii voiește să ia pe ascuns fructe dintr-o livadă, ceilalți fac haz, îl înjură sau îl amenință...

1180

*Hoțu' la mere,
Fură și nu cere!*
Podu Dîmboviței (Argeș)

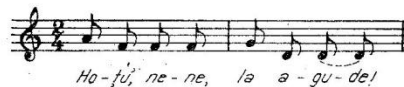
1181

*Hoțu' la mere,
Merele la hoț,
Prinde-l dacă poți!*
Flămînzii (Botoșani)

1182

*Hoțu', nene, la agude!
Fură, mă, că nu te-aude!
Hoțu', nene, la gutui!
Fură, mă, că nu te spui!*
Jirlău (Brăila)

1183

*Hoțu' la prune,
Fură și nu spune —
Le bagă pe mîneacă,
Le mîncă duminică.*
Davidești (Argeș)

1184

*Ascunde-ți capu', mițule,
Că te află ciinele.**
Liviu Rebreanu (Bistrița-Năsăud)

1185

*Mai la vale, mai la vale,
Și mai cocoșat de șale —
Pe-a-nvîrgată,**
Că e cățeaua legată.*
Mîrșani (Dolj)

* Este vorba de stăpînul livezii.
** Este vorba de pepene verde.

1186

Fură, fură strugurei,
Că pîndașu' nu-i la ei.

Podeni (Cluj)

(Muzica de la nr. 282)

1187

Hoțu-n vie
La Ilie!
Ia mai mult, și dă și mie!

Galicea-Mare (Dolj)

1188

Radu
Bradu
Sare gardu,
Fură mere,
Fură pere,
Haț, cățeaua de izmene.

Calvini (Buzău)

1189

Hop și eu aici,
Cu-o coadă de bici —
Să-l prind pe Ilie
Cu para-n pălărie.

Gălăuș (Harghita)

Doi copii se iau la întrecere care zice mai repede:

1190

Tatăl meu și tatăl tău
Au prins broaște pe pîrău.
Tatăl meu le-a curățit,
Tatăl tău le-a înghițit.

Ripiceni (Botoșani)

Cînd, în joacă, prinde-un smoc de păr cuiva:

1191

— Ce este ăsta?
Păr de scuturat pere,
Sau lînă
De lăsat din mînă?

— Păr.*
— Hai să scuturăm pere.
(Urmează trasul de păr.)

Călimănești (Vilcea)

Uneori copiii se fac că se ceartă — ca de exemplu:

1192.**

— Zi zece. } vorbite
— Zece. }
— Tată-tău, berbec;
Mă-ta, căprioară —
Tu ești pui de cioară!

Chiuza (Bistrița-Năsăud)

Un băiețel cu bubulițe pe față către alții care l-au scuipat:

1193

Scuipatul pe mine,
Bubele pe tine.
O mie să se facă,
Una să se treacă.

Buciumeni (Dîmbovița)

Dacă apare vreun copil care are buboi:

1194

— Buboi, buboi,
Din unul să iasă doi;
Din doi o mie.
— Iar unul și fie!

Oglinzi (Neamț)

Cînd i-a apărut un ulcior unuia cu care este certat:

1195

Ulciori, ulciori,
Unde-i unul, fie doi!
Rădăcina lui nu-i sece,
Unde-i unul, fie zece!

Săliștea-de-Sus (Maramureș)

* În Chiuza (Bistrița-Năsăud): Lînă moale, S-o lași, că mă doare!

În Maieru (Bistrița-Năsăud): Lînă bătrînă, S-o lași din mînă!

** În Săliștea-de-Sus (Maramureș) se folosește ca numărătoare, înlocuindu-se primele două versuri cu:
Cinci ori două, zece.

Cînd unii copii încearcă să cerșească:

1196

*Cîr, cioară, de la moară,
Cu făina subsuară.*

Pătrăuți (Suceava)

Îndemn la scăldat:

1197

*Hai, băieți, să ne scăldăm,
Că la iarnă nu putem;
Că vine frigul la noi,
Și ne face apa sloi.*

Filiași (Dolj)

1198

*Hai la rîu să ne scăldăm,
Peste cap să ne-aruncăm.*

Măgura—Priești (Olt)

Înainte de a se arunca în apă:

1199

— Unde-s strungii?
— În fundul genunii.
— Ce mîncă?

— Broaște și gîndaci.
(Apoi sare în apă.)

Negrești (Satu-Mare)

După scăldat, copiii se duc unde-i apa mai mare ca să se limpezească, și zic:

1200

*Limpede vioară
Să ieșim afară,
Limpede albuș
Să ieșim acuş.*

Roseți (Ialomița)

Apoi, de pe mal, azvîrl cu pietre în scaldătoare și cîntă:

1201

*Aici m-am scaldat
Și-aici m-am cufundat.*

Negrești (Satu-Mare)

Cînd mama face cojoc:

1202

*Mama coase la cojoc,
Eu de bucurie joc.*

Colacu (Dîmbovița)

Se bucură cînd bunicuța le aduce daruri:

1203

*Vine baica pe cărare
Cu trei pui de rață-n brațe:
Unu' mie,
Unu' ție,
Unu' lu' popa Ilie.*

Reșița (Caraș-Severin)

Unui copil care se agață de spatele căruții:

1204

*Dă-i cu biciu dindărăt,
Că s-atîrnă un nerod!*

Galicea-Mare (Dolj)

Ca să-i treacă timpul și urîtul, își fluieră:

1205

Bîrca (Dolj)

TEME CU NOTE DE UMOR SAU DE SATIRĂ

Unei fetei ochioase:

1206

*Neagra din Africa,
Cu ochii cît strachina!*

Salcia (Galați)

Unui năsos:

1207

— *Pătlăgică, nas murat,
În grădină ce-ai cătat?
— Am cătat la pătlăgele,
Și-am găsit și gogonele.*

(Muzica de la nr. 111)

Tansa (Iași)

Ca să-i facă sînge rău unuia, cu nasul lung și bărbia ascuțită, supranumit „Șobolanul“:

1208

*Șobo-șobolanu,
Fugi după țiganu;
Pe țigan nu-l prinzi,
Că ești în opinci.*

Coșoveni (Dolj)

Unuia, al cărui nas se jupoaie:

1209

*Ciudă, ciudă și necaz,
Pică pielea de pe nas.
Să rămînă nasu' gol
Ca muchia de topor.*

Cornea (Caraș-Severin)

Unuia cu gura mare:

1210

*Ion-Ionoi,
Ai un guroi
De-ncape un butoi!*
Crasnaleuca (Botoșani)

Unuia cu gura mare și nasul lung:

1211

*Ai o gură
Cît o șură,
Și un nas
Cît un plaivaz!*
Dorobanțu (Tulcea)

Unui căpăținos, care e isteț la joc:

1212

*Costică, Costică
Cu ochii de sticlă,
Cu capul de troacă,
Să vezi ce mai joacă!*
Lungani (Iași)

Unuia lung în picioare și cu nasul ascuțit:

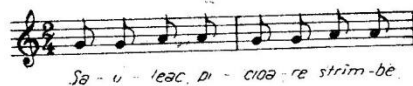
1213

*Măi Ilie,
Păcălie,
Cu nasu' de hîrtie,
Cu picioarele de plop,
Hop, Ilie, hop!*
Răucești (Neamț)

Copiii nu scapă ocazia să ironizeze și pe cîte unul scurt de talie și cu picioarele cam arcuite:

1214

*Săuleac, picioare strîmbe,
Cîntă la motani din drîmbe.*
Tudora (Botoșani)

217

Dumitre, Dumitre,
Picioare sucite,
Căciulă cu dop,
Hop, Dumitre, hōp!

Albești (Teleorman)

1215

Unui copil pipernicit:

Grămăjoară, pui de miță,
Du-te-n sat și ia tărîță —
Dă la miță, dă la pui
Și ia fata lui Țugui.

Ivănești (Vaslui)

1216

Unui grăsuț, ca să-i facă în necaz:

1217

Mititel și burduhos,
Te-a crescut mă-ta cu borș.

Sapoveni (Botoșani)

1218

Butoiaș de bere,
Fără ochi, fără sprîncene.

Răciu (Dîmbovița)

1219

Butoi
Numărul doi,
Ladă de gunoi.

Gulianca (Brăila)

1220

Grasu
Mătură cu nasu.

Răciu (Dîmbovița)

1221

Dan-Dănel, Dănea-Dănică,
Porc-purcel, purcea-purcică!

Craiova (Dolj)

1222

Cudă, Ghiță, prostănac,
Că ești mic ca un gînsac;
Ciudă, Ghiță, mititel,
Că ești gras ca un purcel.

Comoriște (Caraș-Severin)

(Muzica de la nr. 282)

1223

Nicu grăsuțu
Trage căruțu
Pînă la Vaslui
Cu grăsișnea lui.

Cartierul Rahiova (București)

La joacă, se adună copii de tot felul: unu-i mai livid sau neîndemînat; altu-i cu capul mare; o fetiță are fața lată etc. Ca să înceteze tărăboiul, se iau la întrecere:

1224

Măgheran de pe cărare,
Ține-ți gura, gălbinare!
U-u!
Măgheran de pe fîntînă,
Ține-ți gura, cap de lînă!
Măgheran de pe fîntînă,
Ține-ți gura, căpățînă!
Măgheran de pe fereastră,
Ține-ți gura și tu, rață!

Săliște-de-Sus (Maramureș)

Unui copil neprietenos și cu bubulițe pe față:

1225

Bubă-n nas,
Du-te-acas'
Și mănincă fir de praz.

Valea-Mare (Vâlcea)

(Muzica de la nr. 240)

1226

Bubă-n nas,
Pleacă-acas'
Că te ia cîinii de nas
Și căței de obraz!

Bobicești (Olt)

1227

Bubă-n nas,
Pleacă după praz;
Bubă-n buză,
Pleacă după frunză.

Cîrlogani (Olt)

Unuia care strănută:

1228

— Hăp-hă! (imitînd strănutul)
— Coada mîții
Prinde-o cu dinții.

— Eu oi prinde-o și-oi scăpa-o,
Tu oi lua-o și-oi mîncă-o.

Unui fricos:

Iepure tărcat
Fuge prin sat —
Fetele l-o văz't,
Coadă i-o căz't.
Ce minune mare:
Iepurele coadă n-are.

Sighișoara (Mureș)

1229

Cînd un copil se dovedește lacom, ceilalți îl iau peste picior astfel:

1230

Capu', cît o bute mare,
A venit să-i dau mîncare.

Bălești (Dolj)

1231

Ion
Bulion,
Pune-n castron —
Mestecă cu jusu,
Mănîncă ca ursu.

Ciineni (Vîlcea)

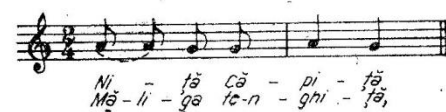
1232

Naie
Pițigaie
Fură din tîgaie,
Și se jură
Că nu fură,
Și l-am prins cu carnea-n gură.

1233

Niță
Căpiță
Măliga te-nghiță,
Borșu te-ndeasă,
Ochii să-ți iasă!

Rădeni (Neamț)

Către un țînc care, de voie-de nevoie, trebuie să mănînce:

1234

Burtă goală
Ia din oală,
Și duminică și mănîncă
Lapte dulce din ulcică.

Pietrarii-de-Jos (Vîlcea)

Tot unui ținc, care, cu cămășuța ieșită din pantalonăși sau complet dezbrăcat, stă în mijlocul uliței și molfăie un covrigel:

1235

Burtă goală
Bagă-n oală;
Și duminică și mănincă,
Și lui cuțu nu-i aruncă.

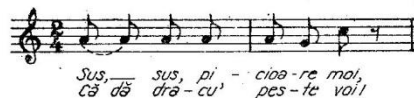
Fintinele (Constanța)

Unuia care se scoală cu greu dimineața:

1236

Sus, sus, picioare moi,
Că dă dracu' peste voi!

Brăila (Brăila)

Unei fetețe dragălașe, dar cu părul ciufulit:

1237

La față păpușică,
Și la spate măturică.

Luncovița (Tulcea)

Unuia mînjit de grăsime:

1238

Murdărici, murdărici,
Linge botu la pisici.

2 Mai (Constanța)

Unuia care are ciorapii uzați sau încălțăminte stricată:

1239

Șapte-opinci într-un picior,
Și călciul tot e gol.

(Muzica de la nr. 16)

Baciu (Teleorman)

Cînd vreun băiețaș este luat în rîs de copii că poartă pantalonăși murdari sau rupți, zice:

1240

Pantalonii mei,
S-a-nsurat tata cu ei;
Îi spală și-i pune bine,
Și mă-nsoară și pe mine.

Tigveni (Argeș)

1241

Nu mai rîde, hăi,
Că am pantalonii răi,
C-are mama două oi,
Și îmi face alții noi!

Valea Mare-Băbeni (Vîlcea)

Copiii, cînd văd pe umărul unei fete un purece, încep a-i cînta:

1242

Cîrța*, Cîrța, la fîntînă,
C-un ceaun legat de mînă;
Cîrța, Cîrța, la izvor,
C-un ceaun prins de picior.

Soloneț (Suceava)

1243

Izaza, izaza,
Uite fata harnica!
Izaza, izaza,
Cum sar purecii pe ea!

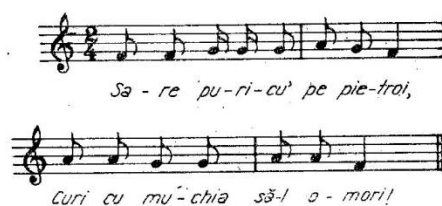
Cartierul Dudești (București)

1244

Sare puricu' pe pietroi,
Curi** cu muchia să-l omori!

Zervești (Caraș-Severin)

Unei fete care e zăbavnică la treabă:

1245

Mărioară,
Pui de cioară,
Sui-te-n car și hai la moară,
Că s-a repezit găina
Și ne-a risipit făina.

Cartierul Militari (București)

Îi cere, ironic însă, o mînă de ajutor:

1246

Dorotei, Dorotei,
De-te mița-n putinei.
Sai, Stănică, de mi-o scoate,
Că ți-oi da o fir' de lapte!

Pietrarii-de-Jos (Vîlcea)

* Cîrța = supranume dat în bătaie de joc unui copil.
** Curi = alergă.

Unei fetișcane care, atunci când mulge vaca, mai dă și pe alături de pereții vasului:

1247

Țirc în oală,
Țirc în poală,
Mîncă mămăligă goală.

(Muzica de la nr. 12)

Recea (Brașov)

1248

Marișica din Poplaca*
Șade-n fund și mulge vaca** —
Mulge-n oală,
Mulge-n poală,
Mîncă mămăligă goală.

Soroștin (Sibiu)

Unei fetițe care se lasă cam greu să deprindă lucrul:

1249

Mama-mpunge, fata trage,
Doamne, ce altițe face!

Dacia (Brașov)

Unei fetițe care minte:

1250

Mincinoasa lui Matei
Bate lapte-n putinei!

Padina (Buzău)

Unui copil cam nătăfleş:

1251

Uite un dovleac
Și-un cap de prostănac!

Putna (Suceava)

1252

Ochi ochioși, gură căscată,
Pălărie ciupercată.

Independența (Galați)

* Și în felul acesta: Văsălie din Poplaca (Poplaca — localitate în jud. Sibiu).

** În Băla (Mureș), primele două versuri au varianta:

Lelea cu bocalele
Nu știi' mulge vacile.

1253

Ilie
Pălie
Gură pustie,
Ceapă degerată
În gură băgată.

(Muzica de la nr. 828)

Munteni (Galați)

1254

Am o varză!
Cin' s-o roadă?
Nicolae a lui Goanță.

Fiecare vers este spus, pe rînd, de cîte un copil.

Jitia (Vrancea)

1255

Nu ești, Giurcă, de-nsurat,
Că și fetele te bat!

Mediaș (Sibiu)

Dacă este luat în derîdere, nu se lasă mai pe jos:

1256

Stă hîr-bu' în cale
Și ride de oale.

Tulgheș (Harghita)

1257

Ride dîrlu' de ijog,**
Batăr*** merge printr-un loc.

Cărăsău (Bihor)

Cînd se agață, din senin, de cîte un copil care se cheamă Vrabie, Victor, Nedelc etc.:

1258

Vrabie, vrăbioi,
Ce-ai cătat în pod la noi
Și-ai mîncat la păpușoi?

Budeni (Suceava)

* Dîrlu = lopățică cu care se scoate cenușa din cuptor.
** Ijog = mătură cu care se curăță vatra cuptorului.
*** Batăr = cu toate că.

Victoraș
De la oraș
Mină cîini c-un cocenaș;

1259

Și-i adapă,
Și-i înțapă,
Și-i mîncă fripți cu ceapă.
Valea-Mare (Vîlcea)

Nedelari
Cu ochii-n pari,
Cu urechi ca la măgari.
Dorna Candrenilor (Suceava)

1260

(Muzica de la nr. 16)

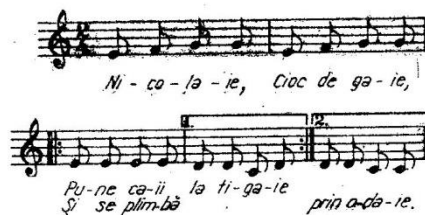
Tudoriță, ciine rău,
Duce mîța la pîrău* —

1261

Și-o adapă,
Și-o înțapă,
Și-i dă mîligă cu ceapă.
Mîndrești-Vlădeni (Botoșani)

Nicolaie
Cioc de gaie,
Pune caii la tîgaie
Și se plimbă prin odaie.
Malu-Mare (Dolj)

1262

Măi Ilie,
Coporîie,
Joacă șoarecii-n călcîie
Și păduchii-n pălărie.
Gușoeni (Vîlcea)

1263

Măi Mihaiu 'șchiopului,
Trage coada mîțului,
Și o pune-n podișor,**
Și o unge cu groșțior.***

Negrești (Satu-Mare)

Se mai cîntă înlocuindu-se primele două
versuri cu:

Taie gușa
La mătușa.

(În timp ce cîntă cu un deget imită tăiatul
beregatei)

Cupșeni (Maramureș)

1264

* În Rădăuți-Prut (Botoșani), primele două versuri au varianta:
Ion, Ion.

Bulion ?

Trage mîța la pripon.

** Podișor = dulăpior de bucătărie.

*** Groșțior = smîntînă.

1265

Luci —
Puci
Curăță papucii.

Carașova (Caraș-Severin)

1266

Ionel —
Purcel,
Coadă de vițel.

Carașova (Caraș-Severin)

Către o fată care merge călare pe măgar:

1267

Carne friptă pe grătar,
Fată mare pe măgar!

Polovragi (Gorj)

Unui prichindel care vrea să facă pe grozavul:

1268

Mă numesc Ion Bîrloagă
Din comuna Hodoroagă —
Tata-i om de meserie,
Prinde muște-n pălărie!

Hupca (Vaslui)

Unui copil înfumurat, căruia nu-i place „să lucre“:

1269

— Fudulie, ce mai faci?
— Ia, mă plimb printre copaci.
— Dar deseară ce mănînci?
— Mămăligă cu urzici.

Poiana Teiului (Neamț)

Unuia care-și dă ifose și care folosește cam des cînd „dacă“, cînd „parcă“:

1270

„Dacă“ și cu „parcă“
Se plimbau pe barcă.
„Dacă“ s-a-necat,
„Parcă“ s-a plimbat.

(Muzica de la nr. 679)

Putna (Suceava)

Unui băiețuș închipuit mare pictor:

1271

Victor
Pictor
Mîzgălici
Roade coada la pisici.

Tulcea (Tulcea)

Unuia care face pe voinicosu':

1272

Țuțulică, Țuțulică,
Moare, moare de frică!

Filiași (Dolj)

1273

E, hodorogu', hodorogu'!
E, hodorogu'!

Cartierul Rahova (București)

Unul mai mic, în bătaie de joc, către unul mai mare, care se tot laudă cu puterea lui:

1274

Firea ursului,
Puterea mîțului!

Giulești (Maramureș)

Unor băieți care caută prilej de bătaie:

1275

Nicolaie
Cap de paie,
Ești bun numai de bătaie!

Timișoara (Timiș)

227

1276

Stan
Bostan
Gură de ban—
Banu' se-nvîrtește,
Stan înnebunește.

Racoviță (Brăila)

1277

Dan, Dan
Căpitan
Cu căciula de motan.

Breaza (Prahova)

Unui tovarăș de joacă neastîmpărat:

1278

Tică
Pisică
Coadă, coadă de urzică.

2 Mai (Constanța)

1279

Mia
Gulia
Sparge farfuria.
Se suie pe roată
Cu rochia pătată.

Călărași (Ialomița)

Uneori, cînd copiii își povestesc diferite întîmplări, unul dintre ei pune altuia, pe furiș, cîteva frunze sau o hîrtiuță pe cap și cîntă:

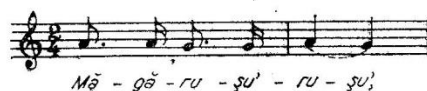
1280

Coroană verde
Pe capu' cui nu vede.
Oltina (Constanța)

1281

Măgărușu' - rușu'
 Nu știe ce duce.
 Duce o hîrtie
 La o primărie;
 Duce un jurnat
 La un tribunal;
 Duce pînă mîine,
 Să-și cîștige pîine;
 Duce pîn' la anu',
 Să-și cîștige banu'.

Pitești (Argeș)

Dacă, în fugă, doi copii' s-au levit și se vaită, strigă:

1282

Uite șchioapa
 Sare groapa;
 Uite șchiopu'
 Sare hopu'.

Poiana Mărului (Brașov)

Unor copilași plîngăreți:

1283

Plîngăreașo, nor de ploaie,
 De atîta apăraie
 Ți-au crescut ciuperci în Țoale!

Dragoș Vodă (Ialomița)

1284

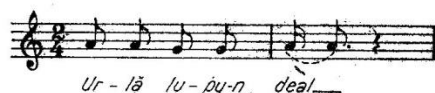
Dîrla, dîrla cu lăuta,
 Pe (Rarița)-o doare burta!

(Muzica de la nr. 12)

Recea (Brașov)

1285

Urlă, lupu-n deal
 C-a murit un cal;
 Urlă, lupu-n vale
 C-a murit o oaie.

Sîmniclăuș (Alba)

1286

Urlă lupii după deal
 C-a murit un cal beteag.
 Numai coada i-a rămas
 Pe la (Truță) pe sub nas.

Lăpuș (Maramureș)

1287

Rîs cu plîns,
Coadă ca de mînz.
Iapa fuge prin zăvoi,
(Nică) trage de țîțoi.

Corbasca (Bacău)

Cînd o fetiță face nazuri și nu mai vrea să participe la joc, i se cîntă:

1288

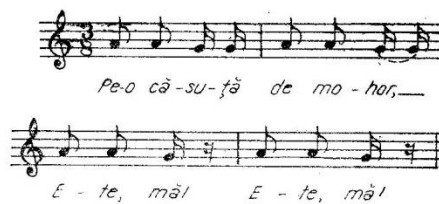
Mărioară,
Pui de cioară,
Doarme noaptea-n băncioară —
Dimineața cînd se scoală
Fuge iute la obială.

Drăgotești (Gorj)

1289

Pe-o căsuță de mohor,
Șapte fete pe-un topor;
Și toporul de oțel,
Șapte fete pe-un vițel;
Și vițelul n-are splină,
Șapte fete pe-o găină;
Și găina n-are pui,
Șapte fete-ntr-un gutui;
Gutuiul s-a scuturat,
Fetele s-au măritat.
După fiecare vers: Ete, mă!*

Balta Neagră (Ilfov)

Dacă un copil se supără în timpul jocului și o ia spre casă, cei care sînt de față îi zic:

1290

Cine merge înainte
Crește strîmb în dinte;
Cine merge înapoi
Bea lapte de oi.

Necăjit fiind, acesta rămîne în urma celorlalți,
Atunci i se cîntă:

Cine merge înainte
Crește mare și cuminte;
Cine merge înapoi
Crește mare măgăroi.

Carașova (Caraș-Severin)

(Muzica de la nr. 786)

* Refrenul aparține culegătorului.

Dacă la joacă vreunul dintre copii se mînie prea tare sau fără motiv, ceilalți îl iau la vale cu:

1291

Măi băiete
Cucuiete,
Șade nen-tu la perete
Și roade la castravete.
Castravetele e acru
Și s-a necăjit săracu.

Cartierul Rahova (București)

1292

Ți-e necaz, ți-e necaz
C-ai mîncat un fir de praz!

Segarcea-Vale (Teleorman)

1293

Cine-i mînios
Țipă bita jos,
Se culcă pe foale,
Mincă dobleac moale.

Covășinț (Arad)

(Muzica de la nr. 1285)

1294

Cine-i mînios pe mine
Crească-i coadă ca la cîine!
Cine-i mînios pe noi
Crească-i coarne ca la boi!

Poiana Vadului (Alba)

1295

Minie, mînie,
Zeamă de gulie.

Nicorești (Galați)

1296

Ciudă, ciudă și mînie
La Costică-n pălărie.

Bazna (Sibiu)

(Muzica de la nr. 34)

1297

Cine-i mîniat
Trebuie săniat:
Sanie de plop
Cu fundu' pe foc;
Sanie de-arțar
Cu fundu' pe jar.

Olcea (Bihor)

1298

Supăratul Cîțului
Pupă coada mișului!

Novaci (Gorj)

Cînd se pornește cearta între copii, ca să nu se ajungă la încăierare, se alege uneori un „arbitru“, de care pot face haz:

1299

Eu sînt neicuțu' Bedreag,
Nu m-amestec, nu mă bag!
Mie-mi zice Mărcine,
Mă cunoaște orișicine:
Din țărițe mă aleg,
Nu mă doare, nu mă leg!

Crăcăoani (Neamț)

Copiii din unele sate vecine sau ceva mai depărtate* se înțepă între ei în diferite feluri — ca de exemplu:

1300

Budeștenii
(Diculeștii)
Stau ca peștii,
Miorlăie ca mișele,
Nu le plac țărițele.
Fac mămăliga cît nuca
Și-o păzește cu măciuca
Ca să nu le-o-nghită curca.

Diculești (Vilcea)

1301

Mălăiștenii cu ochi mici
Mîncă ouă de furnici.
Pădureștenii cu ochi mari
Mîncă ouă de țințari.

Mălăeșu (Vilcea)

1302

Cepărenii,
(Cîrloganii,)
Ca buștenii:
Cînd văd țărițele,
Miriie ca mișele;
Cînd văd colacii,
Miriie ca drații!

Cîrlogani (Olt)

* Satele Diculești cu Budești, Mălăeșu cu Pădureșu și Cîrlogani cu Cepari sînt sate vecine, iar Sudîți și Crăsanii sînt ceva mai depărtate.

1303

Sudițenii, vai de ei,
(Măi, crăsanii, vai de ei,)
Mămăliga șapte lei —
Și-o păzește cu măciuca,
Să n-apuce nici furnica;
Și-o păzește cu furcoul,
Să n-apuce nici pîsoiu!

(Muzica de la nr. 111)

Crășani (Ialomița)

1304

Vilcenii cînd se scoală
(Argeșenii cînd se scoală)*
Hop, cu lingura la oală.

Cîineni (Vilcea)

1305

Vai, săraca ostroveanca! **
N-are oală,
Mulse-n poală.
Fata din Ostrovul Mare
Nu ști' face de mincare;
Fata din Ostrovul Mic
Nu ști' face mai nimic.
Fetele din Clopotiva
Nu știu face mămăliga.

Clopotiva (Hunedoara)

Cînd fac prinsori:

1306

Măi țigane,
Balabane,
A pierit un cal pe vale.
Pielea mie de opinci,
Carnea ție s-o mîncîci.

Mănăstirea Humorului (Suceava)

1307

Pe rămaș, ***
Pe căteaua lui Andraș.
Mie carnea de mincare,
Ție pielea de vînzare;
Vin la mine pe gostie, ****
Să-ți dau carnea toată ție.

Luncaci (Timiș)

Este o înclinare firească la copii de a petrece și pe socoteala celor mai mari decît dinșii, agățindu-se de te miri ce:

1308

S-a sculat dada Rupică
Și-a-ncălecat pe-o pisică —
Și crezînd că e cotoi,
Țipa mai tare la noi.

Craiova (Dolj)

S-a scu-lat da-da Ru-pi-că

Și-a-n-că-le-cat pe-o pi-si-că-

* La școala din Cîineni-Vilcea învățau și cei din Cîineni-Argeș.
** Copiii din Ostrov învățau la școala din Clopotiva.
*** Rămășag = rămășag.
**** Gostie = ospăț.

Șapte văi și-o vale-adîncă,
Sare lupu, mă mîncă.
Nu mă minca, lupule,
C-am o casă de copii.
Spune iute unde-i ții?
Doi în pat,
Doi sub pat,
Patru-n vatra focului,
Cinci în dosul podului.

Hăbud (Prahova)

1310

Nea Costică, nea Costică
Și-a legat de gît o sticlă,
Și cu ea plină de gaz
Face-n curte mare haz.

Cartierul Rahova (București)

Măi nea Naie,
Nu sta-n ploaie,
Că te udă și te-nmoaie.

Călărași (Ialomița)

Sic, Ghenade, că nu bați!
Sic, Ghenade, că nu bați!

Topești (Gorj)

1314

Vasile cap turtit
A plecat la pîndărit
Cu un picior sucit.

Aninoasa (Dîmbovița)

Dină, Dină
Carabină
Pune șaua pe găină
Și pleacă după făină.

Topești (Gorj)

* Ciuciulete = ciupercă.

1309

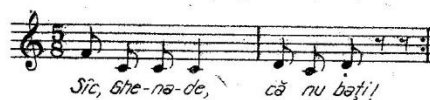
1311

Nea bădică
Cîrnățică
Și-a legat de gît o sticlă
Și strigă în gura mare:
Hai la sticle de vînzare!

Slobozia Moară (Ilfov)

1312

1313

1315

Vai săracu' ostroveanu:
Cînd zărește-un ciuciulete*
Stă pe boată pînă crește!

Clopotiva (Hunedoara)

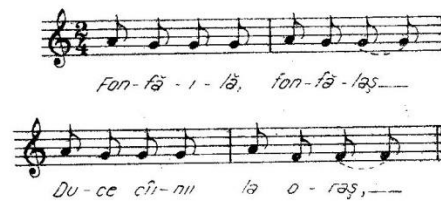
1316

1317

Fonfăilă, fonfălaș
Duce clinii la oraș;
Îi înhamă și-i adapă,
Și-i vinde pe-un fir de ceapă.

Buleta (Vilcea)

1318

Cioboșica-cucului,
Vasilică-al Lupului.
Cioboșica s-a uscat,
Vasilică s-a-nsurat.

Strunga (Iași)

1320

Nea Ionică, nea Ionică
Bate pe biata pisică;
Și-o bate cu făcălețu.
Ca să-i cînte briulețu.

. . . (Buzău)

1322

Moș Ion avea o capră,
Și-i dădea mereu la apă;
Moș Ion avea o minză,
Și-i dădea mereu la brînză.

Rași (Ialomița)

1324

Vine jandar cu căruța,
Și în leagăn se da huța;
Și leagănu neprins bine,
A căzut jandar pe vine!

Cartierul Rahova (București)

1325

Nea Gheorghiiță, burtă mare,
Toată ziua stă la soare;
Stă la soare și fumează,
Și de lucru nu visează.

Singureni (Ilfov)

1319

Nea Ion picior de rață
S-a suit pe coteneată;
Coteneța de mohor,
S-a tăiat la un picior.

Cartierul Rahova (București)

1321

Moș Ion s-a dus în piață
Ca să cumpere o rață;
El alunecă pe ghiață,
Și-i rupse capu' la rață!

2 Mai (Constanța)

1323

Urdu —
Burdu,
Gheorghe surdu,
Loviți-ai de piatră fundu!
Urda —
Burda,
Gheorghe surda
A mîncat întreagă urda.

Pietrarii-de-Jos (Vilcea)

1326

Vai, săracu' Fane Crețu,
I-a luat cîinii făcălețu' —
Făcălețu' din copaie
I l-a dus cîinii la paie.
Iese Fane din odaie
Și strigă în gura mare:
Eu sînt nenea Fane Crețu,
Ia, lăsați-mi făcălețu'!

Drăgăneasa (Prahova)

1327

Nea Mărin a lui Giugiuc
A pus mîțele la plug,
Și cotoiul la ceatlău
Ca să are prin dudău;
Și-nainte pe cotei,
Ca să are prin costrei.

După fiecare vers: *Bvî-bvî!*...

Cartierul Rahova (București)

Ca variantă*, refrenul se poate înlocui cu
Ha-ha... (după primul vers), Miau...miau (după al
2-lea), Miorlău-miorlău... (după al 3-lea), Hăi-hăi...
(după al 4-lea), Ham-ham ... (după al 5-lea), și
Ha-ha ... (după ultimul).

1328

Nea Gheorghiță tăvălug
A pus șoarecii la plug,
Și mi-i bate cu tinjala,
Ca să are toată vara:
Dimineața, ziua, seara,
Să se mire toată țara!

După fiecare vers: *Doi-doi!*...

Merenii-de-Jos (Teleorman)

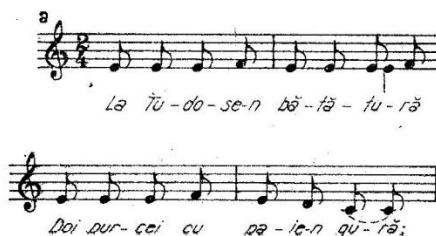
Ca variantă*, refrenul se poate înlocui
cu Ha-ha... (după primul vers), Chiț-chiț...
(după al 2-lea), Poc-poc ... (după al 3-lea), Hăi-
hăi... (după al 4-lea), Na-na ... (după al 5-lea)
și Ha-ha ... (după ultimul).

(Muzica de la nr. anterior)

1329

La Tudose-n bătătură
Doi purcei cu paie-n gură;
Și-amîndoi s-au supărat
Că nu i-a plimbat prin sat.

Horia (Ilfov)

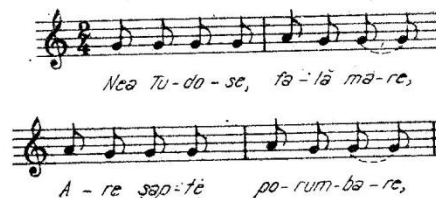
* Aceasta a fost introdusă de culegător.

1330

Nea Tudose, fală mare,
Are șapte porumbare,
Și cu magazia opt —
N-are un porumb de copt!
Intră gîsca-n magazie,
Și găsește-o pălărie;
Și-a legat-o de picior,
Și-a plecat cu ea-n obor!

Cosîmbești (Ialomița)

1331

Birlicioaia mulge oaia
Și Birlic ține tigaia.

Ciurari (Teleorman)

1332

Dă, Joiană, lapte mult,
Că-i mîncău cel ce te-a muls;
Că de nu-l vei sătura
Va fi vai de pielea ta!

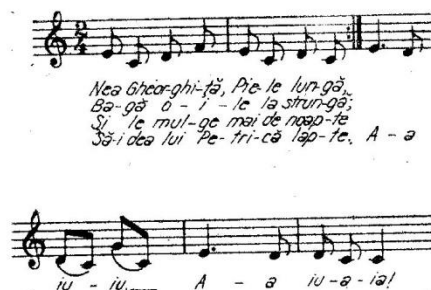
Podeni (Cluj)

1333

Nea Gheorghiță, Piele-lungă,
Bagă oile la strungă;
Și le mulge mai de noapte
Să-i dea lui Petrică lapte.
A-a iu-iu,
A-a iu-a-ia!

Piua Petrii (Ialomița)

237

Săteanul care nu are destulă îndemnare, dar se apucă să-și tundă oile, este luat peste picior de copii. Imaginația acestora creează o serie de asociații — „logice“ pentru ei —, din care rezultă umorul bucății:

1334

Hai, ne-Alecu, Lecu, Lecu,
Tunde oaia și berbecu';
Și cocoșu', fără vină,
Rupe creasta la găină;
Și găina, fără creastă,
Sparge ou' la fereastră.
î-î-î-î!*

Zăvoaia (Brăila)

1335

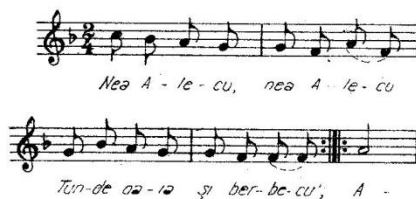
Nea Alecu, nea Alecu
Tunde oaia și berbecu'—
Și berbecu' tot zicea:
Nu mai tunde oaia mea!
Cade frunza din gutui
Tocmai în căciula lui.
î-î-î-î!*

Jilavele (Ilfov)

(Muzica de la nr. anterior)

1336

Nea Alecu, nea Alecu
Tunde oaia și berbecu';
Dar berbecu' n-are splină,
Taie gîtu' la găină;
Dar găina n-are creastă,
Taie șorțu' la nevastă;

* Se execută trecîndu-se, în sus și în jos, degetul cel mare pe omușor. În felul acesta, sunetele se succed tremurat.

Dar nevastă n-are fustă,
Taie gîtu' la lăcustă;
Lăcusta sare cu zor,
Taie coada la topor.

Fiecare grup de două versuri se cîntă de două ori; apoi:

A-iu-a, iu-a,
A-iu-a-ia! (bis)

Sulina (Tulcea)

1337

Nea Alecu, nea Alecu
Tunde oaia și berbecu';
Și berbecu', furios,
Dă cu coarnele-n cocoș;
Și cocoșu', fără vină,
Rupe creasta la găină;
Și găina, fără creastă,
Taie șorțu' la nevastă;
Și nevasta, fără cap,
Taie coarnele la țap —
Rămîne țapu' sărac,
Taie gîtu' la un rac;
Racu' are forficele:
Taci din gură, băiețele!*

Fiecare grup de două versuri se repetă; apoi:

A-iu-a, iu-a,
A-iu-a-ia!

Piua Petrii (Ialomița)

(Muzica de la nr. de mai sus)

1338

Nea Alecu, nea Alecu
Tunde oaia și berbecu';
Și berbecu', furios,
Dă cu coarnele-n cocoș;
Și cocoșu', fără vină,
Rupe creasta la găină;
Și găina, fără creastă,
Sparge ou' la fereastră;
Nea Alecu, supărat,
Toată ziua n-a mîncat!**

Fiecare grup de două versuri se cîntă de două ori; apoi:

E-e iu-iu,
E-e iu-a-ia!

* Ultimele două versuri aparțin culegătorului.

** Ultimele două versuri și muzica (în felul variantelor de mai sus) aparțin culegătorului.

Tot în legătură cu tendința lor de a ironiza:

1339

Alălu,
Ce văzui?!
Văzui fata grecului:
Cu mărgele
De surcele,
Cu cercei
De ghiocci,
Cu salbă de nouă lei.

Boureni (Dolj)

1340

Marioara cea isteafă
Se scoală de dimineață,
Se spală pe ochi, pe față,
Și-și mai dă și cu rujeafă.

Topești (Gorj)

Unei femei cam leneșe:

1341

Sarca* zboară,
Lemne-aboară**
Ntrolocate***
Cu uscate —
Se-ncălzea tocmai la spate.

(Muzica de la nr. 34)

Unii copii înlocuiesc ultimele trei versuri cu:

Lemne verzi, lemne uscate —
Să se-ncălzească la spate.

Negrești (Satu-Mare)

Unei tinere nedescurcărețe:

1342

Nealcoșe
Baboșe****
Nu ști' face leveșe;*****
Nici la popa n-o știi duce,
Că de mere pe cărare,
Toată-o varsă pe picioare.

Chișlaz (Bihor)

* Sarca = nume de femeie, dar și de pasăre.
** Aboară = doboară.
*** Ntrolocate = amestecate.
**** Baboșe = băbușcă. În Buciumi (Maramureș): Tudorica leneșe.
***** Leveșe = supă de pasăre.

Unei femei care nu-i în toate mințile:

1343

Lele-Anișcă,
Ce te pișcă?
De te pișcă-un puricel,
Dă cu cârja după el!

Sînnicolau-Mare (Timiș)

Unor negustori care nu aveau mai nimic ce să vîndă:

1344

La nea Dincă-n prăvălie
Joacă șoarece-n călcîie;
Joacă și mărturisește
Că nimica nu găsește!

Măgura-Perieți (Olt)

1345

Ilie
Fișchilie
Are și el prăvălie —
Șapte ștreanguri și-o frînghie
Și-un potlog de pălărie!

Pietrarii-de-Jos (Vâlcea)

Vreunui arhivar de la primărie, îmbrăcat ca orașenii:

1346

Vai, săracu' Ion Burghiu,
I-a luat cîinii pardesiu' —
Și pisica ochelarii,
Și i-a dus la Săpunarii!

Vai, să - ra - cu' Ion Bur - ghi - u.

Horia (Ilfov)

Copiii rîd de un sătean cicălitor, pe care l-au poreclit „țînțarul milionar“:

1347 *

Un țînțar
Milionar
Venea de la dispensar**,
Și striga cît putea
Că-i scosese o masea!

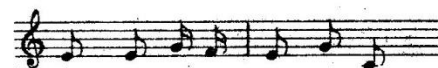
Cartierul Rahova (București)

Un țîn - țar Mi - li - o - nar
Ve - nea de la dis - pen - sar,

Și stri - ga — cît pu - tea —

Că-i sco - se - se o mă - sea!

* Se întrebuințează și ca numărătoare.

** În Gottlob (Timiș): Venea de la potcovar.

În timp ce un nătlău trage clopotul:

1348

Leonida bea cafea,
Și lui Stana nu-i dădea.
Bea! (bis)

2 Mai (Constanța)

Unor paznici mai lăsători:

1349

Noi furăm la corcodușă,
Și stăpînu-i după ușă.

Voșlobeni (Harghita)

1350

Dați-i drumu înainte,
Păzitoru' să se uite —
Să se uite după noi,
Pînă-o scăpa în noroi.

Valea Fetei (Olt)

(Muzica de la nr. 232)

Unuia care nu-i lasă să se joace lingă ograda lui:

1351

Blai, Blai,
Coajă de mălai,
Miez de nucă,
Dracu' să te ducă —
Să te pună pe dulap,
Să te facă pui de drac!

Coasta (Cluj)

Unui moș, precum și unui „spoitor“, amîndoi mîncăi:

1352

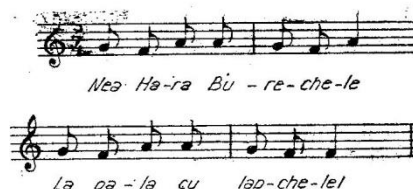
Șade moșu' pe vătrai
Și suflă în jeregai;
Șade moșu' pe corlată,
Și mînîncă ciorba toată.

Frunzănești (Ilfov)

1353

Nea Hara Burechele
La oala cu lapchele!
Vatra Moldoviței (Suceava)

Unei băbuțe fricoase, pe care un băiețuș încearcă s-o sperie cu o creangă despre care zice că este șarpe:

1354

Vino, babă, colo-n vale,
Că acolo-i tata mare,
Și-are-n mână-un șarpe mare.

Beleți-Negrești (Argeș)

Unor babe arțăgoase, cu care nu se înțeleg:

1355

Bitule,* bitule, un' te duci
Numa-n fustă și papuci?
Mă-nțînii c-un om cu oale,
Și credeam că ești matală.

Horia (Ilfov)

1356

Vine baba de la Huși
Călare pe-un măgăruș;
Măgărușu', ne-nvâțat,
A trîntit baba-ntr-un șteap.**

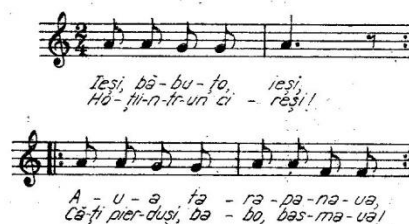
Hăbud (Prahova)

1357

Ieși, băbuțo, ieși,
Hoții-ntr-un cireși!
A-u-a tarapanaua,
Că-ți pierduși. babo, basmaua!

Cartierul Berceni (București)

În timp ce bătrîneii se sfădesc:

1358

Cucurigu, ga-ga,
Moșu' bate baba.

Baba suie pe coteț,
Moșu' trage c-un hîrleț.***
Pojorîta (Suceava)

* Bît = termen cu care se adresează unei bătrîne.
** Șteap = mărăcină ascuțit.
*** Hîrleț = casma

1359

Cucurigu, ga-ga,
Moșu' prinde baba.

Baba fuge-ntr-o poiată,
Moșu-i trage cu-o lopată.

Stulpicani (Suceava)

Copiii, între ei, imitînd pe o bătrînă cam fudulă de ureche:

1360

- Bună ziua, mătușică!
- Lapte acru-n putinică.
- Departe-i gara de sat?
- Cît am muls, cît am vărsat.

Soioasa (Bacău)

1361

- Bună ziua, lele Floare!
- Îi duc badei de mîncare.
- Lele Floare, da' ești surdă?
- Îi duc brînză, nu-i duc urdă.

Galu (Neamț)

1362

- Bună ziua, tușă Floare!
- Merg la Gheorghe cu mîncare.
- Mătușică, tu ești proastă?
- Nu-i departe, colo-n coastă.
- Mătușică, tu ești surdă?
- N-are baba, n-are urdă.

Ipotești (Botoșani)

1363

- Bună ziua, babă!
- Castraveți pe iarbă.
- Babă, da' ești surdă?
- N-are mama, n-are urdă.
- Mătușică, da' te faci?
- N-are baba nici colaci.

Galbeni (Bacău)

1364

- Mătușică, Stan i-acasă?
- Ia, aleg fasole grasă.
- Mătușică, da' ești surdă?
- Nu, băbuța n-are urdă.

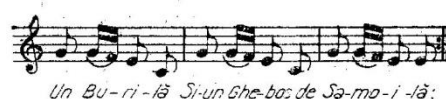
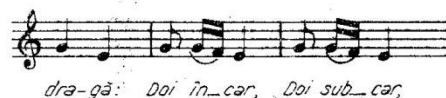
Arbore (Suceava)

Uneori însă apare o notă de ironie:

1365

- Cîți copii ai babă?
- N-am ațișia, dragă:
Doi în car,
Doi sub car,
Doi cu tata-s la hotar;
Un Ciurilă,
Un Burilă
Și-un ghebos de Samoilă;
O Anușă,
O Săftușă
Și-o biată de Măriușă!

Alămor (Sibiu)

ÎN LEGĂTURĂ CU DIFERITE JOCURI

Cînd cei mici se strîng la joacă:

1366

*Pînză de arnici,
Toți copiii pe-aici!*

Pelișor (Sibiu)

Diferite jocuri încep cu „numărătoare*“, ca să se aleagă astfel cel care va face pe „baba-oarba“, „mama-gaia“ etc.:

1367

*Am o casă de urzică,
Vîntul vine și mi-o strică.
Tun-tun-tun,
Ieși afară dacă-ți spun!*

Ciulvăz (Timiș)

1368

*Foaie verde dragavei,
Ia, te rog, pe cine vrei
Din grămada de purcei!*

(La această numărătoare cîntă toți copiii — nu numai unul singur).

Tîrgu Jiu (Gorj)

1369

*Un, doi, trei,
Mama cumpără ardei;
Tata cumpără secară,
Tu, de-aici, să ieși afară!*

Letca Veche (Ilfov)

* Cel care face numărătoarea, la fiecare silabă ori grup de silabe, indică pe rînd copiii; le atinge degetele, dosul palmelor sau pumnii (cînd mîinile acestora sînt pe pămînt). Ultimul rămas trece deoparte.

Una, două, trei,
Fata lui Andrei
Scrie pe tăbliță
C-un condei de viță —
Condeiu s-a frînt,
Smărăndița-a plîns.

Suhaia (Teleorman)

Ala,
Bala,
Portocala,
Ieși, Gheorghiiță,
La porțiță
Să mănînci o aluniță!

Căvăran (Caraș-Severin)

Două pene de cucuș,
Natalița face borș;
Și ne dă la fiecare —
Rămii, tu, că ești mai mare!

Stroiești (Suceava)

Într-un copăcel,
Stă un gîndăcel;
Și numără: unu, doi,
Ieși afară dintre noi!

Vințu-de-Jos (Alba)

Rățoi
Cocoțoi,
Ieși afară țoi!*

Mîrșani (Dolj)

* Țoi = pasăre mică.

1370

1371

(Muzica de la nr. 12)

1372

1373

1374

1375*

O răfușcă pe gunoi
Numără din doi în doi:
Doi, patru, șase, opt, zece,
Ieși, berbece!

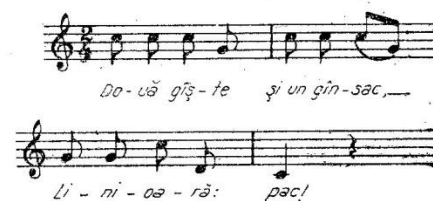
Putna (Suceava)

1376

Două giște și-un ginsac,
Linioară: pac!

Rădăuți (Suceava)

1377

Unu-doi, unu-doi,
Stă o curcă pe gunoi —**
Unu-doi, unu-doi,
Ieși afară dintre noi!***

Bod (Brașov)

(Muzica de la nr. 103)

1378

Șade barza pe cuiabar
Și numără ouăle:
Cîte unu, cîte două,
Cîte două, cîte trei,
Cîte trei, cîte patru,
Cîte nouă, cîte zece,
Ieși afară, măi berbece!

Tismana (Gorj)

1379

Sus, pe casă, la Gheorghii****
A ouat o porumbiță —
Porumbița cu cinci pui,
Ieși afară, să nu spui!

Tismana (Gorj)

* Muzica aparține culegătorului.

** În Avrămeni (Botoșani): Șade cioara pe gunoi; în Borod (Bihor); Floare sus, Floare jos, Prinde-i, prinde-i, dacă poți!

*** În Avrămeni (Botoșani): Și ne numără pe noi.

**** În Băcani (Vaslui): Sus, pe șură, la Gheorghii.

1380

Mija, mija platca,
Taie porumbatca.
Cuțitele Domnului,
Sabiă motanului —
Arici,
Custurici,
Mergi de-aici!

Săcele (Brașov)

Mi - ja, mi - ja plat - ca,
Ta - ie po - rum - bat - ca.
Cu - țu - te - le Dom - nu - lui.
Sa - bi - a mo - ta - nu - lui.

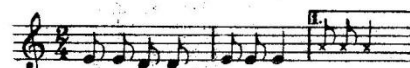
A - rici, Cos - tu - rici, Mergi de-a-ici!

1381

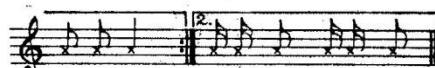
Trece vulpea Argeșul,
Huțu-țu, huțu-țu!*

A ajuns la margine,
Ța fistic, ță fistic!**

Davidești (Argeș)

Tre - ce vul - pea Ar - ge - șul, Hu - țu - țu,
A a - juns la mar - gi - ne.

hu - țu - țu! Ța fis - tic, ță fis - tic!

1382

Unică,
Doică,
Treică,
Pătrică,
Cincică,
Șesică,

Septică,
Optică,
Noică,
Zecică,
Ieși afară, purcică!

Brănești (Ilfov)

1383

Sus pe deal
Țipă un măgar:
A-u-u,
Măgăruș ești tu!

Nanov (Teleorman)

Sus pe deal Ți - pă un mă - gar:

1384

Un măgar în vie
Stă frumos și scrie:

A, o, u,
Ieși afară tu!

Casimcea (Tulcea)

1385

Sub umbrar
Rage un măgar:
I-a-u,
Ieși afară tu!

Breaza (Prahova)

(Muzica de la nr. 1383)

* La versul acesta, îl ia de moț pe cel la care a ajuns cu numărătoarea.
** De rîndul acesta duce palma, înaintea feței, în sus și în jos.

1386

Intr-un coș de pădăie*
 Șade un măgar și scrie:
 A, e, i, o, u,
 Ieși afară tu!

Sinaia (Prahova)

1387

Intr-o colivie
 Stă un prost și scrie:
 A, e, i, o, u,
 Ieși afară tu!

Bolintin Vale (Ilfov)

1388

A, e, i, o, i, ă, u,
 Măgărușu' ești chiar tu!

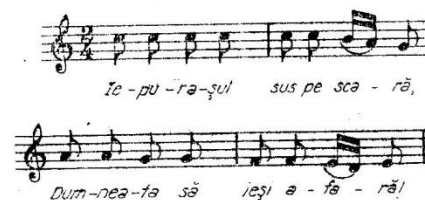
Băbuleni (Dolj)

1389

Iepurașul sus pe scară,
 Dumneata să ieși afară!**

Săcel (Hunedoara)

1390

Cine dracu a văzut
 Iepure fugind pe scară
 Și găina cu țigară?
 Tu să ieși din joc afară!

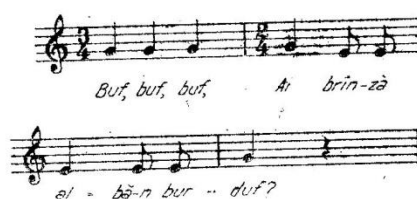
Horia (Arad)

1391

Buș, buș, buș,
 Ai brinză albă-n burduș?

(Copilul răspunde „da”, dacă are vreun obiect
 de culoare albă — și iese de la număr.)

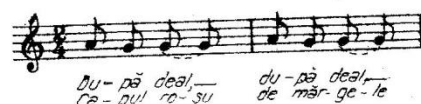
Perieți (Olt)

1392

După deal, după deal,
 Capul roșu de măgele
 Și mai multe minințele.
 Tupiluș, tupiluș,
 Du-te-ascunde-tă, acuș!

Borșa (Maramureș)

* În Suceava (Suceava): La poartă, la primărie.

** În Satu Nou-de-Jos (Maramureș): Tu, copilă, ieși afară!

1393

Unu mic,
Titiric,
Ieși afară, măi pitic!

Se mai cîntă, înlocuindu-se ultimul vers cu:
Pic!

Brănești (Ilfov)

1394

Unu, doi,
Și cu tine la gunoi!

Doicești (Dîmbovița)

1395

Ieși, calicule, de sub pat,*
Ieși, calicule, ieși,
Să mănînci și tu cireși,
Ieși, calicule, ieși!

Răhău (Alba)

1396

Doctorul Cotoi
Scoate-un cuțitoi,
Taie burticica,
Scoate-apendicica.

Valea Vinului (Satu-Mare)

1397

Trîntii una, trîntii două,
Trîntii șața greului
Pe malul Petrecului.
Vine greul mînios,
Cu cojocu' întors pe dos,
Cu cuțitu' ruginos:
Dă-mi, Voico, cheițele,
Să-mi descui lădițele,
Să-mi scot cununile,
Să-mi cunun fetițele!
Vai de mine, nu-s la mine!
Sînt la badea-n Sărulești,
Unde-nfloresc meri domnești,
Și-aduc rîndunelele
Apă cu ulcelele.

Copăceni (Ilfov)

* În Sulina (Tulcea): Ieși, papucule, de sub pat.

1398

Un pahar cu apă rece,
Toți dușmanii să se-nece;
Numai unu' să rămîie —
Să se facă praf, tămîie!
A, u, u,
Ieși afară tu!

Bacău (Bacău)

1399

Una, una, una,
Douăzeci și una —
Și dacă nu crezi,
Numără și vezi:
Că aceea este
Una, una, una,
Douăzeci și una.

Odobești (Dîmbovița)

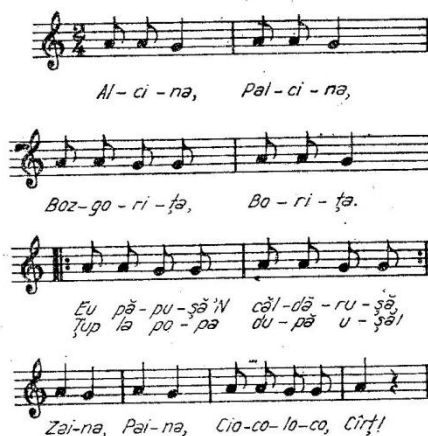
1400

Oală —
Smoală,
Ieși afară!
Văleni (Vâlcea)

1401

Alcina,
Palcina,
Bozgorița,
Borița.
Eu păpușă
'N căldărușă,
Țup, la popa după ușă!
Zaina,
Paina,
Ciocoloco,
Cîrț!
Chiuza (Bistrița-Năsăud)

251

Am,
Dam,
Dina,
Soboroca mina,
Soboroca tica-tac.
Eluș,
Beluș,
Bob!

Vatra Moldoviței (Suceava)

En
Ten
Tina,
Sau raca bina,
Sau raca ticata,
Blem,
Belem,
Buș,
Du-te la culcuș!

Vispești (Buzău)

Eni,
Chizeni,
Țurcaiza,
Rapița,
Papița,
Bumb!

Plagova (Caraș-Severin)

Uni, doni, treni,
Lupu' n-are peni —
Are păr și ciuf,
Lupu' face buf!

Miloșești (Ialomița)

Unuma,
Dunuma,
Tri canțulea —
Zalea,
Palea,
Cindru,
Mîndru,
Tereboc,
Treci la loc!

Cîrlibaba (Suceava)

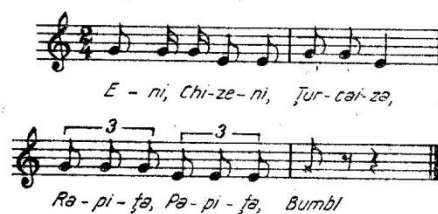
1402

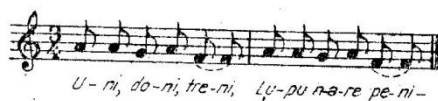
1403

(Muzica de la nr. anterior. Se repetă însă ultimele două măsuri).

1404

1405

1406

Copiii, în timp ce cântă, prind unul după altul, cu palma, o botă. Jucătorul care a ajuns la **cadă** începe întrecerea:

1407

*Botă mică, botă mare,
Asta-i partea dumatăle.*

Borod (Bihor)

Nu întotdeauna numărătorea este însoțită de muzică, copiii rezumându-se la scandare:

1408

*Botă-boticuță
De alun,*
De cătun,
De fag,
De brad.*

Cupșeni (Maramureș)

1409

*Morcovel cu codiță
A ieșit din grădiniță.
Mama l-a luat,
L-a pus la tocat:
Toc, toc, toc,
Ieși afar' din joc!*

Cartierul Berceni (București)

1410

*O șopîrlă călătore**
A-ntrebat pe fiecare:
Ce e azi, și ce e mâine?
Azi e ziua lui Ispas,
Tata taie un miel gras.
Coadă lui, coada lui,
S-o mănînce dumnealui.*

Maluri (Vrancea)

1411

*Pe podul cojocăresc
Șapte muște tropăiesc.
Una umblă să se joace,
Cojocarul nu-i dă pace.
Hanțurile,
Sbanțurile,
Curcudia,
Veselia,
Spaimă tu, Maria!*

Șimnicu-de-Sus (Dolj)

1412

*Una,
Duna,
Tina,
În ceardac la Lina
Mi-a ouat găina —
Și-a făcut un ou
Mare cît un bou;
Și mai am o rață
Mare cît o piață!*

Tătărani (Dîmbovița)

1413

*Două rațe-mbrobodite***
Au plecat să se mărite —
Și găina din ceardac:
Merg și eu la măritat.
Și cocoșu' de pe șură:
Tu, găină, ești nebună!
Ești bolnavă de ficat
Și-ți mai trebui măritat?*

Poiana Teiului (Nea mț)

* Cătur sau cătun = copac tinăr.

** În Davidești (Argeș): *O broscuță călătore.*

*** În Corbasca (Bacău): *Două giște-nfofolite.*

În Dorobanți (Botoșani), primele patru versuri au varianta:

*Două rațe jumulte
Au plecat să se mărite —
Și găina de sub pat:
Vreu și eu la măritat.*

1414

Una, două, trei, patru.
 Patru găște potcovite
 Au plecat să se mărite.
 Una face: ga, ga, ga!
 Asta e fetița mea!
 Una, două, trei.
 Trei găște potcovite
 Au plecat să se mărite.
 Una face: ga, ga, ga!
 Asta e fetița mea!
 Una, două.
 Două găște potcovite
 Au plecat să se mărite.
 Una face: ga, ga, ga!
 Asta e fetița mea!

Rîmnîceni (Vrancea)

1416

De la noi
 Pîn' la voi
 Trece o turmă de oi.
 Iar păstorul, cine e?
 Barabba, Barabba,
 Că păstorul ești chiar tu!

Borod (Bihor)

1418

Mură, mură, mură,
 Vin jandarii de mă fură.
 Doi mă leagă,
 Doi mă-ntrebă:
 Ce-am făcut cu iapa neagră?
 Am vîndut-o la doi hoți —
 Ieși afară dacă poți!*

Gornea (Caraș-Severin)

1415

Ursu' n-are coadă,
 C-a mîncat o babă;
 Baba n-are furcă,
 C-a mîncat o curcă;
 Curca n-are pui,
 C-a mîncat un cui;
 Cuiu' n-are gămălie,
 C-a mîncat o ciocîrlie;
 Ciocîrlia n-are moț,
 C-am mîncat-o noi cu toți.

Botorani (Vîlcea)

1417

Trec turci
 Cu papuci,
 Taie cap după cap,
 Curge sînge roșior —
 Tu ești turc!

Tîrgu Jiu (Gorj)

1419

Boc, boc,
 Boloboc,
 În grădină arde foc.
 Las' să ardă că nu-mi pasă,
 Că Gheorghijă nu-i acasă;
 El e dus la vînătoare**
 Să vîneze căprioare.
 Căprioare n-a vînat
 Și el singur s-a-mpușcat —
 Poc!

Vișeu-de-Jos (Maramureș)

* Ultimele două versuri au ca variante:

Am vîndut-o la nepoți —
 Ieși afară dacă poți!
 Iablanița (Caraș-Severin)
 Am mînat-o către hoți,
 Fugi, băiete, dacă poți. ?
 Lămășeni (Suceava)
 Am vîndut-o pe doi lei,
 Ieși afară dacă vrei.
 Mal (Sălaj) ?

** În Berchișești (Suceava), se mai cîntă înlocuindu-se primele șase versuri cu:

Dragoș, Dragoș domn cel mare
 A plecat la vînătoare.

1420

Nicușor e ca o floare,
A plecat la vânătoare
Să vîneze căprioare.
Căprioare n-a vînat,
Și el singur s-a mpușcat

1421

Un, doi, trei pitici,
Arde moara Sandovici.
Și pe cînd moara ardea,
Două trenuri se ciocnea.
Pompieri de la Băneasa
Au venit să stingă casa,
Pompieri de la Bacău
Au aprins-o și mai rău.
Pune mîna pe condei,
Scrie-o sută zece lei,
Ia, te rog, pe cine vrei.

Plenița (Dolj)

1423

Un, doi, trei, patru,
Domnu' dracu'
Și-a spart capu' ;
Și s-a dus la farmacie
Să-și cumpere alifie.
Alifie n-a găsit,
Tu din joc ai și ieșit.

Văleni (Neamț)

1425

Un, doi, trei,
Baba la bordei
Curăță ardei
Pentru moș Andrei.
Moș Andrei s-a dus în piață
Ca să cumpere verdeață,
Și-a căzut cu nasu-n ghiață.
Vine-acasă supărat
Și cu nasu înghețat.

Rădăuți-Prut (Botoșani)

1427

Un, doi, nouă, zece,
O căruță trece
Cu un bici de foc —
Plici, pac, poc!

Șoimești (Prahova)

Cu-o piatră de diamant.
Mama plînge, tata plînge,
Surioara varsă sînge
Roș'.

Sinaia (Prahova)

1422

Domnul doctor Logojanu
Și-a spart capu' cu ligheanu*;
Și s-a dus la farmacie
Ca să cumpere-alifie.
Alifie n-a găsit
Și pe ușă a ieșit.
— Na bomboane!
— Nu mi-e foame.
— Na alune!
— Nu sînt bune.
— Na halva!
— Asta da!

Vrănești (Argeș)

1424

Ana, Dan și Mureșan
Au plecat la Drăgășani
Să cumpere ochelari.
Ochelarii n-au găsit,
Pe ușă-afar' au ieșit.
— Vrei bomboane?
— Nu mi-e foame.
— Vrei halva?
— Ha, ha, ha!

Schitu (Olt)

1426

De la unu pîn' la zece,
Un pahar cu apă rece
Și-un chibrit aprins,
Ai rămas de prins.

Barcea (Galați)

1428

Un, doi, trei, patru, cinci,
Moșu cumpără opinci,
Cumpără și-o portocală,
Cine-o ia să iasă-afară.

Sohodol (Brașov)

* În Sf. Gheorghe (Tulcea): Domnul doctor Bolovan
Angkițit un șobolan.

1429

An-dan-do,
Caratela-bo;
Caramela

Susanela,
An-dan-do.

Văleni (Neamț)

1430

Ana,
Pana,
Țițiana,
Zoda,
Voda,
Cuc!

Ciumîrna (Suceava)

1431

An, tan,
Tichi, tan,
Bombălace căpitan.
Bombălace bombardează —
Bomba şuieră şi zboară,
Face foc şi te omoară,
Eu te rog să ieşi afară!

Golăieşti (Iaşi)

1432

Angai,
Bangai,
Belei,
Huzai,
Trosc!

Zărand (Arad)

1433

Edere,
Bedere,
Țulca dei,
Avel,
Pavel,
Domnul meu,
Ecu,
Pecu,
Pimpa lutu,
Oia,
Boia,
Bumbu lutu!

Satu-Nou-de-Jos (Maramureș)

1434

Ecătă,
Becătă,
Țurcata me;
Abul,
Fabul,
Domnul me;
Is,
Bis,
Țurlan bis,
His!

Coțofenii-din-Dos (Dolj)

1435

Edu,
Bedu,
Sacaredu,
Dinu,
Danu,
Boc,
Șiredu.
Capră-ciută, luna sus,
Niculai, hai la culcuș!

Ibănești (Mureș)

1436

En, ten, tu,
Pitulă-te tu.
Eu m-am pitulat
La mama sub pat.
Tata m-a aflat,
Și m-a împușcat,
Cu pușca de soc,
Care-aruncă foc.

2 Mai (Constanța)

1437

Eni,
Meni,
Mimancli,
Oză,
Poză,
Pactati,
Aer,
Vaer,
Vi!

Oveselu (Vâlcea)
Meni,

1438

Hai de-a rața
Dorogața!
Jelnica,
Melnica,
Oprea,
Goprea,
Giurgiu,
Murgiu,
Cleanța, ia-ți-o!

Larga (Gorj)

1439

Ichiri,
Pichiri,
Piponaru,
Rigo, rigo, rigoțaro,
Ernai,
Bernai,
Buf!

Sulina (Tulcea)

1440

Onèle,
Donèle,
Cinci-n cale,
Ornai,
Dornai,
De sandale!

Slăveni (Olt)

1441

Onica,
Donica,
Trei surcele,
Singăl,
Mingăl,
Hopot,
Clopot,
Giurgiu,
Clanț!

Stîlpeni (Argeș)

1442

Onica,
Donica,
Trei surcele,
Made, made, farmacele —
Țurai, țurai, papagal,
Să mă duc la măcelar
Să iau carne de țințar.

Scurtești (Buzău)

1443

Onica,
Donica,
Trei surcele,
Macrim macri, farmacele —
Țui, țui,
Cap de pui:
Unde-i cloșca? — iat-o, nu-i!

Niculițel (Tulcea)

1444

Onica,
Donica,
Trei sutele,
Macli, macli, farmacele —
Bu, bu, papagai,
Pene roșii de curcai
Și de curcă, curcăreață,
Ieși afară, nătăfleată!

Silvașu-de-Sus (Hunedoara)

1445

Ulma, dolma,
Trica, golma,
Alea,
Palea,
Ținzu,
Minzu,
Hiștam,
Poc!

Vatra Moldoviței (Suceava)

1446

*Un arini,
Do dorini,
Tri roi,
Pițigoi,
Piti!*

Ilovu (Mehedinți)

1448

*Una,
Runa,
Petorina,
Rom,
Pom,
Pic!*

Răpsig (Arad)

1450

*Una bina,
Durdu bina,
Trei ori opt
Sinticop,
Patra mica
Măzărica,
Ieși, panglica!*

Măgura (Brașov)

1452

*Una ina,
Dudu ina,
Trei rop,
Sisi rop,
O bobiță,
Porumbiță,
Im, pom, pic!*

Hărmăneasa (Iași)

*Una lesa,
Parpa lesa.
Nici nu-i geană,
Nici nu-i pană.*

1447

*Una,
Muna,
Cuțo funa,
Tria ramba,
Cătă ramba,
Ruji,
Muji,
Crinten,
Pinten!*

Alămor (Sibiu)

1449

*Una bina,
Durdu bina,
Trei ori opt
Și-un sticlop,
Și-o bobiță,
Aluniță,
Lon,
Ton,
Pic,
Talpă de voinic,
Ieși afară, bob!*

Ulmi (Dîmbovița)

1451

*Una dona,
Trei patrond,
Roto,
Doto,
Mîrli,
Cîrli,
Sava,
Cioc!*

Șușani (Vîlcea)

1453

*Una lesa,
Parpa lesa,
Două, trei chiraghileasa,
Nu ști pana,
Nu știu geana,
Cu cosiță, na șoimana!*

Prohozești (Bacău)

1454

*Ugiulita geamana,
Tot pe loc te-a scărmana!*

Bordea (Neamț)

1455

Una mara,
Două para,
Treia ruga,
Pici ruga,
Solomon,
Sorcodon,
Cilinghița,
Podoghița,
Dorobanț,
Clanț!

Războieni (Neamț)

1457

Una mina,
Dudu mina,
Trei rop,
Sisi rop
Și-o bobică,
Măzărică,
Lin, pon, pic!

Maluri (Vrancea)

1459

Una mina,
Dodo mina,
Trei e rouă
Și-un țucloa
Și-o ridiche,
Măzărîche,
Om,
Bom,
Plic!

Putna (Suceava)

1461

Una mina,
Dodo bina,
Trei roi,
Pițigoi,*
Măzărîcă,
Măi Pompică,
Ieși afară, Țonțonică!

Se mai spune, înlocuindu-se ultimele 3 versuri cu:

Trage iapa de țuric,
Pic!

Albești (Botoșani)

* Și astfel: Și-un țicoi.

1456

Una mara,
Două para,
Treia ruga,
Butu ruga,
Jur, clanț!

Dersida (Sălaș)

1458

Una mina,
Dodo mina
Și-un tripoc,
Pic, poc!
Zbereni (Iași)

1460

Una mina,
Dudu lina,
Trei orop,
Siti clop
Și-o bobiță,
Măzărîță,
An, tam, plic,
Talpă de voinic,
Ieși afară, bob, de-aici!

Rucăr (Argeș)

1462

Una miza,
Parca miza,
Trei orop,
Pisi cop,
Și-o bobică,
Măzărîcă,
Rom,
Pom,
Pic,
Ieși afară, măi bobic!

Gheorghe Doja (Ialomița)

1463

*Ună pară, două pere,
Trei arugu,
Tuțu rugu,
Hopotu,
Clopotu,
Șindiliță,
Podobiță,
Gheorghe lenci,
Clenci!*

Săliște-de-Sus (Maramureș)

1465

*Une, done, trine pane,
Cișca, roșca,
Fuge cloșca,
O pan, pain, puț!*

Borod (Bihor)

1467

*Uni, doni, tini pani,
Ieși afară, măi țigane!
Nu pîndi pe la ferești,
Că te știu eu cine ești.*

Cîndreni (Suceava)

1469

*Uni, doni, tini pani,
Isca,
Pisca,
Godimani,
Păsărichi,
Lichi,
Pichi!*

Răucești (Neamț)

1471

*Uni, doni, tini pani,
Pisca, pisca, gogomani,
Pitulici,
Cinci,
Clonț,
Tărăbonț!*

Agapia (Neamț)

1464

*Unca, donca, trinca, linga,
Lozun,
Plozun,
Palmă plischi!*

Focuri (Iași)

1466

*Unel,
Donel,
Trenel,
Pănel
Cingăl,
Mingăl,
Orgoș, Tănase ghelbeș!*

Schitu (Olt)

1468

*Uni, doni, tini pani,
Ieși afară, măi țigane!
De mă tem, de ce mă tem?
De-o păpușă
Căldărușă,
Țup, la popa, după ușă!*

Bîrgăuani (Neamț)

1470

*Uni, doni, tini pani,
Ixixa,
Pixa,
Godimani,
Hodirinchi,
Trinchi,
Ieși afară, bob!*

Valea Lupului (Iași)

1472

*Uni, doni, trini pani,
Cinga,
Linga,
Osa,
Bosa,
Laba giștei — cioc!*

Tîrzia (Neamț)

1473

*Uni, doni, trini pani;
Sinca,
Rinca,
Roghi,
Boghi,
Țipirig, pic!*

Doroșcani (Iași)

1475

*Uni, doni, trini pani,
Tinca,
Linca,
Dodi,
Bodi,
Poloboc,
Ieși afară, că te toc!*

Sucevița (Suceava)

1477

*Uni, doni, trini pani,
Ișca,
Pișca,
Gogimani,
Păsăric,
Tic,
Pic,
Pui de dabulic!*

Prăjești (Bacău)

1479

*Uni, doni, trini pani,
Ciușca,
Rușca,
Șafagani, girila, tiuc!*

Vad (Maramureș)

1481

*Uni, doni, trei lipane,
Trișcă,
Pișcă,
Prostăvane.
Zis,
Pis,
Pana, puș,
Umple sticla și dă-i buș!*

Sărata (Botoșani)

1474

*Uni, doni, trini pani,
Rusca,
Pusca,
Godimani.
Lici,
Plici,
Ieși afară, măi, de-aici!*

Dumești (Iași)

1476

*Uni, doni, trini pani,
Xexa,
Bexa,
Bolimani.
Ou cu albuș,
Și cu gălbenuș,
Ieși afară, cățeluș!*

Iacobenii (Botoșani)

1478

*Uni, doni, trini pani,
Ciota,
Rota,
Șabagota,
Dubli, zece,
Și-un berbece!*

Arad (Arad)

1480

*Uni, doni, trini pani,
Cinca,
Rinca,
Stoci,
Boci,
Poloboci!*

Rohia (Maramureș)

1482

*Uni, doni, trei lipane,
Heșca,
Peșca,
Golimane.
Hiț,
Piț,
Pana piț,
Ține sticla și dă-i buș!*

Flămânzi (Botoșani)

1483

Uni, doni, Solomon,
Cît îi chila de sopon?
Un franc și o para,
Ia mai ieși și dumneata!
Unii copii înlocuiesc primul vers cu:
Una mara,
Două para,
Tria ruga,
Cuciu ruga,
Solomon,
Socoton.

Stroiești (Botoșani)

1485

Uni,
Puni,
Tuni,
Buni,
Cinga,
Linga,
Oja,
Poja,
Alba, scîrț!

Galați (Galați)

1487

Unica,
Donica,
Trinica,
Pătrica,
Cinghir,
Minghir,
Haralam,
Cataram,
Priveghi, pichi!*

Cernești (Botoșani)

1489

Unica,
Donica,
Trinica,
Panica,
Cinga, ringa,
Soghi,
Boghi,
Tivilici, pichi!

Ciineni Băi (Brăila)

1484

Uni, doni,
Trei catoni,
Rodi,
Godi,
Gîrlicioc,
Ieși afară, mări boboc!
Runcu (Gorj)

1486

Uni mini,
Doi spini,
Strugu,
Rugu,
Peci rugu,
Cînta, rasta, una maga,
Trapu șaga,
Trandafir, cecuş!
Plugova (Caraș-Severin)

1488

Unica,
Donica,
Triica,
Plătica,
Cinci galea,
Min galea,
Hop,
Stop,
Tănase gurgui!
Spineni (Iași)

1490

Uniele,
Doniele,
Caraiiele,
Caraca,
Taie popa iepura.
Și pe valea Jiului,
Trece fata moșului,
Îmbrăcată-ntr-un cojoc
De motoc.**
Ieși afar' din joc!

Glodeni (Gorj)

* În Tudor Vladimirescu-Avrămeni (Botoșani): Cînduc, Bunduc!
** Motoc = motan.

1491

Unilica,
Titilica,
Titipana,
Gogolana,
Daadel,
Davidel,
Pantacica, bobîrnete,
Ținc, băiete!

Frăsinet (Teleorman)

1493

Unilica,
Titilica,
Titipana,
Gogolana,
Dal de, dal de bou,
Panacica, cicapel,
Cogonete,
Ciuș, băiete!

Schitu (Olt)

Uniliga,
Ciciliga,
Toporani,
Jeni,
Meni,
Urma,
Spuma,
Colo-n deal, după deal,
Sparge capu' de un deal,

1496

Unima,
Donima,
Tri cucula ---
Pali,
Mali,
Condor,
Mondor,
Cocostîr cu pău!

Buciumi (Sălaj)

Unirichi,
Titirichi
Și de-a gana,
Bologana,
Enlic,
Belnic,
Popa din Obelnic.

1492

Unilica,
Titilica,
Titipana,
Gogorana,
De a de, de de vu,
De de șica, cic ave —
Bobîrnete, țoc!

Roșiori de Vede (Teleorman)

1494

Unilică,
Cicilică,
Cicipană,
Păuleană,
Jelnic,
Melnic,
Orsan pintic,
Siminic,
Ieși în câmp tu!

Borod (Bihor)

1495

Și mai multe și puține,
Iese porcu din coteș,
Și mă tem de huhurez —
Huhurezu-i tare, mare,
Și mă tem că mă mîncare!
Hup,
Rup,
Paște dracu iarba-n câmp!

Ardusat (Maramureș)

1497

Unima,
Donima,
Cărămida,
Sărămida,
Costan, costigean,
Vintu patru patrușher,
Teodoxin!

Mîrșani (Dolj)

1498

Ca la măr,
Ca la păr,
Ca la Godinița,
Veverița,
Iarba-n pinteni,
Zalon, clanț!

Cîngiova (Dolj)

1499

Unu rugu,
Tușurugu,
Respirenț, glonț!
Vatra Moldoviței (Suceava)

1500

Unula,
Trunula,
Trocea,
Locea,
Pinci,
Lingi,
Dacma,
Jacma,
Dirili, dic!
Timișoara (Timiș)

1501

Unuma,
Dunuma,
Zaia,
Paia,
Chicura,
Cucura.

Hurduc,
Burduc,
Pacalie,
Sacalie,
Pic, poc!

Tătărani (Dîmbovița)

1502

Unuman,
Doloman,
Trieruga,
Picioruga,
Șonșomog,

Soncotog,
Șiobiliță,
Podobiță,
Giurgiu, clanț!

Nănești (Maramureș)

La jocul acesta, surioara prinde mîna fetei de la încheietură, o mișcă ușurel, în sus și în jos și cîntă:

1503

— Minușică frîntă,
Cine mi te-a frînt?
— Neagu
Peagu
Cotoiaгу.
Filiași (Dolj)

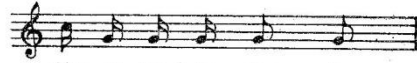
1504

— Minușică frîntă,
Cine mi te-a frînt?
— Mătușa,
Cu ușa;
Moșul,
Cu toiagul.
Drobeta-Turnu Severin (Mehedinți)

Mină. mînă moartă,
Cine mi te poartă?
Ursu' de la munte —
Cioc cu ea în frunte.

Mî - nă, mî - nă moar - tă,
Ci - ne mi te poar - tă?
Ur - su de la mun - te -

Cioc cu ea în frun - te.

Cîțiva jucători formează un semicerc. În interiorul acestuia, un copil — „ursul” — prinde altuia cu palma articulația cotului și-i mișcă în sus și în jos antebrațul, în dreptul fiecărui copil, atîta timp cît se cîntă un vers. Cînd se

ajunge la „Cioc cu ea în frunte!”, atinge ușor fruntea jucătorului în dreptul căruia a ajuns.

Cel nimerit trece în locul „ursului”, iar acesta intră în semicerc, și jocul se continuă de la copilul pe care îl alege „ursul”.

Belinț (Timiș)

Un picior de curcă,
Mîinile se-ncurcă;
Un picior de porc,
Mîinile se-ntorc.

În timp ce se execută cîntecul, copiii își învîrtesc mîinile, iar la cuvintele „se-ntorc”, duc pămîțele în afară.

Frunzaru (Olt)

Un pi - cior de cur - că,

Mîi - ni - le se-n - cur - că.

Doi sau mai mulți copii își prind cu trei degete pielea de pe dosul palmei și își saltă de mai multe ori brațele, cîntînd:

— Dadă pițigaie,
Ce duci în tîgaie?
— Un picior de oaie.
— Cine ți l-a dat
Așa de uscat?
— Fratele brabete,
Ia, dă-l de perete!

Cînd rostesc cuvîntul „perete”, ridică toți mîinile. Apoi jocul se reia.

Sălaș (Hunedoara)

- Da - dă pi - ți - ga - ie,
- Ci - ne ți l-a dat —

Ce duci în ti - ga - ie?
A - așa de us - cat? —

- Un pi - cior de oa - ie.
- Fra - te - le bra - be - le.

Ia, dă-l de pe - re - te!

Variante cu privire la versurile și muzica de mai sus:

1508

Pițigaie-gaie,
Un picior de oaie.
Fetele,
Buretele.
Bîr, oile, bîr!

Sarmizegetusa (Hunedoara)

1509

Pițigaie-gaie,
Duce lupu oaie.
Mielu face behehe,
Nu duce pe mama me.

Plopiș (Sălaj)

1510

— Pițigaie-gaie,
Ce ai în copaie?
— Mălăiașul puilor*.
— Unde-s puii?
— Sus pe creangă.
— Unde-i creanga?
— A ars-o focul.
— Unde-i focul?

— L-a stins ploaia.
— Unde-i ploaia?
— A băut-o boii.
— Unde-s boii?
— I-a-mpușcat Matei
Cu pușca de tei.

Silagiu (Timiș)

1511

— Pițigaie-gaie,
Ce-ai într-o copaie?
— Un picior de oaie.
— Cine ți l-a dat?
— Moșul Duma,
Mînce-l ciurma!
— Unde-i ciurma?
— După lemne.
— Unde-i lemnul?
— L-a ars focul.
— Unde-i focul?
— L-a stins apa.
— Unde-i apa?
— Băut bou.
— Unde-i bou?
— Mîncat lupu.
— Unde-i lupu?
— Pușcat pușca.
— Unde-i pușca?
— Ros-o hîrțu.**
— Unde-i hîrțu?
— Mîncat mițu.

Ususău (Arad)

* În Valeapai (Caraș-Severin): *Muietura puilor*.
** Hîrț = soarece.

— Pițigaie-gaie,
C-un picior de oaie,
Cine ți l-a dat
De l-a schiopătat?
— Popa din Banat.
— Zup-cu el sub pat!*

Pui (Hunedoara)

Pițigaia-gaia,
Popa din Lupoia
Și cu cea din Gilgău
Țipă oaia în pîrău.

Lupoia (Sălaj)

— Piți-pițigaie,
Ce ai în tigaie?
— Un picior de oaie.
— Cine ți l-a dat?
— Mița de sub pat.

Frumușeni (Arad)

Cirip-cirip,
Pui de șip!**
Mă duc mamă să mă-nec.
Nu te duce, fata mamei,

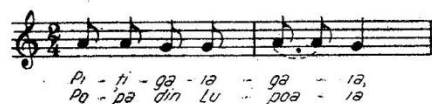
Pi, ga-ga!
Pînă mama secera
Giștele griu-i mîncă.
Ciuru, ciuru, ciuru!***

Berzovia (Caraș-Severin)

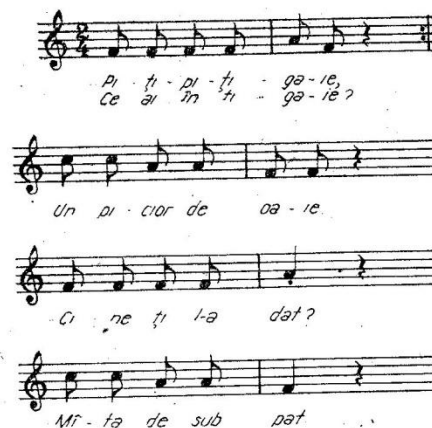
1512

1513

1514

1515

Că mine e nunta ta:
Cu făsui, cu ce-om putea.
Cirip-cirip***

Ciuperceni (Teleorman)

1516

* În Ardușat (Maramureș): — Popa din Birgău. — Zdup cu el în Tău!

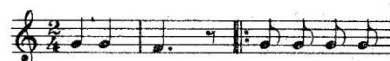
** Șip=pește.

*** Toți copilașii ridică mîinile.

1517

Gar, gar, gar!
 Suie moșu' fata-n car
 Și o duce la Celei
 Ca să-i cumpere cercei.
 Gar, gar, gar!*

Pădina-Mare (Mehedinți)

Gar, gar, gar! Su - ie mo - su
 Și o du - ce
 Ca să - i cum - pe -

fa - ta - n car
 la Ce - lei
 re cer - cei Gar, gar, gar!

Un copil care face pe „baba“ își unește vîrfurile degetelor de la mîini (mic cu mic, inelar etc.) și le respiră. Un altul îi atinge cu arătătorul fiecare pereche de degete, începînd cu cei mici, și duce cu acesta următorul dialog:

1518

— Dă-mi, babă, sita!
 — Sui mai sus! } (de 3 ori)

Cînd ajung la penultima pereche rostesc:

— Dă-mi, babă, sita!
 — Intră-n casă!
 — Mă mușcă cățelușă.
 — Nu-i acasă,
 — Dar unde este?
 — Este după ușă,
 Scormone-n cenușă.

Apoi, copilul bagă degetul în spațiul dintre degetele arătătoare și mari, iar „baba“ i-l apucă și-l scutură, zicînd: ham, ham! Și jocul se reia cu trecerea unuia în locul celui alt.

Gighera (Dolj)

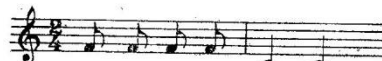
- Dă-mi, ba - bă si - tai - Sui mai sus!

Un copil își lipește palmele și mărește distanțele dintre degete. Pe urmă cîntă și face, în ritmul muzicii, următoarele mișcări: la versul I, îndepărtează și apropie degetele mari; la versul al II-lea, îndepărtează și apropie degetele arătătoare; la al III-lea, pe cele mijlocii; la al IV-lea, inelarele; la al V-lea, pe cele mici, iar la ultimul, duce degetele mijlocii pe o parte și pe alta, în jos și în sus.

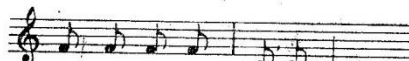
1519

— Tată, tată!
 — Ce-i, ce-i?
 — Vin ciobanii.
 — Și-apoi, ce-i?
 — Cîinii latră:
 Ham, ham ham.

Mogoș (Alba)

- Ta - tă, ta - tă! - Ce-i, ce-i?

- Vin cio - ba - nii - Și-a - poi ce-i?

Cîi - nii la - tră: Ham, ham, ham!

* Toți copilașii ridică mîinile.

Se lipește cu salivă cîte o bucățică de hîrtie pe unghia fiecărui deget arătător. În timp ce se cîntă primele două versuri, copiii bat ritmic degetele pe ceva. La versul al III-lea ridică o mîină, ascund degetul cu hîrtia și-l arată pe cel mijlociu. La versul al IV-lea, procedează la fel cu cealaltă mîină. Apoi, cînd se cîntă versurile următoare, dau la iveală, pe rînd, degetele arătătoare și le ascund pe cele mijlocii.

1520

*Două păsărele
Joacă pe podele.
Zboară Lina,
Zboară și Paulina.
Vine Lina,
Vine Paulina.*

Strunga (Iași)

Cîțiva copii pun degetele rășchirate pe un loc neted. Cel care a ieșit la numărătoare atinge pe rînd, cu un pai, degetele copiilor, în timp ce cu toții cîntă cîte una sau două silabe din text. Copiului căruia i-a revenit ultima silabă a ultimului cuvînt („domnești“, „vacile“), i se cere să imite strigătul broaștelor, al caprelor, ori să se dea peste cap..., după care schimbă locul cu cel care a purtat paiul — și jocul reîncepe:

1521

*Vine ursul necăjit,
Cu un dinte răsucit.
— Dă-mi, fetiță, cheile,
Să descui odăile.
— Aoleo și vai de mine,
Cheile nu sînt la mine,
Sînt la doamna din Pitești
Cu căsuțele domnești.*

(Muzica de la nr. 282)

Dăvidești (Argeș)

1522

*Vine ursul necăjit
Cu un dinte ruginit.
— Dă-mi, măicuță, cheile,
Să descui cămarile.
— Ba eu nu, că nu-s aici,
Sînt la popa-n Făgăraș,
Unde ouă rașele,
Unde fată vacile.*

(Muzica de la nr. 282)

Retiș (Sibiu)

Copiii pun degetele rășchirate pe un loc neted. Unul dintre ei le atinge pe rînd, în timp ce cu toții cîntă cîte una sau două silabe.

Degetul la care a picat silaba ultimului cuvînt nu se numără, ci se bagă în partea dinăuntru a palmei — și tot așa mai departe, pînă rămîne numai degetul unui copil, acesta urmînd să execute pedeapsa*:

1523

Sare capra din argele
Cu mai multe ghiocole:
Ronțiș,
 Bonțiș,
După casa lui Tiviș.
Tivicana,
 Berbecana,
Ranțurile,
 Zbanțurile,
Cutcudia,
 Veselia,
Spaimagia,
 Ia-l d-acia!

Călmățuiu-de-Sus (Teleorman)

1524

Șiși, capră cu mărgele,
Cu mai multe ghiocole
Și un fir de borangic
Pîn' la casa lui Pitic.

Timișoara (Timiș)

1525

Si si, capră cu mărgele,
Cu mai multe floricelule,
Ronciș,
 Ponciș,
După casa lui Tiviș.
Tivicana,
 Berbecana,
Obloc,
 Treci la loc!

Drobeta-Turnu Severin (Mehedinți)

1526

Sisilică cu mărgele**
Și multe cu viorele.
Ronțiș,
 Ponțiș,

Pe la casa lui Tiviș.
Tivicaru,

Berbecaru,
Amurile,
Zdramurile,
Palma-ntîia,
Ia-ți tichia!

Udupu (Teleorman)

* Uneori, aceste texte sînt folosite doar ca numărători.

** În Nanov (Teleorman): Tuș, capră cu mărgele.

zic:

În alte părți, un jucător legat la ochi stă aplecat cu mâinile sprijinite pe genunchi, iar alții

1527

*Firli fus, fus,
Pe-a cui mînă-a pus?
Firli cage, cage,
Pe-a cui mînă cage?*

După ce se termină de cîntat, un copil pune mîna pe spatele celui înclinat, și dacă este ghicit, atunci trece în locul acestuia, și jocul reîncepe.

Plugova (Caraș-Severin)

Sau: jucătorii întind una din palme — cu degetele depărtate — pe spatele celui legat la ochi, și în timpul cîntatului, un copil mișcă mîna pe deasupra, atingînd la silaba ultimului cuvînt degetul vreunuia. Acesta, dacă a ghicit, schimbă cu cel îndoit de spate.

1528

*Cicilage-lage,
Pe-al cui deget cage?
Ciciluș-luș,
Pe-al cui deget puș?*

... (Caraș-Severin)

Cineva face un ghemuleț din paie și-l ascunde în iarbă, iar altul, bănuitor, rotește un deget în jurul lui și cîntă:

1529

*Vîrtecușu-cușu,
Pe-aici e păiușu'!*

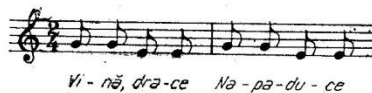
Ceaca (Sălaj)

(Muzica de la nr. 225)

Cîțiva copii sînt așezați în cerc, fiecare avînd în față palmele lipite. Un alt copil, din afara cercului, pune un păiuș între palmele unuia dintre jucători, fără ca „dracul” — alt jucător, care stă deoparte, întors cu spatele — să vadă unde l-a ascuns. După aceea, cei din cerc cîntă:

1530

*Vină, drace
Napadace,*

271

*Și ți-alege care-ți place —
Numai mie să-mi dai pace.*

iar „dracul” vine și trebuie să indice unde este păiușul. Dacă nu ghicește, jocul se desfășoară mai departe; dacă ghicește, atunci „dracul” ia locul copilului care a ascuns păiușul, acesta intră în cerc, iar cel la care s-a găsit păiușul devine „drac”, și jocul se reia de la început.

Liveni (Botoșani)

Un copil stă deoparte, cu ochii închiși, în timp ce un altul strecoară o pietricea în pumnul unuia dintre jucători; după aceea, primul se duce să afle unde-i piatra, cîntînd:

1531

*M-a trimis mama și tata
Să găsesc unde e piatra.
Pietricica de argint*
Este-n mîna-aceasta?*

2 Mai (Constanța)

Dacă ghicește, ia locul celui care a pus-o, iar acela la care a fost găsită urmează s-o afle; dacă nu ghicește, încearcă din nou.

Pe patru bucățele de hîrtie se scrie: „hoț”, „păgubaș”, „pandur” și „împărat”; după ce se împăturesc și se amestecă, fiecare jucător își ia cîte un bilețel; copilul căruia îi cade „păgubaș” cîntă:

1532

*Eu sînt domnu' păgubaș,
M-aș lega de-un tîlhăraș —
Iapa e, și mînza nu-i,
Și-l supun pe dumnealui.*

Dacă l-a ghicit pe „hoț”, atunci „pandurul” dă acestuia atîtea lovituri la palmă, cu o nuielușă, cît a poruncit „împăratul”; dacă nu a ghicit, și a indicat pe unul din ceilalți doi, atunci loviturile la palmă le primește „păgubașul”.

Cîrlibaba (Suceava)

Mai mulți copii iau loc în jurul unei mese. Fiecare trage din grămăjoară cîte un bilețel — afară de unul, pe care este scris „hoț”, celelalte sînt fără text.

* În Lunca (Botoșani): Hai bubului, bubului, bubului,
Piatra e la dumnealui.

Am plecat la Dorohoi
Cu un car de usturoi.
Iapa este, minza nu-i,
Și mă plîng pe dumnealui.*

Dacă l-a ghicit pe „hoț“, atunci „vizirul“ dă acestuia cîteva lovituri la palmă; dacă nu l-a aflat, copilul care a fost bănuț devine „vizir“, și-i dă el la palmă celui care nu a ghicit — și jocul se reia.

Săliște-de-Sus (Maramureș)

Unul dintre copii face pe „împăratul“, iar un altul, legat la ochi, are în față, jos, o pietricică. Careva dintre jucători îi ia pietricica, și după ce este dezlegat, se plînge „împăratului“:

1534

Împărate, împărate,
Mi-a furat vaca azi noapte!
Bună, rea, cum era,
Mulgeam lapte de la ea!
După aceea „împăratul“ îl întreabă (vorbit):
De cin' te temi?
Sau:
Pe cine bănuie?

Dacă ghicește, atunci copilul la care se găsește pietricica trece în locul lui; dacă nu, „împăratul“ dispune să execute o pedeapsă oarecare, și jocul începe din nou.

Rucăr (Argeș)

Jocul „în cinci pietre“ se desfășoară în mai multe feluri. De exemplu (variantea cea mai simplă): jucătorul aruncă pietricelele în sus și caută să le prindă, cu aceeași mînă, pe dosul palmei. Ca să prindă mai puține sau chiar nici una, adversarul îl necăjește astfel:

1535

Eu fac o gropiță
Să vie-o pietriță.
(Cînd cîntă, cu degetul face o gropiță.)

(Muzica de la nr. 225)

Dersida (Sălaj)

* În Drăgești (Bacău): Și-l propun pe dumnealui.

1536

Buburuz, buburuz*
 Du-te-n sus, vino-n jos,
 Nu te du în mîna lui,
 Ca să piardă dumnealui.

Tudor Vladimirescu-Avrămeni (Botoșani)

(Muzica de la nr. 409)

1537

Foaie verde,
 Ia, cum pierde!

Valea Vinului (Satu-Mare)

(Muzica de la nr. 253)

1538

Zgîrci de curcă,
 Mîna ți se-ncurcă!

Smîrdan (Buzău)

1539

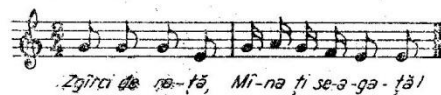
Bibilică șchioapă
 A căzut în groată

Bordușani (Ialomița)

1540

Zgîrci de rață,
 Mîna ți se-agață!

Rași (Ialomița)

1541

Cîr, cioară, pe fîntînă,
 Să-ți pice piatra din mînă!

Românești (Iași)

1542

Merge ursu pe pîrău,
 C-a venit și rîndul meu.

Cupșeni (Maramureș)

1543

Bivolă cu lapte,
 Să-mi vină și mie parte.

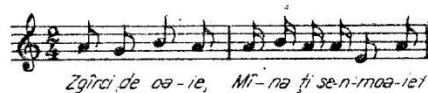
Calbor (Brașov)

(Muzica de la nr. 631)

* Pietricica de aruncat în sus,

Zgîrci de oaie,
Mîna ți se-nmoaie!
Găneasa (Ilfov)

1544

Cinci căprițe șchioape,
Dă, Doamne, să scape!
Ciorăști (Vrancea)

1545

Pun calopul* pe genunche,
Nimenea să nu te-ajute!
Cehu Silvaniei (Sălaj)

1546

1547

Pricea, pricea pe lopată,
Dă, Doamne, să piardă-o dată!
Pricea, pricea pe furcoi,
Dă, Doamne, să dăm și noi!
Grivița (Ialomița)

1548

Pricea, pricea pe condei,
Să mai dea și moș Andrei!
Ulmeni (Buzău)

Spiriduică verde,
Doamne, dă să scape;
Spiriduică deasă,
Doamne, dă să iasă.
Șicula (Arad)

1549

Ptiu, bozgoana** dracului,
La ușa-mpăratului!
Lupșa (Alba)

1550

(Muzica de la nr. 16)

Trece dracu' pe vîlcea,
Cea din vîrf să fie-a mea!
Bixad (Satu-Mare)

1551

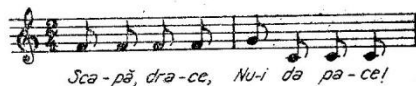

* Calop = pălărie țărănească.
** Bozgoană = vrajă.

1552

Scapă, drace,
Nu-i da pace!

Borlești (Satu-Mare)

1553

Zgîrciu, zgîrciu, și dă-mi mie,*
C-ai făcut mai mult de-o mie!

Borșa (Maramureș)

Cinci pietricele, denumite „căței“, sînt aruncate în sus de un copil, care trebuie să prindă pe dosul palmei una, trei sau cinci — în caz contrar, nu mai poate continua, și-și încearcă priceperea un altul. Jucătorul care a realizat, pe parcurs, să zicem 50 — numărul a fost fixat de la început — iese din joc. Și tot așa al II-lea, al III-lea... Cine a ajuns ultimul la 50 se cheamă „cătea“, și este legat la ochi, iar copilul care a ieșit primul ascunde pietricelele. Apoi, „cătea“ este dezlegată și merge să caute „căței“. În tot acest timp, copiii bat două pietre și-i cîntă pînă le găsește:

1554

Na, na, na, cătea din vîi.
Unde sînt căței tăi?
I-ai mincat cu usturoi,
I-ai mincat cu usturoi!
La cătei, cătea bătrînă
Ce-ai fătat de-o săptămînă
Și cu dinții tot de lînă.

(Muzica de la nr. 282)

Slăvești (Teleorman)

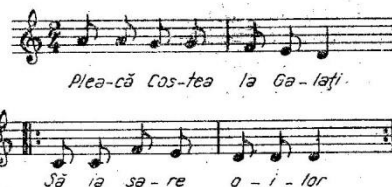
Trei-patru copii păzesc oile care pasc. Unul dintre ei se face că pleacă după cumpărături și zice:

1555

Pleacă Costea la Galați
Să ia sare oilor
Și opinci ciobanilor.

După o vreme, se întoarce și este primit cu mare bucurie. Pe urmă jocul se desfășoară mai departe, pornind un altul** la tîrg.

Gogoșu (Dolj)

Cînd se joacă „De-a vînzătorii și cumpărătorii“, la o vreme, după ce-au făcut tîrgul, cîntă:

1556

— Nea Marine, nea Marine,
Mai ții capra de la mine?
— O mai țin, găsi-o-ar boala,
Cînd o mulg, îmi sparge oala
Și dă cu picioarele,
De-mi rupe măselele.

Vilcelele (Argeș)

* În Giulești (Maramureș): Scapă (Leano), și dă-mi mie.
** Se pronunță numele copilului care părăsește locul.

1557

— Măi Marine, păr de cîine,
 Mai ții vaca de la mine?
 — N-o mai țin, lovi-o-ar boala
 Că și-aseară mi-a spart oala!

(Muzica de la nr. 1556)

Ciorani-de-Jos (Prahova)

Fetițele, imitîndu-și mamele, își întocmesc din te miri ce gospodărie (cuptor de lut, vase din capace de la cutii de cremă etc.), și încep să trăbăluiască, să facă vizite...

Nu rareori se întîmplă ca să se împungă sau să se ia la ceartă. Atunci, una sau mai multe fete se desprind de celelalte și cîntă:

1558

Tic, tic,
 Porodic,*
 Cată-n oală, nu-i nimic.
 Cată-n fundul sacului,
 Iese mama dracului.

Sălișteștea-de-Sus (Maramureș)

1559

— Cuconiță, dumneata,
 Borș cu crupe** ai mînca?
 — Aș mînca și cu tăriță
 Numai să fiu cuconiță!

Voievodeasa (Suceava)

1560

Mătușică, draga mea,
 Nu mai vin la dumneata.
 Eu merg acasă,
 Mă sui pe masă,
 Mătur coșu',
 Tai cocoșu',
 Și mai fac și fripturea,
 Și-s stăpînă-n casa mea.

Coasta (Cluj)

* Porodic = pătlăgică roșie.

** Crupe = boabe de porumb, pisate.

1561

Cuconiță, știi ceva?*

Nu mai stau la dumneata.

Pentru-un ciob de farfurie

Faci atita gălăgie!

Mă duc acasă,

Mă sui pe masă,

Scutur coșu',

Tai cocoșu',

Pun ibricu' de cafea,

Șint cucoană-n casa mea!

Zegujani (Mehedinți)

Cînd se dă în leagănul pe care și l-a făcut dintr-o scîndurică, legată cu două funii de crengile unui pom, cîntă:

1562

Blănuță, blănuță,

Dă-mă huța, huța!

Runcu (Vâlcea)

1563

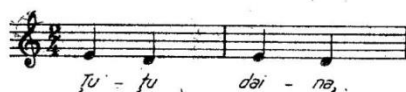
Țuțu daina,

Pierdai haina;

Trecui balta,

Găsiu alta.

Dobrița (Gorj)

1564

Huța, huța

Cu căruța,

Pin' la baba Ilenuța,**

Și-napoi cu teleguța.

Bilbor (Harghita)

(Muzica de la nr. 34)

1565

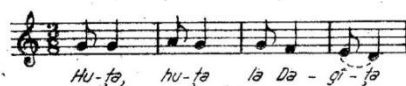
Huța, huța la Dagîța,**

Un' se macină țărița;

Țărița, grăunțele,

Ptiu, stuchite-ar mîțele!

Chicerea (Iași)

1566

Uța, uța

Cu căruța

Pină-n deal la bunicuța.

Bunicuța nu-i acasă,

Numai ȧata cea frumoasă.*

Davideni (Neamț)

(Muzica de la nr. 12)

* În Soroștin (Sibiu): I-auzi conîță, spun ceva.

** În Boldu (Buzău): Pin' la tușa Măriuța.

*** Localitate în jud. Iași.

**** În Chicerea (Iași), se mai adaugă: Cu' picioare răpănoase.

1567

Ușa, ușa
Cu căruța
Pin'la baba Măriuța,
Și-ți dă lapte cu ceșcuța

Și bătaie cu vârguța;
Și-napoi cu patru cai,
Pin'la moșu Neculai.
Cerna (Tulcea)

Cînd un copil vrea, în joacă, să urzice pe un altul, îl amenință în fel și chip — ca de exemplu:

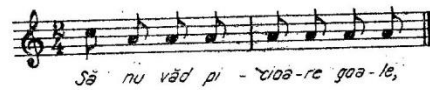
1568

Pițigol,*
Pe unde-i gol.
Giulești (Maramureș)

(Muzica de la nr. 16)

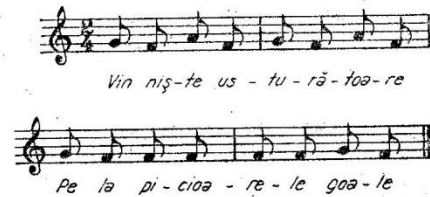
1569

Să nu văd picioare goale,
Că le bag la pișcătoare! **
Mediaș (Sibiu)

1570

Vin niște usturătoare
Pe la picioarele goale.
Cetea (Alba)

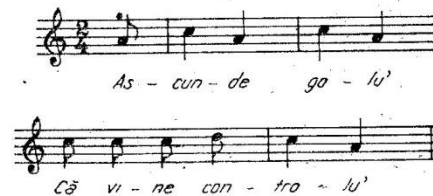
1571

Ascunde golu'
Că vine pîrjolu'!
Stîntă-Măria (Sălaj)

1572

Ascunde golu'
Că vine controlu'.
Șeica Mare (Sibiu)

* Pițiga = a pișca.

** În Mărcuș (Covasna): Că le bag la frigătoare.

1573

Cici голу', голу',
Astupă picioru'!

Pe care l-oi urzica,
Picioru' i s-a umfla!
Chiuza (Bistrița-Năsăud)

Pe cînd unii copilași se învîrtesc în loc cu ochii închiși:

1574

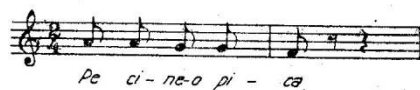
Cine pică jos,
Acela-i codătoș!
Giulești (Maramureș)

În timp ce alți copii se joacă, o fetiță învîrte la întîmplare o nua sau coardă și cîntă:

1575

Pe cine-o pica
Nu e vina mea!
Suhaia (Teleorman)

Un copil, cu ochii închiși, avînd în mînă un băț, pe care-l mișcă într-o parte și într-alta, se îndreaptă către alții ca să-i lovească, în timp ce cîntă:

1576

M-a trimis moș Iorgu
Să cosesc tot bobu.
Pe cin' l-oi păli,
Vina mea n-o fi!
Grumezoaia (Vaslui)

(Muzica de la nr. 170)

1577

M-a trimis bunicu'
Să cosesc părnicu'.*
Pe cin' l-oi lovi,
Vina mea n-o fi!
Banca (Vaslui)

1578

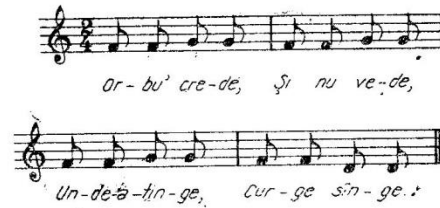
M-a trimis moșul
Să cosesc ovăzul.
Unde-o fi mai mare,
Să dau mai tare,
Unde-o fi mai mic,
Să dau mai chitilic.**
Lăpuș (Maramureș)

* Părnice = mei.
** Chitilin = încet.

1579

Orbu' crede,
Și nu vede,
Unde-atinge,
Curge sînge.
Ulmetiu (Vîlcea)

1580

Orbu' n-are judecată —
Pe cine-oi lovi, să tacă!
Șușani (Vîlcea)

Cînd se joacă, un copil izbește, prin surprindere, pe un altul cu genunchiul în șale:

1581

M-a trimis unchiu
Ca să dau cu trunchiu.
Drăganu (Vîlcea)

1582

M-a trimis popa din vale
Să-ți dau un pociumb* în șale.
Prod (Sibiu)

(Muzica de la nr. 12)

Cînd se joacă de-a berbeleacul pe șură sau se dau cu sâniuța, strigă:

1583

Uite, mă, cum mă mai duc,
Parc-a-și fi un tăvălug!
Buzău (Buzău)

(Se strigă ca la nr. 642)

1584

La o parte, Achitem,
Că te fac acuma ghem!
Reșița (Caraș-Severin)

(Se strigă ca la nr. 642)

1585

Ia ferește, mă Cocioabă,
Că eu sînt șofer de roabă!
Bădeni (Argeș)

(Se strigă ca la nr. 643)

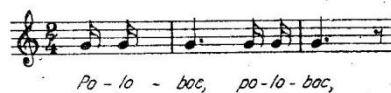
* Pociumb = țărș.

Cînd se joacă rostogolind poloboacele goale:

1586

*Poloboc, poloboc,
Ia mai stai pe loc!*

Pătrăuți (Suceava)

1587

*Mama spală vasele,
Tata-ascute coasele,*
Noi ne dăm de-a-ntoar-se-le.*

Cît timp se cîntă primele două versuri, doi copilași stau față în față, se țin de mîini și-și leagă brațele în ritmul muzicii. La versul al III-lea, se răsucesc pe sub brațe și vin din nou față în față.

Marginea (Suceava)

După ploaie, în băltoace sau în mîlul îmbibat de pe malul apei, unii copii, cu picoarele goale, topăie și cîntă:

1588

*Turta boului**
Pe malu' Buzăului!*

Ciorani-de-Jos (Prahova)

1589

*Terciutala boului
La malu' Buzăului!*

Buzău (Buzău)

(Muzica de la nr. 16)

1590

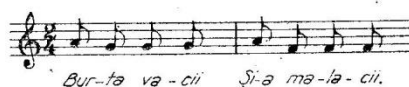
*Pielea vacii***
Pe malu' băltoacei!*

Racovița (Brăila)

1591

*Burta vacii
Și-a malacii.*****

Vlădeni (Dîmbovița)

* În Plevna (Ialomița): *Cuțu roade oasele, Noi ne dăm de-a-ndoasele.*

** În Gura Cilnăului (Buzău): *Laptele boului*; în Ciineni Băi (Brăila): *Pielicica boului.*

*** În Cernătești (Buzău): *Burtucala vacii.*

**** Malac = pui de bivol.

Cînd se scaldă, ca să se joace, copiii se împroșcă între ei cu apă și cîntă:

1592

*M-a mînat moșuțu
Să cosesc rituțu;*
Unde-o fi mai mare
Să dau și mai tare!*

(Muzica de la nr. 225)

Moigrad (Sălaj)

După ce s-au săturat de scăldat, doi-trei copii se prind de mîini și se lasă, într-una, pe vine, în apă — cîntînd:

1593

*Hai la mama fina,
Să tăiem găina!
Hai la taica moșu
Să tăiem cocoșu!*

Lăpușnicu-Mare (Caraș-Severin)

Fetițele, cînd ies din scăldătoare, se iau de mîină, fac cerc și cîntă învîrtindu-se:

1594

*Așa joacă doamnele
La blidu' cu poamele.*

Lupoaia (Sălaj)

Două grupuri de copii stau în apă pînă-n briu. Unii zic:

1595

*La fund, corcodel,
Că-ți dau mațe de purcel!*

iar ceilalți își cufundă corpurile și se păzesc să nu fie găsiți.

În cazul că vreunul a fost prins, rolurile se schimbă, iar dacă au scăpat cu toții, întrecerea începe din nou.

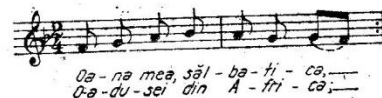
(Muzica de la nr. 293)

Potcoava (Ialomița)

Cînd copiii au sau își fac ei jucăria ce reprezintă o maimuțică, îi cîntă și bat din palme:

1596

*Oana mea, sălbatica,
O-adusei din Africa;
O-adusei cu avionul,
Și-o hrăni cu biberonul;
O-adusei de mititică,
Și-o-ngrășai ca pe-o purcică.
Oana mea are cercei,
Cîntă noaptea pîn' la trei:
Oana mea are opinci,
Joacă noaptea pîn' la cinci!*

După fiecare grup de două versuri: *Oana mea, Oana mea!***

Olteț (Brașov)

* Rit = loc cu iarbă.

** Refrenul aparține culegătorului.

Copiii formează un cerc, iar în mijloc unul stă ghemuit cu fața în palme și se face că doarme. Pe cînd cei din cerc cîntă, copilul din interiorul cercului începe să joace, imitînd mișcările ursului. După ce a terminat, vine un alt copil care urmează să-și arate talentul:

1597

Joacă bine,
Moș Martine,
Că-ți dau piine cu măsline!
Joacă bine,
Moș Martine,
Că-ți dau miere de albine!
Joacă bine,
Moș Martine,
Să mănînci o dată bine!
Joacă bine,
Moș Martine,
Că mă dau pe lîngă tine!

După versurile 3, 6, 9 și 12: De, de, de!

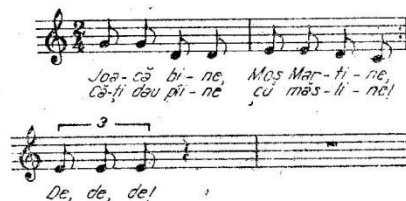
Arsura (Vaslui)

Cînd cei mici încearcă, imitînd pe cei mari, să facă primii pași de dans românesc:

1598

Și-ai li, și-ai li,
Și-ai li, li, li!

Topîrcea (Sibiu)

Un copil, în rol de „lup“, păzește vreo trei-patru copii, care sînt „oile“, luate pe ascuns. Un alt copil se adresează „lupului“:

1599

Nene lupe, dă-mi o oaie,
Că-ți ascut o cuțitoaie!

Lupul refuză, și se face că mănîncă oaia. Același copil, și mai îndurerat, se roagă din nou. Lupul se face că mai mănîncă una. Și așa mai departe, pînă simulează că a mîncat toate oile.

Jocul se reia cu schimbarea rolurilor.

Berevoești (Argeș)

Jucătorii se prind de mijloc și se rotesc, cîntînd, în jurul unui copil închipuit stîna:

1600

De trei ori pe lîngă stîna,
Ca să iasă brînză bună.

Stejaru-Farcașa (Neamț)

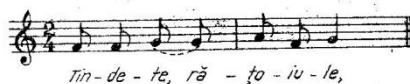
(Muzica de la nr. 1214)

Copiii se iau de mână făcînd un cerc și se învîrtesc mereu, îndemnîndu-se:

1601

Tinde-te, răfoiule,
Pin' la noi,
Pin' la voi,
Pin' la casa lui Modroi!
Tinde-te, răfoiule,
Ca cureaua moșului,
Ca nuiua coșului,
C-aripe cocoșului!

Apoldu-de-Jos (Sibiu)

Cîtiva copii se prind de mîini și formează un cerc închis. Apoi se mișcă ba la dreapta, ba la stînga, repetînd:

1602

Tigăiță cu ciotoaie,
Cine cade să se-nmoaie.

(Muzica de la nr. 135)

Potelu (Olt)

Copiii se deplasează în cerc, într-o parte și alta, cîntînd:

1603

Cicioara — oara,
Uite sînioara;
Să ne dăm noi toți pe ea:
Uite-așa!
La ultimul cuvînt se lasă pe vine.

Șomcutu-Mic (Cluj)

În interiorul unui cerc se află un copil care simulează că împușcă cu-o vergea două oi, în timp ce cu toți cîntă:

1604

Oile nănașului
'N curtea făgădașului.
Am o pușcă de nuiiele:
Pac, pac, după ele!

Acestea ies din joc și acțiunea continuă pînă cînd sînt rănite sau omorîte toate oile.

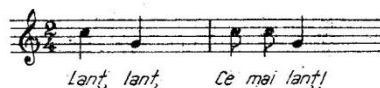
Vad (Brașov)

Copiii se țin de mîini făcînd un cerc și pășesc, fără întreruperi, spre stînga sau spre dreapta, cîntînd.

Întotdeauna, la ultimul vers, cel numit se întoarce cu fața în afara cercului.
Jocul se termină cînd toți s-au întors.

1605

Lanț, lanț,
Ce mai lanț!
Lanțule de ață,
Ca și de mătasă!

*Iute, iute să pornim,
Pe (Stănică) să-nvîrtim!*
Josenii Bîrgăului (Bistrița-Năsăud)

1606

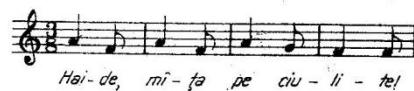
*Lanț, Lanț,
Ce mai lanț!
Lanțul e de ață,
Ca și de mătășă!
Iute, iute să pornim,
Pe (Rodica) s-o-nvîrtim!
S-o-nvîrtim frumos,
Să nu cadă jos.*
Cenade (Alba)

După numărătoare se alege „mîța“. Ceilalți fac roată în jurul „mîței“, și se saltă pe vine cîn-tindu-i astfel, ca s-o necăjească:

1607

*Haide, mîța pe ciulite!
Haide, mîța pe ciulite!*
Dacă reușește să atingă cu mîna pe vreunul dintre copii, acesta fiind însă în picioare, atunci cel atins devine „mîță“.
Corund (Satu-Mare)

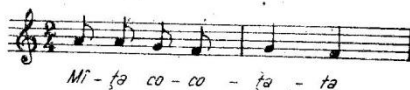
1608

*Tîți-mîți, dă-mi pogaci,
Tîți-mîți, dă-mi pogaci!*
Sabolciu (Bihor)

1609

*Mîța cocoșata
Și-a mîncat salata;
Salata nu-i bună,
Și-ar mîncă smîntînă.*
Runcu (Gorj)

Dintr-un grup de jucători se aleg „dracul“ și „conducătorul“. Primul merge undeva fără să se întimplă, iar al doilea după ce ascunde paiul în palmele vreunuia, zice:

1610

Sai, drace, ntr-un picior
Cu cămașa de fuior
Și ți-alege-un pușor!

În acest timp, „dracul” vine sărind într-un picior, și caută să afle unde-i paiul, iar jucătorii duc mâinile în sus și în jos, cîntînd:

Nu dau, nu dau!
Nu dau, nu dau!

Dacă-l ghicește, copilul la care a fost găsit paiul trece în locul „dracului”; dacă nu-l află de trei ori la rînd, i se dă o pedeapsă (să zbiere ca măgarul, să imite mugetul vacii etc.).

Poiana Teiului (Neamț)

1611

Sau îl necăjește cu:

Vine dracu' ntr-un picior
Să ghicească pășor.
Pășorul n-a ghicit
Și mălaiul l-a-nghițit.

(Muzica de la nr. 282)

Văleni (Vaslui)

Jucătorii care fac pe „oile” se așază în jurul unui copil și cîntă:

1612

Ciuru-buru
De-a toporu,
Oile nănașului
Curtea făgădașului.

După aceea, jucătorul din mijloc strigă „ciuru-buru”, iar ceilalți trebuie să se lase repede pe vine. Copilul sau copiii care rămîn în picioare fac schimb cu acesta.

Ighiel (Alba)

Jucătorii își pun pe iarbă căciulițele sau pieptarele — închipuind oile.

Lîngă un copil — „ciobanul” — care stă pe pîntece, cu mâinile la ochi, se află în aceeași poziție un altul, „cîinele”, iar mai departe, ferit de priviri, „lupul”.

Acesta se furișează, și dacă poate să ia o oaie, „cîinele” se ține după el, sărind într-un picior, și zice mereu:

1613

Dă-mi oița înapoi,
Că nu merg l-al meu păstor.

În cazul că „lupul” se-ndură ori este prins, trece în locul „cîinelui”.

Băuțar (Caraș-Severin)

După ce se fixează denumirea florilor și se face numărătorarea, se alege o fetiță, care se de-
părtează, pe cînd toate celelalte zic:

1614

- a) *Biz în cîmp!*
Biz în cîmp!

O altă fetiță, în același timp, dă cite un nume
de floare — din cele fixate — fiecărei jucătoare.
Pe urmă este chemată fetița care plecase. Aceasta
se întoarce sărind într-un picior (nu are voie să
atingă solul cu celălalt picior), și cîntînd:

- b) *Cling, cling!*
Cling, cling!...

încearcă să ghicească numele de floare pe care
îl poartă una dintre copile. Dacă nu reușește,
fetițele strigă:

- c) *A zburat pe coș!*
A zburat pe coș!

și jocul se repetă cu aceeași fetiță; dacă reușește,
atunci trece în locul ei fetița care a fost ghicită
— jucătoarele urmînd să primească alte nume
de flori.

Vălișoara (Caraș-Severin)

Copiii aleg pe unul dintre ei care va fi „cocoșul“, și pe un altul, care va face pe „vulpea“. În jurul „cocoșului“, jucătorii se prind în cerc, iar „vulpea“ îi zice:

1615

Fugi, cocoș, din cîneapă!

„Cocoșul“ îi răspunde cu un „sîc!“ din pumni:

Ba eu nu, și nu, și nu!

„Vulpea“ căutînd să pătrundă în cerc, sărind
într-un picior (nu este permis să atingă pămîntul
cu celălalt), spre a prinde „cocoșul“, îl amenință:

*Dacă n-ai pleca,
Eu pe tine te-oi mînca!*

Cînd a reușit să-l prindă, atunci atît „cocoșul“
cît și „vulpea“ intră în cerc, iar alți doi copii
le iau locul.

Băuțar (Car aș-Severin)

Cîțiva copii, ținîndu-se de mîini, formează un cerc care se mișcă spre stînga sau spre dreapta,
cîntînd:

Se coc cireșile,
Se apleacă crengile.
Sub el este
O fată bărnace —
Ia-ți-o, care-ți place!

iar în mijlocul cercului se găsește
un alt jucător, care în timp ce cântă :

Asta-mi place
Că-i bărnace,
Și de-ar fi mai bărnăcea,
Tot de asta mi-ar plăcea

își alege o fetiță din cerc cu care continuă să se
învîrte, amîndoi sărind cînd pe un picior, cînd
pe celălalt.

Fetița aleasă rămîne la mijloc și jocul se ia
de la început.

Groși (Maramureș)

a

Se coc ci - re - și - le,
Se a - plea - că cre - n - gi - le.

Sub el es - te !
O fa - tă bār - nă - ce -

Ia - ți - o, ca - re - ți pla - ce!

b

As - ta - mi pla - ce
Că - i bār - nă - ce,

Și de - ar fi mai bār - nă - cea,

Tot de as - ta mi - ar plă - cea.

Două rînduri de copii — unul făcînd pe ițele și altul pe suveicile — se așază față în față la
o distanță oarecare, cu brațele încrucișate la spate.

De cîte ori se execută refrenul, jucătorii sar pe loc de pe un picior pe altul, iar la cuplete, în
pas săltat, își schimbă locurile — suveicile trec în locul ițelor, și invers:

Printre ițe, printre spată,
Merge mînză-mpiedică;
Printre ițe și fuscei
Merge scroafa cu purcei;
Și la sulu' dinapoi,
Patruzeci de lătunoi;
Și prin sulu' dinainte
Cine la mai ține mînte?!

Fiecare grup de două versuri începe cu:

De-a război, război, război,
Pînzișoarc albe, moi!

Vîrciorova (Mehedinți)

La „Șotron“ se dansează pe sol diferite figuri geometrice, care poartă cîte un nume: nas, ochi etc.

Un copil aruncă o pietricică în prima din aceste figuri, în așa fel, ca să nu se oprească pe linie,
căci atunci a pierdut. Apoi, topăind într-un picior, încearcă să o scoată tot cu piciorul pe care se spri-
jină și în aceeași direcție, dar să nu atingă cu piciorul vreo linie, și nici pietricică să se oprească pe
linie, căci atunci iar a pierdut.

Dacă a reușit să o treacă prin toate figurile, păstrînd aceleași reguli, înseamnă că a cîștigat.

De-a răz - boi, răz - boi, răz - boi,
Pîn - zi - șoa - re al - be, moi!

Prin - tre i - țe, prin - tre spa - tă,

Ca să-l facă să greșască pe cel căruia i-a venit rîndul să joace, copiii îi cîntă:

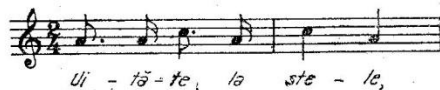
1618

*Uite sus, la Soare,
Să cazi în picioare!*
Ocna Sibiului (Sibiu)

1619

*Uită-te la stele,
Poate calci pe ele!*
Cartierul Rahova (București)

1620

*Buruiană cu trei craci,
Dar-ar Dumnezeu să calci.*
Runcu (Gorj)

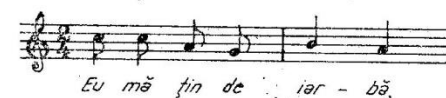
1621

*Furculiță-n paie,
Dă, Doamne, să saie!*
Jibert (Brașov)

(Muzica de la nr. 133)

1622

*Eu mă țin de iarbă,
(Iulia) să piardă!*
Buciumi (Sălaj)

1623

Sai, broscuță, pe linie,
Să-mi vină rîndul și mie!*
Chiuza (Bistrița-Năsăud)

(Muzica de la nr. 12)

1624

*Gaură de șarpe chior,
Să se frigă la șotron!*
Izvoarele (Buzău)

(Muzica de la nr. 168)

1625

*Ieși, găină chioară,
Ieși din joc afară!*
Roman (Neamț)

* În Ucea-de-Sus (Brașov): *Pică, cioară,-n pălărie,*

1626

Mă dusei pe luncă,
Mă-ntilnii cu-o curcă,
Și-mi spuse că spurcă.

Cocu (Argeș)

(Muzica de la nr. 105)

1627

Spurcă, spurcă,
Că-ți dau ou de curcă
Și de bibilică —
Să nu-ți fie frică!

Arefu (Argeș)

1628

Picioare de curcă,
Picioare se-ncurcă.

Tisa (Prahova)

1629

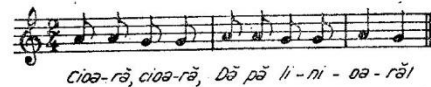
Calcă, cioară, pe pîrîu,
Să facă și (Gheorghe) rău!

Miorcani (Botoșani)

1630

Cioară, cioară,
Dă pă linioară!

Moneasa (Arad)

1631

Calcă, cioară, pe lopată,*
Să se frigă-odată!

Sălceni (Vaslui)

1632

Pică, cioară, pe lopată,
Și mai dă la altă fată!

Satu Nou-Ciorăști (Vrancea)

1633

Eu mă sui pe trepte,
(Onița) să schepe!
Mere cioara pe pîrău,
Să vie și rîndul meu!

Buciumi (Sălaj)

* În Isaccea (Tulcea): Urcă, cioară, pe lopată.

Sări, pisică, pe lopată,
Să-mi vie și mie roată,
Că m-am săturat de stat,
Și mai vreau să joc o dată!

Izvoarele (Ilfov)

1634

Sări, pi-si-că, pe lo-pa-tă,
Să-mi vi-e și mi-e roa-tă,
Că m-am să-tu - rat de stat,
Și mai vreau să joc o - dată!

sau:

Sări, pi-si-că, pe lo-pa-tă,
Să-mi vi-e și mi-e roa-tă,
Că m-am să-tu - rat de stat,
Și mai vreau să joc o - dată!

1635

Sare mîța pe vălău,*
Să mai vină rîndul meu!

Lugoj (Timiș)

1636

Un picior de oaie,
Dă, Doamne, să-nmoaie!
Ciorăști (Vrancea)

1637

Hai cîrcei**, cîrcei de oaie,
Picioru' să ți se-nmoaie!

Trăișteni (Prahova)

1638

Picioruș de oaie,
Mîna ți se-nmoaie;
Picioruș de curcă,
Mîna ți se-ncurcă.

Adamclisi (Constanța)

(Muzica de la nr. 105)

1639

Picioruș de oaie,
Vinele se-nmoaie;
Picioruș de curcă,
Vinele se-ncurcă.
Uite-așa, ai scăpat!

Valea Viei (Buzău)

Pi - cio - rus de oa - ie,
Vi - ne - le se-n - moa - ie;
Pi - cio - rus de cur - că,
Vi - ne - le se-n - cur - că.

Ui - te - a - așa, ai scă - pat!

* Vălău = jghiab; în Mediaș (Sibiu): Sai, mîță, peste pîrău.
** Cîrceu = căpușă.

1640

Mă-nîlîni c-un țap,
Și zise că scap;
Mă-nîlîni cu-o curcă,
Și zise că spurcă.

Glăvile (Vâlcea)

Mă-n-îlî - ni c-un țap, —

1641

Iepure-n copaie,
Dă, Doamne, să saie!

Pogoanele (Buzău)

(Muzica de la nr. 105)

1642

Spurcă, Doamne, pe ochiat,
Să mai dau și eu o dat'!

Fărcașele (Olt)

1643

Am venit cu piază rea,
Cine dă să nu mai dea!*

Vaideeni (Vâlcea)

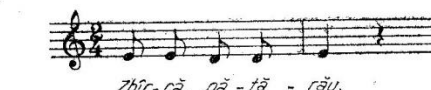

Am ve-nit cu pia-ză rea,

1644

Zbîrcă, nătărău,
Să vină și rîndul meu!

Comișani (Dîmbovița)

Zbîr-că, nă-tă - rău,

Să vi - nă și rîn - dul meu!

1645

Zbîrci, zbîrci,
Ca să dai în brînci!

Călărași (Ialomița)

Zbîrci, zbîrci, Ca să dai în brînci!

1646

Sări într-un picior,
Să zgîrcești ușor!

2 Mai (Constanța)

Sări în-tr-un pi-cior, Să zgîr-cești u-șor!

1647

Ciobuleț, ciobuleț,
Cazi, te rog, pe șanțuleț.

Poiana Lacului (Argeș)

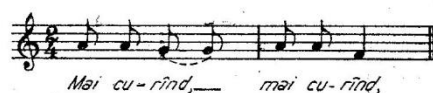

Cio - bu - leț, cio - bu - leț,

* În Dragoslavele (Argeș): Ca să greșești dumneata.

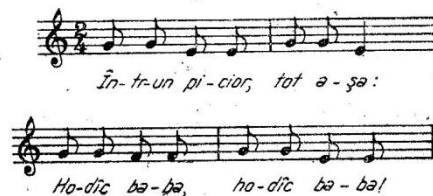
Mai curînd, mai curînd,
Să-mi vină și mie rînd!
Comănița (Olt)

1648

Într-un picior, tot așa:
Hodîc* baba, hodîc baba!
Cîrcenea (Caraș-Severin)

1649

Ochelarii bunicuții
Pe mijlocul liniuții!
Uricani (Hunedoara)

1650

Ai ajuns la joi,
Te-ai mulat în usturoi.
Costești (Vilcea)

1651

Piatra pe linie,
(Petrica) se minie!
Ulmi (Dîmbovița)

1652

(Muzica de la nr. 321)

Uneori însă, îi dorește să izbutească:

1653

Pietricică, pietricea,
Stai, te rog, în pătrăța!
Craiova (Dolj)

Cînd copiii aruncă, unul după altul, cu partea lată și paralel cu suprafața apei, o piatră subțire și fără asperități, zic:

1654

Șimbure de nucă,
Dă-i, Doamne, s-o ducă!
Șimbure de miere,
Dă-i, Doamne, să piere!

Învinge jucătorul a cărui piatră sare de mai multe ori pe întinsul apei și ajunge mai departe.

Țuțulești (Argeș)

* Hodîc! — imită mersul unui schiop.

Copiii se iau la întrecere care izbutește să înfigă de mai multe ori, de la o distanță anumită, vârful unui cuțitaș într-un teren mai moale.

Cînd acesta este aruncat de către unul din ei și se învîrte în aer, ca să nu reușească, ceilalți jucători bat cu palmele pămîntul și zic:

1655

*Lat, lat,
Ca (Florin) pe pat!*

Valea Bourei (Suceava)

Cîțiva copii stau în linie dreaptă pe o culme. Fiecare are un băț pe care îl aruncă la vale, în așa fel, ca să se rostogolească — și cîntă:

1656

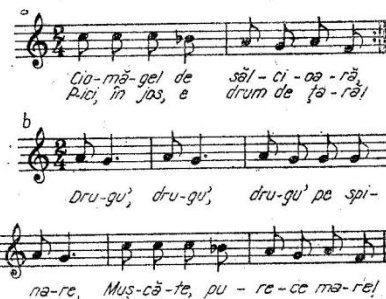
*Ciomăgel de sălcioară,
P-ici, în jos, e drum de țară!*

Copilul care a aruncat mai slab bățul co-boară și le strînge pe toate ca să le aducă sus; după aceea, le aruncă din nou.

Cine a trebuit să le adune de trei ori este așezat cu fața în jos, și unul din jucători îl freacă pe spinare cu o bită, iar ceilalți zic:

*Drugu', drugu' pe spinare,
Mușcă-te, purece mare!**

Valea Chioarului (Maramureș)

Jucătorii fac roată în jurul a doi copii care se găsesc la mijloc. Unul din cei doi pune căciula jos, iar celălalt — „amăgitorul” — în timp ce cîntă:

1657

*Turlui,
Burlui,
Căciulița nu-i!*

ducînd palmele lipite într-o parte și alta a căciulii, în ritmul muzicii, caută să i-o sustragă.

La un moment dat, profitînd de neatenția celui cu căciula, „amăgitorul” i-o ia și o aruncă copiilor din cerc, care o trec de la unul la altul în așa fel, ca posesorul să n-o poată prinde.

Cînd acesta reușește să prindă sau să atingă căciula, devine „amăgitor”, iar copilul de la care a prins-o trece în locul lui. Și jocul continuă, fără alte modificări, pînă se sparge.

Turda (Tulcea)

Doi jucători stau față în față la oarecare distanță — unul dintre ei ține în mînă o minge —, iar un al treilea, la mijloc, se duce la copilul cu mingea — „ciuru” — și-i zice:

* În Solonț (Bacău):

*Hîrja, hîrja pe spinare,
Calu' nostru duce sare
Mai la deal, și mai la vale!*

Dă-mi vecine, ciuru!
Dă-mi, vecine, ciuru!

dar acesta o aruncă celuilalt. Dacă nu a putut s-o rețină, merge în partea opusă și zice din nou „Dă-mi, vecine, ciuru!” — și așa mai departe, pînă cînd o prinde, luînd locul copilului de la care a prins-o.

Peștera (Brașov)

1658

O puichiță
Și-o căpriță:
Intr-o mînă,
Pe sub mînă,
După cap,
Și-am prins un pui de pitpalac.

1659

Jocul se desfășoară în felul următor, de către fetița sau băiatul care are mingea, în timp ce restul copiilor cîntă.

La vorbele „O puichiță“, aruncă mingea la perete cu mîna dreaptă și o prinde cu amîndouă;

la „Și-o căpriță“, o aruncă cu stînga și o prinde cu amîndouă;

la „Intr-o mînă“, o aruncă cu amîndouă și trebuie să o prindă cu o mînă;

Belinț (Timiș)

Două echipe alcătuite din cte cinci jucători — una la bătaie și alta la prindere — se așază față în față; prima în linie, cealaltă în cruce fel, la o distanță de circa 20 de pași. Pe urmă, un copil de la pascare* aruncă cu mîna mingea către echipa adversă. Careva o respinge cu bățul sau palma, în așa fel, ca să nu fie prinsă ușor de vreunul din copiii de unde a fost zvîrlită, și caută să fugă cît mai repede la „țanc“ — un punct fixat mai dinainte.

În cazul că mingea a fost prinsă și jucătorul de la bătaie a nimerit înainte de-a ajunge la „țanc“, echipele se schimbă, iar cei care biruie cîntă:

La pascare n-am rămas,
Ți-am pus sîrma-n nas!
Sîrma s-a topit,
Nasu s-a prăjit!*

Rădeni (Neamț)

1660

* Pascare = prindere.

Cînd aruncă pietricele cu praștia în ceva, cîntă:

1661

*Mîncai lapte păsăresc,
Cînd oi da, să nimeresc.
Cînd oi da cu piatra,
Să umplu găleata!*

Comănița (Olt)

1662

*Mîncai lapte păsăresc,
Unde-oi da, să nimeresc.
Mîncai lapte pui de cuc,
Cînd oi da, o să usuc!*

Crîmpoia (Olt)

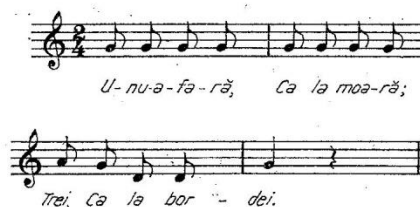

Ca jucătorul să nimerescă perechi în gropițe: nucile, arșicele... și deci să piardă, tovarășii de joacă cred că-l influențează dacă îi cîntă:

1663

*Unu-afară,
Ca la moară;
Treî,
Ca la bordei.*

Filiași (Dolj)

De cîte ori îi vine rîndul să joace, copilul caută să introducă în gropiță, de la o distanță oarecare, cît mai multe pietre din cele cu care dă — opt.

Jucătorii care reușesc să bage mai repede în gropiță numărul de pietre („căței“) stabilit — 50 — pildă — trec într-o parte, iar copilul care nu a izbutit să introducă decît 20 — înseamnă că 30 de „căței“ i-au murit — este numit „cățea“ și luat în bătaie de joc:

1664

*Hai cățea, cățea bătrînă,
Căci cățeei ți-au murit
Și tu ai îmbătrînit!*

(Se strigă ca la nr. 1617)

Șoimu (Teleorman)

Un grup de jucători stabilesc în ascuns copilul la care să fie mînea, și după aceea formează un cerc în mijlocul căruia se așază alt grup. Ambele grupuri cu același număr de copii.

Cei din cerc țin cîte o palmă închisă la subsuară, ca și cînd fiecare ar avea mînea, cîntînd mai multe ori:

1665

*Hop, dirindop,
La mine e un dop!*

În tot acest timp, unul sau altul se face că trage cu mingea în vreunul din mijlocul careului, iar cel care are mingea, pînă la urmă, profitînd de deruta ce s-a produs, caută să lovească pe careva din jucători.

Și dacă a fost și dacă nu a fost atins (cel atins iese din joc), jocul se reia de la început, pînă

cînd toți copiii din interior au fost loviți, grupurile trecînd apoi la schimbarea locurilor.

Cîștigă grupa care a scos adversarii cu m-puține trageri cu mingea.

Valu lui Traian (Constanța)

Cîțiva copii — fiecare reprezintă o țară*, de exemplu: România, Franța etc. — stau cu mîin-deasupra unei mingi așezate pe o grămăjcară de nisip.

Un alt copil — „căpitanul” — ,care stă de o parte, zice:

1666

*La putere, la putere,
Franța!*

Îndată jucătorii o iau la fugă în toate părțile, iar copilul care reprezintă „Franța” ia repede mingea și strigă „stop!”. La acest cuvînt, toți se opresc din alergare, și cel cu mingea caută să

lovească pe vreunul. Dacă-l atinge, învinsul așază cu fața la perete și capătă în spate atî-lovituri cu mingea cîte a hotărit „căpitanul” iar copilul care a lovit devine „căpitan”.

Constanța (Constanța)

Un jucător denumit „porcar” caută, cu un băț, să ducă spre o gropiță numită „jir” un os se cheamă „poarcă”, iar cinci-șase copii așezați în cerc, la aceeași distanță de jir și avînd în cîte o gropiță numită „bibă”, tot cu cîte un băț, caută să-l oprească, zicînd:

1667

*Cicăle, cicăle, n-o lăsa,
Și ferește gaura!*

Dacă reușește să introducă „poarca” în „jir” sau vîrfului bățului în vreuna din „bibe”, înseamnă

că a cîștigat și reia jocul ori face schimb cu sesorul gropiței respective.

Izvoarele (Teleorman)

* Pentru variația jocului, țările sînt înlocuite cu județe sau orașe de la noi.

Noul „porcar“ este primit cu:

1668

*Purcar nou din satu' vechi.
Trage porcii de urechi!*

Călărași (Ialomița)

Sau:

1669

*Porcăraș de lună nouă
Ține mița să se ouă.
Cîte ouă s-a oua
Porcărașul le-o mînca.*

Gherghești (Vaslui)

Și la „De-a țurca“*, partenerii de joacă își exprimă dorința să le vină mai repede rîndul, cîntînd:

1670

*Iarbă rea
În calea ta!*

Clopotiva (Hunedoara)

1671

*Iarbă verde,
Doamne, pierde!*

Chizătău (Timiș)

1672

*Eu mă țin de iarbă,
Doamne, dă să piardă!
Eu mă țin de lepedeu**,
Doamne, dă să fie-al meu!*

Tiocu-de-Sus (Cluj)

(Muzica de la nr. 1513)

* Acest joc are mai multe variante.

Țurca e un bețișor ascuțit la amîndouă capetele. Cu un băț este izbită și aruncată cît mai departe de gropița unde fusese așezată (întotdeauna trebuie să treacă peste linia trasă la circa 8 m. din fața gropiței), iar celălalt jucător caută să o prindă. Dacă a reușit, trece la rînd să bată țurca; dacă nu a izbutit, încearcă să izbească bățul, care este așezat peste gropiță, cu țurca din locul unde aceasta a căzut. Dacă l-a nimerit, atunci trece el să bată țurca; dacă nu a reușit, copilul „de la bătaie“ izbește țurca cu bățul, caută să o salte pe băț de cît mai multe ori și apoi o lovește.

Se numără pașii pînă unde a ajuns țurca, plus punctele de la săltarea ei pe băț. Cine are mai multe puncte a cîștigat.

** Lepedeu = cearșeaf.

1673

*Dă, Doamne, ca să greșească,
Țurca să n-o mai lovească.*

Viperești (Buzău)

1674

*Mă pusei într-un genunchi,
Dumnezeu să nu-ți ajute.
Cîr, cioară, pe lopată,
Să mai dau și eu o dată;
Cîr, cioară, pe pîrau,
Să vină și rîndul meu!*

Poiana Vadului (Alba)

1675

*Trece-un car cu nuci,
Dă, Doamne, să spurci!*

Rastu (Dolj)

(Muzica de la nr. 444)

1676

*Mămăligă dulce,
Dă-i, Doamne, să spurce!*

Greci (Ilfov)

1677

*Greșește, greșește,
Că-ți dau pîine cu pește!*

2 Mai (Constanța)

1678

*O broscuță cîntă-n tău:
Să vie și rîndul meu!*

Aiton (Cluj)

(Muzica de la nr. 282)

1679

*Hîș, cocoș, de pe lopată,
Să te-ajung și eu o dată!*

Borșa (Maramureș)

1680

Ieși, cocoș, din ghilău,
Să vină și rîndul meu!*

Ciclova Română (Caraș-Severin)

1681

*Sare curca peste gard
Și mîntîncă mălai cald.*

Conțești (Teleorman)

(Muzică de la nr. 168)

1682

*Sare curca gardu'
Și curcanu șanțu'.*

Slăvești (Teleorman)

* Chilău, gelău sau dialău = rindea statică.

În Lăpuș (Maramureș): *Zgîrci-l, Doamne, pe hîrgău*; în Costeiu (Timiș): *Ptiu, cobeală, pe pîrau*; în Călimănești (Vâlcea): *Spurcăciune pe pîrau*; în Runcu (Gorj): *Bine-rău, bine-rău*; în Marginea (Suceava): *Trece roata pe pîrau*; în Petricani (Neamț): *Gîștea, gîștea pe pîrau*; în Valea Chioarului (Maramureș): *Calcă rață pe pîrau*; în Mărcești (Dâmbovița): *Spurcă, cioară, pe resteu*; în Polovragi (Gorj): *Trece lupu' pe pîrau*.

*Cioară neagră,
Să nu-i meargă!*
2 Mai (Constanța)

*Spurcă, cioară,-n bănicioară
Că-ți vine rîndu' la moară!*
Salcia (Mehedinți)

*Fugi, cioroaică, pe lopată,
S-o lovesc și eu o dată!*
Perieni (Vaslui)

*Sare mîța gardu'
Și cotoiu bulevardu'.**
Cîmpulung (Argeș)

1687
*Sări, mîță, gardu'
Că te taie nenea Radu!*
Fundeni (Buzău)

*Iacă-așa, iacă-așa,
Mă dusei pînă colea,
Și venii cu piață rea.*
Grădinari (Ilfov)

*Sare țurca gardu'
Și pică pe Radu.*
Șoimu (Teleorman)

* În Lugoj (Timiș): Să mai vină altu.

1683

(Muzica de la nr. 12)

1684

1685

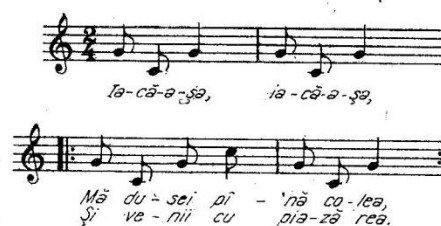
1686

1688

*Zgîre, mîță, pe perete
Și mai dă la alte fete!*
Satu Nou-Ciorăști (Vrancea)

1689

1690

(Muzica de la nr. 105)

Sări, pisică, gardu'
C-a venit moșneagu.

Viziru (Brăila)

Pe tărițe, pe mălai,
Pe de-alături să dai!

Padina (Buzău)

Ptiu, poroboc,*
Să n-ai noroc!

Vălișoara (Caraș-Severin)

Zbircă, popîndău,
Să mai dau și eu!

Potlogi (Dîmbovița)

Zgîrciu, popîndău,
Să mai joc și eu!

Pietrarii-de-Jos (Vîlcea)

Spurcă, spurcă popîndiță,
Că e rîndul lui nea Niță.

Bila (Ilfov)

1697

Scapă dracu din lopată
Ca să joc și eu o dată.

Sfîntu Gheorghe (Tulcea)

Spurcălele învîrgat,
Ai dormit aseară-n pat
Și-ai mîncat la mere dulci,
Dara-ar Dumnezeu să spurci.

Tătărani (Dîmbovița)

1691

(Muzică de la nr. 225)

1692

1693

1694

1695

1696

1698

Pecie, pecie pe lopată,**
Să mai dau și eu o dată!

Săcele (Brașov)

1699

* Poroboc = copil.

** În Salcia (Prahova): Zbirculiță pe lopată; în Constanța (Constanța): Scîrța(i), babă, pe lopată.

1700

Babă știrbă, pe lopată,
Lasă-mă să joc o dată.

Uivar (Timiș)

Iese baba pe pîrău,
Și (Silică) face rău.

Miorcani (Botoșani)

1703

Hîrcai,** babă, pe lopată,
Să mai trag și eu o dată!

Focșani (Vrancea)

1705

Trece baba pe la cruce
C-un litru de lapte dulce,
Dar-ar Dumnezeu să spurce.

Șemlacu-Mic (Timiș)

Țurcă nouă
N gaură se ouă!

Viperești (Buzău)

Notă. Unele din „menirile” întîlnite se potrivește la mai multe jocuri.

Tot la jocul „De-a țurca”,**** cînd jucătorii își schimbă locurile și-și bat bîtele, zic:

1708

Cine-i la bătaie
Mîncă carne de oaie!
Cine-i la purcă
Mîncă ghiare de curcă!

Runcu (Gorj)

1701

Spurcă, babă, pe lopată,*
Să mă joc și eu o dată!

Ceamurlia-de-Jos (Tulcea)

1702

(Muzica de la nr. 282)

1704

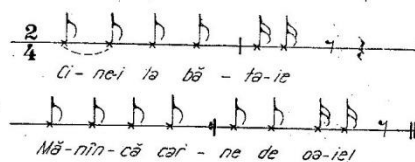
Trece moșu' prin pădure
Cu patru oale cu mure.
Scapă, moșule, o oală,
Să rămîie goală, goală,
Și să vină rîndul meu,
Ca să dau la țoi și eu!

Brașov (Brașov)

1706

Trece baba prin burhai,**
Dar-ar Dumnezeu să-mi dai;
Trece baba prin răscruci,
Dar-ar Dumnezeu să spurci!

Drănic (Dolj)

* În Miorcani (Botoșani): Stai, băbuță, în covată.

** Hîrcai = respirație grea.

*** Burhai = ploaie mărunță și rece de toamnă.

**** Doi copii (1 și 2), fiecare avînd în mînă o bîtă, se așază față în față la o depărtare de circa 15 m. La un interval de vreo 3 m. — la jumătatea căruia se află cîte o bibă — și paralel cu ei, se așază la fel alți doi copii (3 și 4), avînd și unul și altul în mînă o țurcă, care se cheamă „purcă”.

1
bibă
3

2
bibă
4

Copilul cu nr. 3 aruncă țurca jucătorului cu nr. 2 (sau invers, nr. 4 la nr. 1). Nr. 2 trebuie să lovească țurca cu bîta pentru a o expedia cît mai departe de gropiță, apoi își schimbă locul cu nr. 1, prin ciocnirea din viteză a bîtelor, și atinge cu aceasta, la sosire, gropița respectivă — în cazul că sînt în stare. În acest timp, nr. 3 și 4 (perechea a II-a) trebuie să alerge cît mai repede să prindă țurca și s-o introducă în gropița cea mai apropiată, înaintea jucătorului cu nr. 1 sau 2 (din prima pereche).

Dacă unul din ei reușește, atunci perechea a doua va lua locul primei perechi, trecînd astfel la bîtă.

(În unele părți, Velești — Dolj de exemplu, cîștigă echipa care în timpul schimbării locurilor lovește bîtele de mai multe ori).

În alte părți, după încheierea jocului, copiii de la bătaie rid de cei din tabăra învinsă fiindcă i-a făcut să aștepte mult și rindul tot nu le-a venit:

1709

*Pîndăreaia pîn' deseară,
Hai la grîu și la secară!*

(Muzica de la nr. 12)

Jugureanu (Brăila)

Cînd aleargă călare pe-o văgăuță de alun, tulpină de floarea soarelui, cocean de porumb...

1710

*Hi, mîrtoagă
Pîntenoagă,
Ca să nu te iau de coadă
Și să te arunc în lac
Și să te prindă un rac!*

(Muzica de la nr. 786)

Nemoiu (Vîlcea)

Cînd se joacă „De-a caii” — unul sau mai mulți copii reprezintă „cail”, iar un altul, „vizi-
tiul” — le pune hățuri și-i mîna cu:

1711

*Nea, bălan,
Că-i dracu-n car!*

Belinț (Timiș)

La jocul „De-a prinselea”, mai mulți fug, iar unul se trudește să-i prindă:

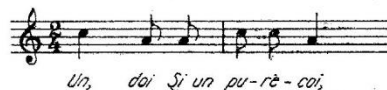
1712

Dă-te-n glie, dă-te-n bruci
Că nu poți ca să m-ajungi!*

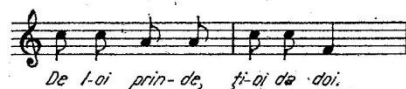
Clopotiva (Hunedoara)

1713

*Un, doi
Și-un purecoi,
De l-oi prinde, ți-oi da doi.*

Cuzdrioara (Cluj)

1714

*Ai mîncat carne de pui,
Mai mîncă și-un fîsui;
Ai mîncat carne de rață,
Mai mîncă și-o verdeață.*

Butoiești (Mehedinți)

* Bruși = bulgăre de pămînt.

1715

După casa lui Stoian
A ouat un ciocîrlan;
Ciocîrlan cu coada lungă
Era gata să m-ajungă;

Dacă m-ajungea,
Bucăți și praf mă făcea!
Mirzănești (Teleorman)

1716

Nu mi-e frică de sobol,*
Că mi-e casa-ntr-un ocol;
Nu mi-e frică de ciomvică,**
Că mi-e casa-ntr-o urzică!

Clopotiva (Hunedoara)

1717

Sic, sic,
Coadă de pisic,

Cu zeamă de varză,
Ca să nu te arză!***

Milcov (Olt)

1718

Mama face gogoșele,
Și ție nu-ți dă din ele!
Fătulești (Olt)

1719

Țic, țic, ciudă,
Mămăligă crudă!
Oțelu Roșu (Caraș-Severin)

1720

Ha, ha, nu mă prinzi,
Și ți-i ciudă, și ți-i ciudă,
C-ai mîncat măligă crudă!
Lămășeni (Suceava)

1721

Ciudă, ciudă, ciudă,
Mămăligă crudă —
Mămăligă ai mîncat,
Și în două ai crăpat!****
Focuri (Iași)

(Muzica de la nr. 361)

* Sobol = cîrțiță.
** Ciomvică = cucuvaie.
*** În Ocnele Mari (Vîlcea), ultimele două versuri se înlocuiesc cu:
Moare mița de necaz
Că n-are gură și nas.
**** În Focuri (Iași), ultimele două versuri au ca variantă: Mămăligă-ai mestecat,
Mămăligă ai mîncat.

1722

Eu de țitu** nu mă tem
Ca și de-un dărab* de lemn.

Treznea (Sălaj)

(Muzica de la nr. 16)

1723

Sic, că nu mă prinzi,
Babă fără dinți!

Sau:

Ste, că nu mă prinde
Babă fără dinte!

Vađu Săpat (Prahova)

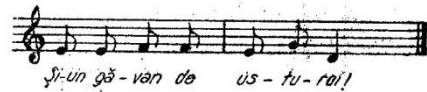
După ce au reușit să atingă cu palma pe unul dintre tovarășii lui, jucătorul fuge și-i face „sic” din pumni:

1724

Leapșa, leapșa și-un lepșoi,
Și-un găvan de usturoi!

Curcani (Ilfov)

1725

Leapșa, lepșica,
Spală puținica!

Breaza (Prahova)

1726

Leapșa, lepșaru',
Poreu și măgaru'!

Porumbacu-de-Jos (Sibiu)

1727

Rică, rică, rică,
Zeamă de piscică;
Roi, roi, roi,
Zeamă de cotoi!

Frăsinet (Teleorman)

* Țitu = mîț.
** Dărab = bucată.

Cel care a rămas „leapșa“:

1728

*Rica pe mine,
Bubele pe tine —
O mie să-ți treacă,
Două mii să-ți iasă!*

Crîmpoiaia (Olt)

Tot la jocul „De-a leapșa“, înainte de a reuși să atingă pe vreunul:

1729

*Pe cine-oi lovi,
Vina mea n-o fi!*

Cartierul Balta Albă (București)

Cînd se joacă „Prindeți, hoțul“, aleargă unul după altul și zic:

1730

*Dați-i la picioare,
Dați-i cît mai tare,
Pînă mîine seară —
Dați-i ca să moară.*

Ulmetu (Vîlcea)

Din grupul de copii se aleg doi: „mama“ și „lupul“ — și se pornește jocul:

1731

Mama: *Hai copii acasă!*
Copiii: *Lupu' nu ne lasă!*
Mama: *Lupu' lingă pom,
Vrea carne de om!*

Acum jucătorii o iau la fugă, iar „lupul“ caută să prindă pe vreunul. Cel care a fost prins îi ia locul.

Săpînța (Maramureș)

Șapte-opt jucători se aleg, prin numărătoare, în: „vulpe“, „gîscă“ și „gîsculițe“. „Gîsculițele“ într-o parte, la pascut cu: Ga, ga, gal, iar „vulpea“ se face că se ascunde sub un pod.

Între „gîscă“ și „gîsculițe“ are loc următorul dialog:

307

— Gîsçuțe, la zăr! (bis)
Haideți gîsçuțele mamii-acasă!

— Nu putem.

— De ce?

— Îi vulpea sub pod.

— Da' ce face?

— Se spală.

— Cu ce se șterge?

— C-un măsai de mătăsă.

— Haideți, gîsçuțele mamii-acasă!

rostitute—mai tare

După aceea, „gîsculițele“ o iau la fugă. Dacă „vulpea“ prinde vreuna, aceasta trece în locul ei, și jocul se continuă.

Negrești (Satu-Mare)

Un copil — „moșul“ — se face că pleacă de-acasă. După ce s-a mai depărtat, citiva copilași simulează că-i iau mere din livadă, cîntînd:

1733

Fur mere, bag în sîn
De la moșul cel bătrîn;
Fur mere, bag în sac
De la moșul cel beteag.

„Moșul“, auzînd, se înapoiază și aleargă după ei. Cel care a fost prins îi ia locul.

Jibert (Brașov)

Mai mulți copii se fac că culeg mere, cîntînd:

1734

Fur mere
Din pădure
Că gornicu' nu-i acasă,
Că-i la dracu' după masă.

„Gornicu“, care stătea deoparte, ascuns, iese pe neașteptate și caută să apuce cu mîna pe vreunul din copiii care au luat-o la fugă. Cel prins este

reținut de acesta, și jocul continuă pînă cînd ultimul prins devine „gornic“.

Pomi (Satu-Mare)

Jucătorii își aleg un „grădinar“. Acesta se face că doarme, iar copiii se urcă în pom și zic:

1735

Scutur mere, scutur pere,
Grădinarul nu mă vede!
Scutur mere, scutur prune,
Grădinarul nu m-aude!

La un moment dat, „grădinarul“ se ridică și o ia după copii. Cel prins îi ia locul.

Cupșeni (Maramureș)

(Muzica de la nr. 1206)

Un grup de copii aleargă, iar unul îi urmărește. Dacă acesta reușește să atingă pe vreunul care a rămas pe pământ, adică nu s-a putut urca pe vreo piatră, cărămidă..., atunci îi ia locul. Dacă l-a atins când nu mai era pe pământ, ceilalți zic:

1736

*Piatra, lemnul și cimentul,
Cărămida și cu fierul!*

Bordești (Vrancea)

Pia - tra, lem - nul și ci - men - tul,

Jucătorii se așază pe un semicerc trasat pe pământ. În interior, un copil — „ursul” — zice:

1737

Iese-un urs din gaură!

iar ceilalți ripostează:

*Las' să iasă
Că nu-mi pasă —
Că mai am o mie-acasă!*

Ie - se - un urs din ga - u - ră!

Las' să ie - să Că nu - mi pă - să -

Că mai am o mi - e - a - ca - să!

Apoi, o iau la fugă ca să nu fie prinși de „urs”. (Acesta, dacă nu are palmele încleștate, este bușit).

Cine a fost atins devine „urs” și este obligat să alerge spre semicerc ca să ia locul fostului „urs”; dacă nu poate, este pedepsit.

Părău (Brașov)

Copiii își dezbracă ilicele — ce reprezintă oile — și le împrăstie pe iarbă. Apoi, se formează trei grupuri: „ciobanii”, „ciinii”, care păzesc oile, și „lupii”, care se duc într-un loc ferit.

După o bucată de timp, „lupii” ies din ascunziș ca să ia oile. În cazul că nu izbutesc, aceștia devin „ciini”, „ciinii”, „ciobani”, și „ciobanii”, „lupi”; dacă reușesc, „ciinii” se agită mai tare, iar „ciobanii” se roagă:

1738

*Adă, lupe, oile,
Că te-apucă ploile!
Ploile din deal în sus,
Oile, tu un' le-ai dus?*

Petia (Suceava)

*A - dă, lu - pe, o - i - le,
Că te - a - pu - că plo - i - le!*

Plo - i - le din deal în sus,

O - i - le, tu un' le-ai dus?

309

Cînd se joacă „Baba-oarba“, un copil este legat la ochi, iar ceilalți îl provoacă:

1739

- Baba-oarba, pe ce stai?
- Pe-o sută de ace.
- Ia, învîrte-te încoace!

Dorna-Arini (Suceava)

1740

- Baba-oarba, pe ce stai?
- Pe dărac.
- Ce-ai făcut?
- Un băiat.

Copilul legat la ochi trebuie să bată cu degetul în ușa în timpul dialogului. După cuvîntul „noi“ pleacă în căutarea celorlalți, și celui pe

- Cum îl cheamă?
- Usturoi.
- Hart, încoace după noi!

care-l află mai întîi îi zice: „Lau, lau, laul“, luîndu-i locul.

Schela (Teleorman)

1741

- Baba-oarba, ce-ai mîncat?
- Lapte dulce cu colac.

- Cu ce lingură?
 - Cu de plev.*
 - Cu ce blid?
 - De lut.
- } vorbite

- Dă pe unde-i da,
- Numai de mi-i afla.

Negrești (Satu-Mare)

1742

Baba, baba-oarba,
Unde-ți este roaiba?
Roaiba de-o vei prinde,
Capu' ți-oi aprinde.
Roaiba ici-colea,
Ia-te după ea!

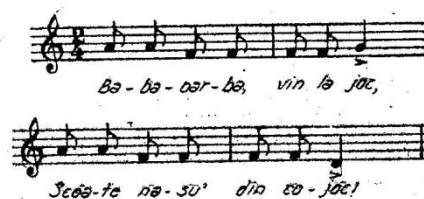
Bragadiru (Teleorman)

*Plev = tablă.

1743

Baba-oarba, vin la joc,
Scoate nasu' din cojoc!
Cartierul Rahova (București)

1744

Baba-oarba, hai la joc,
Scoate nasu' din cojoc!
Vino, prinde-mă pe mine,
Că și eu te-am prins pe tine!
Râsuceni (Ilfov)

1745

Baba-oarba, un' te-ai dus?
Unde naiba te-ai ascuns?
Na un ac și te cîrpește,
Vino-ncoa și mă găsește.
Viperești (Buzău)

(Muzica de la nr. de mai sus)

1746

— Unde ești mîță?*

— În cămară.

— Ce mîntîci?

— Groscior.

— Ai lingură?

— N-am.

— Ai, caută-ți!

Recea (Maramureș)

1747

— Cîte degete ai pe ușa?*

— Zece.

— Unde-ai măs?

— În cuptoraș.

— Ce-ai avut în cuptoraș?

— Un cojocaș.

— Da-n cojocaș?

— Un iepuraș.

— Da-n iepuraș?

— Un ac.

— Și-n ac?

— Un pui de drac.

Nimigea (Bistrița-Năsăud)

1748

Du-te, cheie și-o lăcată,
Du-te-ncolo și mă cată!
Vișeu-de-Jos (Maramureș)

* În unele părți, la „Baba-oarba” i se mai zice „Mîța-oarba”.

** Baba-oarba are palmele lipite pe ușa.

Cînd „Baba-oarba“ se trudește să prindă pe vreunul dintre jucători:

1749

Dup-durup!
Pe cine-oi prinde,
Fie mîță ca și mine!
(Cît se cîntă bate în ceva.)

Brădet (Bihor)

1750

Buburuz-ruz,
Ca țiganu'-n cucuruz!

Roșia-de-Secaș (Alba)

În decursul jocului, ca să-l sîcîie pe cel legat la ochi, i se cîntă:

1751

Stau pe iarbă verde,
Fata nu mă vede!

Puchenii Mari (Prahova)

1752

Stau pe iarbă verde,
Nimeni nu mă vede!
Pină s-o usca,
Ai s-adormi așa!

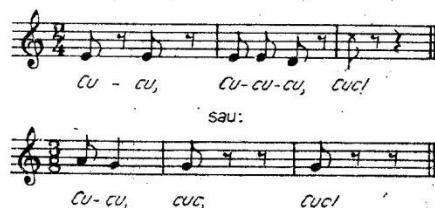
Sinești (Olt)

1753

Cucu,
Cucucu,
Cuc!

Rîu de Mori (Hunedoara)

1754

Mița noastră-i leneșe,
Nu ști' prinde șoarece!

Negrești (Satu-Mare)

1755

*Ce te-ntinzi, ce te-ntinzi?
Babă-oarbă, nu mă prinzi!*

Borlești (Neamț)

La jocul „De-a ascunsul“, jucătorii, în timp ce se ascund, zic către copilul care urmează să-i caute:

1756

*Capu' la cutie,
Nasu-n pălărie!*

Pietrari (Dîmbovița)

1757

*Usturoi, usturoi,
Bagă capu'-napoi!*

Carasa (Botoșani)

1758

*Stai acolo, că stai bine,
Că nu stai pe mărăcine!*

Moara (Prahova)

1759

*Măi băiete
Cucuiete,
Stai cu fața la perete
Că ți-oi da un castravete!*

Miziș (Prahova)

1760

*Papară, papară,
Ochii tăi să sară
Pînă mîine seară.
Cutiuță cu ardei,
Ochii tăi să sară-n trei!*

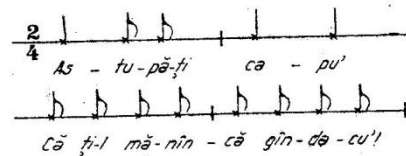
Fîntinele Negre (Mehedinți)

1761

*Astupă-ți capu',
Că ți-l mănîncă gîndacu'!*

Săpînța (Maramureș)

313

*Nu veni, nu veni,
Că te mîncă purecii!*

Suplac (Mureș)

*Na-ți o nucă,
Și-o duducă,
Și-o curea*

*Două palme și-o nuia,
Și-o curea
De vacă rea,
Crapă-ți ochii de-i vedea:
Într-o mie de bucăți
Încuiete cu lăcăți!*

Flămînzii (Botoșani)

1765

*Saie-ți ochii în cușite,
Cînd or fi mai ascușite;
Saie-ți ochii în căldare,
Cînd o clocoti mai tare!*

Lăpuș (Maramureș)

— Cutcudați,
Mîine, marți,
Taie baba la fîcași,
Și-i mîntîncă nesărași.
— Gata? } vorbite
— Da! }

Meri (Teleorman)

Cînd pornește să caute pe cei pitulați:

*Cotcodac, cotcodac,
Am plecat la căutat!*

Vișeu-de-Jos (Maramureș)

*De-o fi gata, de n-o fi,
Am plecat după copii.*

Tăureni (Mureș)

1762

(Muzica de la nr. 103)

1763

*De vacă rea —
Sară-ți ochii de-i vedea!*

Budeni (Suceava)

1764

1766

*Furculiță de argint,
Saie-ți ochii-n șapte-și cinci,
Dacă te-i uita
După urma mea.*

Cupșeni (Maramureș)

1767

(Muzica de la nr. 121)

1768

1769

Am plecat în căutare
De la cap pîn' la picioare;
Cine nu-i gata
Îl iau cu lopata!

Măgura (Braşov)

1770

Cine nu e gata
O iau cu mătura
Şi-o adun cu pătura.

Govora (Argeş)

1771

Cine nu-i gata
Îl iau cu lopata,
Şi-l ţip pe gunoi
Şi-l fac muşuroi!

Şaroş pe Tîrnave (Sibiu)

1772

De-i gata, de nu-i gata,
Eu am pornit cu lopata.
Un, doi, trei, patru,
Şi-am plecat cu căutatu.

Poiana Vadului (Alba)

1773

Una, două, trei,
Plecarea după ei!

Davideşti (Argeş)

1774

Un, doi, trei,
Deschid ochii mei.
Cine nu e gata
Îl iau cu lopata,
Şi-l pun pe gunoi,
Şi-i dau nota doi.

Stejaru (Tulcea)

1775

315

1776

Un, doi, trei,
Fuge lupu' după ei.
Cine nu-i gata
Îl iau cu lopata,
Cine-i la trei pași de mine
Ala va ține.

Ciclova-Română (Caraș-Severin)

1777

Un, doi, trei,
Se ia lupu' după ei
În grădina lui Matei.
Cine nu-i gata
Îl iau cu lopata.

Runcu (Gorj)

1778

Unu, doi,... douăzeci și unu,
Să nu văd nici unu.
Pe cine l-oi vedea

Capu i-oi tăia,
Și nimic n-o rămânea!

Voitinul (Suceava)

Dacă copilul se apropie sau se depărtează de ascunzișuri, cei scăpați, ca să-l deruteze, zic:

1779

Ceapă, foc,
Stai pe loc!

Constanța (Constanța)

1780

Sită deasă,
Nu-i acasă,
Că s-a dus după mătăsă.

Sintă-Măria (Sălaj)

1781

Sită deasă
Stai acasă;
Foaie verde busuioc,
Sită deasă stai pe loc!

Buciumi (Sălaj)

(Muzica de la nr. anterior)

1782

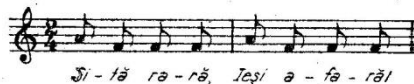
Sită deasă,
Hai acasă!

Certeze (Satu-Mare)

1783

Sită rară,
Ieși afară!

Groși (Maramureș)

1784

Usturoi,
Vin' la noi!

Constanța (Constanța)

1785

Sic, pe iarbă verde,
Că maimuța nu mă vede.

Budeasa (Argeș)

1786

Stau pe iarbă verde,
Nimeni nu mă vede;
Stau pe iarbă-uscă,
Nimeni nu mă cată.

Țuțulești (Argeș)

(Muzica de la nr. 105)

1787

Urma
Scapă turma!

Filiași (Dolj)

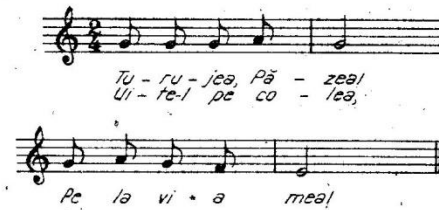

Cînd vede pe vreunul:

1788

Turujea,
Păzea!
Uite-l pe colea,
Pe la via mea!

Baia (Constanța)

Fiindcă nu a aflat pe nimeni, copiii îl iau în rîs:

1789

Ciudă, ciudă,
Mămăligă crudă —
Peștele sărat,
(Radu) l-a mîncat!

Berezeni (Vaslui)

1790

Ciudă, ciudă, pițigoi,
Că deseară-am să te moi
Într-o puțină cu zoi.

Rădeni (Neamț)

317

1791

*Moare cioara de necaz,
Că n-are un ciortan gras!*

Ionești (Dîmbovița)

1792

*Bravo mie,
Ciudă ție;
Un leu mie,
Un pumn ție.*

Cartierul Rahova (București)

Jucătorii se împart în două grupuri. Un grup se ascunde. Dacă celălalt grup l-a aflat, îi face în necaz, îl împușcă cu pistoale de lemn și cîntă:

1793

*Tudore, pandurii tăi,
S-a ales prafu' de ei!*

Runcu (Gorj)

După numărătoare se alege „iapa“, care se ascunde. Ceilalți copii intră în casă, iar după cîtva timp ies afară și strigă:

1794

*Iapă sură
Pe butură!**

„Iapa“ fuge după ei. Cine nu a reușit să intre în casă și a fost prins schimbă locul cu „iapa“.

Sabolciu (Bihor)

1795

*Ali, bunii strugureii!
Că birăul** nu-i acasă,
Că-i dus după carne grasă —
Birăița*** ni-e nănașă.*

(Muzica de la nr. 12)

Mai mulți copii se țin de mîna și, cîntînd, se rotesc în jurul unei „birăițe“, care se află ghemuită în mijlocul cercului. După executarea ul-

timului vers, „birăița“ se repede ca să prindă pe vreunul dintre cei ce fug, și dacă izbutește, face schimb cu acesta.

Beica-de-Jos (Mureș)

Jucătorii se așază în cerc și se numără de la 1 pînă la 9; cînd s-a ajuns la 9, copiii o iau la fugă și-i cîntă celui cu nr.9, care caută să prindă pe vreunul:

* Butură = buturugă.

** Birău = primar.

*** Birăiță = nevasta birăului.

1796

Mutu nouă cel de-aseară,
Cu o gîscă-n subțioară!

Sau:

Dacă nr. 9 a reușit să prindă un copil, cercul se reface — jucătorii nu mai păstrează ordinea

Mutu nouă
Crapă-n două,
Sparge douăzeci de ouă!

de la început — și jocul se repetă.

Borșa (Maramureș)

După ce aleg „pisica” și „șoarecele”, jucătorii se prind de mâini și fac un cerc. La mijloc se găsește „șoarecele” — poate să iasă și să intre în cerc fără piedici —, iar în afara cercului se află „pisica”; aceasta se silește să-l prindă, dar este ținută în loc de copii. Pînă la urmă, dacă izbutește, vin alții la rînd.

În timpul jocului se hîrjonesc:

— Trică, Trică!
— Stai, pisică,
Nu mă prinde, că mi-e frică!

Bahna (Neamț)

1797

Jucătorii se împart în două cete. Una se așază pe o linie în formă de cerc trasată pe pămînt, iar cealaltă, oricum, deoparte.

Un jucător din această cetă intră în cerc, și bătînd în pumni către vreunul, spune sic și cîntă:

1798

Am călcat în casa ta,
Și nu știu cum mă chema!

(Muzica de la nr. 16)

Apoi, caută să iasă din cerc, dar copiii îl urmăresc și încearcă să-l înșfăce. Dacă nu izbutește, copilul se întoarce la locul de unde a plecat;

dacă reușesc, atunci îl rețin, și jocul continuă pînă cînd sînt prinși toți jucătorii din tabăra adversă.

Rucăr (Argeș)

Cam la fel cu „Vulpea și cocoșul” este și jocul „Stăpînul și cucușul”.

Copiii se prind de mînă formînd un cerc.

Între un copil — „cucușul” — care se află la mijloc (se presupune că a intrat în cînepă) și altul care se găsește în afara cercului — „stăpînul” — are loc următorul dialog:

1799

— Ieși, cucuș, din cînepă!
— O! ieși și m-oi băga,
Nu mă tem de dumneata!
— Ieși, cucuș, din cînepă!
— Cucurigu! iac-așa,
Nu mă tem de frica ta!

În tot acest timp, „cucușul” este fugărit de „stăpîn” pentru a-l prinde, iar copiii din cerc fac

haz, împiedicînd trecerea, „cucușului” sau a „stăpînului”.

Subcetate (Harghita)

Dintr-o grupă de 5-6 jucători, unuia îi revine rolul de a fi „purceluș”. Acesta ține în gură un pai*, și trebuie să se gîndească la un nume de plantă, animal, localitate etc. care să înceapă cu o literă oarecare — de exemplu p.

La un moment dat, „purcelușul” o ia la fugă, iar ceilalți copii, cu niște bețișoare în mînă**, încearcă să-l prindă, zicînd:

1800

*Purceluș cu paiu-n gură,
De ce fugi prin bătătură?*

În cazul că „purcelușul” a rostit numele ales, de exemplu pădărie, înainte de a fi atins, are dreptul să indice pe cine voiește să-i ia locul;

dacă nu, iese din joc.

Pînă la urmă, cîștigă cine rămîne de unul singur.

Balta Doamnei (Prahova)

Doi-trei copii — „purceii” — stau ghemuiți în mijlocul unui cerc format din mai mulți jucători — „porumbeii” — care se țin de mîini și cîntă bucurîndu-se:

1801

*Biti, biti, porumbei,
După casă la purcei,
Că purceii nu-s acasă,
Au plecat la iarbă grasă.*

(Muzica de la nr. 357)

Dar deodată „porumbeii” o iau la fugă, fiindcă „purceii” au pornit în grabă să-i prindă.

Jocul se încheie atunci cînd sînt luați toți „porumbeii”.

Brăgăreasa (Buzău)

Un număr oarecare de copii stau în cerc. Un altul aleargă în afara cercului și cîntă:

1802

*De-a oghiala
Bursucala,
Hop, săraca, Tinca
Și-a pierdut opinca!*

lăsînd în spatele unui copil o oghială. Dacă acesta n-a observat, cel care a lăsat-o aleargă mai departe, cîntînd, pînă ajunge din nou în dreptul lui, îl lovește pe spate și-i ia locul — cel înlocuit continuînd jocul.

Dacă a văzut-o, o ridică și fug amîndoi, cău-tînd ca fiecare să ajungă mai repede la locul unde a fost lăsată oghiala. Copilul care a rămas reia jocul.

Uilac (Harghita)

* De obicei iarna, cînd porcul urmează să fie tăiat, se întîmplă să scape din coteneată plin de paie.

** Simbolizînd cuțitele tăietorilor de porci.

Deci, întreg jocul, a fost influențat de scena tăierii porcului.

Mai mulți copii se așază în cerc. Un altul aleargă în afara lui și la un moment dat lasă jos, la spatele unuia, o batistă, și continuă să alerge. În tot acest timp copiii cîntă:

1803

Cica, cica, borza,
Cine vede să nu spunei,
Că mănîncă o gutuie!*

Copilul care a pus batista, dacă a ajuns în dreptul aceluia care n-a observat-o, o ridică și-l șterge pe față — acesta însemnînd că nu s-a spălat — și o ia de la început.

Dacă a văzut-o, o ridică și fug, căutînd ca fiecare să ajungă mai repede la locul unde a fost lăsată batista. Copilul care a rămas reia jocul.

Cîrjoani (Vaslui)

Mai multe perechi de copii formează un cerc. Cei din interior — „borcănașele” — stau jos, iar ceilalți, în picioare, la spatele lor.

Un copil aleargă în afara cercului, se oprește și întrebă pe unul din cei care sînt în picioare:

1804

*Cum dai borcănașul?
Acesta îi răspunde:
Cum îl vezi:
Cu ochii verzi;
Pe-o lingură de păsă,
Să nu zacă de vărsat.*

După acest dialog, fug amîndoi în sens invers, și care ajunge primul se așază la spatele „borcănașului”, iar celălalt continuă jocul.

După ce au alergat cu toții, cei care au stat în picioare trec în locul celor de jos.

Rubla (Buzău)

Doi copii prind, fiecare, cu aceeași mîna (dreapta sau stînga), cîte o mîna a unui alt copil care se află la miljloc. În timp ce se învîrte cîntînd:

1805

*Fugi, cocoș, de pe prăjină
Că te prinde o vecină!
ceilalți se fugăresc, în cerc.
Jocul se încheie cînd unul din cei ce se fugă-
resc a atins cu mîna pe celălalt.*

(Muzica de la nr. 726)

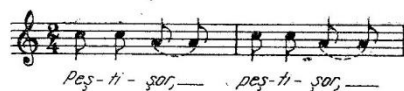
2 Mai (Constanța)

* Borza = ființă închipuită cu care se sperie copiii ca să-i facă să stea cuminți.

Doi copii întind o sfoară pe care o țin cu mâinile de capete și cîntă:

1806

*Peștișor, peștișor,
Tu înghiți undița mea,
Iar eu mănînc carnea ta!*

După aceea, copiii din jur fug, iar ceilalți caută să împresoare cu sfoara, ca într-o plasă, pe vreunul.

Jucătorul prins este pedepsit — să aducă ceva de departe, să facă tumble... Și jocul începe din nou, sfoara trecînd la alții.

Smîrdan (Galați)

După ce s-a ales „mîța“, copiii înfig în pămînt o bită, lîngă care își pun hăinuțele; apoi, se leagă de bită o sfoară de circa 1 m. și jumătate, iar „mîța“ îi prinde cu una din mâini capătul, o întinde și aleargă în jurul bîtei, căutînd să atingă pe copilul care încearcă să-și ia hăinuța. În tot timpul, copiii cîntă:

1807

*Pisicuță leneșe,
Nu știi prinde șoarece!*

Pînă la urmă, jucătorul prins devine „mîța“.

Satu Nou-de-Jos (Maramureș)

„Puișorii“ rotesc în jurul „cloștii“ care se face că scurmă, și cîntă:

1808

*Trei, trei
Colăcei
După casa lui Andrei.*

Un copil, „uliul“, se apropie și duce cu găina acest dialog:

— Ce faci aici, babo?
— Sap pătrunjei.
— Ce să faci cu ei?
— Să-i dau la puii mei.

(Muzica de la nr. 1277)

Apoi, „puișorii“ fug să apere „cloșca“, iar „uliul“ se repede să prindă vreunul. Și jocul

continuă pînă cînd sînt luate toate păsărelele.
Dobîrlău (Covasna)

Un copil, „uliu“, se așază pe vine și, în timp ce alții se învîrtesc în jurul lui, cîntă:

1809

*De trei ori cu puii mei,
Nici aiștia nu-s ai mei;
De prin sat i-am adunat,
Bogdaproste că mi-a dat!*

Pe urmă, copilul ghemuit aleargă după cei din cerc și cel pe care îl prinde urmează să facă

pe „uliul“ — cînd jocul se reia.

Botoșani (Botoșani)

După numărătoarea:

1810

Uti, uti, maca, maca,
Du-te-acas' și mulge vaca!

ultimul rămas, „uliul“, fuge după vreun „porumbel“, și dacă nu-l poate prinde, acesta își bate joc:

Ce mai uliu prost,
Ai mîncat de post!

Țuțulești (Argeș)

Între doi copii („cloșca“ ce-și apără „puii“ și „uliul“) mai întâlnim și alte dialoguri, ca de exemplu:

1811

— Uliu, uliu un' te duci?
— Eu mă duc la ghiociei.
— Ba, te duci la puii mei.

Nenciulești (Teleorman)

1812

— De trei ori cu puii mei,
Ce faci, moșule, n bordei?
— String lemne.
— De trei ori cu puii mei,
Ce faci, moșule, n bordei?
— Fac jocu'.
— De trei ori cu puii mei,
Ce faci, moșule, n bordei?
— Înfierbînt apă.
— De trei ori cu puii mei,
Ce faci, moșule, n bordei?
— Tai un pui de-al meu
Și unul de-al tău.

(Moșul răspunde, peste tot vorbit)

După ultimul vers „puii“ fug, „moșul“ aleargă după ei, iar cel prins ia locul acestuia.

Rădeni (Neamț)

1813

— Ce faci, moșule?
— Mestec mămăligușa.
— Cu ce-o mesteci?
— Cu făcălețu'.
— Pe ce-o pui?
— Pe masă.
— Cu ce-o mîntînci?
— C-un pui de-al meu

Și c-un pui de-al tău.
— Parcă ți-am dat unu-aseară.
— Păi l-am pus după ușă.
Și l-a mîncat o căpușă.

Trestieni (Prahova)

1814

— Ce faci acolo?
 — Vatră.
 — Ce-i pune în vatră?
 — Ceaonul.
 — Ce-i pune în ceaon?
 — Apă.
 — Ce-i pune în apă?
 — Făină.
 — Dar în făină?
 — Sare.
 — Cu ce-i freca-o?

— Cu tocăierul.
 — Cu ce-i minca-o?
 — C-un pui de-al meu
 Și cu unul de-al tău.
 (Cloșca se învîrtește în jurul uliului.)
 — De trei ori puiului mei!
 (Uliul se repede să-i ia un puiuț.)
 Nu ți-a' fi!
 — Ba mi-a' fi!

Cupșeni (Maramureș)

Copii se țin de mâini, câte doi, perechile înșirîndu-se una după alta. În față, un altul, cu o nuiă în mînă, zice:

1815

Fugi, mălai,
 Să nu te tai!
 Uilac (Harghita)
 Sau:
 Pic, doi,
 Pe dinapoi!

După ultimul cuvînt, primii doi își dau drumul la mîini și fug, fiind urmăriți de copilul care i-a amenințat.

Cînd atinge cu nuiua pe vreunul, acesta, împreună cu jucătorul care l-a fugărit, trece în spate, iar celălalt se așază în față și continuă jocul.

Vad (Maramureș)

În unele părți, după ce copilul dinainte zice:

1816

Țic, mălai,
 Sai, fasole, să te tai!
 ultimii doi aleargă în afara șirurilor, într-o parte și alta, căutînd să se așeze în față.
 Calbor (Brașov)

Sau:

1817

Ieși, gușă,
 Din cătușă
 Că te-așteaptă o mătușă.
 Lisa (Brașov)

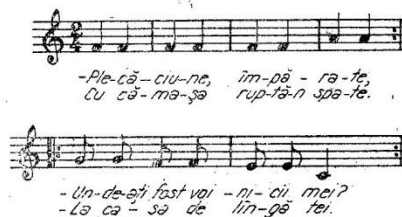

Un copil este „împărat“, iar ceilalți „voinicii“ lui. Aceștia după, ce merg într-un ascunziș și se înțeleg ce îndeletnicire să aibă cu toții, vin la „împărat“, unde are loc dialogul:

1818

- Plecăciune, împărate,
- Cu cămașa ruptă-n spate.
- Unde-ați fost voinicii mei?
- La casa de lângă tei.
- Ce-ați făcut?
- Am lucrat.
- Ce-ați lucrat?

} vorbite

Copiii mimează ocupația aleasă — de exemplu, imită prin gesturi coșarii.*

Dacă „împăratul“ spune că au cosit iarba, atunci înseamnă că a ghicit, și jucătorii fug; cel

prins trece în locul lui; dacă nu, rămîne tot el, și jocul începe din nou.

Siret (Suceava)

Copiii se prind de mîini în semicerc. Între „căpitanul mărilor“, care se află la un capăt, și „negustorul“, care se găsește la celălalt capăt, are loc dialogul:

1819

- Ale, ale mărire,
- Ale cui sînt mărire?
- Ale Cătălenii.**
- Și ce ceri pe ele?
- Un miel,
- Un purcel
- Și pe (cutare)
- De-un picior.

} vorbite

După ultimul cuvînt, copilul numit trebuie să se întoarcă — cu mîinile încrucișate. Astfel se continuă pînă cînd toți jucătorii se întorc.

Apoi, „căpitanul“ pornește cu copiii la „Cătăleana“ — ei o iau la fugă și se ascund —, iar

după un timp se înapoiază la „negustor“ și-l îndeamnă să-i caute.

Jocul se reia atunci cînd acesta i-a aflat pe toți.

Cernădia (Gorj)

Doi copii se așază spate la spate, și după ce își prind brațele, se apleacă înainte, cînd unul, cînd altul, ridicîndu-se pe spinare — dialogînd:

1820

- Ce-i în sus?
- Pui de urs.
- Ce-i în jos?
- Lapte gros.
- Dă-te jos.

Maluri (Vrancea)

* În același timp cîntă, folosind primele patru măsuri: Fiș-fiș...

** Stăpîna mărilor — personaj imaginar.

1821

— Ce-i în sus?
— Cerul cu stele.
— Ce-i în jos?
— Pământul cu pietricele.
— Ce-i în deal?

— Leuștean.
— Ce-i în vale?
— Iarbă mare.

Dobrița (Gorj)

Cînd se joacă „De-a călăreții“, copilul luat în cîrcă zice:

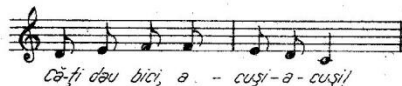
1822

Hai la drum acum, căluș,
Că-ți dau bici, acuși-acuși!

Trestieni (Prahova)

Hai la drum a - cum, că-luș,

Că-ți dau bici, a - cuși-a - cuși!

Cîteodată, un copil este purtat de colo pînă colo de doi băiețași — unul îl ține de cap, și celălalt de picioare — cu cîntecul:

1823

Hai de cap și de opinci,
Hai cu tine la furnici!

Bozioru (Buzău)

Hai de cap și de o-pinci,

Hai cu ti-ne la fur-nici!

1824

— Unde-i groapa cu furnica
Să-ngropăm pe Fironica?
— Uite-o colo, uite-o ici,
Iacă-t-o, că-i chiar aici!

Soroștin (Sibiu)

- Un-de-i groa-pa cu fur-ni-ca
Să-n-gro-păm pe Fi-ro-ni-ca?- Ui-te-o co-lo, ui-te-o ici,
Ie-că-t-o, că-i chiar a-ici!

Uneori, doi copii mai răsăriți, după ce fac „scaunul*“, îl așază pe un micuț în „scaun“ și-l leagă cu fel de fel de cîntecele:

1825

Doi lei scăunelu,
Meseria lui bunelu!**

Galați (Galați)

Doi lei scă - u - ne - lu,

Me-se-ri-a lui bu - ne - lu!

* Scaunul se face astfel: amîndoi copiii își prind cu mîna dreaptă încheietura mîinii stîngi, apoi fiecare, cu mîna stîngă, apucă încheietura mîinii drepte a celuilalt.

** Bunel = bunic.

1826

Trei lei la dulap,
Cine vrea să-l dau în cap?
Piatra-Ciofrîngeni (Argeș)

1827

Panaghina-ghina,
Legănăm pe fina.
Fina tot plîngînd,
Zdup, cu ea de pămînt!
La ultimul vers îl lasă brusc jos, avînd aerul
că l-au scăpat.
Bélinț (Timiș)

Dintr-un număr de jucători, doi copii fac două gropițe în pămînt, la o distanță de circa 50 cm. Ei răzuie cu cuțitul marginile gropițelor, lărgindu-le, și așază țărîna alături de acestea — cît timp cei dimprejur zic:

1828

Bizzz!
Bizzz!

(Operația aceasta se repetă de cîte ori s-a fixat — de exemplu, de trei ori).

A cîștigat copilul care a reușit să adune mai mult pămînt lîngă gropiță, iar cel care a pierdut

este luat de mîini și de picioare de către privitor și dat de mai multe ori cu fundul de gropița lui. Copiii zic atunci că „bat untu“.

Putna (Suceava)

Pe un dîmb, jucătorii formează un cerc și se numără:

1829

Joacă șața turcului
Pe moșoc,
Pe cojoc,
Pe poale de strecătoare —
Tupiric, și fugi la vale!

În timp ce ultimul rămas coboară iute, ceilalți își aleg diferite numiri — „cal“, „măgar“, „car“, „roabă“..., iar unul, să zicem „măgarul“, strigă la cel plecat, cu ce dorește să vină în cerc.

Dacă acesta ghicește, atunci „măgarul“ este obligat să meargă și să-l aducă în cîrcă; în cazul că nu ghicește, jocul se ia de la început.

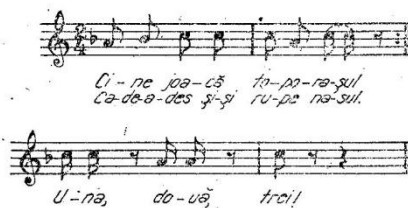
Lespezi (Iași)

327

Un băiețel mai voinic trage șirul de copii care cîntă:

1830*

Cine joacă toporașul
Cade-ades și-și rupe nasul.
Topor mare, topor mic,
Cine-o cădea, nu-i nimic.
De-o cădea, se va scula,
Și mai tare va juca.

După fiecare grup de două versuri: Una, două
trei!

Cînd se aude „trei“, toți trebuie să se lase

repede pe vine. De cei care nu și-au putut ține
echilibrul și-au căzut, ceilalți fac haz.

Dragodănești (Dîmbovița)

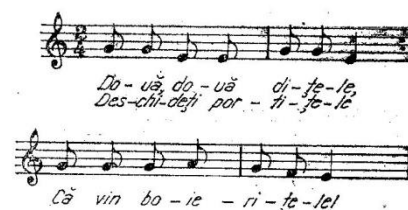
Două fete, avînd cîte un nume de floare, se așază față în față și se prind de mînă, iar alte
fete, trec, pe rînd, pe sub brațele acestora, cîntînd:

1831

Două, două dițele,
Deschideți porțițele
Că vin boierile!

De cîte ori s-a ajuns la cuvîntul „boierile“,
fetița care se află sub brațe este îmbrățișată și
întrebată ce floare dorește, trecînd, apoi, în spa-
tele celei care poartă numele florii alese.

După ce toate fetele au optat pentru o floare
sau alta, formîndu-se două grupuri, se trage o
linie, se apucă de mîini și se trag — fiecare cău-
tînd să nu pășească dincolo de linie. Pînă la

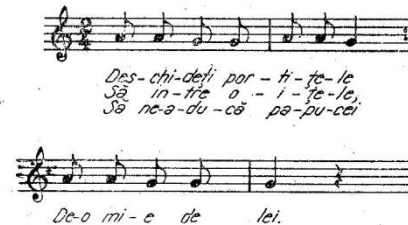
urmă, cîștigă copiii care au izbutit să treacă peste
linie pe cei din grupul advers.

Ațel (Sibiu)

1832

Deschideți porțițele
Să intre oițele,
Să ne-aducă papucei
De-o mie de lei.

Țirgoviște (Dîmbovița)

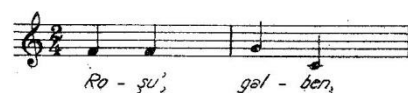
„Peste coardă“ se joacă de cîteva fete — de exemplu, 4. Una reprezintă, să zicem, „roșul“,
iar alta „galbenul“. Două dintre ele învîrt coarda, cîntînd:

1833

Roșu', galben!
Roșu', galben!

Dacă începe săriturile „roșu“ și se împiedică
atunci cînd s-a cîntat „galbenu“, vine la rînd
„galbenu“.

Andrășești (Ialomița)

* Ultimele două versuri și muzica aparțin culegătorului,

1834

Roș', galben, albastru!
Roș', galben, albastru!

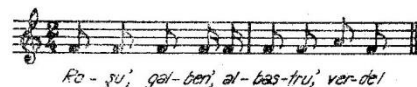
Negrești (Vaslui)

1835

Roșu, galben', albastru, verde!
Roșu, galben', albastru, verde!

Tătaru (Brăila)

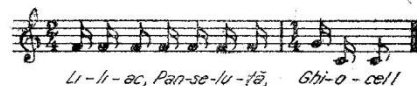

În unele locuri, culorile sînt înlocuite cu denumiri de plante, de animale etc.:

1836

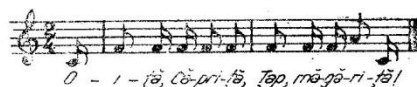
Liliac,
Panseluță,
Ghiocel!

Sfîntu Gheorghe (Tulcea)

1837

Oiță,
Căpriță,
Țap, măgăriță!

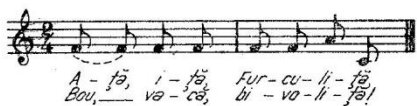
(Se sare pe talpa piciorului stîng, iar celălalt
picior se duce oblic în sus. Urmează săritura cu

celălalt picior ș.a.m.d.)
Caracal (Olt)

1838

Ață, iță,
Furculiță,
Bou, vacă, bivoliță!

Gușeni (Vîlcea)

1839

Sîngele,
Grînele,
Cerule,
Oglinda!

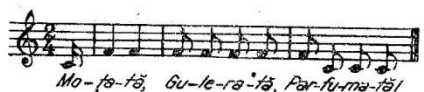
Tismana (Gorj)

1840

Moșată,
Gulerată,
Parfumată!

Sfîntu Gheorghe (Tulcea)

O fetiță care-ar vrea să sară, dar care nu prea are îndemânare:

1841

Stai, coardă, binișor,
Ca să sar și eu ușor;
Stai, coardă, stai așa,
Ca să sar cum oi putea!

Întorsura Buzăului (Covasna)

Uneori trebuie să se execute mișcările ce se indică, și pot lua parte la joc și băieții:

1842

Pietricică, pietricică,
Intră-n joc:
Învirtește-te,
Răsuțește-te,
Pune piatra jos,
Ia-o de jos,
Ieși din joc!

Vicovu-de-Sus (Suceava)

1843

Guliver, Guliver, intră-n joc:
" " atinge podeaua,
" " atinge sandaia,
" " fă ca avionu,
" " fă ca drăcușoru,
" " ai luat campionu!

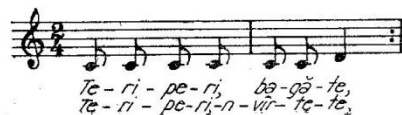
Pitești (Argeș)

1844

Teri-peri, bagă-te,
" " 'nvirte-te,
" " pune mîna jos,
" " săi într-un picior.
" " salută,
" " stai!

Negrești (Satu-Mare)

Cel care face pe „lupul“ stă ghemuit în șanț; ceilalți copii sînt înșirați pe marginea șanțului, fiecare încercînd să-l treacă, fără a fi atins de „lup“. Înainte de a-l sări sau de a-l străbate în goană, îi cîntă:

1848

Sic, lupuleț!
Sic, lupuleț!

După ce au reușit să treacă, îi fac în necaz cu:

Lupulețu' codrului,
Bea din apa Lotrului!

Sau:

Lupulețu' satului,
Bea mustu mărarului!

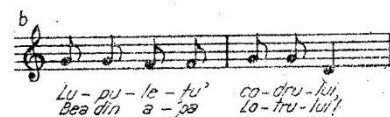
Cîteodată, unul care e mai vioi, profitînd de neatenția „lupului“, se strecoară în spatele lui și simulează că-i face mămăligă, cîntînd:

Gaia zboară, gaia strigă,
Gaia face mămăligă!

Cel care a fost atins trebuie să ia locul „lupului“.

Bfla (Ilfov)

Un copil — „Căpiță“ — stă în șanț și cîntă:

1849

Copiliță-liță,
Treci peste căpiță!
Car' l-oi agăța,
Căpiță o sta!

Alți copii trebuie să treacă ori să sară șanțul, de pe o parte pe altă parte, fără să fie loviți cu mîna de „Căpiță“. Dacă vreunul a fost atins, atunci acesta îi ia locul.

Jocul se repetă pînă cînd toți jucătorii au

făcut pe „Căpiță“.

Roșia-de-Secaș (Alba)

Dintr-un grup de jucători se preferă unul mai înalt — „moșu“ —, care ține în mînă, la o anu-mită înălțime, un băț la orizontal. Fiecare copil caută, sărînd, să atingă bățul cu capul. Jucătorii care l-au atins se numesc „lupi“; ceilalți, „iepurii“.

După ce s-au ales, la un semnal al „moșului“, „iepurii“ fug, și după un alt semnal, fug și „lupii“ ca să-i prindă.

Apoi, în timp ce „moșu“ zice:

1850

Iepurași la moșu',
Coadă și cocoșu'!

Sau:

Iepurași la moșu',
Pana și cocoșu'!

„iepurii“ prinși sînt aduși de mîna la „moșu“, iar ceilalți sînt, pe rînd, întrebați de acesta:

— Ai fost în pădure?

— Da.

— Ai văzut vreun lup?

Și jocul se continuă, fără să se mai sară, pînă cînd sînt prinși toți „iepurii“. După aceasta, se

— Da.

— Ți-a fost frică de el?

— Nu.

— Te-a prins?

— Nu.

poate relua — sărind însă din nou.

Putna (Suceava)

Uneori, „iepurele“ prins capătă cîteva vîrguțe la palmă, iar cel care nu a putut fi prins este îndemnat să alerge și mai bine:

1851

Unt, sare,
Bătăiță mare!
Unt, sare,
Și să fugi mai tare!

Brodina (Suceava)

Unt, sa-re, Bă-tă-i-ță mă-re!

La jocul „De-a capra“, un copil stă aplecat, iar cel care urmează să sară îl previne:

1852

Fă cocoașa, țin-te bine,
Că mă sui acum pe tine!

Cartierul Colentina (București)

Fă co-coa-șă, țin-te bi-ne,

Dacă la începutul sau în timpul jocului vreunul se pune de-a curmezișul, este primit cu:

1853

Cine strică jocu'
Îi ia dracu' cojocu'!

Dornișoara (Bihor)

Ci-ne stri-că jo-cu', îi

ia dra-cu' co-jo-cu'!

Cînd face pe supăratul ori s-a săturat de joacă:

1854

Foca, Foca, nu mai joc,
Trag o linie de foc!

Pomi (Maramureș)

Fo-ca, Fo-ca, nu mai joc,

Trag o li-ni-e de foc!

*Trei linii de foc,
Eu nu mă mai joc!*
Beiuș (Bihor)

1855

*Foaie verde busuioc,
Ptiu, nu mă mai joc!*
Baia (Tulcea)

1856

*Frunză verde de făsu,
Tot natul la casa lui;
Frunză verde și mai verde,
Ăla-i prost care mai șede!*
Lăpușnicu-Mare (Caraș-Severin)

1857

*Pînză de mătășă,
Toți copii pe-acasă!*
Pelișor (Sibiu)

1858

Dacă revine și reîntră în joc:

*Trag o linie de ceară,
Și mă joc iară.*
Aninoasa (Dîmbovița)

1859

